

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

**EINDRAPPORT
"STUDIE EN DEMONSTRATIE
VAN GESELECTEERDE
PASSIEVE VISSERIJMETHODES
IN DE NOORDZEE
EN DE KELTSCHIE ZEE"**

ILVO MEDEDELING nr 118

september 2012

Dirk Verhaeghe
Hans Polet

Landbouw
en Visserij

**EINDRAPPORT
"STUDIE EN DEMONSTRATIE
VAN GESELECTEERDE
PASSIEVE VISSERIJMETHODES
IN DE NOORDZEE
EN DE KELTISCHE ZEE"**

Rapportnummer: TECH/2012/02

Projectnaam: Vespas

Projectcode: VIS/10/A/02/Div

Periode: 01/01/2010 – 30/04/2012

ILVO MEDEDELING nr 118

september 2012

ISSN 1784-3197

Wettelijk Depot: D/2012/10.970/118

Dirk Verhaeghe

Hans Polet

Contact:

Dirk Verhaeghe, Wetenschappelijk onderzoeker
Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek ILVO
Eenheid Dier
Ankerstraat 1 - 8400 Oostende
Tel. +32 (0)59 56 98 81
dirk.verhaeghe@ilvo.vlaanderen.be

Hans Polet, Wetenschappelijk onderzoeker
Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek ILVO
Eenheid Dier
Ankerstraat 1 - 8400 Oostende
Tel. +32 (0)59 56 98 37
hans.polet@ilvo.vlaanderen.be

Deze publicatie kan ook geraadpleegd worden op:
www.ilvo.vlaanderen.be

Vermenigvuldiging of overname van gegevens toegestaan mits duidelijke bronvermelding.

Aansprakelijkheidsbeperking

Deze publicatie werd door ILVO met de meeste zorg en nauwkeurigheid opgesteld. Er wordt evenwel geen enkele garantie gegeven omtrent de juistheid of de volledigheid van de informatie in deze publicatie. De gebruiker van deze publicatie ziet af van elke klacht tegen ILVO of zijn ambtenaren, van welke aard ook, met betrekking tot het gebruik van de via deze publicatie beschikbaar gestelde informatie.

In geen geval zal ILVO of zijn ambtenaren aansprakelijk gesteld kunnen worden voor eventuele nadelige gevolgen die voortvloeien uit het gebruik van de via deze publicatie beschikbaar gestelde informatie.

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek
Burg. Van Gansberghelaan 96
9820 Merelbeke - België
T +32 (0)9 272 25 00
F +32 (0)9 272 25 01
ilvo@ilvo.vlaanderen.be
www.ilvo.vlaanderen.be

Projectpartners

- Rederscentrale BV
- Rederij Damco Marine B.V.B.A.
- Rederij Vanderbeken - Louwagie B.V.B.A.
- Rederij Dezutter B.V.B.A.
- EV-ILVO

Financiering

- Europese Commissie (EVF)
- Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

EINDRAPPORT

“STUDIE EN DEMONSTRATIE VAN GESELECTEERDE PASSIEVE VISSERIJMETHODES IN DE NOORDZEE EN DE KELTISCHE ZEE”

1 september 2012

Auteurs

Dirk Verhaeghe, Hans Polet

Contactpersonen

Dirk Verhaeghe, Hans Polet

Rapportnummer

TECH/2012/02

Projectnaam

Vespas

Projectcode

VIS/10/A/02/Div

Periode

01/01/2010 – 30/04/2012

Projectpartners

Rederscentrale BV

Rederij Damco Marine B.V.B.A.

Rederij Vanderbeken - Louwagie B.V.B.A.

Rederij Dezutter B.V.B.A.

EV-ILVO

Financiering

Europese Commissie (EVF)

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	1
2	Achtergrond	2
3	Het project	5
3.1	Doelstellingen	5
3.2	Deelnemers	5
4	Projectactiviteiten	11
4.1	Studiereizen	11
4.1.1	Studiereis bezoek werf “Blyth workcats” (UK) - nieuwbouw Z 569	11
4.1.2	Studiereis Normandië (16 – 18 februari 2010)	14
4.1.3	Studiereis Hvide Sande/Visserijbeurs Aalbort (7-8 oktober 2010)	25
4.2	Experimenten	33
4.2.1	Experiment proeftank Boulogne - testen diverse “fish traps”	33
4.2.2	vergelijkende testen met warrelnetten voor tong	38
4.3	Acties	43
4.3.1	Theoretische en praktische opleidingen tijdens het VESPAS-project	43
4.3.2	Gedragscode voor staand want en sleepnetvissers	46
4.3.3	Ergonomische aanpassingen op het vaartuig N 95	53
4.3.4	Werkverslag van de zeereis en installatie in Denemarken	58
4.4	Informatie over passief vissen	66
4.4.1	Wetgeving	66
4.4.2	De staand want visserijmethode (1)	67
4.4.3	De staand want visserijmethode (2)	87
4.5	Experimenteel vistuig	106
4.5.1	Aanvraag offertes/uitleg/motivatie	106
4.5.2	Inspraak van de betrokken vissers	108
4.5.3	Aankoop van toebehoren	110
4.5.4	Specificaties van het aangekochte vistuig	111
4.5.5	Info	113
4.5.6	Gedragscode inzake gebruik en toepassing van het aangekochte vistuig	114
4.5.7	Bewaring van de netten door het ILVO	115
5	Bijlagen	116
5.1	Bijlage 1 - Verslagen van de stuurgroepvergaderingen	117

5.1.1	Verslag van de 1 ^{ste} stuurgroepvergadering 10 september 2010	118
5.1.2	Verslag van de 2 ^{de} stuurgroepvergadering 14 juni 2011	121
5.1.3	Verslag van de 3 ^{de} stuurgroepvergadering 24 november 2011	123
5.1.4	Verslag van de 4 ^{de} stuurgroepvergadering 16 maart 2012.....	126
5.2	Bijlage 2 - Verslagen van de vergaderingen van de werkgroep "Passieve Visserij"	129
5.2.1	Verslag vergadering werkgroep "Passieve Visserij"	130
5.2.2	Verslag 2 ^{de} vergadering werkgroep "Passieve Visserij"	137
5.2.3	Verslag 3 ^{de} vergadering werkgroep "Passieve Visserij"	143
5.2.4	Verslag 4 ^{de} vergadering werkgroep "Passieve Visserij"	151
5.2.5	Verslag vergadering werkgroep "Passieve Visserij"	158
5.2.6	Verslag 6 ^{de} vergadering werkgroep "Passieve Visserij"	166
5.2.7	Verslag 7 ^{de} vergadering werkgroep "Passieve Visserij"	172
5.2.8	Verslag 8ste vergadering werkgroep "Passieve Visserij"	178
5.2.9	Verslag 9 ^{de} vergadering werkgroep "Passieve Visserij"	184
5.2.10	Verslag 10 ^{de} vergadering werkgroep "Passieve Visserij"	189
5.3	Bijlage 3 - Verslagen van de informele vergaderingen.....	194
5.3.1	Verslag van de vergadering op 29 juni 2010	194
5.3.2	Verslag vergadering met ILVO op dinsdag 19 oktober	200
5.4	Bijlage 4 - Beleidsplan van de Nederlandse staand want vissers	205

1 INLEIDING

De Vlaamse boomkorvisserij heeft sterk te lijden onder stijgende brandstofprijzen en toenemende beschermingsmaatregelen voor het milieu. De Vlaamse visserijsector begrijpt door de ondervonden problemen dat het hoog tijd is om oplossingen te zoeken.

Op langere termijn is het belangrijk dat de sector beseft dat het toepassen van andere, typisch passieve visserijmethodes door een deel van de vloot onvermijdbaar zal zijn om de Vlaamse visserij gezond te houden. Een optimale vlootstructuur omvat nu eenmaal diverse visserijtechnieken zonder dat bestaande methodes per se moeten wijken maar toch aangepast dienen te worden, kortom een gebalanceerde mix die kan inspelen op vraag en aanbod van de diverse markten.

Deze visserijen hebben eveneens hun beperkingen, maar kunnen toch meer structurele oplossingen bieden voor de steeds terugkerende brandstofproblematiek en toenemende druk van milieuverenigingen en ngo's. Tot nog toe worden in Vlaanderen door de hoge leerkosten en de beperkte ervaring amper passieve visserijmethodes toegepast. Bij de start van het project visten slechts een viertal vaartuigen met warrel- en kieuwnetten (N 22, N 95, O 369, O 554 en Z 69)

In het project "Vespas" onderzoekt het ILVO daarom samen met de Vlaamse overheid en de betrokken rederijen de verdere mogelijkheden van de staand want visserij (zowel warrel- als kieuwnetten) voor de Belgische vloot. Het is de bedoeling om zoveel mogelijk te leren van de ervaringen van de huidige warrelnetvisserij teneinde een handleiding op te maken die geschikt is voor startende jonge ondernemer/reders.

Deze visserijmethodes hebben het voordeel dat hun kostenstructuur anders is opgebouwd en slechts in beperkte mate afhankelijk is van brandstof- en materiaalprijzen. Bovendien hebben ze het grote voordeel veel selectiever te zijn dan de boomkorvisserij. Het ontwikkelen van deze — voor de Vlaamse visserij — vrij recente technieken wordt gefinancierd door het Europees Financieringsinstrument voor de Oriëntatie van de Visserij (FIOV) en de Vlaamse Gemeenschap.

Gezien dit project zeer beperkt was in tijd is het belangrijk dat hieraan een vervolg kan worden gegeven. Er zijn nog heel wat specifieke technieken inzake de staand want-, potten- en hakenvisserij die kunnen worden onderzocht en beoordeeld in functie van een commerciële visserij in België.

2 ACHTERGROND

De krachtlijnen van het zeevisserijbeleid worden grotendeels vastgelegd door het beleid van de Europese Commissie (EC). Het Europees Visserijfonds (EVF – 2007-2013) moet bijdragen aan de verwezenlijking van de doelstellingen van het gemeenschappelijk visserijbeleid (GVB), met name de instandhouding en de duurzame exploitatie van de natuurlijke hulpbronnen van de zee. Het fonds kan in het kader daarvan financiële steun verlenen. In het kader van dit project zijn volgende punten relevant:

- het voortbestaan van de visserijactiviteiten en de duurzame exploitatie van de visbestanden waarborgen;
- de druk op de visbestanden verminderen door de capaciteit van de communautaire visserijvloot af te stemmen op de beschikbare hulpbronnen;
- de ontwikkeling van economisch rendabele ondernemingen in de visserijsector ondersteunen en het concurrentievermogen van de structuren voor de exploitatie van de hulpbronnen vergroten;
- het milieu in stand houden en de aquatische hulpbronnen beschermen;
- de duurzame ontwikkeling aanmoedigen en de levensomstandigheden verbeteren in de gebieden met activiteiten in de visserijsector;

De Europese strategie vloeit voort uit fundamentele problemen waar de visserijsector al jarenlang mee te maken heeft. De achteruitgang van de visstand, waardoor bepaalde bestanden ernstig gevaar beginnen te lopen, staat hierbij centraal. De visbestanden worden onder meer beschermd door een duurzaam evenwicht te bevorderen tussen de omvang van de visbestanden en de capaciteit van de communautaire vloot. Voor Vlaanderen betekende dit onder meer dat tijdens de meest recente slopingsrondes heel wat vaartuigen in de sloop zijn gegaan. De EC laat het hier echter niet bij. Beschermplannen voor bepaalde vissoorten zoals kabeljauw en het stimuleren van visserijen die een hoge selectiviteit hebben, horen ook bij de beschermingsmaatregelen. Deze beleidsmaatregelen kunnen verregaande gevolgen hebben voor de Vlaamse visserij.

Uit de waarde van de aanlandingen blijkt dat tong de dominante doelsoort blijft voor de Vlaamse vissers, aangezien 51% van de besomming van deze doelsoort komt. 10% van de besomming komt van de vangsten van schol. Andere doelsoorten zoals kabeljauw, tarbot, tongschar en zeeduivel maken de rest van de besomming uit. Verschillende van deze doelsoorten worden intensief bevestigd. De Vlaamse vissers hebben het voordeel dat ze hun kwetsbaarheid voor wisselende quota gedeeltelijk kunnen opvangen doordat ze tot verschillende visgronden toegang hebben, maar een dubbele specialisatie naar doelsoort (voornamelijk tong en schol) en naar visserijmethode (boomkor) houdt niettemin hoge risico's in. De meerderheid van de Vlaamse vloot beoefent de boomkorvisserij. Deze gemengde visserij is door haar lage soortenselectiviteit extra gevoelig voor beleidsmaatregelen ter bescherming van vispopulaties. Het kabeljauwherstelplan bijvoorbeeld heeft een invloed uitgeoefend op de verspreiding van de visserijinspanning van de Vlaamse vloot.

Een ander, cruciaal aandachtspunt van de EC gaat uit naar de negatieve effecten die visserij op het mariene milieu kan hebben. De EC wil de druk op het mariene milieu verlagen en streeft naar een opwaardering van de biodiversiteit. Deze tendens wordt gestimuleerd door de druk van milieuverenigingen. Zo is er bijvoorbeeld de oproep van milieuverenigingen/ngo's tot een wereldwijd verbod op bodemvisserij in de diepzee. Gesleept vistuig staat onder zware druk en zoals alle gesleept vistuig wordt de boomkor eveneens beschouwd als een visserijmethode met een negatieve impact op het milieu. Deze uit zich voornamelijk in de verstoring van de zeebodem, verdrukking van sessiele organismen en een hoge bijvangst van commerciële en niet-commerciële vissoorten en andere benthische organismen. Verscheidene jaren onderzoek hebben aangetoond dat de impact van boomkorvisserij kan gereduceerd worden, maar dat het vangstmechanisme toch een fundamentele verstoring van het mariene milieu blijft vertonen. Technische aanpassingen kunnen de teruggooi reduceren en alternatieve stimuli (o.a. pulskor) kunnen de milieu-impact ook terugdringen. Deze ontwikkelingen zijn aan de gang en kunnen op korte termijn ademruimte geven aan de Vlaamse boomkorvissers. Een benthos ontsnappingsvenster bijvoorbeeld kan de mortaliteit van benthische invertebraten terugdringen zonder de commerciële vangst te veel te beïnvloeden. Aangezien de bijvangstmortaliteit slechts verantwoordelijk is voor 5 tot 10% van de totale benthische mortaliteit, kan de maximale totale reductie van de milieu-impact op benthische gemeenschappen ook slecht 5 tot 10% bedragen (Revill & Jennings, 2005). De sterfte van bepaalde benthische organismen kan bovendien ook niet worden gereduceerd door het gebruik van een benthos ontsnappingsvenster, daar ze worden beschadigd door contact met grondtuig als de kettingmat en de sloffen, dus voor ze in het net terechtkomen. De oplossing hiervoor kan het gebruik zijn van alternatieve stimuli waarbij de pulskor een aanzienlijke stap voorwaarts is. De impact van de boomkor op fysische substraten en de lage soortenselectiviteit kunnen door technische aanpassingen gedeeltelijk worden geremedieerd, maar zijn niet op alle visgronden toereikend.

Een volgende prioriteit van de EC is de concurrentiekracht en de economische levensvatbaarheid van de visserijsector. De rentabiliteit van de Vlaamse boomkorvloot laat in veel gevallen te wensen over. Als rederijen al voldoende winst boeken om levensvatbaar te blijven, dan nog is de winstmarge onvoldoende om een innovatief en progressief bedrijf uit te baten. Bovendien geldt voor veel rederijen dat de brandstoffactuur een te zware last aan het worden is. In de eerste helft van 2008 ging 40 tot 50% van de besomming naar brandstofkosten. Dit maakt de boomkorvissers heel kwetsbaar voor schommelende brandstofprijzen. Er werd al gewerkt aan aanpassingen aan het vaartuig en het bestaande vistuig om tot een rationeler energieverbruik te komen. Verschillende potentiële remedies worden getest. Aanpassingen als vleugelprofielen, rolsloffen, grote mazen in de rug van het net en het gebruik van econometers kunnen helpen, maar zullen de boomkorvisserij geen zuinige visserij maken. Het gebruik van outrigger bordennetten kan ook voor oplossingen zorgen op middellange termijn, maar ondanks het aanzienlijk lager verbruik blijft de afhankelijkheid van brandstof evenzeer.

Voornamelijk door de structuur van de Vlaamse vloot blijkt dat Europese beleidsmaatregelen, uitgevaardigd om de visbestanden beter te beheren en het mariene milieu te beschermen, de Vlaamse visserij meer en meer beperken. De hoger aangehaalde problemen leiden tot heel wat onzekerheden en vragen om ingrijpende, structurele veranderingen.

Het “VESPAS” project wil de passieve visserij, als alternatief voor gesleept vistuig, een kans geven door informatie te verspreiden en praktijktesten te organiseren. Een nauwe samenwerking tussen vissers en wetenschappers wordt hierbij nagestreefd, indien mogelijk ondersteund door structuren. De interesse in de passieve visserij is gebaseerd op het succes van twee lokale rederijen, op de lange traditie met staand want voor tong in Noord-Frankrijk en de opkomst van de staand want visserij op tong in Nederland, ondertussen met MSC-label. De lage materiaal- en brandstofkosten en de beperkte milieu-impact maken deze visserijmethodes een interessante optie voor de toekomst. Het project speelt dus in op een actuele problematiek. Deze problematiek is meervoudig en is de oorzaak van de huidige crisis in de zeevisserij. Ze behelst volgende zaken:

- i. Hoge brandstofprijzen: De prijs van brandstof blijkt erg volatiel te zijn en brengt onzekerheden in het bedrijf. Een lange-termijn planning, die noodzakelijk is voor de zeevisserij, is erg moeilijk wanneer de onkostenstructuur bepaald wordt door brandstof. Het is daarom noodzakelijk dat visserijmethodes gezocht worden met een zo laag mogelijk brandstofverbruik per kg aangevoerde vis.
- ii. Kostenstructuur: Naast brandstof is de passieve visserij minder afhankelijk van grondstoffen zoals staal en netwerk. Ook de onderhoudskosten van de vaartuigen zijn relatief laag.
- iii. Teruggooi: De Europese Commissie heeft van het verminderen van de teruggooi een prioriteit gemaakt. Dit project kan bijdragen tot een oplossing voor deze problematiek want passieve visserijmethodes hebben doorgaans weinig teruggooi.
- iv. Milieu-impact: Milieu-impact en behoud van biodiversiteit staan hoog op de agenda van het visserijbeheer. Passieve visserijmethodes veroorzaken vrijwel geen bodemschade en worden geacht een relatief lage milieu-impact te hebben en kunnen daarom een goede keuze voor de toekomst zijn. In die zin draagt het project bij tot het marien milieubeheer en tot een beter imago voor de visserij.

Het “VESPAS” project is geënt op de crisis van de Vlaamse zeevisserij vandaag en draagt bij tot het noodzakelijke en dringende antwoord op deze crisis.

3 HET PROJECT

3.1 Doelstellingen

Bijdragen tot een rendabele en duurzame visserij d.m.v. kostenbesparende maatregelen bij de uitbating van de rederijen (brandstofverbruik en materialen) enerzijds en teruggooi- en milieu-impact reducerende maatregelen bij de visserij anderzijds.

Het project wil deze doelstelling bereiken door een geselecteerde reeks passieve vistuigen te bestuderen en te documenteren.

Om de verscheidenheid aan uitbatingsvormen van passief vistuig aan te tonen werden drie types vaartuigen opgenomen als partner in het project. Dit zijn:

- i. een kustvaartuig, lage snelheid en kleine actieradius
- ii. een kustvaartuig, hoge snelheid en grote actieradius
- iii. een vaartuig, lage snelheid en grote actieradius

Naast het studieluik zal bijstand worden gegeven aan kandidaat investeerders en starters. De O.124 (nieuw nr N 22) is een starter en dient als toonvoorbeeld voor andere mogelijke kandidaat investeerders.

Naast de Noordzee als voor de hand liggende visgrond kunnen ook de mogelijkheden onderzocht worden om de passieve visserij uit te breiden naar de verre visgronden, in casu de Keltische Zee.

3.2 Deelnemers

Het project werd gepromoot door de Rederscentrale b.v. en de wetenschappelijke begeleiding werd verzorgd door het ILVO. De uitvoerders van het project zijn de rederijen die hun vaartuig ter beschikking stellen voor het testen van de aangekochte netten:

- i. Rederij Verleene (0.369) – Marnix Verleene
- ii. Rederij Louwagie-Vanderbeken (N.95) – Luk Louwagie
- iii. Rederij Damco Marine (0.554) – Jean-Pierre Damman
- iv. Rederij Dezutter (N.22) – Marc en Peter Dezutter
- v. Rederij Jolly Jumper (N.32) – Philippe Godefroid
- vi. Rederij De Kaper (Z.69) – Bart Schiltz

Volgende vaartuig waren actief betrokken bij het project (Tabel 3-1).

Een overzicht van de stuurgroepvergaderingen zijn gegeven in Tabel 3-3. Daarnaast werden nog verschillende informele vergaderingen gehouden tussen ILVO en de reders/schippers van de betrokken vaartuigen. Ook waren er veelvuldige contacten met de Nederlandse staand want vissers, vertegenwoordigd via de Vissersbond in een kenniskring "Passieve visserij

(http://www.kenniskringvisserij.wur.nl/NL/welke_kenniskringen/Staandwantvisserij_op_tong/).
De leden van de stuurgroep waren zijn gegeven in Tabel 3-2.

TABEL 3-1 - KARAKTERISTIEKEN DEELNEMENDE VAARTUIGEN

Vaartuig	0.369-Attila	0.554-Godelieve	N 95-Jonas II
Lengte	12,66 m	21,53 m	12.68 m
Breedte	5,16 m	6.90 m	6.55 m
Inhoud	12 ton	133 ton	18 ton
Bouwjaar	1998	2000	1987
Motortype	MAM (1998)	Caterpillar (2000)	Volvo Penta
Vermogen	382 Kw	302 kW	2 x 320 PK
Materiaal casco	Polyester	polyester	polyester
Type	conventioneel	conventioneel	catamaran

Vaartuig	N.22 Mayra-Lisa	N.32 Jolly Jumper	Z.69 Atlantis
Lengte	14,99 m	11,78 m	14 m
Breedte	4,65 m	5,15 m	5 m
Inhoud		21 ton	17 ton
Bouwjaar	2010	2007	2010
Motortype	VOLVO	DAEWOO	IVEKO
Vermogen	2 x 500 pk	221 KW	2 x 370 pk
Materiaal casco	Polyester	Polyester	Polyester
Type	Conventioneel	Catamaran	Catamaran

TABEL 3-2: DE LEDEN VAN DE STUURGROEP

<i>C.V. Rederscentrale</i> <i>Hendrik Baelskaai 25</i> <i>B-8400 Oostende, België</i> <i>Tel.: +32 59 323503</i> <i>Fax: +32 59 322840</i> www.rederscentrale.be <i>Contact: Ben Desmyter</i>	<i>BVBA Rederij Verleene (O 369)</i> <i>Duinhoevelaan 17 B</i> <i>B-8450 Bredene</i> <i>Tel.: +32 59 325749</i> <i>Contacten: Marnix Verleene/Alain Verleene</i>
Dienst Zeevisserij Administratief Centrum, Vrijhavenstraat 5 B-8400 Oostende, België Tel.: +32 59 431920 Fax: +32 59 807693 http://www2.vlaanderen.be/ned/sites/landbouw/visserij Contacten: Guy Vanhecke /Marc Welvaert:	BVBA Rederij Louwagie – Vanderbeken (N 95) Hoogstraat 1 B-8620 Nieuwpoort, België Tel.: +32 58 231275 Contact: Luk Louwagie
Instituut voor Landbouw en VisserijOnderzoek – Visserij (ILVO-Visserij): wetenschappelijk opvolging Ankerstraat 1 B-8400 Oostende, België Tel.: + 32 59 342250 Fax: + 32 59 330629 www.ilvo.vlaanderen.be Contacten: Dirk Verhaeghe /Hans Polet	BVBA Damco Marine (O 554) Vaandelpad 2B B-8930 Rekkem Tel.: +32 56 402062 Contact: Jean-Pierre Damman
Rederij “Jolly Jumper” (N 32) Schooldreef 49 B-8730 Beernem Tel. +32 50792624 Contact : Philippe Godefroid	Rederij Dezutter (N 22) Victor Demeyerelaan 14B B-8670 Oostduinkerke Tel. +32 475543844 Contact : Marc en Peter Dezutter
Rederij “Atlantis” (Z 69) Kragenhoek 31 8300 Knokke-Heist Tel. 32 498114382 Contact : Bart Schiltz	Stichting voor Duurzame Visserijontwikkeling Wandelaarkaai 4 Pakhuis 71 B-8400 Oostende Tel. +32 59 509526 Contact : Luc Mellaerts/Danny Huyghebaert

TABEL 3-3 - STUURGROEPVERGADERINGEN

Datum	Plaats	Aanwezigen	Onderwerp
10-09-10	Rederscentrale	12	Projectvoorstel, middelen, operationele zaken
14-06-11	Rederscentrale	10	Goedkeuring agenda en verslag vorige vergadering, uitgevoerde taken, eindrapport, promotie en publiciteit, administratieve afhandeling en varia
24-11-11	Rederscentrale	10	Planning project, administratie,
16-03-12	Rederscentrale	7	Stand van zaken, planning, administratie

TABEL 3-4 –VERGADERINGEN VAN DE WERKGROEP "PASSIEVE VISSERIJ"

Datum	Plaats	Aanwezigen
13-10-10	ILVO	13
16-04-10	ILVO	14
25-08-10	ILVO	9
13-09-10	ILVO	10
11-10-10	ILVO	10
08-11-10	ILVO	7
23-11-10	ILVO	12
04-03-11	ILVO	12
05-04-11	ILVO	12
25-10-11	ILVO	10

TABEL 3-5 -INFORMELE OVERLEGVERGADERINGEN

Datum	Plaats	Aanwezigen	Onderwerp
19-10-10	Rederscentrale	12	Budgetplanning, maken van concrete afspraken met de betrokken reders,
29-06-10	ILVO	9	Budgetplanning, maken van concrete afspraken met de betrokken reders,

De startdatum van het project werd vastgelegd op 1 januari 2010 en de einddatum was gepland op 31 december 2011. In oktober 2010 werd de officiële bevestiging bekomen via notificatie, zodat pas vanaf deze datum uitgaven konden worden gedaan, waaronder de aankoop van vistuig, de grootste kostenpost in dit project. Het project werd gefinancierd in het kader van het Financieringsinstrument voor de Oriëntatie van de Visserij (FIOV-bijstand, verleend in toepassing van de Europese verordening (EG) 2792/99).

4 PROJECTACTIVITEITEN

4.1 Studiereizen

4.1.1 Studiereis bezoek werf “Blyth workcats” (UK) - nieuwbouw Z 69

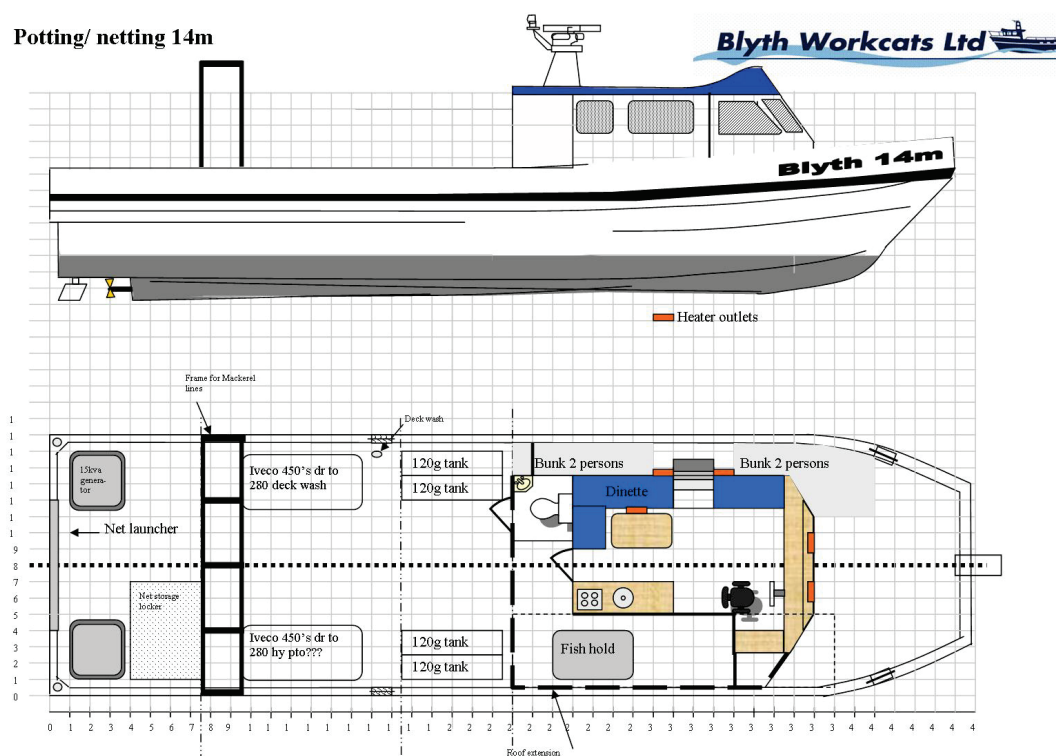
Datum : 12 februari 2010

Contactpersonen: Dirk Verhaeghe, Hans Polet, Kris Van Craeynest

Deelnemers:	Verhaeghe Dirk	ILVO (afdeling techniek)
	Hendrik Stouten	ILVO (afdeling techniek)
	Bart Schiltz	Reder (ex Z 69, partiële reconversie)
	Bruno Decordier	Schipper/reder (vennoot Bart Schiltz)

Doel van het bezoek:

Deze zending was bedoeld om de bouw van het vaartuig Z 69 "x" op te volgen. Dit vaartuig, een catamaran zal ingezet worden voor passief vissen. De inrichting van het vaartuig en plaatsing van het vistuig aan boord werd bekeken. De mogelijkheden voor andere nieuwe vaartuigen voor passieve visserij die hier “op maat” gemaakt kunnen worden werden besproken. Inschatten van de problematiek en timing van dergelijke constructies, contacten leggen met het personeel van de werf.

Bespreking met de werfleider inzake het plaatsen van het waterdicht schot vooraan. Volgens de Belgische zeevaartinspectie dient het schot tot boven de waterlijn te komen terwijl de Engelse wetgeving bepaalt dat het tot aan de waterlijn perfect is. Hierover had de reder een

meeting met de Zeevaartinspectie op 16 februari 2010, belangrijk gezien er anders dure aanpassingen dienen te gebeuren tijdens de constructie (zelfs mogelijkheid dat de werken tijdelijk zouden stil vallen).

De meeste van deze Blyth-schepen worden nu als survey/supply schip gebouwd voor de nieuwe windmolenparken in de UK. Qua visserij, worden deze schepen gebruikt vooral voor pottenvisserij en partieel meer en meer staand want visserij. Er werden contacten gelegd met plaatselijke vissers die bereid zijn vissers in te schepen en een opleiding te geven qua vismethodiek. Ondertussen werden reeds zo'n 400-tal schepen gebouwd op deze werf, waarbij men tegelijk aan 4 eenheden kan werken in de loods.

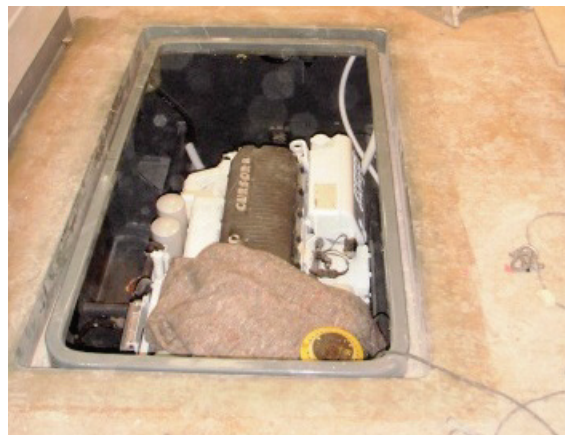
Gegevens over het schip zelf:

Motoren : 2 x 450 PK, doch afgesteld op 375 PK (type : IVECO)

Breedte : 5 meter Lengte : 14 meter

Voorzien van een net transporter, net clearer en crab crusher. De brandstoftanks en de machinekamers zijn gescheiden, de Power-block kan ook buiten vanaf de reling bediend worden. Er dient nog bepaald te worden waar het inox binnenkader komt waar de netten over gecleared worden. De vis wordt gestockeerd op het dek in een aparte koelruimte aan bakboordzijde. Tevens zal een deininggecompenseerde weegschaal voorzien worden, waarbij ook gewerkt kan worden met labels.

Er wordt verwacht dat het schip klaar zal zijn rond mei 2010. Verder is er ook op termijn vraag naar jigging op makreel (er is tevens quotum vrijgemaakt voor makreel dit jaar).

Het schip zal ook frequent gebruikt worden voor meerdaagse zeereizen (Falls, monding van Thames en Seine Baai, ...) en werd ook aangepast uitgerust hiervoor. Initieel zal gestart worden met vissen op tong en zeebaars, later op tarbot. De schipper Bruno voer reeds mee met een schip uit Boulogne en zal dit wellicht kortelings doen met een vaartuig uit Duinkerken. Er werd reeds gekeken naar een mogelijkheid om een Deense ex-schipper mee te nemen voor verdere opleiding aan boord (contacten via de Deense firma Frydendahl en Rems Cramer uit Katwijk (NL)).

Contact op werf:

Martin Antrobus

Tel 44.1268684422

E-mail : info@blythworkcats.oc.uk

www.blythworkcats.co.uk

Verdere ILVO-opvolging:

In het kader van het "VESPAS"-project wordt deze starter dan ook in detail opgevolgd en gesteund waar en wanneer nodig (vistuig, advies, testen op zee, uitwisseling informatie met bestaande staand want vissers, reglementering,...).

4.1.2 Studiereis Normandië (16 – 18 februari 2010)

Deelnemers:

Verhaeghe Dirk	ILVO
Norbert Van Craeynest	ILVO
Marc Dezutter	N.22 (ex-reder 0.124)
Luk Louwagie	N.95 (schipper/reder)

Externe contactpersonen:

Arnauld Manner	Directeur “Normandie Fraîcheur Mer” (Port-en- Bessin)
Eric Foucher	Directeur IFREMER (Port-en-Bessin)
Béatrice Harmel	Directeur CRPBN (Cherbourg)
Guillaume Parade	Technisch-administratief medewerker (CRPBN)*
D. Michon	Zaakvoerder ABLE (Le croisic) www.ablepalangre.com

*(CRPBN = “Comité Régional des pêches maritimes et des élevages marin de Basse-Normandie”) www.crpbn.fr

Doel:

- Opdoen van aanvullende kennis inzake nieuwe materialen, ontwikkelingen en visserijtechnieken betreft passieve visserij (in het kader van het project “CIVIS”);
- Kennis en contacten verzamelen op gebied van kwaliteit, promotie, marketing, bekomen van betere prijzen en specifieke regionale ondersteuning voor de duurzame dagvisserij (vooral NFM – Port-en-Bessin);
- Kennis en contacten verzamelen op het gebied van beheer, problematiek, marktbeheer, afspraken, vergunningen en periodieke visserij per visserijtak aan de Normandische kust met de bedoeling deze structuur ooit te kunnen gebruiken voor onze eigen Vlaamse kust(vooral CRPBN – Cherbourg);
- Analyseren welke andere visserijtechnieken voor onze kustvissers van interesse kunnen zijn voor onze Vlaamse kust (ook in functie van het nieuwe EVF-project “Windmolens”);
- Gesprek met Jan Ackx (reder Z.63), mogelijke pottenvisserij op zeekat, uitwisseling kennis, ideeën en contacten, mogelijke samenwerking.

4.1.2.1 Normandie Fraîcheur Mer (www.nfm.fr) – Port-en-Bessin

Lokale producentenorganisatie, werken nauw samen met CRPBN (Comité régionale de pêche de basse Normandie) en OPBN (Organisation des producteurs marins pêcheurs de Basse-Normandie). We kregen een kopij van de algemene presentatie die voor de geïnteresseerden via het ILVO beschikbaar is.

NFM staat meer in voor de kwalitatieve aspecten, marketing, opleiding en promotie (sleutelwoorden zijn “qualité, valorisation, traçabilité en durabilité”). Er zijn 300 leden, waaronder 286 vissers, omzet 15000 mt over vier veilingen. De contacten met de vissers zijn zeer goed en interactief en er is opvolging van kwaliteitscontroles in de vismijnen zelf door personeel van NFM. Tevens worden er op regelmatige basis kwaliteitsaudits uitgevoerd en diverse kwaliteitsgebonden opleidingen gegeven.

Er bestaat een gedetailleerde kwaliteitsgids “Les bonnes pratiques pour la pêche”, dit voor elke maïtrise of visserijspecialiteit (enkele exemplaren beschikbaar op aanvraag bij het ILVO). Het hoofddoel is om op een duurzame wijze een toegevoegde waarde te geven aan de diverse kleinschalige visserijtypes, dit gekoppeld aan betere marktprijzen.

OPBN en CRPBN staan in voor de marktorganisatie en beheer van de visgebieden. NFM werkt samen met de veilingen van Granville, Cherbourg, Port-en-Bessin en Grandcamp. Er wordt specifieke opleiding gegeven aan de vissers inzake kwaliteit en visbehandeling. Volgende kwaliteitsprodukten worden beheerd door NFM : St-Jacobschelpen met het “label rouge”, mosselen uit Barfleur, lijngevangen zeebaars, blauwe kreeft (MSC-label in aanvraag), “Extra” kwaliteit voor superverse en perfecte verzorgde vis, wulken uit Granville, eerste kwaliteit tarbot en dorade.

De St-Jacobschelpen met het “label rouge” worden reeds geruime tijd in de grootwarenhuizen met succes met een meerwaarde verkocht.. In de veilingen wordt gewerkt met een pneumatisch labellingsysteem, zodat de kopers tijdig de extra-verzorgde soorten kunnen gaan kiezen. Men benadrukt ook het belang van een “ecolabel” die effectief zorgt voor betere prijzen (vb.meerwaarde van 0,40 euro/kg voor de coquilles). Er wordt gewerkt met een “certification responsable”, er is aanwezigheid op beurzen, men . Kortom, er worden allerhande inspanningen geleverd voor de valorisatie van de diverse vissoorten.

De hoogste aanvoer wordt bereikt met St-Jacobschelpen, gevolgd door wulke. 90% van het volume van de Franse wulken wordt in de golf van Granville gecultiveerd. Er wordt ook samengewerkt met Jersey inzake de certificatie van blauwe kreeft. Prijzen voor coquilles fluctueren veel, 2,30 euro/kg bij grote aanvoer tot 5 à 6 euro bij gering aanvoer.

Wat kabeljauw betreft mag er maar 200 kg/maand aangevoerd worden. NFM is tevens bereid om ook ons te ondersteunen op gebied van duurzaam visserijbeheer. November is een echte topmaand voor de coquilles in de regio (“fête de la coquille”). Wat de bijvangst bij deze visserij betreft is er uiteraard véél beschadiging door de dreggen zelf (die heel snel slijten en vlijmscherp worden).

4.1.2.2 Jan Ackx (Z 63)

Jan Ackx mag maar 10 uur vissen en max 1000 kg coquilles aanvoeren. Hij vist hierop tot maart, nadien vist hij verder op tong (Trevose en Falls). De contributie van Jan voor het “label rouge” (coquilles) zou 650 euro bedragen, doch met een gemiddelde meerverkoopprijs zou zijn extra winst 6000 euro/jaar bedragen. Jan verbruikt 15000 liter fuel per maand en vist vrij lokaal.

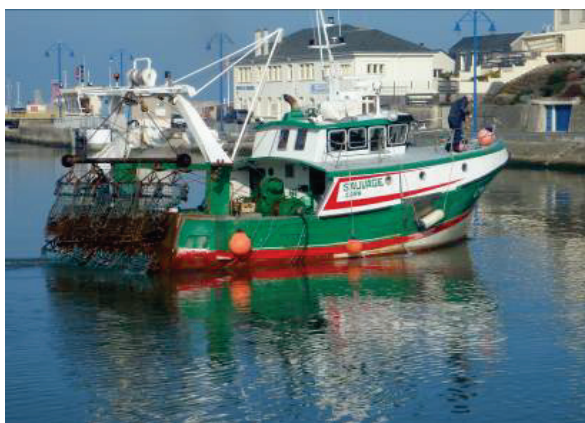
Jan informeerde eerder om op zeekat te gaan vissen met potten, doch gezien de zeekat vooral onder de kust trekt in de 3’ zone bij helder water en mooi weer is dit niet reglementair niet haalbaar. Deze visserij ging kunnen ingelast worden tussen zijn tong- en garnaalvisserij. Er zouden trouwens ook enorme conflicten ontstaan met de plaatselijke vissers. Ondanks de grootte van het schip is Jan ondertussen vrij goed ingeburgerd en bestaat er een degelijke samenwerking met de plaatselijke autoriteiten en vissers.

Jan kreeg via een verdeler (Jacques Melkenbeke – tel 0475/292666) informatie over een nieuw schots type dreg “Deemagic” dat 20 % brandstof zou besparen met een vierdubbele aanvoer van coquilles, minder beschadiging en slijtage (gebruik van kunststof en veren), minder vervanging van het vistuig.

Er worden nog verdere testen gedaan in Frankrijk en Schotland en we kunnen dit via Jan of NFM opvolgen. Jan wenst deze techniek eventueel in oktober 2010 uittesten. De ILVO-afdeling techniek kan dit verder opvolgen. Aanvullend is er interesse van Jan voor de pulskor, doch dit wordt verder bij een volgend onderhoud.

4.1.2.3 Dimitri Rogoff (schipper “Le Sauvage”)

Net zoals een vorig bezoek twee jaar geleden hadden we een onderhoud met Dimitri Rogoff (schipper van “Sauvage” en president van NFM) Dimitri combineert de staand want visserij op tarbot met schelpenvisserij (de vistuigen kunnen zeer snel worden gewijzigd in geval de ene visserij tijdelijk zwak zou zijn).

Twee jaar later minder euforisch over de tarbotvangsten (4 à 5 mt in anderhalve maand, lage prijzen, minder rendabel en noodzaak om veel van plaats te veranderen. In de regio van Fécamp zou het tarbotbestand (op 40 à 60 km bijna leeg gevist zijn). Terugval van de aanvoer van mull, zo te horen is pijlinktvis een flinke predator hier van.

Er werd recent een nieuwe NFM-agent aangesteld in Granville, met name Nicolas Leterreux (leterreux@nfm.fr) die zich vooral specialiseert op het gebied van zeeekat en kreeft (we kunnen hem rechtstreeks contacteren voor relevante info). Voor de staand want visserij werkt men met een gekend systeem van contingenten en vergunningen (beheersbaar en opvolgbaar).

Besluit:

De organisatie van NFM, structuur en beleid is een mooi voorbeeld hoe men op regionaal gebied de visserij op allerhande vlakken kan verduurzamen. Gezien er veel affiniteiten zijn met onze eigen kust en objectieven van de alternatieve passieve visserij, lijkt het ons opportuun om NFM als benchmark te nemen als voorbeeld voor de aanpak qua verduurzaming van onze Vlaamse passieve- en kustvisserij.

4.1.2.4 Ifremer (Port-en-Bessin)

Deze vestiging wordt geleid door Dr.Eric Foucher en hangt af van de vestiging in Boulogne-sur-Mer. Deze directeur is vooral een specialist inzake Sint-Jacobschelpen en inktvis (hij kan steeds geraadpleegd worden voor deskundig advies of info : eric.foucher@ifremer.fr). Hier worden vooral onderzoek en analyses gedaan op gebied van schaaldieren (mosselen

“moules de Banfleur”, oesters, wulken en St-Jacobschelpen). Bijvoorbeeld testen op PSP, DSP en ASP (de meest ernstige ziektes op schaaldieren). De oesters van Normandië worden ook geleverd als oesters uit Marennes (Charentes-Maritime), dus het belang van een perfecte controle voor het gebied met de grootste Franse productie van schaaldieren is dan ook erg belangrijk. Voor onze ILVO-afdeling “aquacultuur” en in het kader van mogelijke maricultuur voor onze eigen Vlaamse kust zijn dit belangrijke contacten die ons vrij vlot met plaatselijke producenten in contact kunnen brengen.

Er werd een algemene rondleiding en presentatie gegeven in de labo's en het onderzoekscentrum zelf.. De “Thalia” is het onderzoekschip specifiek voor St-Jacobsschelpen, waar ook wij een beroep kunnen doen op hun kennis en onderzoek. Boulogne is het centrum voor de gehoorsteentjes, er gebeurt reeds uitwisseling met het ILVO. Qua vistechnieken zelf, kunnen we ons wenden tot Ifremer Lorient (waar we reeds goede contacten hebben met Pascal Larnaud).

Er werd een zéér interessante presentatie gegeven over de cephalopoden, vangstgebieden alsook hun paai-en migratiegedrag (Westelijk deel van het kanaal). Voor onze Vlaamse vissers zijn vooral de pijlinktvis en zeekat van belang. Een kopij van deze presentatie is op aanvraag te bekomen.

Er loopt tevens een Interreg-project genaamd “CRESH” (Cephalopod recruitment from English Channel habitats) tussen Frankrijk en Engeland betreft de paaigebieden, vangstgebieden en monitoring van juvenielen. We kunnen als instituut ook alle nodige relevante informatie opvragen in functie van onze eigen visserij (vb 0.154 die geïnteresseerd is om pijlinktvis te gaan bevissen, de nieuwe stand want vissers die geïnteresseerd zijn om op zeekat te vissen).

We bekwamen tevens een kopij van het projectrapport “Charm II”, de channel habitat atlas for marine resource management (het oostelijk deel van het Engels kanaal gebied : Calais-Cherbourg – Dover-Weymouth). Het omvat habitat, vangst en migratiegegevens over alle commerciële soorten in dit deel van het kanaal. Een kopij van boek of CD-rom is consulteerbaar via het ILVO.

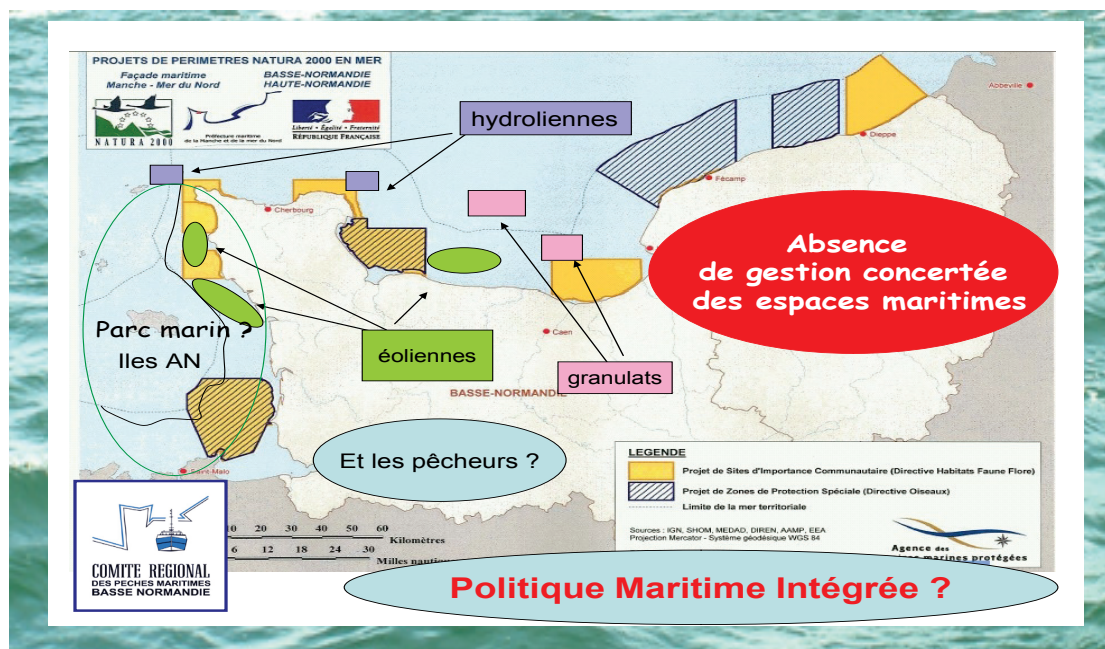
4.1.2.5 Comité régionale des pêches maritimes et des élevages marins de Basse Normandie (www.crpbn.fr)

We hadden contact met Béatrice Harmel (directrice sedert een 20-tal jaar) en haar medewerker Guillaume Parrade (website, reglementering, opleiding, contacten met vissers), beheer van vergunningen,...). Het doel van dit onderhoud was om meer info te bekomen inzake het beheer, vergunningen en de reglementering van de verschillende types visserijen voor de Normandische kust.

En inderdaad, hier is een perfecte “cohabitation” mogelijk tussen de verschillende visserij- en aquacultuurtypes (staand want, sleepvisserij, mosselcultuur, oesterteelt, boomkorvisserij,...). Er wordt gewerkt met afgebakende gebieden gekoppeld aan periodieke visserij per “maîtrise”.

Het zijn de vissers zelf die onderling in de schoot van CRPBN het beheer van de visserijgebieden bepalen zodat er een consensus is tussen elk visserijtype.

De licenties worden verleend met een puntensysteem, hoe meer ervaring hoe meer punten. De licenties zijn ook niet “verhandelbaar” zoals bij ons, er moet iemand stoppen vooraleer de licentie kan overgedragen worden. In Frankrijk vreest men hierdoor wel de ITQ's (individual transferable quotas). 50 % van de algemene aanvoer is zonder quotum. Men vreest ook de komst van “Marine protected areas” en natura 2000 gezien de zones waar gedregd wordt op coquilles uiteraard zouden kunnen verdwijnen (cfr.plan).

Tussen 15 mei en 30 oktober is het seizoen voor de coquilles gesloten. Er is een EEG-richtlijn waar de grootte van de coquille op 10 cm gebracht wordt.

Dit beheer is een mooi voorbeeld van hoe het ook langs onze Vlaamse kust kan geregeld worden. Ook voor de staand want visserij wordt met een licentie gewerkt waarbij aan een aantal specifieke voorwaarden moet voldaan worden (een kopij van dit reglement is beschikbaar op het ILVO).

Voorbeeld:

Vaartuigen ≥ 12 meter :

- die met een maaswijdte kleiner dan 270 mm vissen : 1,2 km staande netten per meter lengte
- die met een maaswijdte groter dan 270 mm vissen : 2,4 km staande netten per meter lengte

Vaartuigen < 12 meter

- die met een maaswijdte kleiner dan 270 mm vissen : 1 km staande netten per meter lengte
- die met een maaswijdte groter dan 270 mm vissen : 2 km staande netten per meter lengte

Maaswijdte < 270 mm, maximale onderdompeling 24 uur

Maaswijdte > 270 mm, maximale onderdompeling 72 uur

Voor de visserij op zeekat wordt een licentie verleend voor ofwel 200 of 500 vallen. Er wordt gewerkt met een licentie voor een bepaalde periode in een bepaald gebied. (de specialiste inzake zeekat – vangst/reglementering is Veronique Legrand van CRPBN Blainville)

Voor de schaaldieren bestaat een aparte gids, waarbij er een verboden zone is voor staand want visserij tussen 1 september en 15 oktober en tevens een verbod op de vangst op spinkrab. De kreeftenvallen zijn voorzien van een verplichte geijkte opening met reglementaire afmetingen om de kleine kreeften te beschermen.

De Vlaamse staand want vissers en de nieuwe starters zullen binnenkort samenkomen in een eerste aparte werkgroep waarbij ook de Rederscentrale wordt uitgenodigd. Hierbij kan dit Normandische voorbeeld toegelicht worden zodat op termijn voor onze Vlaamse kust ook een gelijkaardige “cohabitation” mogelijk zou worden.

Ook in Nederland bestaat een uitgewerkt voorbeeld van een welomlijnd en weloverwogen “nationaal beheersplan voor de staand want visserij”. Hier kunnen wij uiteraard veel opsteken in functie van een eigen beheersplan.

Bilan 2001 – 2008 – Atlantique nord-est:

	2001	2008
« effondrés »	Merluie MdN-ME Merluie OE	Merluie MdN-ME Merluie OE Eglefin OE Anchois GG
« fragiles »	Sole MdN Sole ME Pleuron MdN Pleuron ME Merluie OE-MC GG	Merluie MdN-ME Pleuron ME Merluie ME Baudouin MC-GG Sole GG
« sans danger »	Lien noir MdN OE Eglefin MdN Pleuron MdN Eglefin OE Sole MC Anchois GG	Lien noir MdN OE Eglefin MdN Pleuron MdN Pleuron ME Sole ME Merluie OE-MC-GG Sole GG Eglefin MC Langoustine MC Sole GG

→ Des améliorations mais aussi des détériorations...

COMITE REGIONAL BAIE DE SEINE NORMANDIE

Prerogatives :
of CNPM
And CRPM

ressources management

Market regulation is dealt by « POs » (voluntary adhesion)

- To be representative of fishing industry interests
-- To propose and decide management measures more detailed than EEC regulations for specific fisheries : licensing schemes, limitation of fishing gears, reduction time at sea, capping fishing effort
--- Cooperation with scientists .. And now « environmentalist »

Seafood Summit 2010
Port en Bessin, 3 février 2010

COMITE REGIONAL BAIE DE SEINE NORMANDIE

Special French measures

- Summer closed season (from 15th May to 30th October) inside and outside the 12 miles
- 1991 : minimum size increased from 10 to 11 cm, further extended by EEC
- selectivity of dredges rings
- 1984 : rings 72 mm
- 1993 : rings 85 mm
- 2001 : rings 92 mm

Limitation of the number of authorized boats
Limitation of quantities of scallops by day, by week, by crew

Seafood Summit 2010
Port en Bessin, 3 février 2010

COMITE REGIONAL BAIE DE SEINE NORMANDIE

Baie de Seine

« Outside » Baie de Seine
No regulation, except for French boats, (summer closing, and rings 92 mm)

12 miles limit

« Inside Baie de Seine »
From December to March (2 or 3 months opening)
4 trips a week
10 hours a day
Licences limitation
No more than 16 dredges

Boats under 16 m and 330 KW
Mostly 12/14 m with 12 dredges

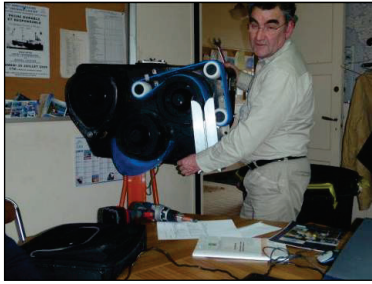
Seafood Summit 2010
Port en Bessin, 3 février 2010

4.1.2.6 Firma Able (www.ablepalangre.com) – contact Eric Michon

Deze firma is een producent en verdeler van diverse longline systemen voor specifieke visserijtechnieken (tonijn, baars, tarbot, kongeraal,...). Tevens wordt telkens een zeer degelijke praktische en theoretische opleiding gegeven aan boord bij de aankoop of mogelijke aankoop van een dergelijk systeem. Eric Michon was vroeger zelf jaren visser en hielp reeds een aantal trawlers met de volledige omschakeling naar een longline-systeem. Hij ontwierp een ergonomisch efficiënt systeem voor het beazen en opslag van de haken (we kregen een aantal films te zien, die op aanvraag beschikbaar zijn, een aantal gedetailleerde brochures werden ons overhandigd).

Voor een vaartuig van 12 à 14 meter dienen voor een rendabele visserij zeker 4000 haken te worden voorzien. Een volledig all-in longline systeem kost indicatief 14.000 euro, een investering die op termijn vrij vlug wordt terug gewonnen. We hadden tijdens de voorstelling de indruk dat dit een zeer interessante visserij is, doch om te gaan combineren met staande netten, potten en fishtraps voor onze Vlaamse kust niet zo voor de hand liggend is.

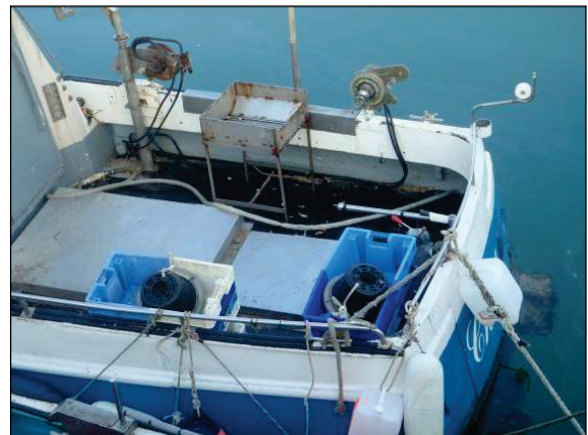
We kregen tevens een paar referenties van vaartuigen die kunnen bezocht worden (de “Emeraude” in Boulogne en de “Fruits de la passion” in Dives-sur-Mer/contact Frederick Grieu – tel 0033676790914)

We kregen voorbeelden van schepen te zien die een volledige monotone reconversie achter de rug hadden naar dit type visserij. Wat de visserij op zeebars betreft, blijkt het toepassen van een longline-systeem zeer efficiënt te zijn. Wel vonden de meegereisde reders dat het testen van een dergelijk systeem tijdens een EVF-project met gewaarborgde besomming wel nuttig zou zijn.

Nadeel voor de visserij op zeebaars is het feit dat principieel als aas verse zandspiering of smelt dient te worden gebruikt. Uiteraard is het niet evident om op het gepaste tijdstip dit aas te kunnen verkrijgen. Indien niet beschikbaar wordt ook krab, sardien of zeekeet als aas gebruikt. Voor tarbot wordt makreel, sardien of zandspiering gebruikt.

Er kan dus ook op kabeljauw gevestigd worden, doch met het Belgische kabeljauwherstelplan zou een dergelijke visserij eerder ontmoedigd dan aangemoedigd worden.

Rechtstreekse verkoop aan groothandels is mogelijk (hieraanvoer van 22 mt dorade) Gediversifieerde dagvisserij

Verschillende types dagvisserij aan elkaar gekoppeld

Conclusie

Aan de Normandische kust is het perfect mogelijk om mits het handhaven en naleven van een beleidsplan, de verschillende visserijtypes naast elkaar te doen leven. Men maakt gebruik van tijdelijke vergunningen en afgebakende zones waarbij rekening gehouden wordt met de paaiperiodes en rekening wordt gehouden met het vermijden van een mogelijke overbevissing. Het zijn de vissers die gestuurd door de lokale producentenorganisaties onderling overeenkomen en de gepaste afspraken maken.

Men streeft naar een consensus tussen de diverse vlootsegmenten, zodat er gezamenlijk acties en promoties kunnen worden ondernomen. Hier wordt de passieve en artisanale visserij gevaloriseerd zodat tevens in de handel een meerprijs kan worden bekomen. Super kwaliteit wordt aan de hand van erkende labels, extra in de verf gezet. Het is mooi om te zien hoe de visaanvoer en het aanbod gediversifieerd wordt zodat aan een “all year round” visserij-inspanning kan worden gedaan.

NFM en CRPBN kunnen een voorbeeld zijn voor onze eigen Vlaamse kust, er is immers nood aan een eigen “cohabitation”.

4.1.3 Studiereis Hvide Sande/Visserijbeurs Aalborg (7-8 oktober 2010)

In het kader van diepgaande begeleiding inzake de keuze van het aan te kopen vistuig alsook inrichting van het vaartuig werd door het ILVO een studiereis georganiseerd naar Hvide Sande alsook de tweejaarlijkse visserijbeurs in Aalborg

De delegatie bestond uit Luk Louwagie van de N.95 alsook de toenmalige kandidaat-starters wat passieve visserij betreft (Jan Deboer 0.156/Peter en Marc Dezutter N.22/Bart Schiltz Z.69)

Deelnemers:

Verhaeghe Dirk	ILVO
Bart Schiltz	reder (ex Z 69), reconversie staandwantvisserij
Luk Louwagie	reder/schipper (N 95), staandwantvisser
Marc Dezutter	reder (ex O 124), reconversie staandwantvisserij
Peter Dezutter	schipper (ex O 124), reconversie staandwantvisserij
Jan Deboer	reder/schipper (O 156), reconversie staandwantvisserij
Antoon Boersma	mede-vennoot (O 156)

Verontschuldigd (uitgenodigd):

Jean-Pierre Damman	reder/schipper (O 554)
Marnix Verleene	reder/schipper (O 369)
Andy Dewulf	schipper (O 32)

Externe contactpersonen:

Mögens Frydendahl	zaakvoerder Frydendahl
Mikael Justesen	sales manager Frydendahl
Michael Frydendahl	medewerker Frydendahl

Doelstelling:

- Verzamelen van aanvullende kennis inzake nieuwe materialen, ontwikkelingen en visserijtechnieken i.v.m. passieve visserij;
- Bezoek aan de producent van netten en vistuig Frydendahl (www.frydendahl.com) en producent van winches AS:Scan (www.as-scan.com) te Hvide Sande;
- Bezoek aan de tweejaarlijkse visserijbeurs DANFISH te Aalborg, grotendeels gericht op de passieve visserij (www.danfish.com);
- Bestaand netwerk van Deense contacten en specialisten uitbreiden in het kader van de ondersteuning van reconversies naar staandwantvisserij;
- Samenwerkingsverband smeden tussen de staandwantvissers (reconversies en ervaren vissers);
- Voorbereiding EVF-project VESPAS inzake passieve visserij.

Inleiding

Met middelen vanuit het Europees VisserijFonds (EVF) werd in 2009 een slooprondte georganiseerd om de visserijcapaciteit van de boomkorvisserij binnen het groot vlootsegment van de Vlaamse vissersvloot in te perken. Drie rederijen maakten van deze

gelegenheid gebruik om een reconversie van boomkorvisserij naar staandwantvisserij te realiseren:

- Ombouw van een Canadese schelpenvisser naar multipurpose twinrig/staandwantaartuig (O 156) (gerealiseerd in 2009).
- Nieuwbouw Blyth catamaran voor staandwantvisserij ter vervanging Z 69 (te realiseren in 2010).
- Nieuwbouw Trefjar Cleopatra voor staandwantvisserij ter vervanging O 124 (te realiseren in 2010).

De staandwantvisserij vereist een specifieke kennis vereist (niet vergelijkbaar met de boomkorvisserij). Om de slaagkans van deze reconversies te verhogen worden vanuit het CIVIS-project initiatieven genomen om de kennisoverdracht binnen de sector (starters/ervaren vissers) en vanuit het buitenland te bevorderen. In dit kader werd een studiereis georganiseerd naar Aalborg (Danfish) en Hvide Sande (Frydendahl en AS:Scan). Hiervoor werden alle bestaande en nieuwe staandwantvissers in de vloot uitgenodigd ten einde beide groepen met elkaar in contact te brengen alsook externe informatie in te winnen.

Bezoek Frydendahl (7 oktober 2009)

Frydendahl is een belangrijke producent van netten en vistuig voor passieve visserij. Het moederbedrijf is gevestigd te Hvide Sande (www.frydendahl.com) maar het productieproces verloopt grotendeels in Estland en Maleisië. Tevens werd een aandeel genomen in een Pools bedrijf en wordt veel met een bedrijf gewerkt uit China. Deze outsourcing is noodzakelijk omwille van het arbeidsintensieve karakter van het productieproces. Een belangrijke concurrent, de firma Daconet (www.daconet.dk) werd recent overgenomen.

Er zijn **kieuw- en warrelnetten** in alle mogelijke maten en veelal custom-made. Het productieproces is erop gericht om specifieke wensen van verschillende vissers inzake constructie van de tuigen perfect in te willigen. Bovenpezen of drijflijnen zijn er met aangepast drijfvermogen en verschillende diktes. De loodlijnen gaan van heel licht tot 4 à 5 kilo per meter. Het netgaren wordt in verschillende maaswijdtes geweven en is beschikbaar in diktes van 0,10 tot 0,8 mm in alle mogelijke kleuren met als nieuwe trend donkerblauw, dit zowel in mono- en multifilament.

Boven- en onderpezen worden binnengebracht en voor hergebruik met nieuwe netten opgetuigd. Alles wordt binnengebracht te Hvide Sande en gaat wekelijks op transport naar Estland waar de netten losgesneden en heropgetuigd worden. Het nieuwe netwerk is altijd in glanzend materiaal uitgevoerd omdat dit beter vist.

Ook de Nederlandse staandwantvloot is klant voor de kieuwnetten gebruikt in de tongvisserij. Dit zijn netten met een garendikte van 0,28 mm en een halve maaswijdte van 46 mm. De hoogte van de netten is 14,5 mazen (1,32 m). We zagen heel wat orders klaar staan bestemd voor Scheveningen (tongnetten).

Het bedrijf levert een ruim assortiment **fuiken voor de palingvisserij**, vervaardigd in Maleisie en dit voor de Europese markt. Terloops dient gezegd dat de palingvisserij enorm onder druk staat, dit vooral in Nederland en Zweden. De afdeling van de potten biedt **kreeft-**

en krabpotten aan uit Vietnam, dezelfde als deze op de Engelse markt beschikbaar. Ook voor de langoestinevisserij zijn er potten beschikbaar. Grote traps worden gebruikt voor de visserij op Kingcrab in Noorwegen. Dergelijke traps kunnen ook voor andere doelsoorten gebruikt worden. Zo is er een actueel project in Zweden voor de vangst op Baltische kabeljauw (het ILVO heeft hieromtrent reeds contact opgenomen met de betrokken instantie). Dergelijke traps zijn evenwel niet geschikt voor onze wateren omdat ze niet bestand zijn tegen sterkere getijdenstromingen. De **fishtraps** worden gemodificeerd naar de wensen van de klant.

Voor de mosselcultuur worden speciale **hangcultuurlijnen** op maat gemaakt (mogelijks interessant voor SDVO).

Alle gewezen lijnen worden gemaakt in Estland, de twisted lijnen komen uit Vietnam en Portugal. Twining draden komen uit Spanje (firma Polysilk). De ankers worden in Estland gemaakt, het galvaniseren gebeurt in Denemarken. Het bedrijf beschikt over een afdeling waar de markeringsstokken uit bamboe voor het vistuig op maat gemaakt worden. Sedert kort zijn er ook markeringsstokken beschikbaar uit kunststof.

Dankzij het netwerk van contacten van deze firma is het mogelijk om plaatselijke ondersteuning aan boord voor onze eigen starters te bekomen. We kunnen er in de toekomst terecht voor praktisch en theoretisch advies omtrent vistuig en visserijmethodes.

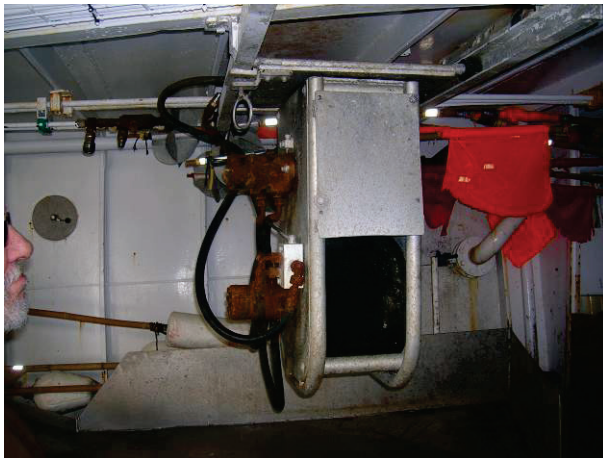

Havenbezoek Hvide Sande (7 oktober 2009)

Het aantal staand want vissers in Hvide Sande is de laatste 10 jaar geslonken van 400 tot een 80-tal. Mits het bekomen van goede visprijzen, blijven de resterende schepen rendabel vissen. Desondanks trekt het zware beroep (volgens Deense normen) minder jonge zeelui aan. De Deense vissers dienen ook steeds verder van hun eigen klassieke visgronden weg te varen om de wettelijke quota te kunnen opvissen.

Er werd een bezoek gebracht aan de “Rikke Hoy”, een vaartuig uit het groot segment van de staandwantvloot (kan tot 120 km tarbotnetten uitzetten). Bij de uitrusting van dit vaartuig werd de nodige aandacht besteed aan ergonomie. Naast een standaard powerblock (binnenhalen van de netten) zijn een netclearer (ontwarren van de netten), een netcrusher (verbrijzelen van verstrikte schaaldieren) en een net transporter (automatisch stapelen en bergen van de netten) voorzien. Een dergelijke opstelling zorgt voor een hoger rendement (personeelsbesparing) dan de uitrusting waar de Vlaamse staandwantvissers mee vissen. De nieuwe vaartuigen (reconversies) zullen een langwerpige tafel installeren na de powerblock zodat het ontwarren van de netten op een praktische en ergonomische

verantwoorde manier kan gebeuren. Aansluitend werd een korte rondrit gemaakt in de haven om het vistuig en de uitrusting van andere staandwantvaartuigen te bekijken.

Bezoek AS:Scan (7 oktober 2009)

Vervolgens werd een kort bezoek gebracht aan de firma AS:Scan (www.as-scan.com), waar twee reders hun Powerblock hadden besteld. Deze firma heeft een wereldwijde reputatie inzake de installatie van specifieke vistuigen aan boord van staandwantvaartuigen. De eigenaar van het bedrijf zal reder Dezutter tijdens week 42 ontmoeten op de IJlandse scheepswerf waar deze zijn nieuw vaartuig bestelde om een analoog uitgerust Noors vaartuig te tonen. Zo kunnen ergonomische aspecten geëvalueerd worden in een realistische omgeving om de lay-out van het nieuwe vaartuig te plannen. De finale afwerking en uitrusting van het nieuwe vaartuig zal in Hvide Sande plaatsvinden.

Bezoek Danfish (8 oktober 2009)

DANFISH is een tweejaarlijkse beurs die in Aalborg wordt gehouden en die voornamelijk gericht op de passieve visserij (www.danfish.com).

De twee leveranciers die in Hvide Sande bezocht werden (Frydendahl en AS:Scan) hadden er ook een stand. Beide firma's werken in nauw overleg met elkaar samen zodat het mogelijk werd voor onze vissers om hun nieuw vaartuig daar ter plaatse in Hvide Sande te laten uitrusten met het nodige vistuig. Ook de reder van N 95 denkt eraan om het schip verder te

moderniseren en zo de ergonomie te verbeteren. Alle meegereisde reders hadden een persoonlijk onderhoud met beide leveranciers. Uiteraard waren er ook andere leveranciers die als alternatief kunnen dienen voor bovenvermelde firma's onder meer voor de levering van fish traps (o.a. www.okmarine.no en www.rfg.no).

Afspraken ILVO/reders

- Follow-up vergadering inzake bijkomende ideeën en suggesties voor het aankopen en testen van diverse vistuigen.
- Bezoek aan de flume tank in Boulogne voor testen met fish traps (i.s.m. Ifremer en Le Drezen) op 12 november 2009.
- Aanpassen en verder uitdiepen van het EVF-project VESPAS en samenwerking tussen nieuwe en ervaren staandwantsvissers.
- Algemene bespreking verdere ondersteuning en begeleiding door ILVO (CIVIS).
- Praktische planning voor de aankoop van de diverse netten in functie van de leveringstijden en vangstseizoenen.
- Organisatie van een bezoek/overleg met Franse vissers om ervaringen rond vistuig en visserijmethode uit te wisselen (winter 2009-2010 in samenspraak met Jan Ackx).

Bijkomende suggesties (vragen)

- Sterke interesse om in het kader van het EVF-project VESPAS en onder ILVO begeleiding diverse nieuwe vistuigen (netten, potten, lijnen) uit te testen.
- Vraag naar bijkomende testgebieden (afgebakende zones) voor passieve visserij om interacties met gaandwants te vermijden (eventueel in de buurt van het windmolenpark op de Thorntonbank).
- Organiseren van staandwantsvissers in een nieuwe sectie binnen de Rederscentrale met oog op overleg, afspraken en het opstellen van een beleidsplan.
- Goede documentatie van de reconversies als voorbeeld voor reders die in de toekomst willen omschakelen.
- Nodige media-aandacht voor reconversies en evoluties in de visserijsector.

-
- Organisatie van de afzet van de producten die aangeland worden door staandwantvissers, mogelijks onder eigen of bestaand duurzaamheidslabel. Differentiatie t.o.v. de bulkaanvoer (in samenspraak met SDVO).
 - Ondersteuning en kennisoverdracht door ervaren staandwantvissers naar de nieuwelingen (al of niet in een formeel kader).
 - Interesse voor verdere internationale samenwerking en uitwisseling van informatie en vakkennis (DK, FR, UK, NL), eventueel gekoppeld aan toekomstige studiereizen.
 - Interesse voor specifieke toepassingen (alternatieve doelsoorten en vistuigen).
 - Voorstel om samen netten aan te kopen en zodoende de prijs en transportkosten te beperken.
 - Interesse om gesteund te worden door ILVO (CIVIS) bij investeringsdossiers.
 - Een actieve participatie binnen de NSRAC-werkgroep Gill nets (Demersal Group) is tevens sterk gewenst (voor Vlaanderen bestaat zetelrecht voor SDVO en Rederscentrale).

4.2 Experimenten

4.2.1 Experiment proeftank Boulogne - testen diverse “fish traps”

Datum : 12 november 2009

Contactpersonen: Dirk Verhaeghe, Hans Polet, Kris Van Craeynest

<i>Deelnemers:</i>	Luk Louwagie	N 95
	Marc Dezutter	O 22
	Peter Dezutter	O 22
	Sonia Méhault	Ifremer
	Pascal Larnaud	Ifremer
	Jean Roullot	Le Drezen
	Johnny Vanhee	ILVO
	Dirk Verhaeghe	ILVO

4.2.1.1 Achtergrond

Gesteund door de regio Bretagne werden door Le Drezen in samenwerking met Ifremer een vijftal prototypes van “fish traps” ontwikkeld en getest (types : “ITIS 1 – 5”). De testen werden uitgevoerd in de baai van Douarnenez (Bretagne), waarbij vooral steenbolk en kongeraal werd gevangen.

Ifremer was bereid gevonden een dertigtal prototypes ter beschikking te stellen voor onze geïnteresseerde reders om uit te testen op onze kust, inclusief opvolging en ondersteuning tijdens de testen. De ideale periode om dit alles te gaan testen blijkt maart 2010 te zijn vanwege de aanwezigheid van kabeljauw op de visgronden. Door reder Louwagie werden dit jaar op eigen initiatief reeds een tiental rechthoekige visvallen aangekocht. Reder Marnix Verleene is geïnteresseerd om deze uit te testen.

4.2.1.2 De experimenten

De belangrijkste uitdaging voor de visserij met dergelijke visvallen is de weerstand van de vallen bij een stroming van 2 knopen. In het testbassin werden deze traps getest bij een stroming van 2 en 4 knopen. Uit onderstaande foto's blijkt dat de cilindervormige visval duidelijk beter functioneert in een stroming die voor onze vissers relevant is. Het is tevens belangrijk te weten dat de geur van het aas het best verspreid wordt in de cilindervormige visval.

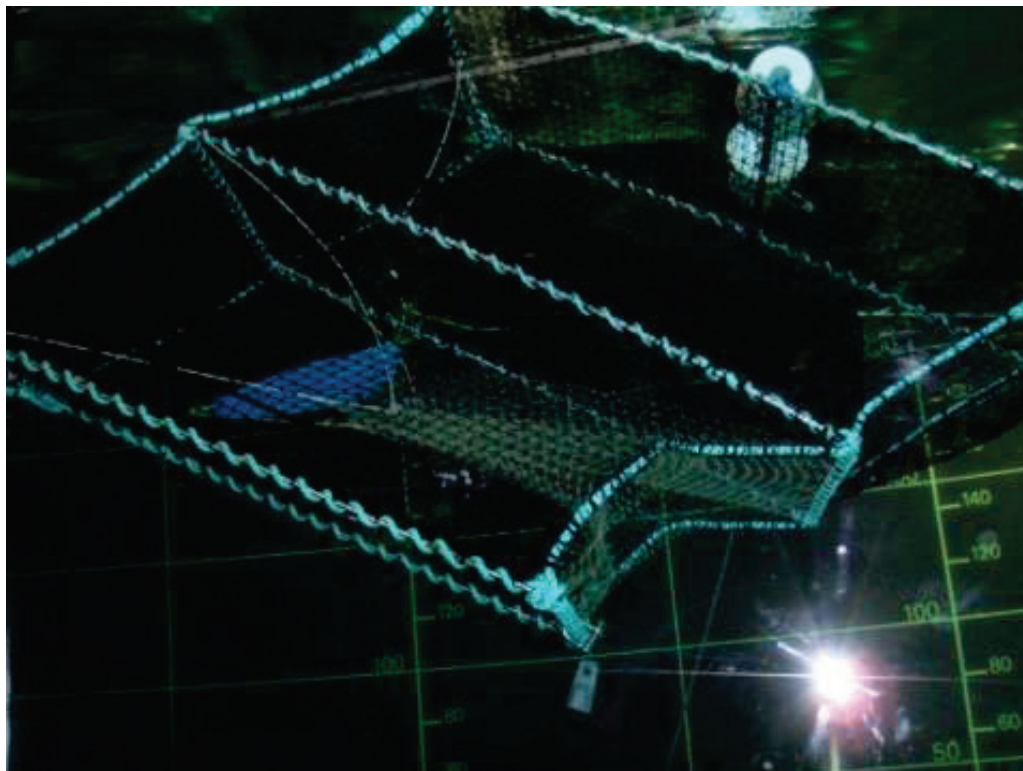
Wat het gebruik van aas betreft, wordt aangeraden om verse sardines, makreel of haring te gebruiken. De cilindervormige fishtrap kan ook verzwaard worden met loden ballastlijnen om nog stabiel te zijn. Indien er een beperkte stroming is, dan is de cilindervormige fishtrap minder geneigd om in elkaar te plooiën. Het drijfvermogen kan vergroot worden door middel van het aanbrengen van extra drijfringen. De maaswijde van de cilindervormige fishtrap bedraagt 50 mm en de ingang bevindt zich onderaan.

Een kopij van de video van deze testen in het testbassin werd aan de aanwezige reders bezorgd (en is op aanvraag beschikbaar).

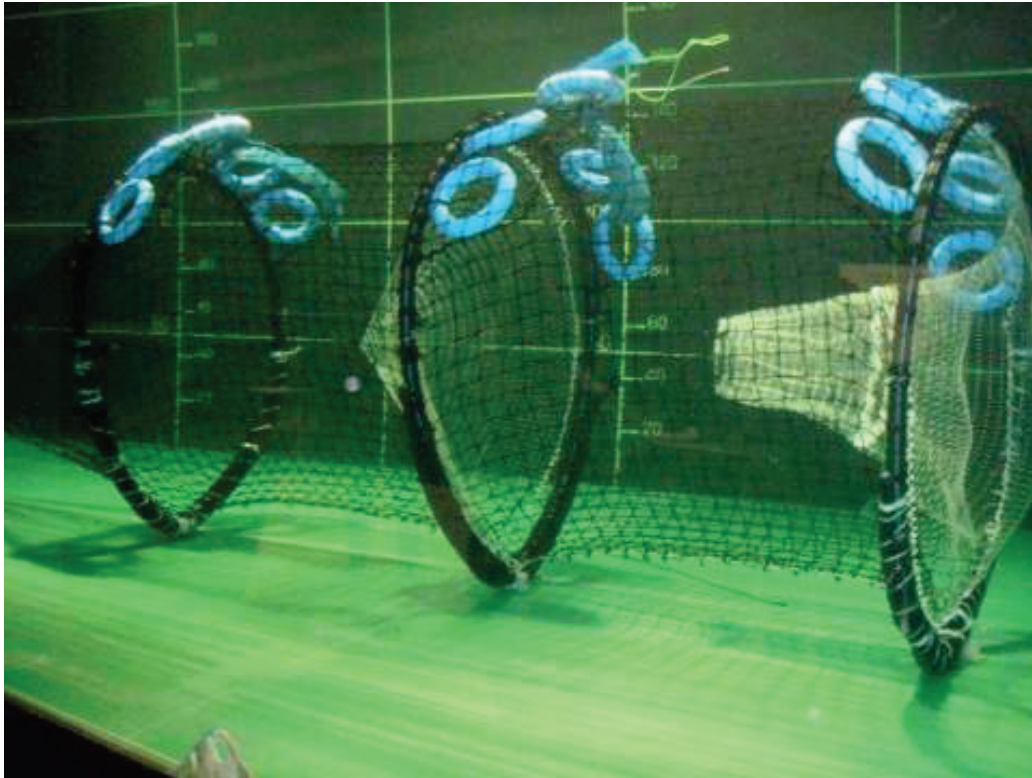
De doelsoort van deze visvallen is kabeljauw. Er zijn ook experimenten gepland met zeebaars.

a) Stroomsnelheid tot 4 knopen

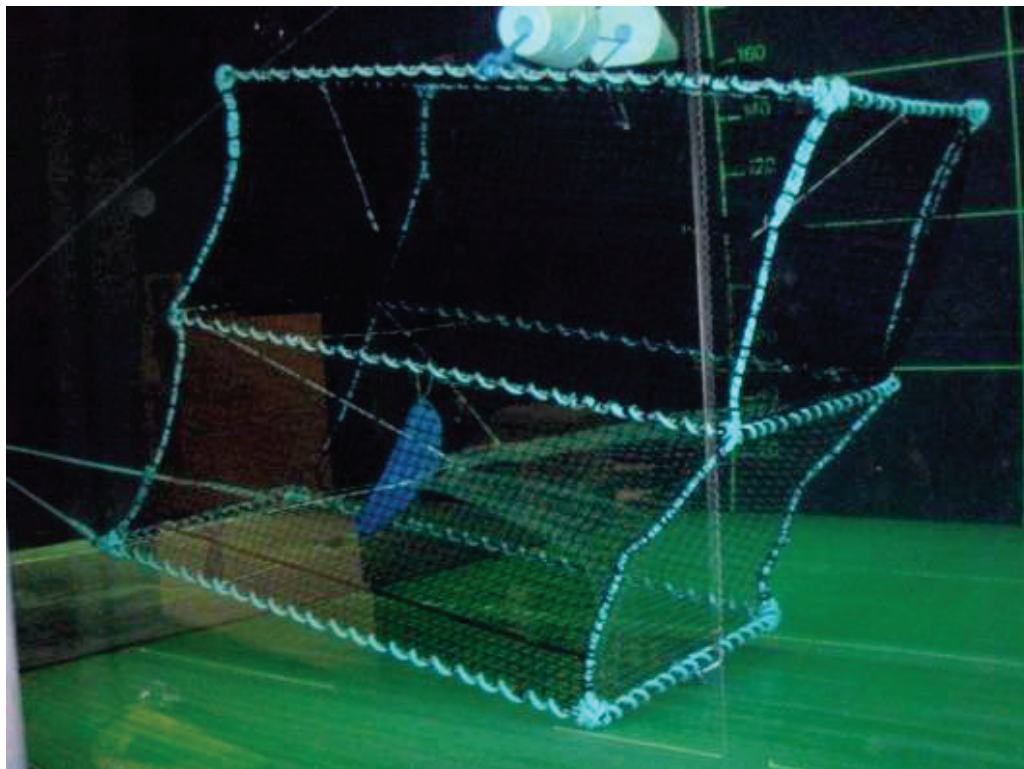
Rechthoekige visval

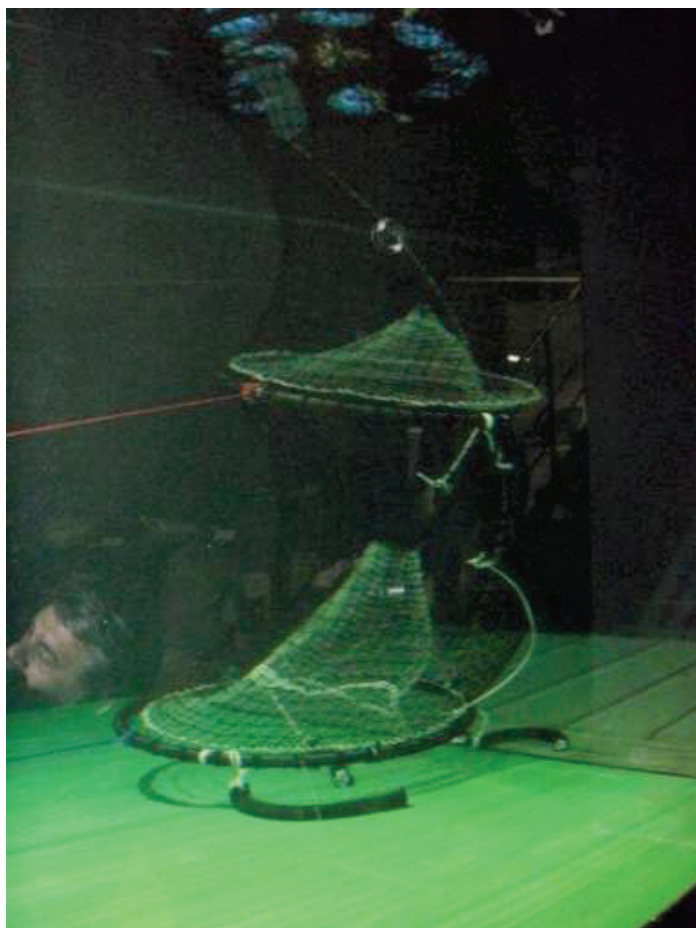

Cilindervormige visval

b) Normale stroomsnelheid

4.2.1.3 Verdere testen Ifremer

Het initiële gesubsidieerde Ifremer-project loopt af in februari 2010. Er werd tevens door Ifremer een EVF-projectaanvraag ingediend. Tevens zullen nog aanvullende testen worden uitgevoerd inzake de plaatsing van de verbindinglijnen, onderdompelingstijd, gebruik van de soorten aas, ergonomie en zal de wetgeving in detail geverifieerd worden.

4.2.1.4 Verdere afspraken

Er werd afgesproken met Ifremer en Le Drezen om de ILVO-testen te ondersteunen en te begeleiden waar nodig. Reders die ondertussen op eigen initiatief testen willen gaan uitvoeren zullen begeleid worden door het ILVO (recent werden een vijf stuks aangekocht die kunnen gebruikt worden door de geïnteresseerden).

Er zijn ook andere instituten uit het buitenland (Duitsland, Zweden en Engeland) die reeds testen hebben uitgevoerd of nog aan het uitvoeren zijn met diverse visvallen. Het ILVO heeft reeds de nodige informatie verzameld inzake deze testen en zal op termijn een vergadering plannen met alle betrokken partijen om relevante kennis en ervaringen uit te wisselen.

4.2.1.5 Conclusie :

Het gebruik van visvallen voor onze eigens kust lijkt commercieel haalbaar, doch moet nog volledig onderzocht en getest worden. Er bestaat een duidelijke interesse vanwege onze staand want vissers. Zeebaars en kabeljauw lijken de meest aangewezen doelsoorten.

4.2.2 Vergelijkende testen met warrelnetten voor tong

Zeereis N.95, 22.11.2011

Voorgeschiedenis.

Deze testen kaderen in het VESPAS-project dat uitzonderlijk verlengd werd tot en met eind april 2012. De schepen N.95/0.369 en 0.554 krijgen de mogelijkheid om gedurende één jaar de diverse warrel-en kieuwnetten uit te gaan testen, aangekocht via de VVC. In de mate van het mogelijke worden al dan niet waarnemers meegestuurd op zee. De rapportering van deze reizen wordt later opgenomen in het eindrapport, ondertussen wordt op regelmatige basis de Rederscentrale en de werkgroep “passieve visserij” ingelicht betreft de resultaten, opmerkingen en bevindingen zodat kan worden bijgestuurd waar en wanneer nodig

Doelstelling.

Doel van de reis is het vergelijkend vissen met twee verschillende types warrelnetten (Le Drezen als zijnde het experimenteel vistuig en het standaard vistuig van leverancier Frydendahl). Uiteraard dient verder nog op andere plaatsen gevist te worden en ander tij een eenparigheid van resultaten te bekomen

Methode en apparatuur.

Er werden standaard turfbladen voor de passieve visserij overhandigd aan de schipper, de gegevens werden door de waarnemer (positie : juist na de powerblock) manueel genoteerd. Er werden voldoende foto's genomen van de werkwijze zelf en de ergonomische aanpassingen. Nadien noteert de schipper zelf zijn bevindingen op een apart blad die dan terug wordt bezorgd aan ILVO-visserij

Vaarttuig.

N.95

Vistuig en netten.

1. Experimentele kant (maaswijdte : 11 cm)

WARRELNETTEN VOOR TONG (specs)

65MT X 1,50MT X 55MM

0,20x4 ORANGE 50 MMSQ X 30,5MD X 1624ML

Selvage T/B 1 MD retwisted 210D/12

0,20x12 ORANGE 300 MMSQ X 2,5MD X 203ML

Head line : polysteel braided rope 12 mm AA

Bottom line : lead rope 12KG/100MT

Leverancier : Le Drezen

Aantal : 4, 5 km (12 fleets van 375 meter)

2. Standaard kant (maaswijdte 10 cm)

WARRELNETTEN VOOR TONG (specs)

Leverancier : Frydendahl (3 jaar oud)

Aantal : 3.75km (15 fleets van 250 meter)

Gedetailleerde spec, beschikbaar bij de reder/schipper Luk Louwagie

Operationeel verslag.

Vertrek Nieuwpoort om 04.00h, bijna windstil, ideale weersomstandigheden, geen ochtendmist

Initieel werd ook gericht met gering succes op zeebaars en kabeljauw gevestigd (1500 meter) om de vangst enigszins te diversifiëren gezien de slechte vangsten op tongen. Typische wrakkenvisserij. Om 5 uur 30 werd gestart met deze spaan 12 netten (250 meter fleets), 28 stuks zeebaars, 59 stuks kabeljauw en 5 kg tong

Tussen 9 uur en 10.30 uur werden de 3500 meter netten van Frydendahl verwerkt, tussen 11.30 en 13.30 uur werden de netten van Le Drezen verwerkt (er werd een uur bewust gewacht voor het keren van het tij)

Uiteindelijk werden volgende soorten finaal gevestigd : tong (57 kg), griet en tarbot (8 kg), kabeljauw (84 kg), schol (44 kg), zeebaar (35 kg).

Er waren drie bemanningsleden mee, normaal vier (dus rekening houden met een potentieel hoger rendement). Als ILVO-waarnemer was het zeer nuttig om de doeltreffendheid van de ergonomische aanpassingen aan boord te kunnen evalueren en inschatten.

Retour in de haven van Nieuwpoort om 16.00 uur

Mening en reacties van de ILVO-waarnemer (Dirk Verhaeghe)

1. Visnamigheid van beide netten/verwerking

Tong :

Maaswijdte : 10 cm => 3 jaar oude netten Frydendahl (3500 meter, 15 fleets) : 99 stuks voor 32 kg => 323 gr/stuk

Maaswijdte : 11 cm => Nieuwe netten Le Drezen (4500 meter, 12 fleets) : 49 stuks voor 15 kg => 306 gr/stuk

Voorlopige conclusie :

Derde zeereis met deze vergelijking, de nieuwe netten van Le Drezen blijken veel minder visnamig en efficiënt waarbij volgende opmerkingen aangestipt werden :

Opmerkingen inzake het gedrag van de nieuwe netten (Le Drezen) :

Deze warrelnetten hebben een merklijk dikkere bovenpees, verwarren te snel, raken soms verstrikt in de net clearer en gaan er ook trager door in vergelijking met de standaard netten. Het fijne garen voelt zachter aan en heeft de neiging zich op te hopen. Zelf had ik de indruk dat er meer platvis zat in deze netten, vermoedelijk wegens de verwarring van de netten zelf

Duur van het klaren en binnenhalen van de netten :

Frydendahl (3.5 km) : 1 uur 30

Le Drezen (4,5 km) : 2 uur

Opmerking : met één bemanningslid meer, zou 30 km tongnetten in principe in 10 à 12 uur kunnen geklaard en binnengehaald worden (indicatief), 30 km is quasi de minimum standaard van de Deense staand want vissers op tong.

2. Ergonomische aanpassingen aan boord (uitvoerder : AS Scan Hvide Sande)

Deze ergonomische aanpassingen (netclearer, tafel, net hauler, aangepast buizenwerk voor de verplaatsing van de clearer en de sorteerbak) zorgen voor een stijging van het arbeidsrendement met 30 à 50 %. Zo kan gemakkelijk een bemanningslid een beurt overslaan. De netten worden quasi perfect "gecleared", door middel van een spreidingssysteem, men dient niet voorover gebukt de netten te ontwarren, er is minder beschadiging aan de vis en de netten zelf en er wordt uiteraard sneller en efficiënter gewerkt.

Deze ergonomische aanpassingen zijn een toonvoorbeeld voor elke potentiële nieuwe starter, ook naar kandidaat-vissers toe wordt het beroep hierdoor meer aantrekkelijk gemaakt. Volgens schipper en bemanning een investering die direct een meerwaarde heeft, het ware niet slecht om deze aanpassingen ook demonstratief te tonen aan de visserijschool, kwestie van kandidaat-vissers aan te trekken (ergens een praktijkstudie aan boord bijvoorbeeld).

De vangst

Hier werden zowel de maatse als ondermaatse vis geteld, in het stuk tussen de powerblock en de tafel.

Standaard vistuig	3,5 km								
Fleet	Tong	Schol	Kab	Schar	Wijting	Griet	Tarbot	Hondshaai	Bot
1	4	10					1		
2	12	22	1	2	8				1
3	7	8	2		7		1	2	
4	8	12			5			1	
5	10	18	1	3	6		3		
6	5	12			2		2		
7	11	24	1			1			
8	7	21		4	4				
9	5	20		5	4				
10	5	19			2				
11	4	8			1				
12	3	15		3	2	1			
13	7	14			2				
14	6	8		2	1		1	1	
15	4	14		2	3				
	98	225	5	21	47	2	8	4	1
	323 gr/stuk								
	32 kg								

Exp.vistuig	4,5 km								
Fleet	Tong	Schol	Kab	Schar	Wijting	Griet	Tarbot	Hondshaai	Bot
1	5	27			4				
2	5	16			1				
3	5	23		1	1		3		
4	4	23			2				
5	6	28		2	7			1	1
6	4	27			1				
7	4	28		3	1		1		

8	3	8	1		1		1		
9	2	18		3	2		2		
10	3	12		3	3				1
11	3	7			2	1			1
12	5	15			1				
	49	232	1	12	22	1	7	1	3
	306 gr/stuk								
	15 kg								

4.3 Acties

4.3.1 Theoretische en praktische opleidingen tijdens het VESPAS-project

4.3.1.1 *Praktische opleiding aan boord via Deense schippers*

Met goedkeuring van de werkgroep “passieve visserij” (zie voorbeeld verslag in bijlage) en in overleg met het ILVO en Rederscentrale werden twee Deense topschippers (Jorgen Iversen, en B.Thomassen) meegestuurd aan boord van de N.22 voor een opleiding met kieuwnetten voor de tongvisserij (tegen vergoeding binnen het VESPAS-project, een zestal dagen). Dit verliep zeer vlot en succesvol waarbij de bemanning de technieken onder de knie leek te hebben, hierbij werden waardevolle tips gegeven . Tevens werd via deze twee Deense schippers een netwerk gelegd van contacten met andere Deense schippers die regelmatig voor onze kust vissen (West- en Oosthinderbank). Mits het betalen van een vergoeding kunnen deze Deense schippers steeds een aangepaste opleiding geven aan boord van de N.22

In functie van het schrijnend bemanningstekort in de Vlaamse visserij, is het ook mogelijk om via deze Deense contacten een Deense bemanning aan boord te krijgen voor een afgesproken periodes (hier werd wegens een gebrek aan financiële middelen en verwerping door de stuurgroep geen verder gevolg aan gegeven

4.3.1.2 *Praktische en theoretische ondersteuning door collega-schippers tevens actief als passief visser*

De schipper van de N.95, Luk Louwagie, heeft de bemanning van de N.22 enorm goed geholpen inzake opleiding en advies. De schipper van de N.22, Peter Dezutter, kon ook meerdere keren meevaren aan boord van de N.22. De bemanning van de N.95 is ook mee geweest aan boord van de N.22 als opleiding. Ook werd in functie van de ergonomie aanboord en uitrusting voorafgaande voldoende advies gegeven door de schipper van de N.95, kortom een bron van 25 jaar praktische ervaring werd ter beschikking gesteld van de N.22 in de mate dat het de commerciële belangen van de betrokken schipper/reder niet kon schaden

Ook andere collega's zoals specifiek Jean-Pierre Damman reders-schipper van de 0.554 hebben uitvoerig theoretisch advies gegeven aan rederij Dezutter (N.22)

Gezien er ook commerciële belangen mee gemoeid zijn (vb kennis van specifieke visgronden) kon onmogelijk alle relevante kennis worden doorgegeven aan de bemanning van de N.22

4.3.1.3 *Buitenlandse zendingen georganiseerd door het ILVO*

Diverse bezoeken aan leverancier Frydendahl (www.frydendahl.com) in Hvide Sande (DK) met een gespecialiseerde uitleg en demonstratie van het aan te kopen vistuig alsook aanbevelingen en tips (voorbeeld bezoekerapport, zie bijlage)

Bezoeken aan boord van Deense vaartuigen (Thorsmunde, Hvide Sande,..) en directe gesprekken met Deense staand want vissers

Bezoek aan Deense visveilingen

Specifieke uitleg over de Deense tarbotvisserij met staand want (door een ervaren ex-schipper Gunar Thygezen)

Bezoek aan Franse staand want vissers in Port-en-Bessin, Cherbourg en Duinkerke: uitwisseling van kennis, uitleg inzake vistuig en hun specifieke visserijtechniek

Praktische demonstraties van de long-line visserij (firma Able, opleiding gegeven in Cherbourg)

Bezoek aan Franse producentenorganisaties zoals NFM (Normandie Fraicheur Mer) en CRPBN (Comité régional de pêche de Basse-Normandie) en visserijonderzoekscentra (Ifremer in Port-en-Bessin)

Deelname aan de vergaderingen van de Nederlandse kenniskring “passieve visserij”

4.3.1.4 Theoretische ondersteuning via de werkgroep “Passieve visserij”

Tijdens de vergaderingen van de werkgroep “passieve visserij” werd voldoende theoretische informatie inzake vistuig, tips, aanbevelingen,... aangeboden

Tevens werd het bemannings- en opleidingsprobleem van de N.22 diverse keren aangekaart (ook in overleg met de Rederscentrale) teneinde via de leden van de werkgroep zo veel mogelijk steun te bekomen

De werkgroep “Passieve visserij”, officieel erkend door de Rederscentrale met permanent secretariaat verzorgd door het ILVO, was een afdoend doorgeefluik inzake het verstrekken van bestaande theoretische kennis inzake passieve visserij

4.3.1.5 Bezoek buitenlandse beurzen

Bezoek DANFISK 2010, een gespecialiseerde visserijbeurs voor diverse vistuigen, uitrusting en innovaties met speciale aandacht voor de passieve visserij/staande netten

4.3.1.6 Uitvoerige contacten met de kenniskring “Staand want visserij” (Nederland)

Het ILVO heeft reeds geruime tijd zeer goede contacten met de Nederlandse kenniskring “staand want visserij”. Er werd heel wat theoretische en praktische ervaring uitgewisseld met de bemanning van de N.22, vooral door de schippers/reders Rems Kramer en Arjen Korving. Deze bezochten ook meermaals het vaartuig N.22 waarbij diverse tips en aanbevelingen werden gedaan in functie van het vistuig, visserij en ergonomie/vangstverwerking

Er werd ook een voorstel gedaan door deze kenniskring om een ervaren Nederlandse schipper/reder mee te sturen met de N.22, doch dit voorstel werd niet weerhouden door de stuurgroep van het VESPAS-project (men was van mening dat de opleiding voornamelijk diende te gebeuren door Vlaamse schippers/reders)

De schipper/reder van de N.22 werd tevens door de Nederlandse schipper Rems Cramer uitgenodigd om mee te varen aan boord van zijn vaartuig of die van collega's in functie van een praktische opleiding

4.3.1.7 Demonstraties innovatief vistuig in het testbassin van Boulogne-sur-Mer

Testen van “fishtraps” in samenwerking met Ifremer en leverancier Le Drezen

4.3.1.8 Theoretische uiteenzettingen door geselecteerde buitenlandse leveranciers in functie van het aan te kopen vistuig

Door het ILVO werden drie vooraf geselecteerde leveranciers uitgenodigd in functie van een definitieve aankoopkeuze van de netten (zie kort verslag in bijlage). Dit betrof de leveranciers Frydendahl (DK), Hvalpsund (DK) en Le Drezen (Fr). Hierbij werd een gedetailleerde theoretische uiteenzetting gegeven over de visnamigheid en doeltreffendheid van de aan te kopen netten. Uiteindelijk werden de leveranciers Le Drezen en Frydendahl weerhouden

4.3.1.9 Contacten met het Mercator Instituut in functie van opleidingen (visserijschool Oostende)

In functie van het bemanningsprobleem en het gebrek aan interesse en kennis voor een opleiding passieve visserij, werd door het ILVO aan de leraars “visserijkunde” van deze visserijschool alle relevante theoretische en praktische kennis bezorgd (projectrapporten, films, infofiches, verslagen, foto's,...). Hiermee werd gepoogd om de kennis inzake passieve visserij in het opleidingsprogramma van deze school in te lassen in functie van het stimuleren van de interesse voor een job aan boord van een passief vissersvaartuig

4.3.2 Gedragscode voor staand want en sleepnetvisser

4.3.2.1 Overleg van donderdag 7 juni : ILVO-visserij

“Overleg Nederlandse, Franse en Belgische staand want vissers met Nederlandse boomkorvissers en de provincie Zeeland”

Aanwezigen

Namens de Franse staandwantvissers :

3 vertegenwoordigers, waaronder Pascal Deborgher (Boulogne-Sur-Mer) en Philippe Nowé (staand want vissers Duinkerke)

Namens de provincie Zeeland :

Dhr. Van Beveren, gedeputeerde
Dhr. Broodman.

Namens de Nederlandse kottersector :

Johan Baaij (TH 10)
Cas Caljouw (ARM 25)
Hannes Caljouw (ARM 46)
Rems Cramer (KW 2)
Derk Jan Berends (secretaris Nederlandse Visserijbond)

Namens de Belgische sector :

Jean-Pierre Damman (schipper/reder 0 554)
Luk Louwagie (schipper/reder N 95)
Tom Craeynest (Rederscentrale)
Dirk Verhaeghe (ILVO-visserij)

Agenda

1. Opening door de voorzitter, C.J. van Beveren, gedeputeerde provincie Zeeland.
2. Voorstelronde
3. Vaststellen agenda
4. Inventarisatie problematiek
 - a. Welke problemen ervaren de staandwant vissers ?
 - b. Welke problemen ervaren de kotters vissers ?
 - c. Wat zijn mogelijke oplossingsrichtingen ?
5. Regelgeving staandwant visserij internationaal. Toelichting door dhr. D.J. Berends, Nederlandse Visserijbond
6. Vervolgafspraken
7. Wat verder ter tafel komt
8. Sluiting

Problematiek

Er doen zich voor de Belgische en Franse Noordzeekust regelmatig problemen voor tussen Nederlandse Eurokotters en flyshooters enerzijds en Franse en Belgische staandwantvissers anderzijds. Een eerste overleg tussen beide partijen deze maand in Oostende moest de lucht klaren en is de opmaat voor een op te stellen gedragscode.

De bijeenkomst in Oostende vond plaats op verzoek van Zeeuwse kottervissers, die de kwestie bij de provincie Zeeland en de Nederlandse Visserijbond hadden aangekaart. Aan het gesprek werd deelgenomen door Franse staandwantvissers/bestuurders uit Boulogne en Duinkerke, Belgische staandwantvissers (O 554, N 95) en Nederlandse kottervissers (TH 10, ARM 25, ARM 33). Het gesprek stond onder leiding van Kees van Beveren, gedeputeerde van de provincie Zeeland. Tevens waren aanwezig vertegenwoordigers van de Belgische Rederscentrale, de Nederlandse Visserijbond en de provincie Zeeland. Het ILVO faciliteerde de bijeenkomst en droeg zorg voor de vertaling Frans-Nederlands. Staandwantvisser Rems Cramer (KW 2) fungeerde als zogenaamde Fisheries Liaison Officer (FLO, bemiddelaar).

In de winter en het vroege voorjaar vissen Nederlandse Eurokotters en flyshooters buiten de 6 mijl voor de Franse en buiten de 3 mijl voor de Belgische Noordzeekust. Dit leidt regelmatig tot het afvissen van staande netten, visverlet en spanningen tussen de Franse- en Belgische vissers en de Nederlandse schepen.

Doel van deze vergadering

- Overleg met Nederlandse boomkorvaartuigen, Nederlandse, Belgische en Franse staand want vissers betreft afspraken om het al dan niet bewust doorkorren van vistuig te doen stoppen
- Maken van afspraken inzake de rapportering van grensoverschrijdende inbreuken
- Overlegplatform inzake een “entente cordiale” op langere termijn tussen alle betrokken vissers
- Verbeteren van de onderlinge communicatie betreft het doorgeven van posities van passief vistuig
- Internationale samenwerking en overleg tussen Belgische, Nederlandse en Franse passief vissers bevorderen
- Wederzijds respect voor elkaars visserij en beroep

Resultaten en gemaakte afspraken

In het overleg werden géén of onvoldoende onderlinge communicatie, gebrek aan wederzijds begrip en respect en ruimtegebrek als de belangrijkste oorzaken voor de problemen genoemd. Secretaris Derk Jan Berends van de NVB: „In de regel is er over en weer geen sprake van kwade opzet, maar er zijn toch ook kotters die zich aan weinig gelegen laten liggen. Gezamenlijk gaan we nu een lijst opstellen met praktische maatregelen om problemen in de toekomst te voorkomen.” Berends zal hierbij ook de samenwerking met VisNed zoeken, dat bij dit overleg niet aanwezig kon zijn.

Als maatregelen worden genoemd: altijd uitluisteren en beantwoorden van VHF kanaal 16, aanhouden van het AIS, uitwisselen van contactgegevens, communiceren via de Verkeerscentrale Duinkerke en het uniform markeren van netten. Het zo nodig corrigeren van collega's (van de eigen vloot) die afspraken aan hun laars lappen werd ook als belangrijk aandachtspunt onderkend. „Het is niet de bedoeling dat de vele goeden onder de weinige kwaden lijden.” De lijst moet na nader overleg in het najaar uitmonden in een gedragscode, die in het najaar, voordat het nieuwe Kanaalseizoen begint, bekend gemaakt wordt. Berends tot slot: „Tijdens het overleg was iedereen welwillend om tot afspraken te komen. Laten we hopen dat iedereen zich kan vinden in en zal houden aan de uiteindelijke gedragscode.”

Inzet FLO

Het inzetten van zg. FLO's (Fisheries Liaison Officers) bij ruimteconflicten in de visserij is een voor Nederland nieuw initiatief van de Nederlandse Visserbond, naar Brits model. In het Verenigd Koninkrijk worden met succes FLO's ingezet om interactie tussen visserij en andere maritieme activiteiten, bijvoorbeeld baggerwerk en hydrografisch opnamewerk, in goede banen te leiden. FLO's hebben in de regel een achtergrond als praktiserend visser, en specifieke kennis, ervaring en netwerken voor het betreffende project. In dit geval heeft de NVB een beroep gedaan op Rems Cramer om als FLO op te treden en het overleg tussen Franse en Belgische staandwantvissers en Nederlandse kottervissers te arrangeren. Als staandwantvisser maakt Cramer deel uit van de groep vissers die interactie tussen gaand en staand want op de Nederlandse kust probeert te regelen. Daarnaast heeft hij een netwerk binnen de Belgische en Franse nettenvisserij.

De Rederscentrale in België is het centraal aanspreekpunt betreft inbreuken ten nadele van Vlaamse vissers, de gegevens worden dan rechtstreeks overgemaakt aan de Provincie Zeeland (de Heer Van Beveren, gedeputeerde). Deze gedeputeerde neemt tevens terug contact op met alle betrokken schippers/reders uit Arnemuiden en Yerseke om hen op de hoogte te brengen van dit overleg en om hen te waarschuwen voor verdere doelbewuste inbreuken.

De vissers zullen de posities van hun passief vistuig per sms doorsturen, de communicatie verbeteren en de VHF op Kanaal 16 permanent beluisteren. Indien nodig, kan zelfs per mail gecommuniceerd worden. Indien er taalproblemen zouden optreden, dan kan de havendienst van Duinkerke ook tussenkomen. Ook is Jean-Pierre Damman (schipper/reder van de 0554 Godelieve) een belangrijk tussenpersoon wat de contacten tussen Franse en Nederlandse vissers betreft (zowel qua taal en bestaande contacten). Aan Nederlandse zijde wordt Rems Cramer de contactpersoon van de Nederlandse staand want vissers

Verder overleg

Een volgende follow-up vergadering zal plaats vinden op 10 of 17 november bij ILVO-visserij in Oostende

Foto's

4.3.2.2 De gedragscode voor staande nettenvissers en sleepnetvissers

Duinkerken/Emmeloord/Oostende, 20 september 2012

Doel

Harmonieuze samenwerking tussen vissers uit Frankrijk, België en Nederland, die gebruik maken van verschillende visserijmethoden op dezelfde visbestekken in Franse en Belgische wateren. Afgeleid doel is het voorkomen van schade aan netten en verlies van inkomen als gevolg van visverlet.

Aanleiding

Op 7 juni 2012 heeft in Oostende onder leiding van een onafhankelijk voorzitter overleg plaatsgevonden tussen vertegenwoordigers van Franse en Belgische staandwantvissers en Nederlandse sleepnetvissers. Aanleiding was schade die Franse staandwantvissers afgelopen najaar en winter hebben geleden doordat hun netten door vermoedelijk Nederlandse sleepnetvissers waren afgevist. De begrote schade bedraagt € 50.000 wat voor kleinschalige visserijbedrijven een grote last is. In het verleden hebben zich meerdere malen dergelijke incidenten voorgedaan. Voor alle partijen is dit een onwenselijke situatie en leidt tot conflicten op zee. Veel van de incidenten zijn terug te voeren op drie knelpunten:

- Ontbreken van goede **communicatie** tussen staande nettenvissers en sleepnetvissers
- Gebrek aan **respect** tussen staande nettenvissers en sleepnetvissers
- Ontbreken van afspraken over **markering** van visbestekken

Beide partijen, Franse en Belgische staandwantvissers en Nederlandse sleepnetvissers, is de wens uitgesproken om afspraken te maken zodat incidenten in de toekomst worden voorkomen. Men wil in harmonie met elkaar en naast elkaar de visserij bedrijven. Nederlandse Vissersbond is gevraagd om een gedragscode op te stellen in nauw overleg met beide partijen. Voor ondertekening van deze code zullen de vertegenwoordigers contact opnemen met collegae en zich inspannen zodat relevante vissersschepen hiervan op de hoogte zijn en zich houden aan gemaakte afspraken.

In november 2012 zullen de afspraken in deze gedragscode worden geëvalueerd wederom in Oostende.

Afspraken

In Franse en Belgische wateren gelden de volgende afspraken voor Franse en Belgische staandwantvissers en Nederlandse en Belgische sleepnetvissers in Franse en Belgische wateren:

Communicatie

- Altijd kanaal VHF 16 aan en reageren op verzoek van collegae om over te schakelen voor verdere communicatie op kanaal VHF 13;
- Voertaal is Engels, indien dit problemen geeft kan contact worden opgenomen met een Belgische collegae in het gebied of Jean Pierre Damman (M +032 475 386 113 of E-mail vandeputte.caroline@scarlet.be);
- Altijd AIS systeem aan;
- In geval van incidenten contact opnemen met vertegenwoordigers. In eerste instantie is dat Jean Pierre Damman (M +032 475 386 113 of E-mail vandeputte.caroline@scarlet.be) die zowel Frans als Nederlands spreekt en bereid is te vertalen.
- Periodiek overleg om afspraken te evalueren en aan te passen.

Respect

- Vissers erkennen elkaar als volwaardige collegae;
- Bij aanvang van de visserij wordt contact opgenomen (VHF 16 -> 13) met collegae die op het betreffende visbestek actief zijn om af te spreken hoe naast elkaar in harmonie kan worden gevist. Posities van staande netten en vislijntjes worden met elkaar gedeeld;
- In geval van incidenten blijven vissers rustig en proberen in redelijkheid en billijkheid met elkaar tot een oplossing te komen, eventueel onder bemiddeling van een derde partij.
- Iedere partij, staandwantvissers en sleepnetvissers, zetten zich in om hun "eigen" collegae aan te spreken op ongewenst gedrag, het niet houden aan de afspraken in deze gedragscode.

Markering

- Posities van geschoten staande netten worden via marifoon (VHF 16->13) en/of sms (mobiele telefoon) aan collegae sleepnetvissers doorgegeven;
- Staande netten worden als volgt gemarkeerd: boeien op begin en eind van een lijn netten, eventueel met tussenboeien en vlaggen. Richting WEST-ZUID (zwarte vlag) en OOST-NOORD (rode vlag). Bij voorkeur op ieder begin- en eind boei een reflector/baken.

Ondertekening

Volgende partijen verklaren zich akkoord met gemaakte afspraken en zetten zich in dat deze breed worden gerespecteerd en nageleefd.

NEDERLANDSE VISSERSBOND Derk Jan Berends, secretary	BELGISCHE REDERSVERENIGING Philip Noë, Président	FRANSE REGIONALE Stefan Pintot, Président Regional
VISNED Jaap Hennekeij, voorzitter	FRANSE VISSERS DUINKERKEN Philip Noë, Président	FRANSE VISSERS Pascal Debargé, ?

4.3.3 Ergonomische aanpassingen op het vaartuig N 95

4.3.3.1 Motivering

De staand want visserij is erg arbeidsintensief. Dit is dermate zo dat het leidt tot een bemanningsprobleem. Staand want vissers vinden moeilijk matrozen die bereid zijn dit type werk te doen. Alle vormen van automatisering die de ergonomie, veiligheid en rentabiliteit aan boord verbeteren zijn dus welkom.

Zoals de foto's hieronder verduidelijken is het binnenhalen van de netten en de vangst zeer arbeidsintensief.

- De setjes netten worden na het binnenhalen via de Power Block manueel versleept op een canvas zeil (dit kan gerust >100 kg wegen afhankelijk van vangst en bijvangst), allesbehalve ideaal voor ernstige rugproblemen
- De netten worden via een ophangend buizensysteem geklaard
- Het klaren van de netten gebeurt rechtopstaand, vaak zittend in en op de zijkant van de daartoe voorziene kunststof stapelbakken
- Het verwijderen van schaaldieren en benthos (krabben, zeesterren, ...) gebeurt manueel en meestal al zittend of gebukt
- Tijdens het manueel ontwarren van de netten komt het vrij vaak voor dat de netten in elkaar verstrengeld geraken (tijdverlies om deze naaien te ontwarren)
- De onaangepast ergonomische houdingen zijn vrij nefast voor de rug, de koude alsook spieren en gewrichten. Daarenboven werkt een dergelijke tijdrovende manipulatie tevens vermoeidheid in de hand
- Er is steeds een risico op valpartijen aan dek, dit door het ontbreken van een geautomatiseerd ontwarrings-en transportsysteem van de netjes
- Het sorteren en meten van de vis kan dankzij het gebruik van een tafel op een meer doeltreffende en ergonomische wijze gebeuren
- Voor het gutten en kuisen van de vis is momenteel niet echt een geschikte tafel voorzien. Door het gebruik van een nieuwe tafel kan tevens hierop dit werk op een snellere en meer ergonomische wijze uitgevoerd worden
- Door de diverse manipulaties van de netten op het dek en het overtrappen van deze, is er vrij vaak kans op beschadiging van deze netten

Vandaar dat de schipper Luk Louwagie opteerde voor ergonomische aanpassingen die vandaag quasi de "standaard uitrusting" is aan boord van de Deense staand want schepen, namelijk:

-
- Net clearer : om de netten automatisch te klaren bij het binnenhalen
 - Net transporter : om de netten automatisch in de bakken te verplaatsen
 - Sorteertafel : om de netten op een ergonomische wijze aan een tafel ofwel zittend of rechtopstaand te klaren (biedt tevens mogelijkheden om vis op te fileren en/of verpakkingsklaar te maken)

Zeker naar het aanwerven van een nieuwe bemanning toe en het behouden ervan, dient de werkwijze aan boord zo ergonomisch mogelijk te gebeuren. Vaak zijn de kandidaat-vissers afkomstig van grotere boomkorschepen met als doel een meer sociaal leven op te bouwen gekoppeld aan deze rendabele vorm van dagvisserij. Het is al meerdere keren gebleken (vooral bij starters) dat de vissers afgeschrikt worden door het harde labeur aan dek. Zo kan het bemanningsprobleem direct gekoppeld worden aan de afwezigheid van een degelijke ergonomische uitrusting aan boord.

De meest voorkomende problemen aan boord te wijten aan de huidige manier van werken zijn rugproblemen. Het gebruik van canvas zeilen om de netten te verplaatsen, kan vrij vlug leiden tot gladheid en struikelen, zeker bij een zeegang van 4 à 5 beaufort. Ook kan men tijdens het zich verplaatsen op dek vrij snel met de voeten verstrengeld geraken in de netten zelf, die zich op het dek bevinden.

De foto's hieronder tonen ergonomische aanpassingen aan boord (AS SCAN, Hvide Sande)

De ergonomische aanpassingen werden voor 60 % betoelaagd als investeringsdossier op een totaal betoelaagbaar investeringsbedrag van 42.504,18 €.

4.3.3.2 Verhogen van de rendabiliteit

4.3.3.2.1 Audit en opmaak bestek aan boord door AS SCAN

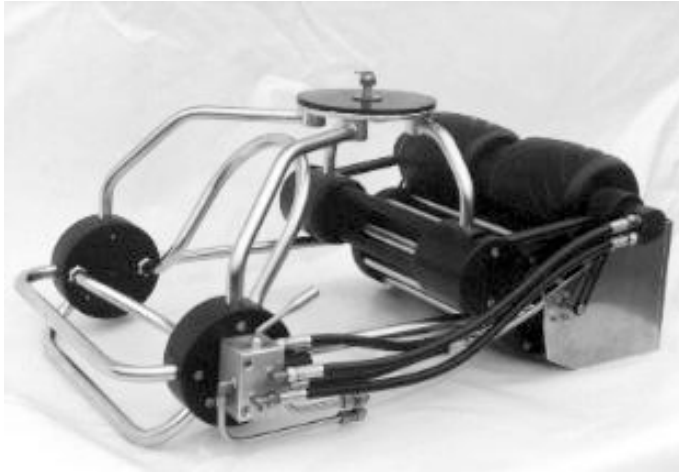
In november 2010 is er een bezoek geweest aan boord van de zaakvoerder van AS SCAN, namelijk Karsten Olesen. In aanwezigheid van het ILVO (Dirk Verhaeghe) werd een volledige audit gedaan inzake de noodzakelijke ergonomische aanpassingen in functie van een bestek. Er werd een offerte gemaakt voor de volledige aanpassingswerken alsook de benodigde te installeren apparatuur (vb. netclearer, net transporter,...) voor een totaal bedrag van 35.275 euro

4.3.3.2.2 Verwachte jaarlijkse besparing

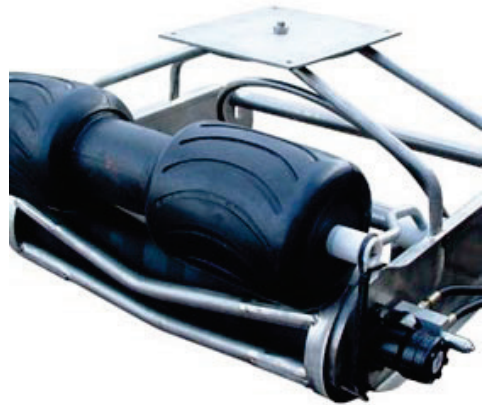
Gezien de firma AS CAN in het verleden de Power Block heeft geleverd alsook hydraulische aanpassingen heeft uitgevoerd aan boord de N.95 en het operationele karakter van het schip goed kent, werd een indicatieve berekening gemaakt van 30 % méér rendement op de besomming.

Op een gemiddelde jaarlijkse besomming van 300 à 450.000 euro, betekent dit alvast een besparing van 9000 à 135000 euro. Uiteraard zijn dit indicatieve cijfers waar initieel voorzichtig dient mee te worden omgesprongen

Netclearer (type Netop)

Netclearer (type AS SCAN)

Net transporter (type Netop)

Net transporter (type AS-SCAN)

RI 427 Mette Helene (Hvide Sande) : uitrustig netclearer/transporter

4.3.3.2.3 Voorbeeldfunctie voor andere kandidaat-investeerders

Het is gebleken bij de nieuwe starters N.95 en Z.69 dat het niet evident is om bij de constructie van een nieuw vaartuig reeds alle investeringen voor ergonomische aanpassingen op voorhand in te schatten volgens de specifieke noden van onze Vlaamse visserij.

Het is belangrijk dat de mogelijke te verwachten omzetverhoging van de N.95 door het in gebruik nemen van bovenvermelde ergonomische aanpassingen gedurende een tweetal jaar wordt opgevolgd, zodat de investering kan gekoppeld worden aan de feitelijke meerwaarde. In functie van het aantrekken van kandidaat-investeerders zal dit ook een belangrijk argument worden wat noodzakelijke aanpassingen aan boord betreft.

4.3.3.2.4 Bezoek ILVO / bemanning N.95 aan AS SCAN (voorjaar 2009)

De schipper van N 95 opteerde om de aanpassingswerken te laten uitvoeren in Hvide Sande zelf, bij de firma AS SCAN. De aanpassingswerken gebeuren in twee fasen :

- Aanpassingswerken voor de proefvaarten
- Aanpassingswerken na de proefvaarten

Met “proefvaarten” worden commerciële zeereizen bedoeld, die ter plaatse ter hoogte van de Deense kust in samenwerking met ervaren schippers/personeel van AS SCAN worden uitgevoerd.

4.3.4 Werkverslag van de zeereis en installatie in Denemarken

(bron : Norbert Vancraeynest – ILVO)

Dienstreis naar Hvide Sande Denemarken met de N. 95 Jonas II

Vertrek op 08/05/2011 om 14u uit Nieuwpoort.

Aankomst te Hvide Sande op 10/05/2011 om 09u.

Vertrek op 19/05/2011 om 18u uit Hvide Sande.

Aankomst te Nieuwpoort op 21/05/2011 om 12u.

Gestart met heel mooi weer en een vlotte overtocht gehad tot op 09/05/2011 om 18u , dan viel de stuurboordmotor uit wegens een groot stuk netverpakking in de schroef. Na 1u werken het stuk verpakking uit de schroef gehaald en alles ok om de reis verder te zetten. Bleek een stuk met bedrukking van Oostende te zijn, nota bene in het midden van de Duitse Bocht, van toeval gesproken. Aankomst te Hvide Sande, Denemarken, op dinsdag 10/05/2011 om 9u.

Verbruik van 750liter brandstof voor de overtocht.

10/05/2011

Onmiddellijk na het afmeren aan het bedrijf AS/SCAN gestart met afbraak van het bestaand buizensysteem voor de verwerking van de netten. Het dek werd ook volledig vrijgemaakt en alle materiaal werd op de kaai geplaatst. De Nethauler werd afgenomen met behulp van de vorkheftruck van het bedrijf en meegenomen voor nazicht en revisie

11/05/2011

Bezoek aan boord van de RI. 158 dankzij tussenkomst van AS/SCAN. Uitgebreide demonstratie van de verwerkingslijn om 30km tarbotnetten te verwerken. Dit vaartuig was enkele jaren geleden een regelmatige bezoeker in de Oostendse haven maar er was een nieuwe bemanning aan boord.

Bezoek aan boord van de SH. 7 Gitte voor demo met tafel onder de nethauler om 50km tongennetten te verwerken. (kieuwnetten) Dit schip werkt wel met vastgeplaatste boxen op dek en dit op een zeer compacte ruimte. Daardoor was zelfs geen mogelijkheid om een aantal netten te bereiken. Dit was voor die mensen geen punt want alle netten werden elke keer opnieuw geplaatst. Er werd gewerkt met tijdslimieten om zo in geval van zeer drukke visserij, enkel de tongen uit de netten te halen en de bijvangst van zeesterren ,heremietkreeften en scharretjes in de netten te laten. Dit leidde ertoe dat de netten rookten vanwege de gassen en dat het schip afschuwelijk stonk.

12/05/2011

Afbraak van het verlichtingsstelsel onder het shelterdek om toe te laten dat de rail voor de netclearer kan geplaatst worden. Daarna bezoek aan boord van de RI. 144 voor uitleg over de verwerking van kieuwnetten in de kabeljauwvisserij. Bij deze is het belangrijk dat de nethauler hoog genoeg wordt geplaatst om de grote tafel er nog onder te kunnen plaatsen. Dit is geen probleem op een 30m lang vaartuig maar niet evident aan boord van de Jonas II en dus ook geen optie. De werf is intussen begonnen met het plaatsen en versterken van de rail voor de netclearer.

13/05/2011

De hydraulische leidingen worden geplaatst op dek en in de machinekamer. Dit zijn vaste leidingen van dikwandig roestvrij staal. In de machinekamer is alle hydraulische olie verwijderd en alles afgewassen. De tank wordt klaargemaakt om de nieuwe leidingen te laten passen bij de nieuwe pomp met een veel groter debiet. Tevens wordt de bediening van de pomp geplaatst met de nodige elektronica om alle onderdelen van de installatie te kunnen laten werken

In de haven van Hvide Sande is het momenteel erg druk. Het zandspieringseizoen is aan de gang en vaartuigen varen af en aan volgeladen met zandspiering op elk moment van de dag. De prijs is goed en de vissers zijn tevreden. Het is een El Niño jaar in Zuid-Amerika en daardoor wordt 0,25Euro betaald per kilo. Bij elk vaartuig worden constant stalen genomen van de vangst en gekeurd. Het is net alsof er geen weerbericht bestaat want de schepen varen stug door. Het seizoen loopt nog tot einde juni en dan wordt overgeschakeld op jonge haring voor de industriële visserij. Het gevaar bestaat erin dat de schepen overladen worden met als gevolg dat een omgebouwde garnalenkotter gezonken is vorige week met een lading van om en bij de 50 ton

Andere garnalenkotters zijn omgebouwd naar twinriggers en vissen op schol. Deze doen het niet zo goed op de markt met prijzen tussen 1 en 2 Euro per kilo. Voor de rest zijn het moeilijke tijden voor de garnalenkotters wegens de onderhandelingen met de contractkopers en de spotgoedkope garnalen liggen de vaartuigen stil en wachten op betere tijden.

De nettenvissers schakelen allemaal over op de tarbotvisserij omdat dit seizoen van start is gegaan. Slechts enkele vissen nog op kabeljauw in het noordwesten van het Skagerrak wat lange stoomtijden met zich meebrengt.

Intussen is het weekend geworden en de tijd wordt benut om een rondreis te doen van Noord-Denemarken met havenbezoeken aan Thyboron- Hantsholm – Hirsthals waar overnacht wordt. Zondag begint met een bezoek aan het befaamde Noordzee-aquarium en zo verder naar Skagen op de Noordelijkste punt van Denemarken. We krijgen we een zicht

op alle visserijen aldaar met vooral de Isafold te Hantsholm en verschillende Zweedse, Schotse en Ierse industriële trawlers -purseseiners te Skagen. We keren terug naar ons "huis" via Frederickshaven en Aalborg met 900km op de teller.

16/05/2011

De dag begint met een vergadering om alles op een rij te zetten met betrekking tot de verwerkingstafel. Deze moet voldoende groot en hoog zijn om met de volledige bemanning te kunnen werken; daarom wordt geopteerd voor een tafel in een hoek van 90° en 85cm hoogte; de tafel wordt 2delig geconstrueerd om gemakkelijk te kunnen opbergen na gebruik. Ook wordt ze schuin aflopend gemaakt om de netten goed te laten afvloeien (en niet oplopend zoals op de N. 22). Eveneens wordt aan de voorkant een wegneembaar vertikaal blad geplaatst opdat de netten er niet zouden onderwaaien bij slechtere

weersomstandigheden. Ook de plaatsing van een krabverwijderaar wordt in overweging genomen omdat veel Denen deze ,naast de eigenlijke functie, vaak gebruiken om de netten te transporteren.

s' Avonds naar het nieuwe vaartuig HG. 95 gaan kijken.

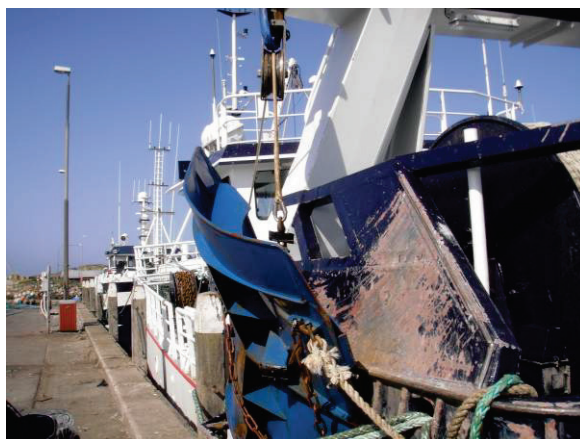

HG 95

L 426

Een mooi vaartuig voor de twinrig en flyshootvisserij. Opvallend is ook dat het vaartuig uitgerust wordt voor de traditionele ankerseinevisserij. Het schip wordt volgende week afgeleverd en is een grotere uitvoering van de L. 426 "Anders Nees" die vorig jaar in de vaart kwam en een zeer succesvol jaar achter de rug heeft. Het vaartuig wordt onder garantie na een jaar naar de werf teruggestuurd en volledig nagezien. Lijkt mij een goeie service. Verder in de haven 3 twinriggers gezien die vissen met Thyboronborden van naar schatting 800kg en volledig uitgevoerd zijn met Dyneema viskabels. De kabels zijn wel van een veel kleinere diameter dan de speciale kabel meegebracht door Dirk. Ze zijn ook leverbaar in verschillende kleuren.

Dyneema viskabels

17/05/2011

Zeereis met de RI 72 “Fie” een nettenvisser die op schol en tarbot vist met behulp van een systeem van AS/SCAN. Het vaartuig doet een combinatievisserij op schol en tarbot. Dit betekent dat de scholnetten om de dag gehaald worden en de tarbotnetten om de 3 a’ 4 dagen . Het werd een leerrijke dag met een redelijke scholvangst uit 5000m warrelnetten met 12cm binnenmaaswijdte. In vergelijking met onze kust zitten de netten vol met krabben maar volgens de schipper moet het krabseizoen nog beginnen, amai. De vangst wordt vlot verwerkt op de tafel en elke krab wordt met een pinhamer gedood. De netten worden naar de vaste boxen geleid en door middel van de netclearer opengetrokken. Daarbij worden de krabben manueel verwijderd. De krabverwijderaar (krabverbrijzelaar) komt pas binnen een paar weken aan boord. Terug in de haven wordt de vis onmiddellijk afgezet aan de vismijn en geijst in de koelcel geplaatst. Het vaartuig vaart meestal met 2 opvarenden. De communicatie was een groot probleem omdat de mensen bijna geen Engels praatten.

Netclearer

Hauler

18/05/2011

Zeer hectische dag met verschillende ploegen aan boord om alle toestellen te plaatsen, nieuwe verlichting met nieuwe toevoerdraden na verwijdering van de oude kabels wegens verbrand tijdens de laswerkzaamheden, aansluiten van de olieleiding met snelkoppelingen in roestvrijstaal en opvullen van de olietank. Het sluitstuk was het testen van de installatie met de nieuw geplaatste hydraulische pomp. Er werd vastgesteld dat niets werkte door verkeerde draairichting van de nieuwe pomp. Daarbij kwam nog aan het licht dat 20/05 een feestdag was in Jutland met een serieuze verlenging van ons verblijf in het vooruitzicht. In de namiddag naar Daconet, het bedrijf van Mogens Freyendahl om enkele bestellingen te doen. De heer Freyendahl verwelkomde ons en meldde dat er netten voor het project "Vespas" klaar stonden om te leveren naar België en wilde ze meteen leveren aan boord zodat wij ze mee terug konden nemen naar België. Dit kon natuurlijk niet wegens de afspraken binnen het project. Er kwam ook een beetje info over de deense nettenvissers. Veel schol maar door de zwakke prijs geen goede visserij. Goede tarbotvisserij aan de Schotse kant van de Noordzee mb aan de Aberdeenbank. Ook was er een nettenvissers die gericht op zeeduivel viste in de Noorse zone en daarvoor speciaal tarbotnetten had besteld met meer binnenmazen om zo de netten iets hoger boven de bodem te plaatsen met een goed resultaat. (maaswijdte 260mm) Bij navraag naar de Deense tarbotvisser die ons veel info gegeven had over de tarbotvisserij tijdens een vorig bezoek bleek dat hij druk bezig was met de visserij in de Limfjorden. Hij heeft vangstrechten gekocht en vist op wilde kreeften aldaar. Hij beschikt over een kleine boot en plaatst oude warrelnetten (afval) om de kreeften te vangen. Om de kreeften uit de netten te verwijderen gebruikt hij een eenvoudige oplossing: met een schaar het net lossnijden. Dit gaat snel en oude netten zijn gemakkelijk te verkrijgen. Het gaat hier wel om een kleinschalige nichevisserij.

19/05/2011

Bezoek aan de vismijn met de twinrigger RI. 344 aan de markt. Mooie vangst van 17500kg met kabeljauw, zeeduivel, zeewolf, tongschar, schol en heek. De schol werd verkocht met MSC-label. Ook een grote nettenvisser, de RI. 122 Blaajberg met een goeie vangst tarbot en griet van 3100kg. Nadien geprobeerd aan boord te komen van RI. 122 maar helaas was

niemand meer aan boord. Toch was heel duidelijk de verwerkingslijn te zien aan boord . Belangrijk detail: de netten worden gevierd langs de zijkant van het vaartuig rechtstreeks vanuit de vaste boxen en dit op diverse posities rechtvoor de boxen. Terug aan boord was het een spannende dag met rechtstreeks verslag over de vorderingen van de werken aan de hydraulische pomp te Esbjerg. Tegen 16u was alles aangesloten en ingebouwd en een net werd in gereedheid gebracht op de kaai om te testen. Alles werkte goed behalve de netclearer die nog moest aangepast worden aan de maaswijdte van de scholnetten aan boord. De machine werd gedemonteerd en veranderd. Het was intussen al 18u geworden en er werd afgezien van een testreis op zee, gezien de feestdag s'anderendaags. Dus naar de tanksteiger om water in te nemen en uitgevaren richting Nieuwpoort. Dit met een briesje uit het wsw en windkracht 5. In de nacht zwakte de wind af en kon rustig doorgestoomd worden tot de haven van Nieuwpoort op 21/05/2011 om 12u.

Brandstofverbruik voor de terugreis 900liter.

Contacten:

AS/SCAN

DACONET (Freyendahl)

RI. 122 Blaajberg (Johnny Christensens)

RI.344 Mikkel Louise (Gunnar Hoy)

RI. 72 Fie (Arne Jensen)

PS: De bemanning is volop bezig om de werkmethode onder de knie te krijgen en na een week is er al een goed resultaat. Alles past precies en het werken verloopt vlot. Iedereen is vol lof over de aanpassingen op het schip. Dit geldt zowel voor het ergonomische, de snelheid om de netten door te halen en een nog betere kwaliteit van de vangst wegens geen opstapeling van de netten.

Wordt vervolgd...

4.4 Informatie over passief vissen

4.4.1 Wetgeving

Net zoals alle commerciële Visserij Beleid (GVB). Dit GVB wordt uitgewerkt door de Europese Commissie (EC). Alle verordeningen zeevisserij in de EU wordt ook de Belgische passieve visserij beheerd binnen het kader van het Gemeenschappelijk kunnen terug gevonden worden op de volgende website: <http://europa.eu.int/eur-lex>. Binnen de landsgrenzen wordt de visserij beheerd door enerzijds de minister verantwoordelijk voor visserij en anderzijds de visserijadministratie van de Vlaamse Gemeenschap. Alle visserij gerelateerde info is te vinden op de website: <http://www.vlaanderen.be/visserij>.

Onderstaande beknopte samenvatting bevat niet alle elementen van de reglementering en is een momentopname uit 2008 die aan frequente wijzigingen onderhevig is.

De basisreglementering is terug te vinden in **Verordening Nr.850/98** van de raad van 1998 voor de instandhouding van de visbestanden via technische maatregelen voor de bescherming van jonge exemplaren van mariene organismen. Voor het staand vistuig is een specifieke bijlage VI en VII voorzien (staand vistuig gebieden 1 en 2 en apart nog gebied 3). Deze bijlage beschrijft de doelgroepen die per maaswijdte mogen gevangen worden.

Met betrekking tot het herstel van de kabeljauwstanden is er **Verordening Nr.2056/2001** van de commissie de dato 19 oktober 2001 tot vaststelling van aanvullende technische maatregelen voor het herstel van de kabeljauwbestanden in de Noordzee en ten westen van Schotland.

Met betrekking tot het herstel van de heekbestanden is er **Verordening NR494/2002** van de commissie van 19 maart 2002 tot vaststelling van aanvullende technische maatregelen voor het herstel van het heekbestand in de ICES-deelgebieden II, IV, V, VI en VII in de ICES-sectoren VIIa,b,de,e.

Technische reglementering voor het vistuig is gegeven in **Verordening 129/2003** van de commissie van 24 januari 2003 houdende uitvoeringsbepalingen inzake de bepaling van de *maaswijdte en de twijndikte* van visnetten en **Verordening 356/2005** van de commissie van 1 maart 2005 houdende uitvoeringsbepalingen voor het *merken en identificeren* van vistuig.

4.4.2 De staand want visserijmethode (1)

Voor onderstaande handleiding werd beroep gedaan op een handleiding opgemaakt door Produktschap vis in Nederland dat op zich, voor een deel, beroep deed op het eindrapport van het Vlaamse EVF-project Schakels en Potten.

Ref.: Anon., 2011. *Visserijkunde. Produktschap Vis Nederland*

4.4.2.1 Inleiding

In Nederland zijn ongeveer 70 kotters die met staand wand vissen. Er zijn schepen die vooral op tong vissen met relatief kleinmazige netten. Andere schepen vissen op kabeljauw, grote platvissoorten en op ongequoteerde soorten als zeebaars en harder. Er wordt gevisd met 100 tot 500 netten. De staand wandmethode is geschikt om onder de kust te vissen, maar ook op verre visgronden. Het kan een rendabele methode zijn met goede vooruitzichten.

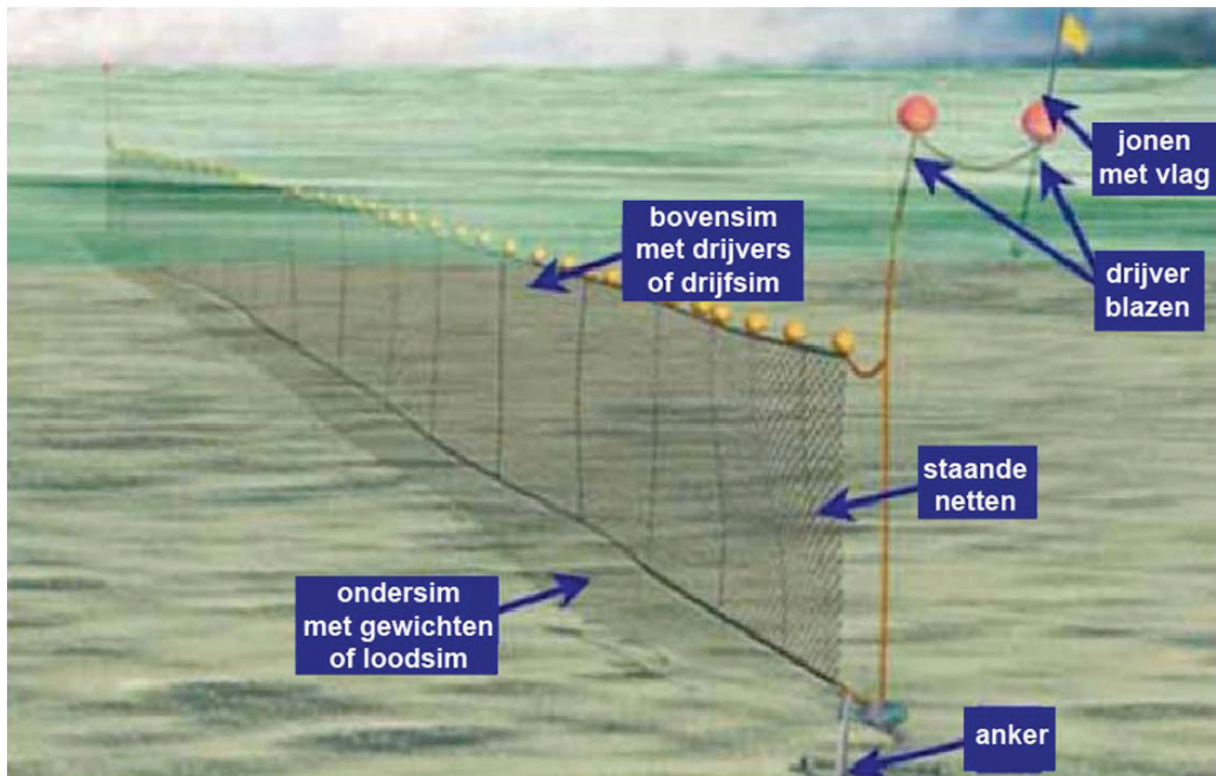
De staand wand methode is geschikt voor de toekomst. Het is duurzaam en selectief met een laag oliegebruik, weinig bijvangst van ondermaatse vis en geen bodemberoering. Het is aangetoond dat de passieve vismethode een alternatief kan zijn voor de actieve sleepnet methoden. De voordelen zijn:

weinig onkosten; selectieve methode; gebruik van verschillende soorten staande netten; geen invloed op de zeebodem; weinig bijvangst; goed imago voor de visserij. De staand wand methode vindt meestal plaats binnen de twaalf mijl. Hier vissen niet alleen de staand wand vissers, maar ook garnalenvissers en de eurokotters. Het is op het visbestek erg druk. Daarom onderhouden de meeste staand wand vissers via de mobiele telefoon of de marifoon contact met in de buurt vissende andere schepen om de posities en de vrije visbestekken op elkaar af te stemmen. De drukte neemt in het kustgebied toe, omdat steeds meer vissers overschakelen op kleinschaliger vismethoden zoals staand wand. Dat kan aanleiding geven tot conflicten. Het kan ook wel eens voorkomen dat de kotter 's nachts bij de netten blijft liggen om de andere kotters te waarschuwen niet te dicht bij de netten te komen. Als het minder druk is kan de kotter gewoon naar de haven. Verder moet er opgelet worden dat er niet over de netten van andere stand wand vissers geschoten wordt, want dan raken de netten verward. Ook als er verder uit de kust gevisd wordt, is het belangrijk dat de posities goed op elkaar worden afgestemd met de grote kotters.

4.4.2.2 Beschrijving

Staande netten zijn verticaal in het water staande of hangende netten met een overwegend rechthoekige vorm. De onderkant is verzaagd en de bovenkant wordt door middel van drijvers of drijflijn omhoog gehouden, waardoor een vrijwel verticale wand van netwerk ontstaat. Staande netten worden zowel verankerd als met de stroom meedrijvend toegepast. Ze worden meestal in de richting van de vloedstroom geplaatst. De vis zwemt meestal zonder enige stimulering in de netten en daarom behoren staande netten tot de passieve vistuigen. Het vangvermogen van passieve vistuigen wordt onder andere bepaald door de activiteit van de vissen. Vissen die tijdelijk een passief gedrag hebben, worden dan niet

gevangen. Staande netten zijn daarom vooral effectief als vissen zich verplaatsen en ze worden daarom veel toegepast tijdens de paaitrek of als vissen zich erg actief voeden.

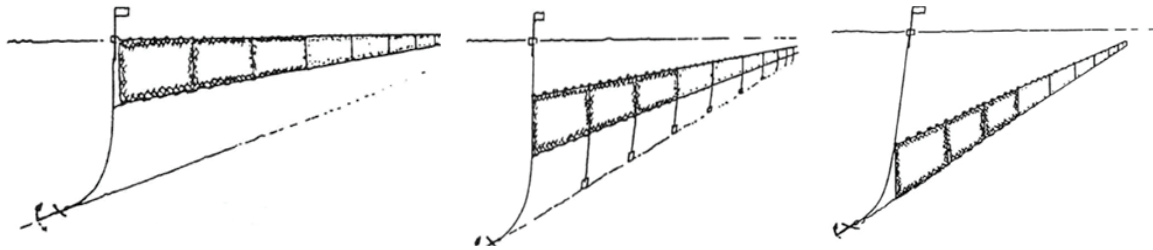
OPTUIGING

De positie van de staande netten in de waterkolom wordt bepaald door de diepte waarop de te vangen vis voorkomt. Op of bij de bodem verankerde staande netten worden vooral voor de vangst van demersale vissoorten gebruikt. Dat zijn onder andere plat- en rondvissen.

Wanneer de netten op de zeebodem worden uitgezet, zijn er ankers nodig en een lijn die tot het wateroppervlakte komt. Soms worden er ook palen gebruikt. De ankerlijn is aan het anker bevestigd. De bovensim wordt met een voorslag van een paar vadem gevlochten lijn op het anker bevestigd. De ondersim is met een los eindje vast op de bovensim vastgemaakt.

LOODLIJN

Aan de oppervlakte

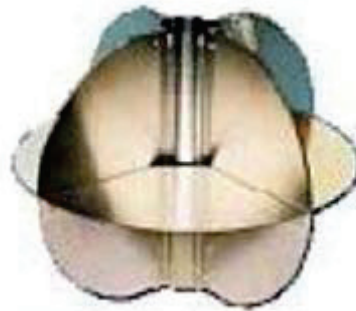
In de waterkolom

Op de bodem

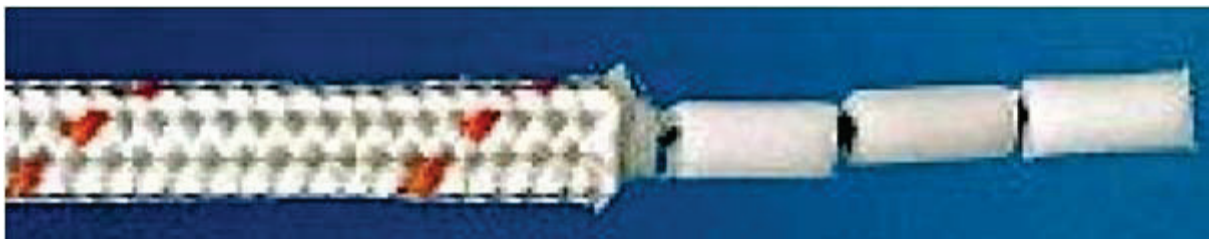
Om de onderkant van deze netten goed in contact met de bodem te brengen, zijn ze zo samengesteld dat de ondersim ongeveer 10% langer is dan de bovensim. Op de bodem geplaatste netten worden in hoofdzaak in binnenwater en in ondiep kustwater toegepast. Dit type vistuig kan ook in diep water worden toegepast, zoals in IJsland waar met bodemnetten op een diepte van 200 meter op kabeljauw wordt gevestigd. Jonen (boeien) met daaraan een vlag zorgen ervoor dat de visser zijn netten terugvindt. Voor netten die zich boven of midden in de waterkolom bevinden, zijn geen ankers nodig.

LICHT VAN EEN JOON

RADARREFLECTOR

DRIJFLIJN

Er zijn netten voor pelagische vissoorten, die volledig vrij in het water hangen en zich ook verplaatsen. Omdat er gevaar is om deze netten te verspelen worden ze soms aan het schip vastgemaakt. Er zijn ook netten die lijken op een vorm van een actieve vismethode en gesleept worden. In Europa wordt deze manier van vissen niet beoefend.

4.4.2.2.1 Materiaal voor staande netten

De kans om de garens van het netwerk visueel waar te nemen, moet zo klein mogelijk zijn. De kleur moet zo min mogelijk contrast hebben met het zeewater. Transparante monofilament- of multifilament garens zijn hier geschikt voor. Het netwerk kan alle kleuren hebben. Dit is afhankelijk van het aanbod of de voorkeur van de visser. Er is weinig echt inzicht in de waarneming van kleuren door de verschillende vissoorten, omdat de kleuren onder water worden weg gefilterd. Daarnaast moet het garen dun, zacht en soepel zijn, zodat er zo weinig mogelijk verstoring van de stroming is in stromend water. Dit bevordert het vangvermogen. Vissen die zich door het water verplaatsen, wekken in de verplaatsingsrichting een drukgolf op. Deze golf wordt verstoord als de vis een vast voorwerp nadert. Met behulp van de zich onder andere in de kop bevindende zijlijnorganen kan een vis deze verstoring van het drukveld waarnemen en het obstakel ontwijken. Om de kans op het waarnemen van een staand net te verminderen, wordt daarom aan de garens de eis gesteld dat het materiaal zo zacht mogelijk is. Een tweede eis is dat garen zo dun mogelijke is. Dunne garens verkleinen ook de kans op visuele waarneming.

Het garen moet wel zo sterk zijn dat het de krachten kan weerstaan die de voor zijn vrijheid vechtende vis ontwikkelt. Ook moet het garen zoveel elasticiteit en rek eigenschappen hebben, dat de gevangen vis tijdens de tijd dat het net in zee staat en tijdens het halen vastgehouden wordt. Dit vasthouden mag echter niet zo sterk zijn dat de vis niet uit het net geschud of geplukt kan worden. Omdat de afmetingen van de gevangen vis door de maaswijdte bepaald worden, moeten de knopen van het netwerk goed gefixeerd zijn, terwijl het garen niet in zeewater mag krimpen. Na verwijdering van de vangst uit het net en na het optreden van andere uitwendige krachten moet de maaswijdte naar de oorspronkelijke grootte terugkeren. In de praktijk blijkt dat er veel verschil is in de kwaliteit van het garen.

4.4.2.2.2 Het samenstellen van de netten

De netten worden meestal in de winter op de nettenschuur gemaakt. Het komt ook voor dat het werk wordt uitbesteed aan gespecialiseerde bedrijven in onder andere Estland en Tunesië. Het naaien van de netten gaat met behulp van een naaimachine. De ronde mazen worden op een holle buis met een doorsnede van een cm geschoven. Door die buis loopt een lijn waarmee de mazen aan de bovensim en daarna aan de ondersim worden genaaid. Bij het maken van de netten wordt eerst de bovensim op het net genaaid en daarna de loodsim. Een net is 2000 mazen lang. De mazen worden verdeeld over sporen. Een spoor is dik garen dat aan de sim wordt genaaid. Dan worden 4-6 mazen op een spoor gedaan en wordt het weer vastgenaaid. Als het netwerk uit de verpakking komt, zit er door de bovenste en onderste mazen een touwtje. Daarna kan het netwerk op een buis worden geschoven.

Dit buisje is hol en hierdoor gaat het touw voor de sporen. Als er een spoor vastgenaaid is, kunnen zo de volgende mazen van het buisje afschuiven. Dan zit het touw van de sporen er meteen doorheen. Het garen dat gebruikt wordt om te naaien is dik en stevig. De sporen worden meestal met ongeveer tien steken vastgezet.

HET MAKEN VAN DE NETTEN

HET OPSTEKEN VAN DE NETTEN

HET NAAIEN VAN DE NETTEN

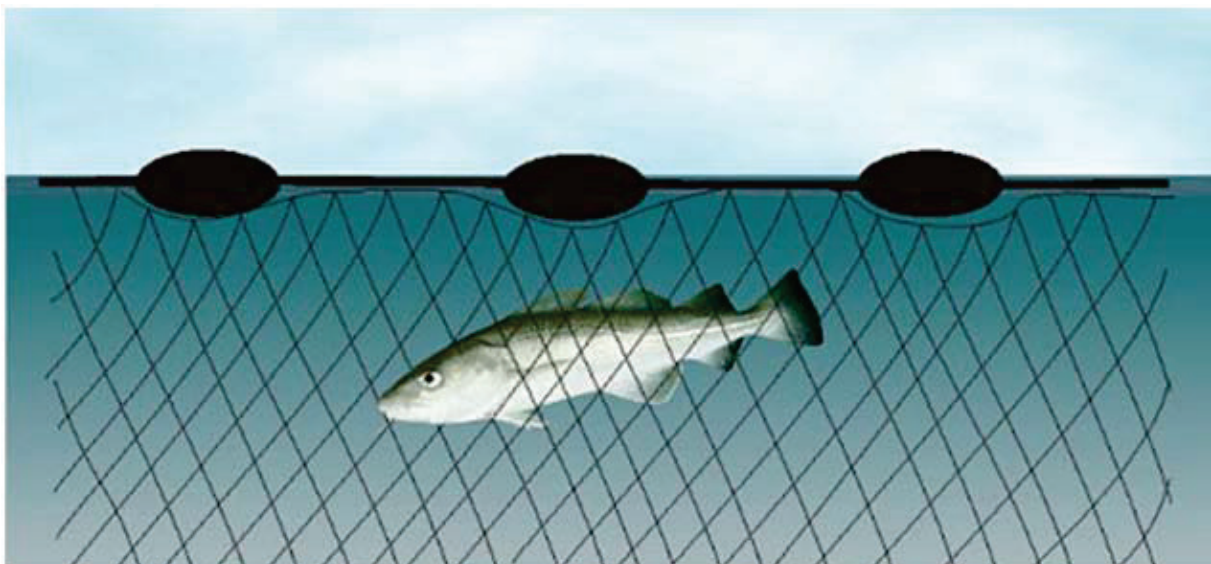

HET INSTEKEN VAN DE NETTEN

4.4.2.3 Werkwijze van kieuwnetten

Door het kiezen van de goede maaswijdte kan de grootte van de te vangen vis worden bepaald. Ondermaatse vis ontsnapt gemakkelijk door de mazen van het net, terwijl grotere vissen onvoldoende door de mazen kunnen worden vastgehouden. De vangst van ondermaatse vis wordt voorkomen. De afstand tussen de boven- en onderpees kan precies door de visser worden ingesteld. Bij kieuwnetten zijn het gewicht van de onderpees en het drijfvermogen van de bovenpees de voornaamste bepalende factoren. Monofilament is goedkoper en vist scherper dan multifilament. Multifilament heeft het voordeel dat het langer meegaat, minder vuil vangt en de vis minder beschadigt.

De visnamigheid is goed als de vangstomstandigheden goed zijn. Als het bijvoorbeeld niet donker genoeg is, kan het net te veel zichtbaar zijn, waardoor de vangst terugloopt. Dit geldt ook voor de troebelheid van het water. Andere factoren zijn de waterstroming, de aanwezigheid van plantenresten(plankton) of ongewenste diersoorten die in het net verstrikt raken en tot slot ook de aan- of afwezigheid van roofvissen die op de doelsoort jagen. De vis dringt tijdens de migratie met zijn kop in het netwerk. De omtrek van de mazen is kleiner dan de grootste dwarsdoorsnede van de vis. Een vis die op deze manier in aanraking komt met garen van de maas zal vaak als schrikreactie een paar harde klappen met de staart geven. Hierdoor dringt de vis nog verder met zijn kop in de maas, waardoor er druk op de keel uitgeoefend wordt. De kieuwdeksels zetten hierdoor uit, waardoor ook ontsnapping in achterwaartse richting niet meer mogelijk is. Door de keuze van de maaswijdte is het mogelijk de afmetingen van de te vangen vissen te bepalen. Kieuwnetten zijn daarom erg selectief, omdat vissen waarvan de grootste dwarsdoorsnede kleiner is dan de omtrek van de mazen het netwerk kunnen passeren. Door de keuze van de juiste maaswijdte wordt er vrijwel geen ondermaatse vis gevangen. Dit is beter voor de visstand.

DE VIS IS GEKIEUWD

Hoewel het vangprincipe van kieuwnetten vooral gebaseerd is op het achter de kieuwen vastzitten in een maas van het netwerk, is dit niet de enige manier waarop een vis met een

kieuwnet gevangen kan worden. Zo kan vooral bij kieuwnetten van dun en soepel garen een vis met een hard uitsteeksel, kaakboog of zelfs tand in het net vastraken en vervolgens door pogingen om zich te bevrijden in het netwerk verward raken. Het kieuwnet werkt dan als warnet. Ook kan het voorkomen dat een grote vis alleen met het voorste deel van de snuit in een maas dringt. De maas kan daarbij zo strak om de snuit komen te zitten dat de vis zich niet meer kan bevrijden. De vis zit dan gewigd in het netwerk.

We kunnen de vissen die met een kieuwnet gevangen worden onderscheiden in:

- Gekieuwd

De vis is tot voorbij de kieuwdeksels in een maas gezwommen en kan niet terug omdat de kieuwdeksels dit verhinderen.

- Gewigd

De vis wordt door een maas die strak om het lichaam zit vastgehouden.

- Verward

De vis zit met een uitsteeksel of geheel verward in het net.

De relatie tussen de lengte van de vissen die gevangen worden en de maaswijdte (de selectiviteit) is alleen voor gekieuwde of gewigde vissen aanwezig. Deze selectiviteit wordt ook bepaald door de vorm van de vis. Zo zal een vis met een hoge rug vrijwel nooit gewigd in het net voorkomen. Door de hoge rug zal het garen van een maas weer makkelijk langs het lichaam glijden, tenzij dit garen achter de kieuwdeksels blijft hangen en de vis gekieuwd is. Door de hoge vorm van de rug komt gewigd vangen bijna niet voor. Kleine vissen met veel uitsteeksel en grotere vissen met veel en ook grotere stekels hebben de meeste kans om in het netwerk verward te raken. Het in netwerk verward raken, wordt verder bevorderd door de soepelheid van het gebruikte garen en de spanning waarmee het netwerk in het water hangt.

De maaswijdte van kieuwnetten wordt bepaald door de omtrek van de grootste dwarsdoorsnede van volwassen exemplaren van de vissoort waarop gevist wordt.

Als richtlijn gelden de volgende waarden:

• Sardien	3 – 5 cm
• Haring	5½ - 6½ cm
• Makreel	4,8 – 5,4 cm
• Zalm	12 – 16 cm
• Kabeljauw	18 – 20 cm

De effectiviteit en ook de selectiviteit van kieuwnetten wordt echter niet alleen bepaald door de maaswijdte. Ook de vorm waarin de mazen in het water hangen is erg belangrijk. Als de mazen maar een beetje openstaan, geeft het netwerk aan naderende vissen de indruk van

een ondoordringbare wand en is de kans groot dat ze dit obstakel proberen te ontwijken. De vorm van de mazen wordt bepaald door de verdelingsverhouding die internationaal door het symbool E wordt aangeduid. De verdelingsverhouding is het quotiënt van de lengte van de pees waaraan de mazen bevestigd zijn en de gestrekte lengte van de mazen die aan deze pees bevestigd zijn. Bij kieuwnetten worden meestal de beste resultaten bereikt als $E = 0.5 - 0.6$.

4.4.2.4 Werkwijze bij warnetten

Bij deze methoden worden de vissen gevangen, doordat zij in het net verward raken. Dit kan worden bevorderd door:

- de verdelingsverhouding te verkleinen waardoor het netwerk losser en slapper komt te hangen ($E = 0.4 - 0.45$);
- de onderpees een veel grotere lengte dan de bovenpees te geven;
- de onderpees slechts weinig te verzwaren;
- dun, soepel en transparant garen voor het netwerk te gebruiken.

De naamgeving van de verschillende types staand want verschilt van land tot land. In België is het éénwandige staand want een kieuwnet en het driewandige een warrelnet. In Nederland en in de wetgeving zijn kieuw- en warnetten éénwandig en wordt de driewandige variant schakel genoemd.

Er worden vooral vissen gevangen waarvan de grootste dwarsdoorsnede groter is dan de omtrek van de mazen. Meestal worden de vissen gevangen door een combinatie van omklemming, bijvoorbeeld van de snuit van een maas van het netwerk. Vervolgens verwarren de vissen zich in het netwerk bij pogingen zich te bevrijden. Er worden zowel grote als kleine vissen gevangen, zonder dat ze met hun kop in contact komen met het netwerk. Dit is vooral het geval bij vissen die veel harde vinnen, stekels en dergelijke hebben. Behalve voor de vangst van zowel zoetwater als zeevissen worden ze ook voor de vangst van schaaldieren als kreeften, krabben en grote garnalen gebruikt. Japanse vissers vangen garnalen met warnetten, waarvan de onderkant op zo'n manier omhoog gehouden wordt, dat een soort zakvormige ruimte ontstaat waarin de garnalen vallen en vervolgens in het netwerk verward raken. Deze warnetten zijn niet stationair. Ze drijven met de stroom mee en slepen daarbij met de onderkant over de zeebodem. In de Noordzee wordt met warnetten op kabeljauw, tong en tarbot gevist. Vooral Deense vissers hebben zich met deze methode een zekere bekendheid verworven, maar ook de Nederlandse vissers beginnen zich steeds meer te specialiseren.

Bij het uitvaren zijn er verschillende factoren waar rekening mee moet worden gehouden. Het weer is erg belangrijk. Bij slecht weer worden de netten niet geschoten, omdat het minder veilig is en het risico op verlies groot is. Bij springtij is het moeilijk vissen, omdat de netten plat tegen de bodem gedrukt worden, waardoor hun visnamigheid sterk terugloopt. Ook de helderheid van het water heeft invloed op de visnamigheid, omdat de vis de netten waar kan nemen.

Op grond van kennis over stromingen, visconcentraties en visactiviteit worden de netten vaak dwars op de trekrichting van de vis geplaatst. Wanneer de vis niet trekt, wordt er gerekend op zijn activiteit, zoals bijvoorbeeld het zoeken naar voedsel. Op die manier kunnen de vissen met het net in aanraking komen en gevangen worden. Voor staande netten zoals de verankerde kieuwnetten en de schakels, is het belangrijk om het net uit te zetten in de richting van de stroom, zodat het niet wordt meegetrokken of tegen de bodem platgedrukt. Wanneer organismen zoals algen en plankton welig tieren (vaak ook op het net) en er sprake is van bloei, vermindert de visnamigheid, omdat het netwerk beter waar te nemen is door de vis. De visser houdt rekening met deze factoren door te spelen met het tijdstip van uitzetten en binnenhalen.

Bij de wrakken worden de netten geplaatst op het moment dat de stroom van hoog naar laag tij verandert of omgekeerd. De netten worden onder een bepaalde hoek bij het wrak geplaatst, zodat ze onder invloed van het getij parallel met het wrak komen te staan. Bij volle en nieuwe maan liggen we stil, terwijl we bij het eerste en laatste kwartier goed kunnen vissen.

4.4.2.5 Werkwijze bij wrakken op kabeljauw

Het vissen met warnetten op kabeljauw wordt bij wrakken beoefend en met schakelnetten op de open vlakke grond. Bij wrakken staan de netten enkele uren in zee en op open visgronden tot 24 uur. Het is bekend dat veel vissoorten voorkomen bij onderwater gelegen of aan de oppervlakte drijvende voorwerpen. De Noordzeebodem bestaat voor een belangrijk deel uit zand en slib. Op wrakken komen planten en dieren voor die niet op zachte bodems kunnen groeien, zoals zeeanemonen, poliepen, zakpijpen, sponzen, krabben en kreeften. Ook kabeljauw komt veel voor bij deze wrakken. Voor dit gedrag van vissen zijn verschillende verklaringen. Denk aan:

- het bieden van bescherming tegen roofvissen;
- het voedsel dat de aangegroeide voorwerpen opleveren;
- het voorwerp dient als oriëntatiepunt.

In tropische wateren komen veel pelagische vissoorten bij grote drijvende voorwerpen voor, omdat vooral kleine pelagische vissen zich graag in de schaduw ophouden. Hier zijn ze minder zichtbaar en vinden ze zowel aangegroeid plantaardig als dierlijk voedsel. Er ontstaat zo na enige tijd bij dit voorwerp een ecosysteem, dat ook door grote pelagische vissoorten bezocht wordt die dan met staande netten gevangen kunnen worden.

Een groot aantal wrakken heeft een kabeljauwpopulatie. De vissers sporen de wrakken op met GPS, dieptemeter en soms een sonar. Omdat niet alle wrakken een kabeljauwpopulatie hebben, wordt vervolgens eventueel op verschillende koersen over het wrak gevaren om met het echolood zowel de ligging en omvang van het wrak als de aanwezigheid van voldoende kabeljauw waar te nemen. De positie van het wrak wordt aangegeven door opzij van het wrak een anker met joon overboord te zetten. De joon kan voorzien zijn van een radarreflector en of een joonlicht.

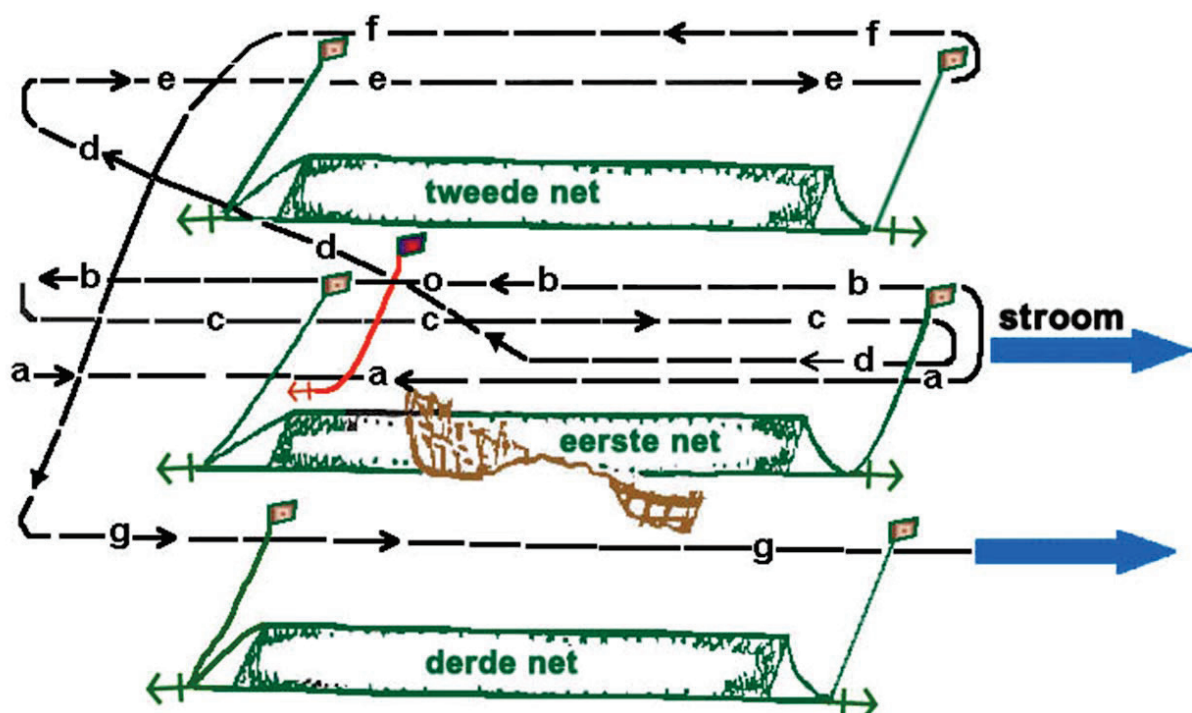
Aan deze joon is met een korte strop een blaas bevestigd. De positie van de blaas ten opzichte van de joon geeft de richting van het tij aan. Vervolgens worden voor stroom enige netten over het wrak geschoten. Bij het schieten van de netten wordt meestal een reeks van drie aan elkaar bevestigde netten in zee gezet. Kleine wrakken worden wel met een reeks van twee netten bevestigd. Bij zeer grote wrakken worden wel vier of soms zelfs vijf netten in een reeks toegepast. De netten zijn ongeveer twee meter hoog en hebben een maaswijdte van minimaal 14 cm.

UITZETTEN VAN DE NETTEN

4.4.2.5.1 Schieten van de netten

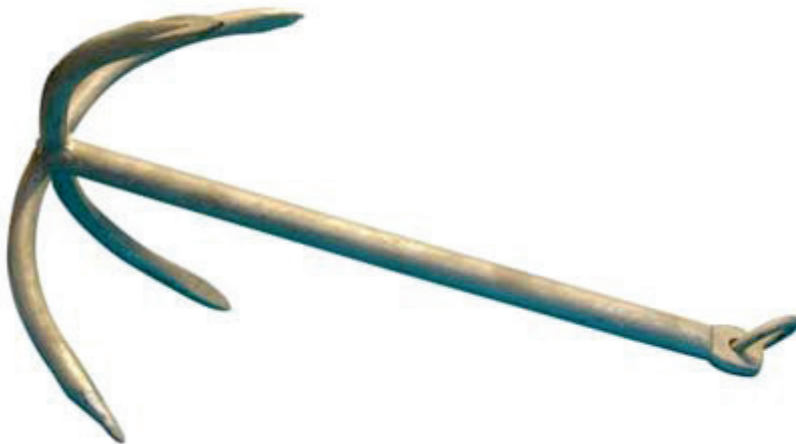
Tijdens het schieten worden achtereenvolgens een beginanker met daaraan door een lange lijn verbonden beginjoon, de vleet en een eindanker met eindjoon in zee gezet. De ankers wegen ongeveer 18 kg. Als er zoals voor onze kust veel stroom is, moeten er aan begin en eind van de reeks netten twee achter elkaar bevestigde ankers gebruikt worden.

DE WANDEN WORDEN OVER EN NAAST HET WRAK INGEZET.

De jonen zijn dan aan het eerste en laatste anker dat overboord gaat bevestigd. Het beginanker wordt al op ongeveer 100 – 150 meter van het wrak overboord gezet, zodat als de kotter zich boven het wrak bevindt een deel van de vleet al geschoten is. De reden hiervoor is dat de netten door de stroom in en over het wrak gezet worden. Door voortij te schieten, komen de netten strakgespannen en evenwijdig aan de stroom in en over het wrak te staan. Hierdoor wordt de kans op blijven haken van netwerk verminderd.

Als de eerste reeks netten geschoten is, wordt de joon die het wrak markeert, opgepikt en vaart de kotter weer over het wrak om met behulp van het echolood vast te stellen of de geschoten netten goed over het midden van het wrak staan. Vervolgens wordt aan weerszijden nog een reeks over het wrak geschoten. Er wordt geprobeerd deze twee reeksen zoveel mogelijk evenwijdig aan de eerste reeks te schieten, waarbij de begin- en eindjoon de richting aangeeft, waarin geschoten moet worden. Als met behulp van een aan boven en ondersim bevestigde spruit de ankers met jonen aan begin en eind van de reeks netten vastgemaakt zijn kunnen de netten geschoten worden.

DREGANKER

Als er genoeg netten over het wrak geschoten zijn, wordt met volle kracht naar een ander wrak gevaren waar -als er voldoende vis zwemt- weer netten over en langs dat wrak geschoten worden. Zo worden -voor het tij van richting verandert- netten over zoveel mogelijk wrakken geschoten. Het grootste deel van de hoeveelheid brandstof die deze energie arme vismethode verbruikt, wordt tijdens het met volle kracht naar wrakken varen verbruikt. Als het tij van richting is veranderd, wordt naar het eerste wrak teruggevaaren en worden de netten gehaald. De ervaring heeft geleerd dat kabeljauw vooral gevangen wordt bij het kenteren van het tij als ze bij het wrak van positie veranderen. Komen er in korte tijd veel kabeljauwen in een net, dan zitten die veelal gekieuwd in de mazen. Is het aantal kabeljauwen minder dan zitten de meeste verward in het netwerk.

Bij het inhalen wordt de joon het eerst aan boord gepakt. Vervolgens wordt de nethaler of het powerblok gestart, dat zich aan stuurboord vlak achter de bak bevindt. Deze nethaler is van het trommel- of van het transportbandtype.

Het trommeltype bestaat uit een roterende horizontale trommel met de haalrol die met rubber bekleed is. Boven de trommel bevinden zich een of twee rollen waar het netwerk onderdoor loopt en die het netwerk op de trommel drukken. De kracht waarmee deze rollen het netwerk op de haalrol drukken, kan gevarieerd worden.

Het transportbandtype bestaat uit een korte transportband, waarboven zich een of twee holle plastic cilinders bevinden. Deze cilinders kunnen geheel of gedeeltelijk met water gevuld worden en zijn scharnierend opgehangen, zodat het netwerk op de onderste transportband gedrukt wordt.

BINNENHALEN VAN DE JOON

Tijdens het halen van de netten staat één van de opvarenden bij de nethaler. Is deze van het trommeltype, dan moet hij door aan het net te trekken, meehelpen om het net scheep te halen. De schipper is op de brug en manoeuvreert met het schip, terwijl de andere opvarenden de vangst uit het net verwijderen. Als de vangst groot is, passeert het hele net met de daarin aanwezige vis de nethaler. Bevinden zich maar weinig vissen in het net, dan wordt alleen de bovensim op de nethaler gebracht.

BINNENHALEN VAN DE NETTEN

4.4.2.5.2 Beperkingen van de kabeljauw visserij

De toepassing van deze methode om kabeljauw te vangen, kent verschillende beperkingen. Zo is het aantal wrakken beperkt, terwijl het enige tijd kan duren voor een bevist wrak voldoende vis heeft. Daarbij geeft deze methode slechts rendabele resultaten in het seizoen dat voldoende kabeljauw in ons visgebied aanwezig is. Dit is het geval in het najaar en tijdens de wintermaanden. Een beperkende factor kan ook het arbeidsintensieve karakter zijn van deze met kleine kotters beoefende vismethode. Het uit de netten ontwarren van de vissen en het weer klaarmaken van de netten is veel werk. Vooral -zoals nogal eens voorkomt- als de netten niet zonder schade van het wrak opgehaald zijn. Daarnaast is voor het beoefenen van deze manier van vissen veel ervaring nodig. In de zeventiger en tachtiger jaren van de vorige eeuw was deze methode erg rendabel. De meeste Deense- en ook Nederlandse wrakkenvissers zijn gestopt of overgeschakeld op andere manieren van staande netten vissen. Dit komt, omdat de quota voor kabeljauw te klein werden om daarop gericht te kunnen vissen.

4.4.2.5.3 Constructie en materiaal van het net

De netten die gebruikt worden, hebben een maaswijdte van 140 – 190 mm. Het net heeft een lengte van 1000 mazen en is 19 ½ maas diep. Dit netwerk is met een verdelingsverhouding $E = 0.3 - 0.375$ met de bovenkant aan de zogenaamde bovensim

bevestigd. Deze bovensim bestaat uit gevlochten nylon met een kern, die bestaat uit een of twee naast elkaar liggende gevlochten polypropreen repen waartussen op regelmatige afstanden van ongeveer 1 meter ovale drijvers zijn bevestigd. Deze drijvers hebben aan elke kant in de lengterichting een groef waarin een reep ligt. Hierdoor is het mogelijk beschadigde drijvers gemakkelijk te vervangen. De lengte van de bovensim is 60 meter. De ondersim is zoals normaal voor een warnet aanzienlijk langer dan de bovensim. ($E = 0.4 - 0.45$)

4.4.2.6 Vissen op zeebaars en harder

Het vissen op zeebaars hangt af van de hoeveelheid vis op een bepaalde plaats. Tussen de zomer en de herfst wordt deze methode het meest beoefend. Zeebaars komt redelijk vaak voor met noord- of noordwesten wind bij bijvoorbeeld de blokkendam bij Hoek van Holland aan de noord- en zuidkant. De harders zijn bijvangst. Zeebaars wordt ook gevangen bij strekdammen. De netten worden met laag water om de strekdammen heen gezet. Bij hoog water worden de netten weer opgehaald. De harders zijn hier ook weer bijvangst.

Ook bij wrakken wordt zeebaars gevangen. De manier van vissen is bijna hetzelfde als bij het vissen op kabeljauw. Er wordt wel met kleinere mazen van 80 en 100 mm gevist. De lengte van de geschoten rijen met netten zijn ook wat langer dan bij het vissen op kabeljauw. Er wordt geschoten met eb of vloed. Als het tij kentert worden de netten weer gehaald. Bij grote vangsten wordt na het klaren de netten direct weer geschoten.

Ook wordt op harder en zeebaars gevist op de oostelijk en westelijke Waddenzee. Er wordt van mei tot september gevist. Een tiental vissers, meestal eenmansbedrijfjes, vissen met staande netten op deze vissoorten. De netten staan slechts een paar uur in het water.

AANVOER ZEEBAARS

4.4.2.7 Warnetten op tong en tarbot

4.4.2.7.1 De constructie en het materiaal van het net

Het vissen op tong wordt van maart tot oktober beoefend. Op tarbot wordt in het seizoen van de paaitrek gevestigd. De tongennetten zijn van multi filament of van mono filament nylon vervaardigd en verschillend van kleur. Ze staan vooral in het donker en zelden langer dan 8 uur in zee. Het vangvermogen van mono filament net is groter dan dat van een multi filament net. Een nadeel van dit materiaal is dat het springerig is en daardoor ondanks de dunne garens toch veel plaats inneemt. Ook treedt bij mono filamenten netten een grotere beschadiging van de vissen op en sterft de vis eerder in het net. Vaak vissen schepen met mono filament en multi filament netten. De mono filament netten worden dan het eerst geschoten en het eerst weer gehaald.

De bovensim van een tongennet is ongeveer 50 meter lang. Het netwerk dat aan deze sim bevestigd wordt, is 2000 mazen lang en heeft een maaswijdte van 90- 110 mm. De netten zijn 9.5 – 14.5 mazen diep en de aan de onderkant bevestigde loodsim heeft een lengte die 15-35% langer is dan de bovensim. De mono filamenten netten zijn 10.5 – 14.5 mazen diep en ongeveer een meter hoog. De visserij met deze staande netten op tong wordt met grote aantallen netten beoefend. Zo zetten Deense vissers soms wel 800 netten in zee. De meeste Nederlandse vissers vissen met ongeveer 100 tot 350 netten. Het vissen op grote platvissoorten zoals tarbot en griet gebruikt grofmazige spiegelnetten met mazen vanaf 130 mm tot 270 mm volle maas, die over de open zeebodem worden geschoten.

4.4.2.7.2 Schieten van de netten

De netten worden in series van 10 – 14 netten geschoten. Bij het begin van het uitzetten wordt een anker van het dregtype met een gewicht van ongeveer 12 kg overboord gezet. Aan dit anker zijn zowel de eerste markeringsjoon als het begin van de eerste serie netten bevestigd. Tussen 2, 3 of 4 series van netten worden tussenankers bevestigd. Dit is afhankelijk van de stroom en van het gevaar van kapot vissen door vissers met een sleepnet. Als de netten scheuren of de verbinding tussen de netten verbroken is, kan bij de ankers, waarvan de positie in de plotter is opgeslagen worden gedregd en het halen voortgezet worden. Het einde van het vistuig wordt weer met een anker op zijn plaats gehouden en door een joon met een of twee vlaggen aangegeven.

4.4.2.8 Staande netten op tarbot

4.4.2.8.1 Constructie en materiaal van het net

Tarbot wordt op dezelfde manier bevestigd als tong. Ze richten zich vooral op grote moederdieren tijdens de paaiperiode. Een intensieve visserij kan het tarbotbestand schaden. Dagverse grote tarbot gevangen met staande netten wordt veel in Frankrijk verkocht met een kwaliteitslabel. Voor deze vis worden hoge prijzen betaald. Tarbotnetten zijn bijna altijd van mono filament nylon. Het netwerk met een maaswijdte van 110 of 135 mm halve maas is 2000 mazen lang en 6.5 mazen diep. De bovensim is 70 meter lang en de ondersim met een lichte loodkern heeft een lengte van 112 meter, zodat er zeer veel loos in de onderkant van

het net zit. Tarbot is een zich zeer langzaam verplaatsende vis, die zich daardoor heel langzaam en geleidelijk in het netwerk verwart. De netten blijven wel vijf dagen in zee staan voordat ze worden ingehaald.

Met schakels worden meer kleinere tarbotten gevangen. Het inhalen van schakels duurt langer dan bij kieuwnetten. De Franse netten zijn veel zwaarder uitgevoerd dan de Deense. De bovensim en de ondersim zijn dikker en zwaarder. Dit geeft een duidelijk prijsverschil. Er is een veel grotere opslagruimte nodig aan boord. De Deense kieuwnetten zijn veel lichter en beter te behandelen. De vis kan er makkelijker uitgehaald worden en de netten worden makkelijker geklaard. De Franse netten zijn met name gemaakt voor gebruik in het Kanaal, waar de grond scherp is en er veel stroom staat.

De schakels zijn in het water zwaarder. Het nadeel is dat ze meer vuil oppikken uit het water. Ook pijlinktviseieren komen makkelijker in het net zodat de visnamigheid afneemt. De netten kunnen bij mooi weer 3 dagen blijven staan; bij slecht weer 2 dagen. Het vissen op de ondiepe zandbanken is minder dan in dieper water. Ook bij springtij wordt de visserij beduidend minder. De laatste visserij in juli levert minder op en dan nog slechts de kleinere tarbot. Het is dus een seizoensgebonden visserij.(mei-juni).

De bewerking van de netten gaat redelijk snel. Bijvoorbeeld voor het ophalen en terugzetten van 3000 meter mono- of multi filament netten is ongeveer 70 minuten nodig. Als bijvangst is er af en toe griet, wat kabeljauw en enkele grote schollen.

4.4.2.9 Schakelnetten

4.4.2.9.1 De constructie van het net

Kieuwnetten en warnetten hebben in constructie veel overeenkomsten, zelfs zoveel dat bijvoorbeeld in kieuwnetten vissen ook vaak verward raken. Een ander type staand net met een afwijkend vangprincipe zijn de meerwandige staande netten: de schakels.

De naamgeving van de verschillende types staand want verschilt van land tot land. In België is het éénwandige staand want een kieuwnet en het driewandige een warrelnet. In Nederland en in de wetgeving zijn kieuw- en warnetten éénwandig en wordt de driewandige variant schakel genoemd.

Het vissen op grote platvissoorten zoals tarbot en griet gebruikt grofmazige netten met boezemwandmazen van ongeveer 130 mm en de netten zijn 77 cm hoog in combinatie met 220 mm spiegelnetten die over de open zeebodem worden geschoten.

Een schakel wordt gevormd door een samenstel van meestal drie dicht naast en

tegen elkaar hangende rechthoekige netten die aan een gemeenschappelijke boven- en ondersim bevestigd zijn. De twee netten die zich aan de buitenkant bevinden, de spiegelnetten, hebben mazen die zo groot zijn dat de vissen makkelijk door deze mazen kunnen passeren. Tussen deze twee buitenste netten bevindt zich het net waarin de vissen gevangen worden. Het boezemwand. De mazen van dit net zijn zo klein dat de vissen deze wand van netwerk niet kunnen passeren. De vis zal proberen deze barrière te passeren door

vooruit te zwemmen. Daarbij wordt het netwerk van het binnenste net met het lichaam door een grote maas van het andere buitenste net geduwd, waardoor zich een zak vormt waarin zich de vis bevindt. De vis kan daaruit niet meer ontsnappen. Om te zorgen dat de vis het fijnmazige netwerk door een grote maas van een laddernet kan duwen, is het binnenste net zo gemonteerd dat de verdelingsverhouding een waarde van 0.4 – 0.5 heeft, waardoor dit netwerk veel los heeft en los hangt. De verdelingsverhouding van de grote mazen is 0.6 – 0.75, waardoor dit netwerk veel strakker staat. Tegelijk is om de vorming van een zak te bevorderen, de breedte van het netwerk van het binnenste net 1.5 – 2 keer zo groot als de breedte van de buitenste netten. De maaswijdte van de spiegelnetten is 4 – 7 keer zo groot als de maaswijdte van het binnennet. Het garen van de spiegelnetten is 3 -4 keer zo sterk als het garen van de boezemwand.

4.4.2.9.2 Het principe van de schakelvisserij

Schakels worden toegepast als de vissen die men wil vangen gaan trekken. Als de trekrichting bekend is dan wordt de dwars op deze richting geplaatste schakel soms maar met een enkel laddernet uitgerust. Er worden in de Middellandse zee ook vistuigen toegepast die een combinatie zijn van een schakel- en een kieuwnet. Het bovenste deel is een enkelwandig kieuwnet voor de vangst van kleine vissen. Het onderste deel heeft aan weerszijden een grootmazig spiegelnet en vangt grote bodemvissen.

Schakels hebben een groter vangvermogen dan kieuwnetten, maar de selectiviteit is veel kleiner. Schakels zijn veel duurder dan kieuwnetten en warnetten en vragen veel meer tijd en arbeid bij zowel uitzetten, halen en het uit de netten verwijderen van de vissen.

VANGSTPRINCIPE VAN SCHAKELS

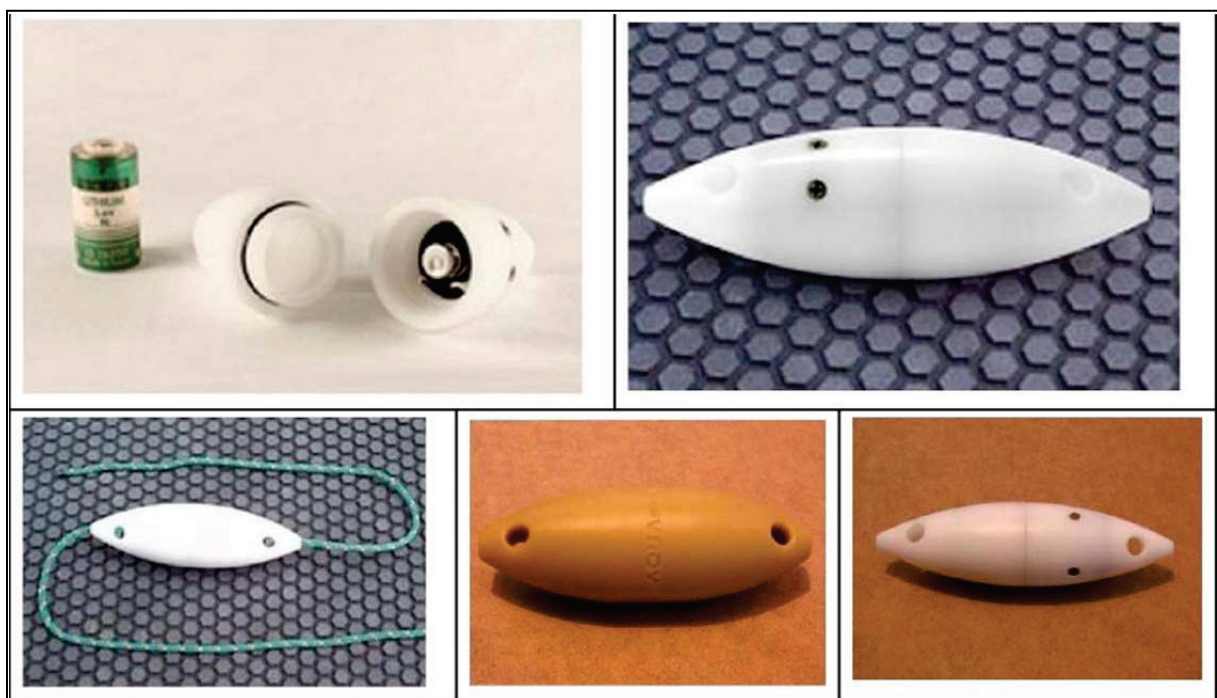
4.4.2.10 Duurzaamheid

Duurzaam vissen is verantwoord ondernemen. De keuze van de visserijmethode is een belangrijk onderdeel van de duurzaamheid van de visserij. Het heeft invloed op de winstgevendheid van het visserijbedrijf (Profit P), op de effecten van visserij op de zee (Planet P), maar ook op de maatschappelijk acceptatie van de visserij (People P).

Voor vissers is de brandstofprijs een belangrijke motivatie om voor een bepaalde visserijmethode te kiezen. Dat heeft namelijk grote invloed op de kosten. Voor maatschappelijke organisaties zijn met name bijvangst, bodemberoering en CO₂ uitstoot door brandstofgebruik belangrijke thema's.

Standaard visserij is selectieve methode met weinig bijvangst van ondermaatse vis en geen bodemberoering. Het is daarom een duurzame methode. De standaard vissers in Nederland zijn MSC-gecertificeerd.

Een probleem bij staande netten is de bijvangst van zeezoogdieren. Dit is sterk afhankelijk van de methoden. Bij het standaard op kabeljauw en tarbot in de wintermaanden is er kans op ongewenste bijvangst van bruinvissen. Om dit te voorkomen, moeten schepen groter dan 12 meter pingers aanbrengen. Pingers zijn akoestische afschrikmiddelen. Deze apparaatjes zenden voor bruinvissen onaangename tonen uit.

VERSCHILLENDE SOORTEN PINGERS

Een ander probleem is dat staande netten verloren kunnen gaan door verschillende redenen. De mogelijke effecten hiervan zijn:

- De enige tijd doorgaande vangst van doelsoorten;
- De enige tijd doorgaande vangst van niet-doelsoorten, schaal- en schelpdieren;

-
- Verstrengeling van zeevogels en zeezoogdieren in de verloren netten;
 - Afval van het verloren vistuig in zee, waarbij met name plastic bestanddelen voor negatieve effecten kunnen zorgen.

Uit studies en uit ervaringen van vissers blijkt dat het doorvissen van verloren netten erg meevalt en het weinig problemen zal veroorzaken voor de vispopulaties. Na een aantal dagen draait een verloren staand net als een streng in elkaar en vist niet meer.

4.4.3 De staand want visserijmethode (2)

De handleiding gegeven in sectie 4.4.2 is een Nederlands initiatief met input vanuit rapporten van het ILVO. Ook in Denemarken vonden we een handleiding over de staand want visserij. Daar die werd geschreven vanuit een andere benadering lieten we die vertalen en geven we hieronder de inhoud.

Ref.: Oxvig, U. and Hansen, U., 2007. Fishing gears. Fisheries Circle report, 2nd edition 2007, online publication, ISBN 87-90749-14-6

Vissen met netten - of net vissen - is een van de oudste wijze van vissen die de mens kent. Vooral de Deense vissers zijn al vele jaren bezig met visnetten. Zowel aan de kust en later op volle zee. Vis die met visnetten is gevangen heeft meestal een hoge kwaliteit en versheid.

4.4.3.1 Historisch overzicht

Netvissen is een zeer gebruikelijke manier om te vissen op en wordt gedaan door schepen in alle maten.

Netvissen is bekend tot in het stenen tijdperk en is zeer belangrijk voor de bevolking in de Deense kustwateren.

De methode is niet veel veranderd tot vandaag. Een net is een passief vistuig. Het bestaat uit een geheel van dunne draden, rechtop staand in het water. Vis wordt gevangen door in het net te zwemmen.

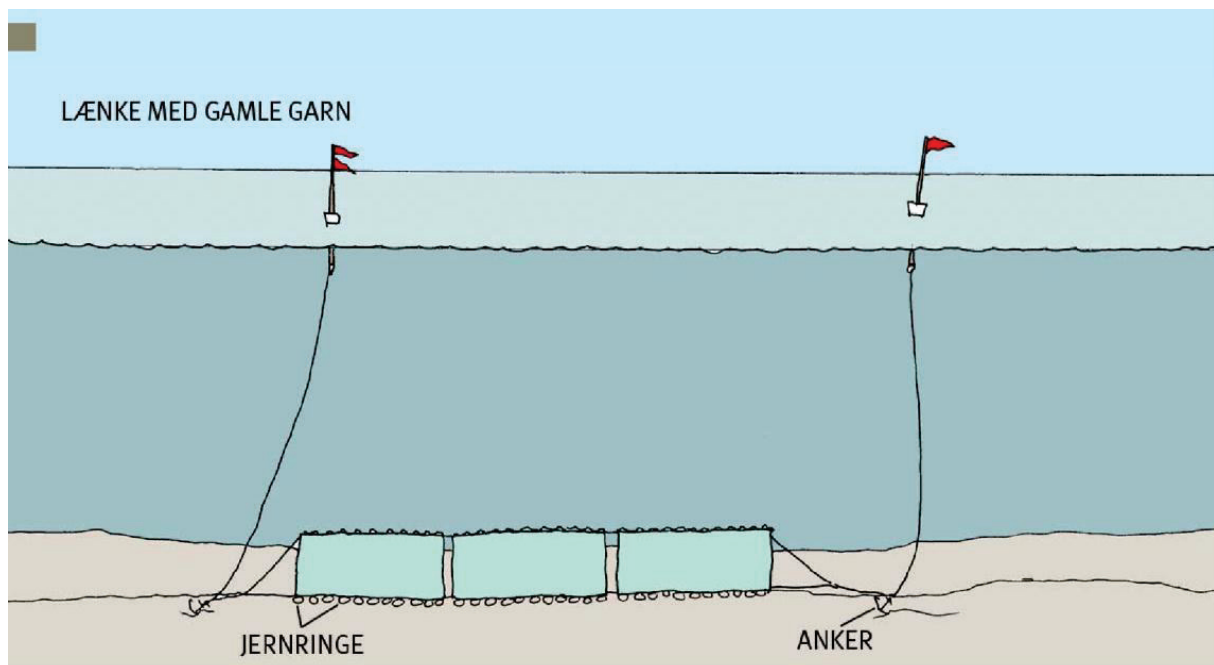
Het net was een van de belangrijkste tools in de haringvisserij in de Deense gordels wat leidde tot grote export naar Duitsland.

Vele jaren worden visnetten gebruikt door kleine bootjes dicht bij de kust. Vooral wanneer er grote hoeveelheden van een specifieke soort vis dicht bij de kust waren, werd het net ten volle gebruikt. Een net is goed om bepaalde groottes van vissen te vangen.

Vangsten uit Hvide Sande en Thorsminde zorgden voor de basis voor de ontwikkeling binnen het Deense zeenet vissen.

Hier woonde kustbevolking die een beetje aan landbouw deden. Hun belangrijkste bron van inkomsten was echter het vissen. Er werd zowel gevestigd in de nabijgelegen fjorden (Nissum en Ringkøbing Fjord) als op zee. Op zee gebruikten de vissers vislijnen met haken voor kabeljauw en schelvis en netten voor tong. In het fjord gebruikten vissers netten voor bot en palingvallen voor paling. Met de jaren werden netten ontwikkeld voor visserij op tong, tarbot en kabeljauw. Er kwamen meer boten en de schepen werden groter en groter.

De netten werden gemaakt van natuurlijke materialen zoals katoen en ijzeren ringen. Wanneer de netten werden uitgezet, werden ze met elkaar verbonden, hetzij vóór of tijdens het uitzetten, om de vereiste grootte te krijgen in functie van de visgronden.

KILDE: NIELS KNUDSEN, FISKERI - OG SØFARTSMUSEET, ESBJERG

Vanaf de midden jaren '60 kwamen er meer gespecialiseerde vissersboten en de jacht gebieden werden uitgebreid. Er waren verschillende veranderingen tijdens deze ontwikkeling

- Synthetische vezels zoals nylon werden gebruikt voor de productie van netten. Dit betekende dat de netten veel sterker waren en veel gemakkelijker voor de bemanning om mee te werken.
- In 1967 vond de smid Niels Toft uit Hvide Sande een machine uit om netten op te halen. De uitvinding was gebaseerd op de hydraulische lieren die werden geïntroduceerd in de knoop- en trawlvisserij. In zijn eenvoud, was het een met rubber beklede trommel, die schermen had aan elk uiteinde, waardoor de netten niet afgleden bij het inhalen. De trommel werd aangedreven door een turbine, die op haar

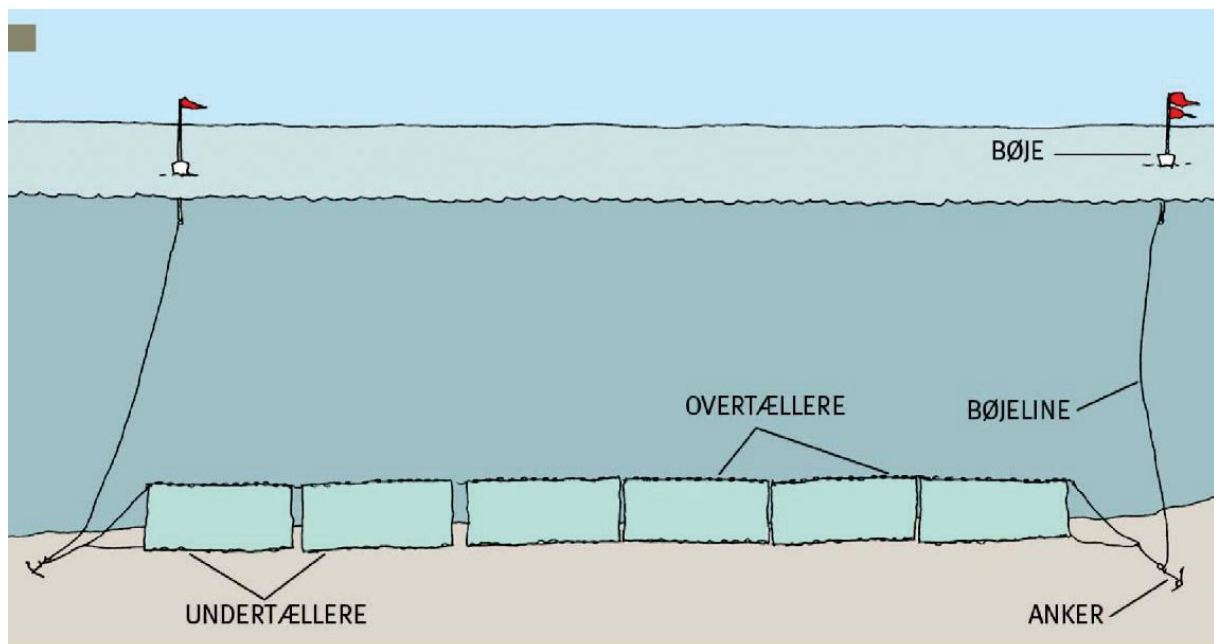
beurt werd aangedreven door een oliepomp, die werd aangedreven door de belangrijkste motor van het vaartuig. Hierdoor was het mogelijk om te vissen in dieper water en het gebruik van meer netten per dag.

- De technologische ontwikkelingen qua vis vinden en navigatie.
- Er was een veel vraag naar en goede prijzen voor verse vis - vooral tong, tarbot en kabeljauw.

Dit alles zorgde een serieuze vooruitgang. Sinds de sonar werd ingevoerd waren een hele boel vaartuigen gespecialiseerd in wrakvissen. Vissen op wrakken vond plaats op de Noordzee en het Engels Kanaal. In de jaren 70 ontwikkelde zich ook een grote visserij op leng en haring bij Jyske Rev

In de vroege jaren '70, ontstaat het één draad net met ingelegd lood. Dit vervangt de nylon netten en ringen. Werken aan en het controleren van de netten na het vissen werd veel gemakkelijker. De netten werden nu rechtstreeks in de polder getrokken, klaar voor het uitzetten.

Ongeacht de ontwikkelingen in de Noordzee begon een belangrijke zalmvisserij in de Oostzee. Deze visserij werkte eerst met haken, maar werd vervangen door drijfnetten.

KILDE: NIELS KNUDSEN, FISKERI - OG SØFARTSMUSEET, ESBJERG

4.4.3.2 Typen van netten

Wereldwijd wordt er uitgebreid gevist met netten. Er zijn vele soorten netten. Deze worden onderverdeeld in 2 categorieën, namelijk:

- Netten die vaststaan op de grond
- Drijfnetten

De meerderheid van de netten die door de Deense vissers worden gebruikt, zijn verankerd op de bodem. Het principe is dat 6-10 netten samengebonden worden tot een keten en met een anker aan elk uiteinde van de keten op zijn plaats wordt gehouden.

De netten hebben zoveel gewicht dat het totale drijfvermogen negatief is. Dit betekent dat het net zinkt. De verschillen in nettype zijn afhankelijk van hoe ze worden vastgemaakt aan de hoofdlijn en de hulplijn.

Drijfnetten worden gebruikt voor zalmvisserij in de Oostzee. Overal langs de Deense kust is er recreatieve visserij op haring en zalm. Het gemeenschappelijke aan deze netten is dat ze heel drijvend zijn en van het oppervlak naar beneden hangen.

De meeste garens die door de Deense vissers worden gebruikt worden gebonden met monofilamenten of multi-monofilamentendraad.

De namen van de verschillende netten komt van de vis die ze bedoeld zijn te vangen. Het zou te uitgebreid zijn om alle verschillende netten te beschrijven in dit boek. Bijna elke visser heeft zijn eigen mening over hoe precies zijn netten moeten worden bewaard.

Tongnet

Monofilament bus, maaswijdte 45-55 mm. Draaddikte 0,28. Overdrachtsnelheden ongeveer 25% op de kop en een beetje meer (ongeveer 28%) op grondpees. Lengte 70 meter gemonteerd. Diepte 11,5 tot 14,5 m.

Scholnet

Monofilament bus, maaswijdte 60-85 mm. Draaddikte 0,23 tot 0,50. Overdrachtsnelheid ongeveer 25% op de kop en een beetje meer dan het tellen (ongeveer 28%). Lengte gemonteerd 45-100 meter. Diepte 9,5 tot 15,5 m.

Kabeljauwnet

Monofilament bus, maaswijdte 55-95 mm. Draaddikte 0,30 tot 0,60. Overdrachtssnelheid van 50% op de hoofdlijn, 60%.

hoofdlijn, 50% hulplijn. Lengte gemonteerd 50-55 meter. Diepte 30,5 tot 40,5 m.

Tarbotnet

Monofilament bus, maaswijdte 110-180 mm. Draaddikte 0,40 tot 0,60. Overdrachtssnelheid van 25% op de hoofd, 30% hulp. Lengte gemonteerd 60-100 meter. Diepte 6,5 tot 14,5 m.

Zalmnet

Monofilament bus, maaswijdte 80 mm. Transfer rate 70%. Lengte 20 meter gemonteerd.

Diepte 52 steken. Deze netten hebben geenhulplijn, maar slechts een dun geleidesnoer.

Haringnet

Monofilament bus, maaswijdte 26 mm. Draaddikte 0,16. Overdrachtssnelheid van 45% op de hoofdlijn en 50% op de hulplijn. Lengte 45 meter gemonteerd. Diepte 30,5 tot 50,5 m.

Schakelnetten

Schakelnetten worden gebruikt voor de visserij op schol en tong. Schakelnetten hebben drie lagen. De twee buitenste lagen hebben zeer grote mazen. De binnenste laag heeft kleinere mazen.

Binnenste laag multimonofil 1,5 x 4 maaswijdte 60-80 mm. Overdrachtsnelheid van meer dan 30% op de kop, op de hulplijn 27%. Lengte gemonteerd 50-63 meter. Diepte 17,5 tot 25,5 m. De buitenste lagen multimonofil 6 x 3, 300-400 mm maaswijdte. Overdrachtssnelheid op de kop 50% onder graaf 60%. Diepte 2,0 m.

Staande netten

Tongnetten, kabeljauwnetten, heeknetten, scholnetten, tarbotnetten, enz. behoren allemaal tot de statische netten. Bij deze manier van vissen bevestigd men de netten aan de zeebodem. Dit kan gebeuren op plaatsen tot op een diepte van 200 meter.

Deze netten zijn bedoeld om demersale vis te vangen - dat wil zeggen. vissen die leven op of nabij de zeebodem.

De netten zijn uitgerust met ankers aan elk uiteinde om ze op de gewenste positie te houden.

Staande netten hebben als gemeenschappelijk punt dat ze allemaal een negatief drijfvermogen hebben - dat wil zeggen. hun totale gewicht (drijfvermogen - gewicht) is negatief.

Netten, vastgemaakt op de bodem zijn blootgesteld aan effecten van hevige zeestromingen.

De visser zal altijd rekening houden met de sterkte en de richting van de stroming bij het uitzetten van zijn netten. Als de stroom te sterk is, zal de visser in de meeste gevallen zijn netten niet vastzetten. De netten kunnen door de stroming in de bodem worden gedrukt en worden beschadigd.

Er werden verscheidene onderzoeken gedaan naar het effect van de stroming op netten, vastgemaakt aan de zeebodem. Onderzoek toont aan dat de stroming langs de lengte van de netten de hoogte vermindert tot 50% - zelfs bij relatief lage stroming.

Het type zeebodem waar de visser zijn netten gebruikt hangt af van de soorten visnetten die hij heeft en het seizoen. In principe kunnen visnetten gebruikt worden op alle type bodems - zelfs de bodem, waar je normaal niet zou vissen met sleepboten.

Meestal bevindt er zich een grote hoeveelheid kabeljauw in de buurt van grote rotsen of wrakken. Vanwege het hoge risico op blijven vastzitten in een dergelijk gebied, worden schepen met sleepnetten slechts zelden gebruikt. Het moet worden vermeld dat een paar schepen met zware apparatuur soms vissen in dergelijke gebieden, omdat de kans op een goede vangst hoger ligt.

Over het algemeen gebruikt de visser tongnetten, tarbot en scholnetten op zand-, klei- of grindbodem. Hij gebruikt wijtingnetten op steenbodem bv in het Jutland rif. Kabeljauwnetten gebruikt hij op harde steenbodem, pieken en wrakken.

De meeste netvisseren zijn afhankelijk van het seizoen. De schepen zullen verschillende netten gebruiken gedurende het jaar. Dit betekent dat een schip kan beginnen met kabeljauwnetten in januari, overschakelen op tongnetten in de lente, wijtingnetten in de zomer om tenslotte terug over te schakelen op kabeljauw. Schepen hebben dus verschillende netten. Een paar schepen hebben zelfs verschillende netten bij per visdag.

Drijfnetten

Vlotnetten of drijfnetten worden zoals de naam al zegt niet vastgezet met ankers tijdens het vissen. De netten hebben zoveel drijfvermogen dat ze drijven op of aan het oppervlak. De netten hangen in het water als een gordijn. Deze vismethode is gericht op Pelagische vis.

Vissen met drijfnetten vond gedurende vele jaren alleen plaats in de kustgebieden. Maar vanaf het begin van de jaren zeventig begonnen op de eerste plaats Japanse vissers de oceanen af te speuren voor financieel interessante soorten zoals tonijn, inktvissen en haaien. De financieel interessantste vissen waren tonijn en haaien. In 1992 verbood een resolutie van de VN het gebruik van drijfnetten in oceanische wateren. Vele landen maakten zich zorgen over de grote vangsten en bijvangsten die werden gerealiseerd door voornamelijk Aziatische vissersboten.

De vissers, vooral afkomstig uit Japan en Taiwan, gebruikten ongeveer 60 km garen per set van netten. In de jacht op de waardevolle tonijn en haaien breidden ze hun terrein uit tot de hele planeet.

Er is nog steeds een zeer uitgebreid netwerk van illegale visserij in deze landen.

In Denemarken gebruiken nog enkele schepen drijfnetten voor zalm en haring. Vroeger was er ook een aanzienlijke visserij op makreel. Haringvisserij vindt plaats in de Deense binnenwateren. Het vissen op zalm gebeurt in het voorjaar en de herfst in de oostelijk Oostzee. Vissen op zalm in de Oostzee is van groot belang voor de Bornholm vissers en hun vaartuigen.

De beste tijd om de netten uit te zetten is net voor zonsondergang. De netten worden in rijen uitgezet tegen de wind in met maximaal 100 netten per rij. Aangezien de netten op het oppervlak een relatief groot zeegebied innemen is het belangrijk dat ze gemarkeerd zijn zodat andere schepen ze kunnen passeren zonder problemen. Bij het uitzetten van de netten wordt er tussen de rijen ruimte gelaten zodat andere schepen een doorgang hebben.

Nettenrijen worden gemarkeerd met lichten en reflecterende radars. De vissersboot blijft ook heel de nacht bij de netten liggen.

De visdraad is in de meeste gevallen een monofilbus vanwege de hoge transparantie. Dit maakt dat de vis niet zo gemakkelijk de muur van netten in het water ziet.

4.4.3.3 Netvissen hoe het werkt

Netvissen in Deense wateren varieert per vaartuig, afhankelijk van de lay-out, de grootte, het aantal bemanningsleden en de vissoort. Er zijn een aantal gemeenschappelijke kenmerken zoals het uitzetten en het ophalen.

Het uitzetten

De netten liggen klaar voor uitzetting in ponders of zakken. De bemanning maakt de eerste boei, het touw en de ankers klaar. Tijdens de inspectie bekijkt de schipper de stroming en de vloed om de netten in de juiste richting te leggen tov de stroming. Een te hoge stroom kan de netten vernietigen door het verlies van hoogte en het wegdrijven van de visplaats. Of de netten tegen de stroom of met de stroom mee worden uitgezet hangt af van het type van vissen dat wordt gebruikt.

De selectie van de visgrond is gebaseerd op ervaring, informatie van andere vissers en de sonar. Wanneer de gewenste plaats bereikt is wordt de eerste boei en het anker uitgezet. De netten glijden automatisch van de zijkant of spiegel terwijl de bemanning uitkijkt of alles vlot verloopt. De netten worden meestal opgedeeld in ketens van 8 – 10 netten als ze worden uitgezet op een egale ondergrond.

Bij verspreide visserij worden soms meer links aan één rij gekoppeld. Het einde van iedere rij wordt vastgezet met een bepaald systeem zodat de bemanning weet wanneer een anker moet gezet worden.

Bij het uitzetten let de schipper op de ondergrond en andere netten in de buurt. Hij is klaar om het schip meteen te stoppen als de netten problemen geven.

In de buurt van een wrak zullen de rijen korter zijn – 1 tot 5 netten. Bij een wrak komt de vis korterbij. Bij het uitzetten van de netten is een zeer nauwkeurige beoordeling nodig van de stroming

Zodra het wrak gevonden is met of zonder sonar vaart het schip over het wrak en werpt een “power container”. Dit is een soort emmer waarmee de kracht en de stroming wordt beoordeeld mbt de locatie van het wrak.

De eerste rij wordt gemaakt in functie van de stroom. Er kunnen verschillende rijen dicht naast elkaar liggen. Daarom is het essentieel dat de boeien verschillend zijn zodat ze in de juiste volgorde kunnen opgehaald worden.

Hoe lang de netten worden uitgezet hangt af van een aantal factoren zoals :

- Het aantal vis(soorten) de visser wil
- Het seizoen en het weer
- De aanwezigheid van krabben, slakken en bladluizen die de vangst schaden

Zodra de netten zijn uitgezet heeft de visser geen invloed meer op de hoeveelheid vis er in de netten gaat. Daarom wordt een net een passief vistuig genoemd. Maar geen regel zonder uitzondering. Sommige vissers slepen een net langs de bodem om de vissen in de netten te jagen. Zo wordt het toch een beetje actief vissen.

Het ophalen

Voor het ophalen van de netten wordt een machine gebruikt. Er zijn verschillende soorten en maten van machines. Afhankelijk van de individuele merken en prijzen worden deze

machines uitgerust met accessoires. Deze machines hebben een rubber coating roller die wordt aangedreven door hydraulica. Kogels of stroken worden bovenaan de roller tegen het net gedrukt door gewicht of hydraulica. De netten komen automatisch op een tafel. Bijna alle uiteinden van de netten zitten aan stuurboord en kunnen horizontaal gedraaid worden. Zo komen de netten altijd recht in de trommels.

Wanneer de netten moeten opgehaald worden vaart het schip naar de eindboei. De boeien worden aan boord gehaald gaan in de machine. Als het anker verschijnt stopt de machine. Als het anker aan boord is worden de netten opgehaald.

De schipper past de snelheid van ophalen aan zodat de bemanning aan de netten kan werken. Na het schoonmaken inspecteren van de netten worden ze rechtstreeks in zakken gedaan, klaar voor een volgend gebruik. Op de meeste vaartuigen worden de netten van de tafels in zakken gedaan nadat ze gekuisd zijn.

Tijdens het ophalen zorgt de schipper ervoor dat het schip de richting van het net volgt zonder over de rijen te varen. Bij slecht weer en sterke stroming vereist dit alle aandacht van de schipper aangezien een moment van onoplettendheid de netten kan vernietigen.

De verschillende vormen van netvisserij verschillen vaak van gebied tot gebied. Er zijn echter enkele algemene seizoenen en methoden voor de verschillende soorten netvisserij.

Kabeljauwvangst

Het hoogseizoen van de kabeljauwvangst loopt van september tot mei maar kan ook buiten deze periode. In de Deense binnenwaters gebeurt dit op rotsgronden en gedurende de dag. Er wordt op kabeljauw gevist over de gehele Noordzee, het Kanaal en soms ten Westen van Orkney. Hierbij wordt gebruik gemaakt van netten voor rotsbodem en wrakken.

Vissersboten in de Deense binnenwateren zijn meestal korter dan 15 meter in lengte en bemand door 1 à 3 man. De schepen gebruiken tussen 100 en 200 netten per dag en brengen hun vangst dagelijks aan wal.

Naast de kleinere vissersboten die overdag vissen zijn er ook grotere van de Westkust die uitvaren voor langere periodes. Grotere schepen worden meestal bemand door 3 of 4 mannen en gebruiken tussen 200 en 400 netten per dag. Sommigen van hen vissen boven wrakken en gebruiken dan slechts 50 tot 100 netten per dag.

Kabeljauwnetten blijven afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden van een paar uur in de herfst tot anderhalve dag in andere perioden in het water.

De schipper past de snelheid van ophalen aan zodat de bemanning aan de netten kan werken. Na het schoonmaken inspecteren van de netten worden ze rechtstreeks in zakken gedaan, klaar voor een volgend gebruik. Op de meeste vaartuigen worden de netten van de tafels in zakken gedaan nadat ze gekuisd zijn.

Tijdens het ophalen zorgt de schipper ervoor dat het schip de richting van het net volgt zonder over de rijen te varen. Bij slecht weer en sterke stroming vereist dit alle aandacht van de schipper aangezien een moment van onoplettendheid de netten kan vernietigen.

De verschillende vormen van netvisserij verschillen vaak van gebied tot gebied. Er zijn echter enkele algemene seizoenen en methoden voor de verschillende soorten netvisserij.

Kabeljauwvangst

Het hoogseizoen van de kabeljauwvangst loopt van september tot mei maar kan ook buiten deze periode. In de Deense binnenwaters gebeurt dit op rotsgronden en gedurende de dag. Er wordt op kabeljauw gevist over de gehele Noordzee, het Kanaal en soms ten Westen van Orkney. Hierbij wordt gebruik gemaakt van netten voor rotsbodan en wrakken.

Vissersboten in de Deense binnenwateren zijn meestal korter dan 15 meter in lengte en bemand door 1 à 3 man. De schepen gebruiken tussen 100 en 200 netten per dag en brengen hun vangst dagelijks aan wal.

Naast de kleinere vissersboten die overdag vissen zijn er ook grotere van de Westkust die uitvaren voor langere periodes. Grotere schepen worden meestal bemand door 3 of 4 mannen en gebruiken tussen 200 en 400 netten per dag. Sommigen van hen vissen boven wrakken en gebruiken dan slechts 50 tot 100 netten per dag.

Kabeljauwnetten blijven afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden van een paar uur in de herfst tot anderhalve dag in andere perioden in het water.

Tongvangst

Tongvissen begint meestal in april en duurt tot oktober. Het wordt gedaan door alle maten van vaartuigen. De visserij situeert zich voornamelijk tussen de westkust van Thyboron en het Engelse Kanaal. Er wordt zowel over dag als – vooral in het naseizoen – voor langere periode gevist. Er worden lange rijen uitgezet en de vissers halen de netten al binnen na 3 uur. Dit om te veel bijvangst van kleine schar te voorkomen. Er worden tussen de 100 tot 600 netten per dag gebruikt. Velen doen dit met slechts één man maar sommige grotere boten hebben een bemanning van 6 man.

Wijtingvangst

Wijting wordt voornamelijk in het Jutland Reef gevist van juni tot september. In het seizoen komt de wijting in grote getale naar de kust om te paaïen. Er worden tussen 100 en 400 netten per dag gebruikt. De netten blijven gedurende 1 dag liggen voor ze worden opgehaald. Dit gebeurt zowel over dag als gedurende tochten van 3 à 4 dagen.

Scholvangst

Het seizoen loopt van februari tot september en wordt door alle maten van boten gevolgd. Er wordt zowel over dag als op langere tochten van maximaal een week gevist.

Tarbotvangst

Tarbotvisserij begint in mei en duurt de hele zomer. De visserij vindt plaats op de zandbodan van de midden en zuidelijke Noordzee. Netten worden geplaatst in lange rijen en blijven in het water voor 5-8 dagen voordat ze worden opgehaald. Boten gebruiken van 100 tot meer dan 1000 netten.

4.4.3.4 Opbouw van het net

Een net bestaat uit een bus, een hoofdlijn en een onderlijn.

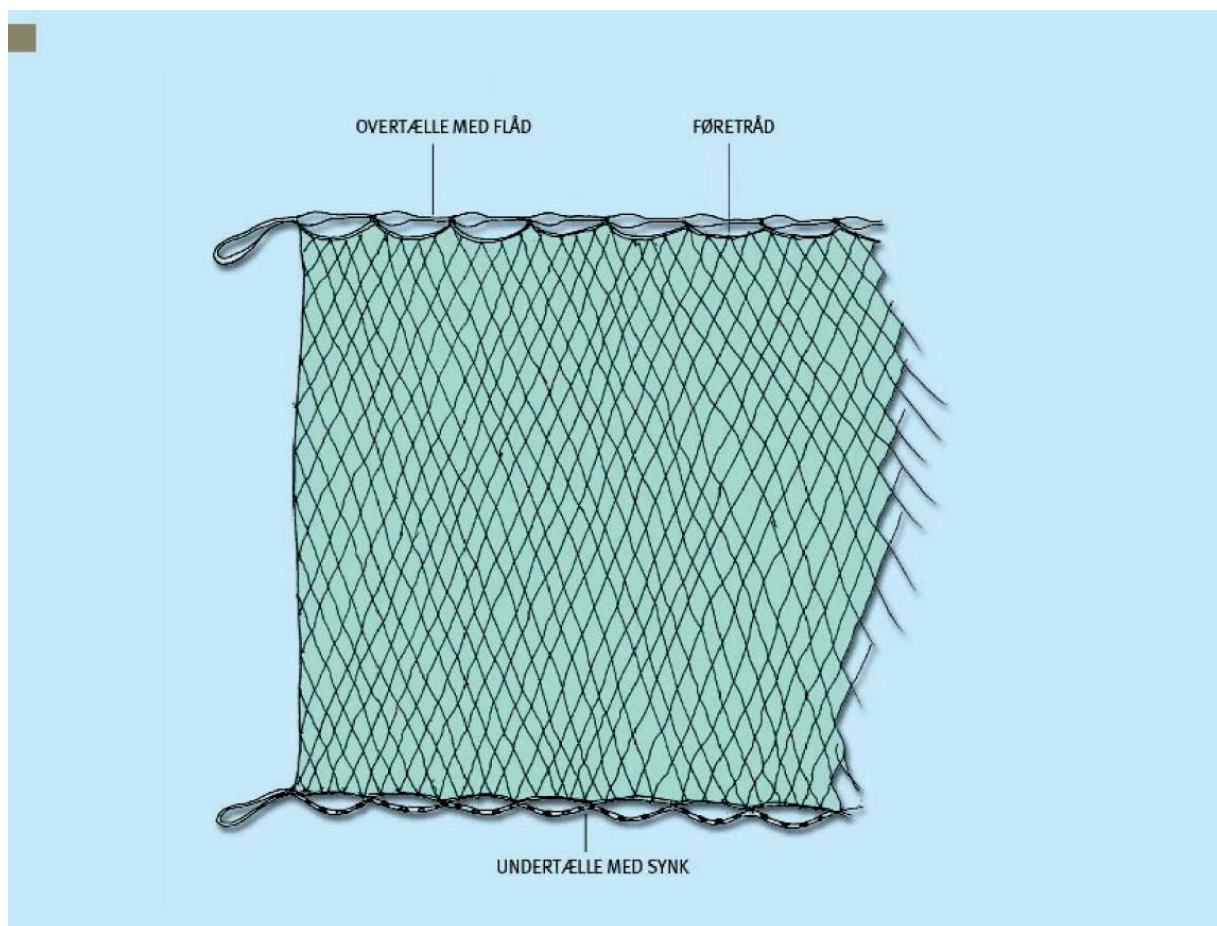
Bus

De lengte, diepte, de maaswijdte en het materiaal van de bus zijn afhankelijk van de soorten vis. Vandaag gebruiken vissers meestal monofil en multimonofil in hun netten. De afgewerkte bus wordt geïmporteerd uit Azië en wordt gemonteerd door de visser zelf of door professionele stikers.

De bus wordt aan de lijnen vastgemaakt door een leidraad door de netgaten te steken en op verschillende plaatsen vast te naaien.

Hoofdlijn

De hoofdlijn is ofwel een drijvende lijn of een touw met drijvers aan. Drijvende lijnen bestaan in verschillende vormen zoals :

KILDE: NIELS KNUDSEN, FISKERI - OG SØFARTSMUSEET, ESBJERG

- Gevlochten lijnen met een kern van kleine boeien.
- Gevlochten lijnen met intervallen van kleine boeien
- Driestrengs touw met flotterende kern

Drijvende lijnen met ingebouwd drijfvermogen wordt op grote schaal gebruikt, omdat de netten makkelijker en duidelijk verder gaan tijdens het uitzetten.

Onderlijn

Tegenwoordig gebruiken vissers 2 soorten loodlijnen :

- Gevlochten lijnen met een kern van kleine loden gewichten
- Driestrengstouw met lood verwerkt in de strengen

Vele vissers verkiezen een borststuk aan het einde van de bus. Dit voorkomt dat het net te zeer wordt beschadigd. Een borststuk is een dunne lijn die loopt van de hoofdlijn tot de onderlijn. Deze wordt vastgemaakt om de andere steek.

Er wordt gezocht naar nieuwe vormen van gewicht in plaats van lood, omdat lood wordt afgebouwd.

Om te begrijpen hoe sommige dingen het vangen van een vis in netten beïnvloeden - en de keuze om een bepaalde visgrootte (de zogenaamde selectiviteit) vast te leggen, moeten we kijken naar elk deel van het net. Of in andere woorden, waarvan is een net eigenlijk gemaakt? En hoe wordt een vis gevangen in het net?

De vis wordt op twee manieren gevangen in een net - of beide manieren tegelijk - te weten:

1. De vissen worden gevangen in een maas bij de kieuwen of rond de buik.
2. Vissen kunnen verstrikt geraken in het losse netwerk..

Aangezien de vis moet worden gevangen in een enkele maas moeten de draden, waaruit de mazen zijn opgebouwd zowel sterk genoeg als elastisch genoeg zijn om de vis te houden.

Tegelijkertijd moeten de mazen groot genoeg zijn zodat de vis zijn hoofd door de mazen krijgt met zijn kieuwen of dat hij blijft vastzitten met zijn buik, het grootste deel van de vis.

Vissen worden gevangen bij de staart of de mond. Tijdens de strijd om los te komen raakt de vis verstrikt in het losse netwerk. Het is daarom belangrijk dat de bus stevig vastgenaaid is aan de lijnen maar toch genoeg speling heeft.

Hierdoor is het verlies van vis gering.

Wat speelt een rol?

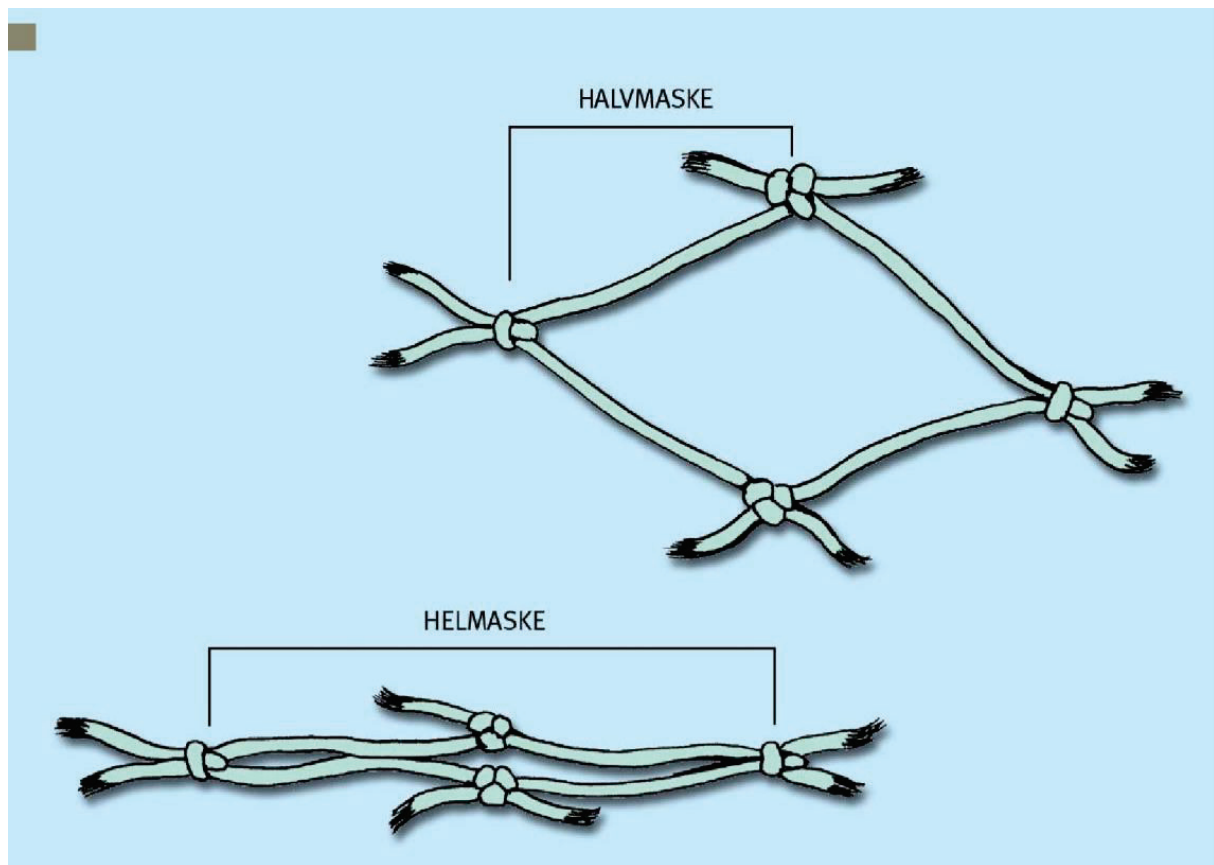
Bus

Wanneer een visser de juiste bus kiest voor zijn vissoort, kijkt hij naar verschillende dingen zoals maaswijdte, materieel, draaddikte en knooptype.

Maaswijdte

In Denemarken wordt er altijd gewerkt met halfmazen.

De visser kiest de maaswijdte op basis van de vis die hij wil vangen

KILDE: NIELS KNUDSEN, FISKERI - OG SØFARTSMUSEET, ESBJERG

De maaswijdte wordt ook gebruikt om de busmaat te bepalen op een technische manier. Lengte in aantal knooppunten en diepte in aantal mazen. Het aantal knooppunten in de lengte komt overeen met het aantal halve mazen - de diepte wordt gegeven in hele mazen. Dit is geen indicatie van hoe lang en hoe diep het afgewerkte net zal zijn. Dit hangt af van hoe de bus aan de lijnen wordt vastgemaakt.

Materiaal

In de Deense netten worden enkel monofilamenten en multimonofilament garen gebruikt. Er worden echter voortdurend nieuwe materialen ontworpen. De bussen die worden gebruikt bleken het meest geschikt in termen van elasticiteit, transparantie, treksterkte en knoop stabiliteit. Dit zijn de belangrijkste kenmerken voor het visvermogen van een bus.

Monofilamentbussen zijn meestal gemaakt van individuele nylon draden. Dit zijn de meest gebruikte bussen in de visserijsector. De afzonderlijke draden hebben veel veerkracht en draagkracht, maar het belangrijkste kenmerk is hun transparantie. Dit maakt het moeilijk voor vis op het net in het water te zien. Maar deze bussen blijven slechts zelden stijf en ondoorzichtig voor meer dan een seizoen.

Multimonofilamentbussen zijn gemaakt van een aantal zeer dunne monofilament draden die in elkaar gedraaid worden tot één draad. Vergeleken met monofilament draden zijn deze

draden makkelijker te zien door de vis en minder elastisch. Deze bussen zijn goed voor de visserij op kabeljauw of koolvis aangezien deze vis zichzelf in het net wikkelt.

Draaddikte

De draaddikte is afhankelijk van het soort en de grootte van vis die de visser wil vangen. Het is altijd moeilijk voor netvissers om de juiste draaddikte te selecteren. Hij wil een net dat goed vangt terwijl het ook een goede duurzaamheid heeft. Daarom is het belangrijk dat hij de voor- en nadelen van de verschillende draaddiktes overweegt. In het algemeen kan men zeggen dat hoe dunner de draad, hoe beter de visvangst zal zijn. Dunne draden zijn:

1. minder zichtbaar in het water.
2. moeilijker te zien voor het sideline systeem van de vis. Het sideline systeem is de sensor van de vis. Dit betekent dat vissen hun eigen reflecties in het water kunnen waarnemen.
3. meer elastisch.

De visser moet ook rekening houden met levensduur van de bus zodat de vissen het net niet breken. De bus staat voortdurend onder druk wanneer het net wordt binnengehaald.

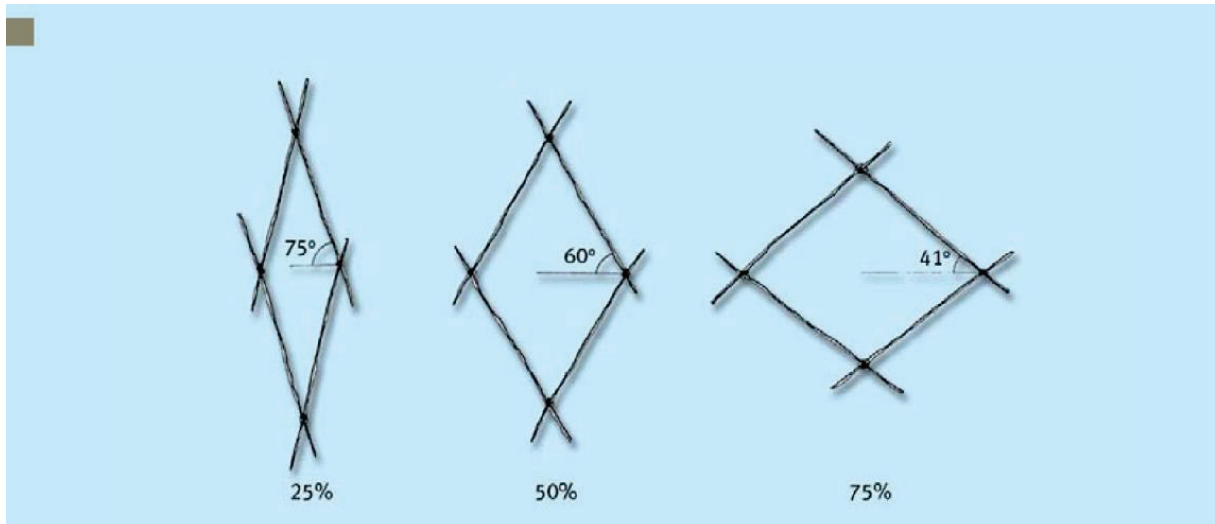
Kleur van de bus

De meeste vissers weten dat bepaalde kleuren beter zijn voor bepaalde soorten, locaties en seizoenen. Het is niet wetenschappelijk bewezen, maar buitenlands onderzoek - door de ogen van de mens - beweert dat elke kleur verschilt qua zichtbaarheid in het water.

Hanging ratio

Vandaag naait men de meeste netten aan de lijnen met industriële machines. Er wordt een leidraad gebruikt van 3-4 mm. Na elke derde of vierde steek wordt deze vastgenaaid op de lijn. De lengte tussen de stiksels is van tevoren vastgesteld op basis van de ervaringen en de tradities van de specifieke netten. Om ervoor te zorgen dat de mazen de juiste opening hebben voor specifieke soorten, is het zeer belangrijk dat de bus op de juiste manier aan de lijn komt. In Denemarken is de lengte tot de onderlijn meestal iets langer dan in andere landen.

De relatie tussen de lengte van de uitgerekte bus en de lengte van de lijn wordt overbrengingsverhoudingen genoemd. Het is een technische term voor de formule van het aantal mazen dat aanwezig zijn op het uiteindelijk net. Wanneer vissers praten over de overdacht van netten, zullen zij zelden praten over overdrachtpercentage. In plaats daarvan zeggen ze hoeveel mazen per net - en de lengte tussen de stiksels. Uit die informatie kan het overdrachtspercentage worden berekend.

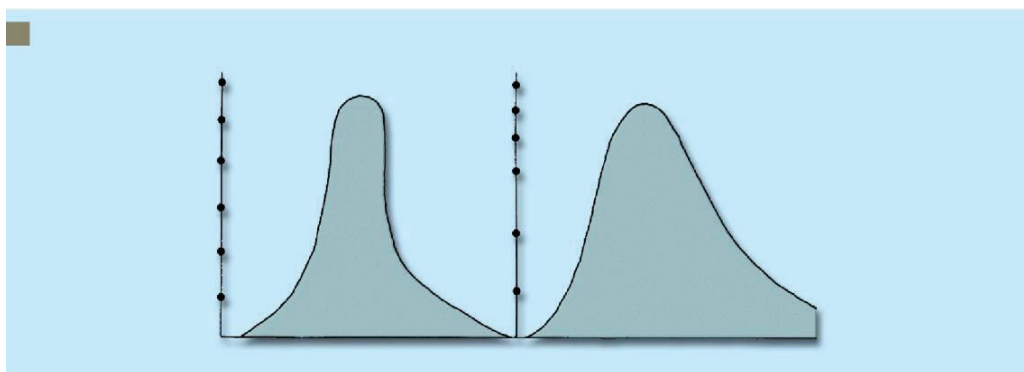

KILDE: NIELS KNUDSEN, FISKERI - OG SØFARTSMUSEET, ESBJERG

Hoewel de meeste netten vandaag bijna identiek zijn is het verschil tussen de individuele types nog steeds erg hoog. De overdracht van bepaalde soorten netten zijn niet gelijk voor alle netten. Elke visser of netten fabrikant heeft zijn eigen ideeën die voortkomt uit ervaring en lokale traditie.

Selectiviteit

Netten zijn een zeer selectieve tool. Bepaalde netten kunnen slechts vissen vangen van een vrij uniforme grootte. Een net vangt slechts een bepaald segment van de vis in het gebied - en laat de kleinste en de grootste vis gaan. Een net selectiviteit hangt af van vele factoren, zoals de mazen, de draaddikte, de elasticiteit van de draad, de overdracht van de bus op de lijnen, de net hoogte etc

Om een beeld te krijgen van de selectiviteit maakt men een grootte frequentie curve. Dit betekent dat alle vis in het net wordt gemeten en op een assenstelsel wordt geplaatst. Zo krijg je een curve die toont hoeveel vis er gevangen wordt per verschillende grootte.

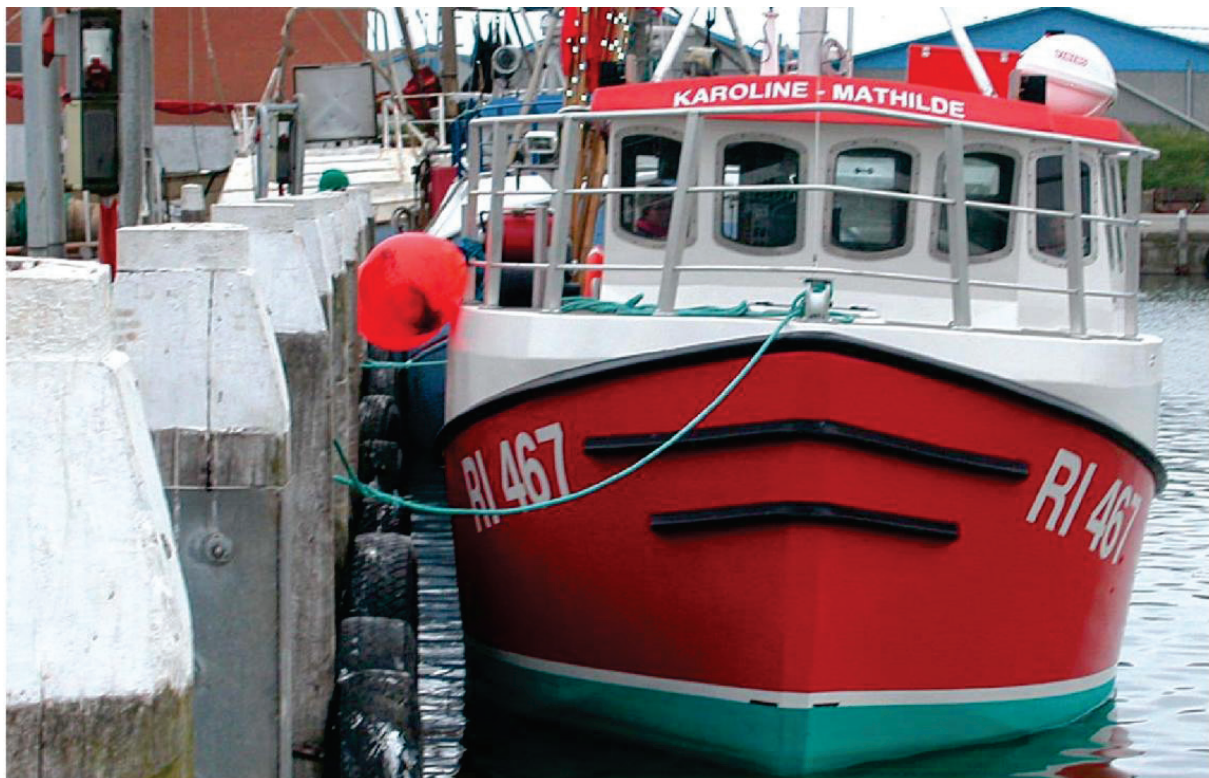
Op de curve zie je veel vis in een bepaalde grootte. De curve is snel en aflopend naar beide zijden.

4.4.3.5 Vissersboten

Het merendeel van de schepen staan bekend als 'Joller, zeilboten' onder de 10 ton. De boten zijn vaak gemaakt van glasvezel. Jollers en kleine boten, zijn vaak eenmansvaartuigen die vissen in de kustwateren van de Noordzee en de Deense binnenwateren.

Grote boten tot 50 ton vissen in alle Deense wateren en de Noordzee. Ze doen lange reizen. De bemanning bestaat meestal uit 3-5 mannen. Deze schepen zijn grotendeels gebouwd van hout, maar er zijn ook schepen van staal en glasvezel in de netvisserij.

In de afgelopen jaren werden veel kleinere boten gebouwd met het stuurhuis vooraan op de boeg. Voorheen was het gebruikelijk om het stuurhuis op de achtersteven te hebben. Uiteraard heeft dit ook de lay-out van het dek veranderd. De schepen zijn uitgerust met installaties voor de opslag, het uitzetten en het herstellen van netten, boeien en ankers. Ze hebben ook de nodige uitrusting om de vangst te verwerken.

POLYESTER VAARTUIG MET STUURHUIS VOORAAN

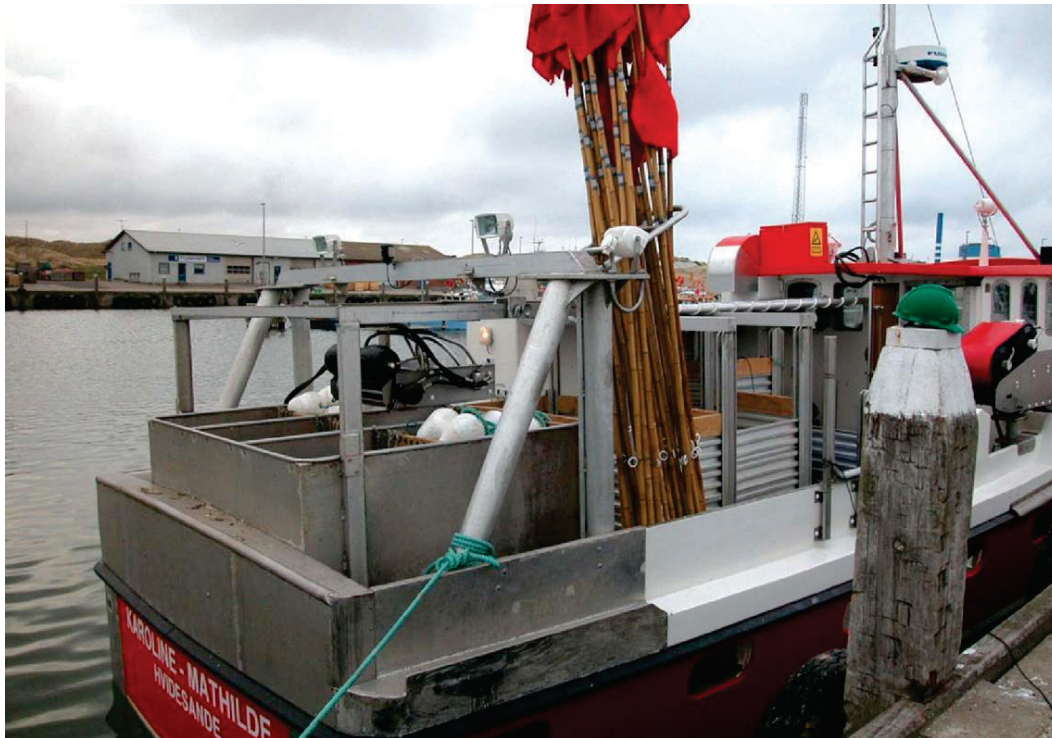
Er zijn verschillende soorten en maten van machines. Deze machines slepen ankers en netten uit het water. Er is wrijving tussen de rubberen rollers die gebruikt worden voor het inhalen van de netten.

NET OPHALER GELEGEN OP HET VOORDEK AAN STUURBOORD

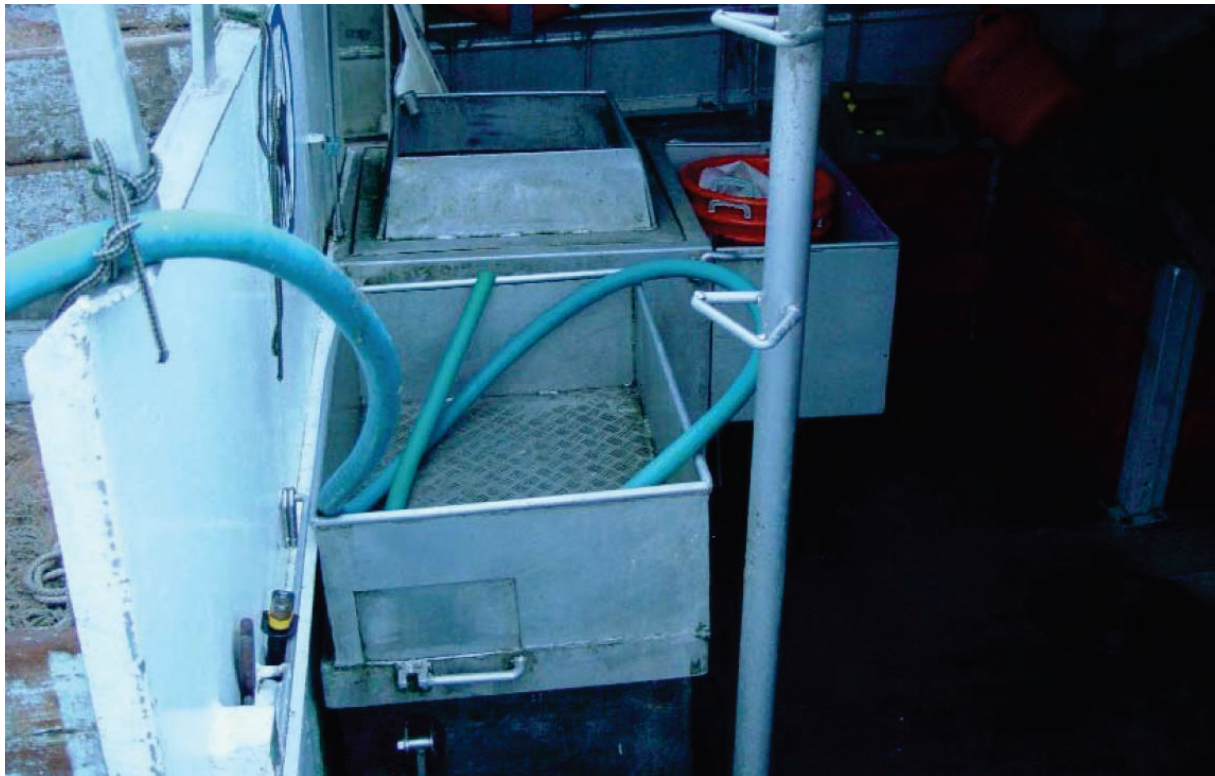
NET OPHALER OP HET ACHTERDEK AAN BAKBOORD

VOORBEELD VAN DE BOEIEN AAN BOORD IN EEN STATIEF

TE WATER LATEN VAN NETTEN GEBEURT HANDMATIG OF DMV HYDRAULISCHE MACHINES

UITRUSTING OM DE VANGST TE VERWERKEN

De netten worden meestal opgeborgen in ponders of zakken. De ankers worden opgehangen aan de rand van de ponders, een paal of de boeg van het schip.

De laadruimte is in de regel afhankelijk van :

- De vangst wordt ingevroren in kleinere ruimten of
- De vangst wordt in ijsdozen gestoken of
- De vangst wordt op planken gelegd

De opslag van de vangst kan ook een mix zijn van deze mogelijkheden.

DEK LAY-OUT VAN EEN VAARTUIG MET HET STUURHUIS OP DE BOEG

DEK LAY-OUT VAN EEN VAARTUIG MET STUURHUIS ACHTERAAN

4.5 Experimenteel vistuig

De staand want visserij in België gebruikt traditioneel warrelnetten met tong als doelsoort. Met de bedoeling een grotere variatie te brengen in de gebruikte types vistuig, werd een reeks vistuigen aangekocht die uitgetest zullen worden door onze staand want vissers. Na het project blijven deze vistuigen onder het beheer van ILVO en ILVO verbindt er zich tevens toe het gebruik verder op te volgen.

4.5.1 Aanvraag offertes/uitleg/motivatie

Er werden initieel drie leveranciers weerhouden voor een offerte/theoretische uiteenzetting inzake de mogelijke aankoop van vistuig

- Ironstrand -“Frydendahl”,(Denemarken, www.frydendahl.com)
- Le Drezen (Frankrijk), www.ledrezen.com
- Hvalpsund (Denemarken), www.hvalpsund-net.dk

De firma le Drezen blijkt meer gespecialiseerd te zijn in warrelnetten, de firma Ironstrand dan weer in kieuwnetten (gebaseerd op de ervaringen van onze eigen vissers). Met de firma Le Drezen zijn trouwens via het ILVO ook al goede contacten inzake het testen van nieuwe “Fishtraps” zodat een verdere samenwerking op een vertrouwensbasis met een toegevoegde waarde realistisch lijkt.

De firma Ironstrand in Hvide Sande werd door een ILVO-delegatie alsook vissers een paar maal bezocht, waarbij heel wat waardevolle kennis werd opgedaan alsook contacten werden gelegd met Deense vissers. Deze bezoeken kaderden in het project “Schakels en Potten”, tevens specifiek gericht op de passieve visserij met staande netten waarover sprake (bezoekrapport zijn beschikbaar). De reder van de N.95 koopt reeds sedert een vijftiental jaar bij deze leverancier en bevestigt de continuïteit inzake de kwaliteit alsook een vlekkeloze service.

Beide firma’s zijn betrokken bij het ontwikkelen en testen van innovatief vistuig, wat door het ILVO alsook de vissers zelf in functie van verdere projecten/samenwerking als een duidelijke meerwaarde wordt aanzien.

Motivatie

Zowel Ironstrand en Le Drezen zijn gekende leveranciers bij onze staand want vissers gezien er regelmatig vistuig wordt gekocht met een prima referentie wat service en kwaliteit betreft. Als tweede grootste leverancier in Denemarken van dergelijk vistuig werd Hvalpsund tevens als mogelijk alternatief gecontacteerd (na rondvraag bleek ook dat deze firma tevens netten aankoopt bij Ironstrand).

De Belgische officiële verdeler van beide firma’s is VVC Equipment, een coöperatieve beheerd door de vissers. Zo kan vistuig in stock worden genomen om de lange leveringstijden (3 maanden) te beperken en wordt het service-level naar de vissers toe drastisch verhoogd. Er kan steeds een degelijke in- en uitgangscontrole gebeuren inzake de geleverde netten, dit in overleg met het ILVO. Het stockbeheer van deze netten wordt als

dusdanig officieel bijgehouden door VVC Equipment zodat nadien nooit twijfel of discussie kan bestaan inzake het gebruik van de netten.

Ook kan de afdeling van VVC in Zeebrugge zelf voor het transport van het vistuig naar de betrokken vissers zorgen. VVC Equipment bleek ook betere prijzen te bekomen dan de vissers zelf die rechtstreeks kopen bij deze leveranciers.

Tijdens het onderhandelingsproces met de betrokken leveranciers werden door VVC Equipment scherpere offertes bekomen. Ook werd een prijsvoordeel bekomen van 8 % inzake oorspronkelijk opgelegde invoerrechten van leverancier Frydendahl.

Meerwaarde inzake praktische opleiding aan boord

Inzake het gebruik van drijfnetten voor zeebaars is een praktische opleiding aan boord een absolute must, wat Le Drezen via een eigen netwerk van contacten kan garanderen. Ook de firma Ironstrand is bereid om vissers mee te sturen aan boord in functie van een doorgedreven praktische opleiding wat het geleverd vistuig betreft

Theoretische uiteenzetting

Deze drie leveranciers werden uitgenodigd voor presentatie van hun assortiment en toelichting van het aangeboden vistuig tijdens de vergaderingen van de werkgroep “passieve visserij”, waar alle betrokken reders/schippers aanwezig waren (alsook een vertegenwoordiger van de Rederscentrale als promotor van het project) :

- Op 13 september 2010 : Ironstrand (Mikael Justesen en Mögens Frydendahl)
- Op 11 oktober 2010 :

Le Drezen (Joseph Boissonnot, Mme Brunet, Jean Roullot)

Hvalspund (Peter Poulson, Thomas Iversen)

Een korte samenvatting van deze uiteenzettingen werd vermeld in het verslag van de vierde en vijfde vergadering van de werkgroep “passieve visserij”.

De gewenste specificaties/hoeveelheden wat het aan te kopen vistuig betreft

Alle staand want vissers werden diverse malen telefonisch, mondeling en per mail geconsulteerd welk specifiek vistuig ze willen testen (maaswijdte, type net, volume,...)

Tijdens de vierde, vijfde en zesde vergadering van de werkgroep “passieve visserij” werden alle desiderata nauwkeurig overlegd en besproken tot een finale selectie van het vistuig werd weerhouden (20 oktober 2010). Op basis hiervan werd een finale prijsaanvraag gemaakt naar de betrokken leveranciers toe.

Ergonomische aanpassingen aan boord (netclearer – sorteertafel N.95)

Hiervoor kwam de firma AS-SCAN (Hvide Sande – Karsten Olesen) speciaal naar Nieuwpoort aan boord van de N.95 op 2 november om alle nodige details te bekomen voor een offerte van een aan te kopen net-clearer alsook sorteertafel.

De leverancier AS-SCAN leverde in het verleden ook prima maatwerk aan boord van de N.22 en wordt aanzien als één van de toonaangevende bedrijven inzake de ergonomische aanpassingen aan boord van staand want vaartuigen (www.as-scan.com)

Door deze ergonomische aanpassingen aan boord kan vlotter 30 km netten worden verwerkt (vooral tong- en tarbotvisserij) wat in de eerste plaats een aanzienlijke rendementsverbetering zal zijn alsook een verbetering voor de bemanning. Het verwerken van staande netten aan boord kan een startende nieuwe bemanning eerder gaan afschrikken dan motiveren. Een gedetailleerde vergelijking zal gemaakt worden inzake het vissen met en zonder ergonomische aanpassingen aan boord

Gevraagde offertes/advies van de vissers zelf

Alvorens een finale offerte werd gevraagd aan VVC Equipment werden diverse offertes opgevraagd gebaseerd op de eerste indicatieve behoeftes van de betrokken vissers/reders. De offertes werden nauwgezet bijgehouden en de gewijzigde behoeftes van de vissers/reders werden op een worksheet bijgehouden. De diverse offertes en bijhorende correspondentie werd bijgehouden door het ILVO en is consulteerbaar.

Duurzaamheidsaspecten van het aangekochte vistuig

Kabeljauw

In overleg met de werkgroep werd bewust gekozen voor een zo groot mogelijk maaswijdte om per doelsoort zo gericht en selectief mogelijk te gaan vissen. Alhoewel er een expliciete vraag was van de vissers naar kabeljauwnetten werden deze na onderling overleg en op advies van de Dienst Zeevisserij niet weerhouden gezien de hoge druk op het kabeljauwbestand in de Noordzee. De vissers zelf wensden hiermee een signaal te geven aan de overheid om extra en meer flexibele quota wat hun visserij betreft.

Ook zal door elke visser een “visplan” worden opgemaakt voor 2011, te bespreken in onderling overleg met de Dienst Zeevisserij.

Zeebaars

De minimum maaswijdte bedraagt 9 cm, doch ook hier werd bewust geopteerd voor een grotere maaswijdte van 10 cm

4.5.2 Inspraak van de betrokken vissers

Alle leden van de werkgroep “passief vissen” hadden vanaf de start van de werkgroep inspraak inzake de desiderata en motivatie van de gewenste specificaties. Initieel werd gekozen voor drie doelgroepen : tong, zeebaars en kabeljauw

In onderling overleg en vooral rekening houdend met het kabeljauwherstelplan werd verder niet meer geopteerd om kabeljauwnetten te gaan testen

Er werd overeengekomen om vooral verschillende maaswijdtes te gaan uittesten op diverse locaties tijdens verschillende periodes om een zo goed mogelijk beeld te kunnen vormen betreft “waar en wanneer vissen bepaalde types net het best” ?

Tevens werd unaniem overeengekomen dat het meer rendabel is om met enkelwandige kieuwnetten vissen, doch besloten een paar reders (Z.69 en N.32) om de meerwandige warrelnetten ook parallel te gaan testen

Bijzondere wensen

Zeebaarsnetten

0.554

Jean-Pierre Damman (0.554) gaf expliciet de specificatie 0.37silver grey 50mmsq x 100,5 md x 1400 ml door, dit gebaseerd op eigen ervaringen.

Kieuwnetten voor tong

N.22

Oorspronkelijk werd geopteerd voor drie types : Multi/mono 10 cm, Mono 10,4 cm en Mono (dark blue) 10 cm om vergelijkende testen uit te voeren. Initieel werd een aanvraag gedaan voor de Multi/mono roze kleur omdat de kwaliteit van de is merklijk beter zou zijn

Uiteindelijk werd de laatste specificatie weerhouden in oktober 2010

Correctie :

De N.22 had gemerkt dat hij de verkeerde bestelling heeft doorgegeven in zake het VESPAS project 1.

0,28 x 50 mmsq x 12,5 md x 4000 kn (fully rigged mono solenet)

Totaal : 360 stuks

De specificaties werden gewijzigd naar :

(1.5 x 3) 50 mm x 12,5 md x 4000 kn

De reden hier voor was het feit dat het eerste type net beperkt bruikbaar is wat kwaliteitsaspecten betreft (“na een paar keer vissen zou dit type net stuk kunnen gaan”)

Deze wijziging werd vlak voor de levering doorgegeven (23 februari 2011). Gezien voorde méér waarde van 1047 euro geen extra budget meer was, werd een regeling getroffen met de betrokken reder hieromtrent

Total : 360 stuks

0.554

De maaswijdte van de kieuwnetten voor tong werd in functie van de visnamigheid aangepast van 10 cm naar 9,6 cm

Initieel werd ook geopperd om kieuwnetten aan te kopen van het Japanse type “Nagaura” (verdeeld door Peter Zaaijer in Ijmuiden). Dit werd aanbevolen door de Nederlandse staand want visser Rems Cramer. Na

Dit type bleek voor ons budget véél te duur, maar is de topkwaliteit van netwerk voor staande netten. De gebruikte vezels zijn het best in zijn soort. Dit heeft blijkbaar te maken met de kwaliteit van de matrijzen, waardoor in iedere doorsnede sprake is van dezelfde diameter. Op termijn kan dit type net eventueel voor vergelijkende testdoeleinden worden aangekocht in een aansluitend project betreft passieve visserij

N.95

De kwaliteitseisen van het type net bestemd voor de N.95 werden aangepast als volgt : “donkerblauw” kleur” – origine Osada (Japan), dit in functie van de verlenging van de vistijd met dit type netten

Initieel werd geopteerd voor multi/mono, nadien werd veranderd naar mono

Z.69

De maaswijdte van deze kieuwnetten werd aangepast van 10 cm naar 10,6 cm

Warrelnetten voor tong

Z.69

De maaswijdte van deze warrelnetten van 10 cm werd aangepast naar 11 cm, gezien het op dezelfde visgrond naast elkaar gebruiken van twee soorten (10 en 11 cm) volgens de schipper een realistisch beeld geeft van vangsten, bijangsten en teruggooi.

4.5.3 Aankoop van toebehoren

Tijdens de besprekingen binnen de werkgroep “passieve visserij” werd gevraagd om volgende toebehoren aan te kopen voor een bedrag van zo’n 10.000 euro :

- Ankers van 16 kg (45 euro/stuk)
- Coils van 220 mt (touwwerk oor de netten) : 83 euro/stuk
- Ankers van 30 kg : 99 euro/stuk
- Boeien, volledig uitgerust : 97 euro/stuk
- Coils van 220 m (touwwerk voor boeien) : 40 euro/stuk

Deze potentiële aankoop werd niet weerhouden wegens budgetaire beperkingen.

De meeste reders hadden tevens interesse om aansluitend op de succesvolle resultaten van het PAV-rapport en de positieve ervaringen van de N.95, ook hengels aan te wenden, specifiek bedoeld voor de zeebaarsvisserij met de hengel. Deze potentiële aankoop werd niet weerhouden wegens budgetaire beperkingen.

4.5.4 Specificaties van het aangekochte vistuig

DRIJFNETTEN VOOR ZEEBAARS

0.554

65MT X 8,00MT X 55MM

0,37 SILVER GREY 50 MMSQ X 100,5 MD x 1398 ML

Selvage T/B 1 MD DOUBLE FLUO PURPLE

Head line : polysteel braided rope 8 mm AA

Float : BS 66 by net

Bottom line : lead rope 8KG/100MT

Quantity: 40 pces

DRIJFNETTEN VOOR ZEEBAARS

N.22

65MT X 8,00MT X 50MM

0,37 SILVER GREY 50 MMSQ X 100,5 MD X 1398 ML

Selvage T/B 1 MD DOUBLE FLUO PURPLE

Head line : polysteel braided rope 8 mm AA

Float : BS 66 by net

Bottom line : lead rope 8KG/100MT

Quantity: 40 pces

WARRELNETTEN VOOR TONG

N.32

65MT X 1,50MT X 50MM

0,20x4 ORANGE 50 MMSQ X 30,5MD X 1624ML

Selvage T/B 1 MD retwisted 210D/12

0,20x12 ORANGE 300 MMSQ X 2,5MD X 203ML

Head line : polysteel braided rope 12 mm AA

Bottom line : lead rope 12KG/100MT

Quantity: 80 pces

WARRELNETTEN VOOR TONG

Z.69

65MT X 1,50MT X 55MM

0,20x4 ORANGE 50 MMSQ X 30,5MD X 1624ML

Selvage T/B 1 MD retwisted 210D/12

0,20x12 ORANGE 300 MMSQ X 2,5MD X 203ML

Head line : polysteel braided rope 12 mm AA

Bottom line : lead rope 12KG/100MT

Quantity: 80 pces

KIEUWNETTEN TONG

0.554

Fully rigged mono Solenets

0,28 x 48 mm x 13.5 md x 4000 kn – dark blue

Rigged top : 56 m crossbr PP 7 mm

Rigget foot : 70 m br leadline no. 3.0

Quantity : 360 pcs

KIEUWNETTEN TONG

N.32

Fully rigged multimono Solenets

(1.5 x 3) x 50 mmsq x 12.5 md x 4000 kn – natural white

Rigged top : 56 m hauline 7 mm

Rigget foot : 70 m br leadline no. 3.0

Quantity : 90 pcs

KIEUWNETTEN TONG

N.22

Fully rigged mono Solenets

0,28 x 50 mmsq x 12.5 md x 4000 kn – dark blue

Rigged top : 56 m hauline 7 mm

Rigget foot : 70 m br leadline no. 3.0

Quantity : 360 pcs

KIEUWNETTEN TONG

Z.69

Fully rigged multimono Solenets

(1.5 x 4) x 53 mmsq x 11.5 md x 4000 kn, grey

Rigged top : 56 m hauline 7 mm

Rigget foot : 70 m br leadline no. 3.0

Quantity : 170 pcs

KIEUWNETTEN TONG

N.95

Fully rigged mono Solenets

0.33 x 50 mm x 12.5 md x 4000 kn, Dark blue – Origin : Osada Japan

Rigged top : 56 m hauline 7 mm

Rigget foot : 65 m br leadline no. 3.0

Quantity : 360 pcs

KIEUWNETTEN TONG

0.369

Fully rigged multimono Solenets

(1.5 x 3) x 50 mmsq x 12.5 md x 4000 kn – natural white

Rigged top : 56 m hauline 7 mm

Rigget foot : 70 m br leadline no. 3.0

Quantity : 90 pcs

Doel van de aankoop van deze verschillende specificaties :

- Vergelijken van het nettype (kieuw/warrelent – mono/multifilament)
- Vergelijken van diverse maaswijdtes
- Vergelijken van visserij op diverse visgronden
- Kwaliteitsverschillen, duurzaamheid van het vistuig

- Vergelijken verschillende visperiodes
- Vergelijken van rendabiliteit en selectiviteit
- Verbeteren van vangstverwerking en ergonomie

4.5.5 Info

Aan de hand van ondervermelde voorbeelden kunnen de specificaties van enkelvoudige (kieuwnetten) alsook meervoudige (warrelnetten) vlot gelezen en geïnterpreteerd worden :

Warrelnetten : voorbeeld omschrijving

Netwerk

	<i>Binnennet:</i>	<i>Buitennet:</i>
garendiameter:	0,52mm	1,5mm (x 12 multifil.)
maaswijdte:	250mm volle maas	600 mm volle maas
nethoogte:	7,5 mazen, 1,88m	2,0 mazen, 1,2 m hoog
netlengte:	1000 mazen	168 mazen

Optuiging

<i>Bovenpees:</i>	<i>88 mtr Hauline no 3</i>
<i>Onderpees:</i>	<i>97 mtr Leadline no 3</i>

Kieuwnetten : voorbeeld omschrijving

Netwerk

<i>garendiameter:</i>	<i>0,52mm</i>
<i>maaswijdte:</i>	<i>250mm volle maas</i>
<i>nethoogte:</i>	<i>7,5 mazen, 1,88m</i>
<i>netlengte:</i>	<i>1000 mazen</i>

Optuiging

<i>Bovenpees:</i>	<i>55,0 mtr Hauline no 2,5</i>
<i>Onderpees:</i>	<i>82,5 mtr Leadline no 2,5</i>

4.5.6 Gedragscode inzake gebruik en toepassing van het aangekochte vistuig

Afhaling voor gebruik van de netten

De aangekochte netten worden opgeslagen in het magazijn van VVC Equipment van Zeebrugge (het stockbeheer van het Vespas-project wordt door VVC Equipment gedaan). Een afhaling dient vooraf gemeld te worden aan het ILVO (Dirk Verhaeghe of in afwezigheid Hans Polet). Een afhaal-of leveringsbewijs wordt door VVC aan het ILVO en de betrokken reder bezorgd. In samenspraak met VVC Equipment kan extern vervoer vanuit Zeebrugge geregeld worden.

De centrale contactpersoon bij VVC is Danny Hendriks (aankoper VVC). De netten worden in afzonderlijke bakken opgeslagen die nadien terug bezorgd worden aan VVC. De markering van de netten dient ook bijgehouden en gerespecteerd te worden zodat er geen verwarring mogelijk is bij een verdere uitwisseling van de reeds gebruikte netten. Details inzake afhaling worden nog op punt gezet met VVC.

Doorkorren van de netten/Inbreuken door sportvisser

Wanneer opgemerkt wordt dat de netten werden doorgesneden dient het MIK in Zeebrugge alsook de zeevaartpolitie asap te worden ingelicht zodat een officieel PV kan worden opgemaakt (de correcte procedure werd toegelicht door het ILVO). Aan boord dienen zo veel mogelijk details inzake positie, tijdstip, aanwezigheid van andere vaartuigen, omvang van de schade of verlies,op een daarvoor voorzien formulier te worden genoteerd en aan het ILVO te worden bezorgd alsook de bevoegde instanties. Ook dient de Rederscentrale te worden ingelicht betreft dergelijke inbreuken (bij voorkeur gestaafd met foto's).

Waarnemers aan boord/rapportering

Tijdens het VESPAS-project zullen waarnemers van het ILVO meegaan aan boord om de resultaten en bemerkingen van diverse vergelijkende of specifieke testen vast te leggen. Nadien dienen de schippers autonoom volgens de instructies van de ILVO-wetenschappers een standaard formulier in te vullen inzake de uitgevoerde testen (de correcte procedure wordt verder nog toegelicht door het ILVO). In functie van de uit te voeren testen worden de betrokken schippers/reders vooraf in detail ingelicht inzake de gewenste data en wijze van rapportering.

Diefstal van het vistuig

Bij vaststelling van diefstal van het vistuig dient onmiddellijk de politie alsook het ILVO te worden verwittigd (een gedetailleerd PV dient te worden opgemaakt).

Onopzettelijke beschadiging van het vistuig

Onopzettelijke beschadiging van het vistuig (stockage, verplaatsing, manipulatie,...) dient tevens direct gemeld te worden aan het ILVO (bij voorkeur gestaafd met foto's).

Interne opslag van de netten door de betrokken reder

De betrokken reder die de netten gebruikt dient deze te behandelen en te verzorgen als een goede huisvader. De netten moeten steeds perfect geklaard zijn vooraleer ze opgeslagen

worden. Er dient vermeden te worden dat de netten tijdelijk in het buitenland worden opgeslagen.

Gemeenschappelijk gebruik van de netten

De netten kunnen in onderling overleg met het ILVO gemeenschappelijk gebruikt worden mits duidelijke voorafgaande afspraken.

Indien de reders onderling willen gebruik maken van elkaars netten in functie van de uit te voeren testen, dient de transfer hiervan op eigen verantwoordelijkheid en kosten te gebeuren of in onderling overleg met het ILVO en/of VVC Equipment.

Opmerkingen inzake kwaliteit, eventuele beschadiging, ontbrekende stukken van het vistuig,... dienen te worden overgemaakt aan het ILVO

4.5.7 Bewaring van de netten door het ILVO

De vistuigen werden aangekocht en in bewaring genomen door het ILVO (tijdelijke opslag bij VVC Zeebrugge), dit in tegenstelling tot de gebruikelijke situatie waarbij de reder de aankoop doet en vrij beschikt over het vistuig. Dit heeft het voordeel dat er een grote flexibiliteit is bij de inzet van vistuig en dat tevens starters en nieuwe investeerders kunnen worden opgenomen in het project.

Indien één of andere partij vistuig van het project tweedehands zou willen overkopen moet dit gebeuren met goedkeuring van de Dienst Zeevisserij maar het vistuig moet in de eerste plaats dienen voor het project zelf.

5 BIJLAGEN

5.1 Bijlage 1 - Verslagen van de stuurgroepvergaderingen

5.1.1 Verslag van de 1ste stuurgroepvergadering 10 september 2010

Vrijdag 10 september 2010 om 14h00 in de vergaderzaal van de Rederscentrale, Hendrik Baelskaai 25 te Oostende.

Aanwezig: Emiel Brouckaert (Rederscentrale), Tom Craeynest (Rederscentrale), Jean-Pierre Damman (O 554), Marc Dezutter (N 22), Peter Dezutter (N 22), Veronique Moerman (Dienst Zeevisserij), Hans Polet (ILVO), Bart Schiltz (Z 69), Gery Vanderbeken (N 95), Paul Van Steenlant (SDVO), Dirk Verhaeghe (ILVO), Marnix Verleene (O 369).

Verontschuldigd: Benoit Beernaert (Rederscentrale), Philippe Godfroid (N 32), Luc Louwagie (N 95), Lut Vandeveld (Rederscentrale), Guy Van Hecke (Dienst Zeevisserij), Marc Welvaert (Dienst Zeevisserij)

Emiel Brouckaert verwelkomt de aanwezigen en opent de vergadering. Hij verontschuldigt Lut Vandeveld die voor de Rederscentrale dit project administratief zal begeleiden.

Er zijn geen opmerkingen op de rondgestuurde agenda.

5.1.1.1 Vergelijking projectaanvraag en goedkeuring

Emiel Brouckaert meldt dat de Rederscentrale op 1 september de notificatie van het VESPAS-project ontvangen heeft. Er wordt een overzicht gegeven van wat er reeds gebeurd is binnen dit project:

1. De Rederscentrale als promotor diende in 2009 een eerste maal een projectaanvraag in voor de periode van 2009-2012. Dit werd inhoudelijk goedgekeurd, maar om budgettaire redenen niet weerhouden. Wel adviseerde de overheid om het in 2010 opnieuw in te dienen.
2. Bij die tweede indiening werd in samenspraak met de overheid het project herleid tot een periode van één jaar.

Emiel Brouckaert overloopt de definitieve projectaanvraag:

- Het huidige project loopt van 1 januari tot 31 december 2010, voor een totaalbedrag van 298.000€ (FIVA-EVF 50-50).
- Vermelde partijen: DAMCO, Vanderbeken-lowagie, Dezutter, ILVO & Rederscentrale.
- Vermelde stuurgroepleden : ILVO, reders, SDVO, Dienst Zeevisserij, Rederscentrale
- Taken onder het project:
 1. Verzamelen info
 2. Experimenten, aankoop materiaal
 3. Opstellen informatief dossier
 4. Studiereizen
 5. Zesmaandelijke rapportering
 6. Communicatie
- Als partners die kosten kunnen inbrengen, staan vermeld:

-
- ILVO
 - Rederij Dezutter
 - Rederscentrale

Er wordt voorgesteld om het bedrag toegewezen aan de N.22 (43.615 euro) te verminderen tot de reeds gemaakte kosten, en het saldo van die werkingskosten te verschuiven naar de post van het ILVO. Veronique Moerman merkt op dat hiervoor een schrijven naar het managementcomité vereist is.

Emiel Brouckaert vraagt wat er met de andere passieve rederijen dient te gebeuren. Hans Polet meent dat indien de stuurgroep zijn akkoord geeft voor de toetreding van andere reders binnen dit project dit geen probleem vormt. Bart Schiltz vreest dat indien iedere passieve visser wordt toegelaten, meerder huidige boomkorvaartuigen ook kunnen meedoen aan het project. Emiel Brouckaert stelt voor om de lijst van het ILVO met het te bestellen vistuig per vaartuig als parameter te gebruiken. Indien er nieuwe leden wensen toe te treden, is er een goedkeuring vereist van de stuurgroep. De stuurgroep gaat hiermee akkoord.

Emiel Brouckaert meldt dat de Rederscentrale op 6 september 2010 het FIVA-voorschot van 119.280 heeft aangevraagd. Veronique Moerman meldt dat dit reeds de goedkeuring kreeg van Johan Heyman en dit zo snel mogelijk in orde zal gebracht worden. Ze stelt ook nog voor om een verlenging van het project tijdig aan te vragen.

5.1.1.2 Aanwending beschikbare middelen

Emiel Brouckaert meldt dat het ILVO als coördinator het vistuig aankoopt en beheert naar eigen goeddunken. Bart Schiltz vraagt of er ook ondersteuning is van het ILVO naar gebruik van het vistuig. Hans Polet antwoordt hier bevestigend op.

De stuurgroep bespreekt hoe het FIVA-voorschot verdeeld en beheerd dient te worden. Emiel Brouckaert stelt voor om aan de hand van offertes die het ILVO ontvangt, de Rederscentrale een voorschot aan het ILVO toekent. Daarna dienen facturen en betaalbewijzen voorgelegd te worden om verdere subsidiëring te bekomen.

Véronique Moerman bevestigt dat een eerste EVF uitbetaling en een 2de FIVA voorshot kunnen bekomen worden na controle van de facturen en betaalbewijzen voor € 238.560. Voor een verschuiving tussen kostposten kan er tot 10 % gegaan worden. Voor meer dient een aanvraag in gediend te worden.

Hans Polet meldt dat voor hen de grootste kosten gaan naar (1) personeel, (2) opleidingskosten en (3) aankopen vistuig. Er is echter nog niet geweten hoeveel voorschot er zal gevraagd worden.

Bart Schiltz meldt dat op de vergadering van de WG Passieve Visserij van 13/09/2010 de prioriteiten zullen besproken worden adhv dewelke de voorschotten zullen aangewend worden.

5.1.1.3 Operationele zaken

Bart Schiltz vraagt wie de verantwoordelijkheid draagt bij verlies of schade van het vistuig gezien het vistuig eigendom is van het ILVO. Het vistuig zal derhalve ook aldus moeten gemarkeerd worden, maar ook het gebruikende vaartuig moet vermeld zijn.

Gery Vanderbeken vreest dat het principe van vistuig in beheer van het ILVO en uitleenbaar aan de rederijen geen goed principe is. Hans Polet beaamt dat dit een denkoefening zal vergen, maar zegt dat er geen alternatief is, gezien aangekocht materiaal door rederijen veelal te weinig werden ingezet in het project.

Emiel Brouckaert meldt dat de promotor hierbij niet betrokken is en dat er dus hiervoor een overeenkomst nodig is tussen het ILVO en de rederij zelf.

Bijkomend eist de Vlaamse Overheid dat aangekocht materiaal binnen een project gesubsidieerd door de Vlaamse Overheid minimum 5 jaar in het bezit blijft van de betreffende projectpartner. Emiel Brouckaert vraagt of er bij verlies of schade desgevallend geen zeeverslag dient opgemaakt te worden. Bart Schiltz stelt dat in het logboek noteren wel voldoende zal zijn..

5.1.1.4 Financieringsprocedures

Cfr. Supra punt 2: Aanwending beschikbare middelen

5.1.1.5 Varia

- Dirk Verhaeghe vraagt of er zonder overgang kan doorgedaan worden in afwachting van een vervolgend project. Veronique Moerman meldt dat het budget 2010 op is en dat een aantal investeringsdossiers al naar volgend jaar zijn verschoven.
- Dirk Verhaeghe vraagt ook wat te doen als andere reders aan het project willen meewerken. Er wordt geantwoord dat de volgende lijst van meewerkende schepen vandaag is goedgekeurd en dat eventuele nieuwkomers moeten goedgekeurd worden in de stuurgroep. (N.22, N.32, N.95, O.369 O.554, Z.69).

Hierna wordt de vergadering gesloten.

5.1.2 Verslag van de 2de stuurgroepvergadering 14 juni 2011

Verslag van de stuurgroepvergadering van het VESPAS PROJECT gehouden op donderdag 14 juni 2011 om 14h00 in de vergaderzaal van de Rederscentrale, Hendrik Baelskaai 25 te Oostende

Aanwezig: Benoît Beernaert, Emiel Brouckaert, Jean–Pierre Damman (O 554), Marc Dezutter (N 22), Dany Huygebaert (SDVO), Luc Louwagie (N 95), Veronique Moerman, Hans Polet, Géry Vanderbeken (N 95), Dirk Verhaeghe,

Secretariaat: Lut Vande Velde

Emiel Brouckaert verwelkomt de aanwezigen en opent de vergadering.

5.1.2.1 Goedkeuring agenda en verslag vorige vergadering

Het verslag met de opmerkingen van Guy Van Hecke op het ontwerp wordt goedgekeurd en zal nogmaals worden rondgestuurd aan de leden. Er werd gevraagd om enkele bijkomende punten aan de agenda toe te voegen. Zij zullen behandeld worden in de agendapunten van deze vergadering. Specifieke technische zaken moeten dan meer het voorwerp uitmaken van een werkgroepvergadering.

5.1.2.2 Uitgevoerde taken

Dirk Verhaeghe rapporteert dat in onderling overleg (tussen de betrokken rederijen die deelnemen aan het project) de gevraagde netten werden geleverd via de VVC aan het ILVO. Deze netten werden opgeslagen in afwachting van een vervolg. Door gebrek aan financiële middelen kon het ILVO tot nu toe geen personeel inzetten om samen met de reders de netten te testen. De technische bijstand en begeleiding zullen het voorwerp moeten uitmaken van een vervolgproject. De aanvraag is reeds ingediend maar werd nog niet goedgekeurd. Voorlopig zijn alle netten nog gestockeerd in de VVC maar er zou moeten uitgekeken worden naar een andere stockageplaats gezien het feit dat de opslagmogelijkheid van de VVC beperkt is in tijd.

Hans Polet voegt toe dat gezien de moeilijke situatie van de N 22 het ILVO de gevraagde netten beschikbaar heeft gesteld. Luc Louwagie gaat hiermee niet akkoord en vindt dat iedereen gelijk moet behandeld worden.

(Na de vergadering heeft Marc Dezutter laten weten dat gezien de controverse de netten niet zullen gebruikt worden en dat zoals de andere deelnemers zal gewacht tot het vervolg van het project).

Voor begeleiding onder het vervolgproject zal het ILVO een sluitende overeenkomst opmaken met de deelnemers over het gebruik van het materiaal.

Dirk Verhaeghe meldt verder dat het ILVO een informatieve handleiding ter beschikking heeft zodat de opgedane kennis door meerdere belangstellenden kan worden geraadpleegd. Verder wordt onder dit project ook informatie uitgewisseld met Nederland.

Luc Louwagie heeft persoonlijk een ergonomisch verantwoorde investering gedaan naar Deens voorbeeld die het mogelijk maakt om op manshoogte te kunnen werken aan een optimale snelheid en vis van een mooie kwaliteit levert. Aangezien er geen ruimte meer is onder dit proefproject zal hij hiervoor een investeringsdossier indienen. Hans Polet stelt voor om de gedane studiereizen toch mee te nemen in het vervolgproject. Benoit Beernaert vindt dat ergonomie voor de bemanning best algemeen aan bod komt onder dit vervolgproject.

5.1.2.3 Eindrapport

Dirk Verhaeghe meldt dat het ILVO het eindrapport zal opstellen en voorziet dat dit eind juli zou klaar zijn. De stuurgroep gaat niet akkoord om dit eindrapport aan te vullen met bijkomende initiatieven die inspelen op een speciale vermarkting van passief gevangen vis onder een duurzaamheidsprincipe. Duurzaamheid mag niet exclusief worden verbonden aan passief vissen. Andere Vlaamse visserijmethodes zijn ook duurzaam.

5.1.2.4 Promotie en Publiciteit

Er is een budget beschikbaar van 5.000 € voor promotie en publiciteit. Hans Polet stelt dat buiten artikels in het infoblad van de Rederscentrale er geen initiatieven zullen worden genomen. Er is geen overdracht mogelijk naar het vervolgproject.

5.1.2.5 Administratieve afhandeling

Er werd een eerste aanvraag tot uitbetaling van de tegemoetkoming ingediend. Op basis van deze aanvraag werd het tweede FIVA voorschot van 29.808 € gestort aan de Rederscentrale dat zal worden verdeeld op basis van de verdeelsleutel. Rond eind juni kan de 1ste schijf EVF worden verwacht (76.495 €). ILVO moet nog een reeks gemaakte kosten voor het netwerk indienen.

Ondanks de verwittiging bij opstarten van het project is het ILVO er niet in geslaagd om BTW-plicht op hun aankopen te vermijden. De stuurgroep raadt aan om hier op te letten onder een eventueel vervolgproject.

5.1.2.6 Varia

Op de vraag van Marc Dezutter wat er zal gebeuren met de bestellingen voor de N 32 en Z 69 geeft Dirk Verhaeghe mee dat Philippe Godfroid de netten op korte termijn niet kan testen, maar dat dit later toch nog gepland wordt. Z 69 is verkocht en de bruikbare netten zullen over de andere deelnemers worden verdeeld.

De vergadering wordt gesloten.

(LVV-24/06/2011)

Aanvullende vergaderingen

5.1.3 Verslag van de 3de stuurgroepvergadering 24 november 2011

Verslag van de stuurgroepvergadering van het VESPAS PROJECT gehouden op donderdag 24 november 2011 om 9h30 in de Rederscentrale

Aanwezig: Benoit Beernaert, Emiel Brouckaert, Jean–Pierre Damman, Jan De Boer, Luk Louwagie, Hans Polet, Céline Van den Bosch, G. Vanderbeken, Guy Van Hecke en Dirk Verhaeghe

Verontschuldigd: Véronique Moerman en Marc Welvaert

Emiel Brouckaert verwelkomt de aanwezigen en opent de vergadering.

5.1.3.1 Goedkeuring agenda en verslag vorige vergadering.

Zowel de agenda van deze vergadering als het verslag van de vorige vergadering (14 juni 2011) worden goedgekeurd.

5.1.3.2 Verlenging en verder verloop project.

Emiel Brouckaert rapporteert dat de Rederscentrale, na het gunstig advies van het managementcomité, de officiële bevestiging voor de verlenging van het project ontvangen heeft. Aansluitend overloopt Emiel Brouckaert de financiële stand van zaken omtrent het VESPAS project. De aanvraag voor het project werd ingediend met een budgettering van € 298.072.

- ILVO: Het budget voor personeelskosten is zo goed als opgebruikt. Er werd tot op heden slechts voor € 19.315,17 werkingskosten ingediend, terwijl deze post is geraamd op € 128.957.
- N.22: € 40.692 van de geraamde werkingskosten (€ 43.615) werd opgebruikt. Deze marge van € 2.923 kan gebruikt worden indien er zich een verschuiving in het budget zou worden overeengekomen.
- Rederscentrale diende reeds voor € 18.269,36 kosten in van het totaal geraamde bedrag (€ 26.000).

Hans Polet vermeldt dat het reeds opgebruikte budget qua werkingskosten voorlopig laag is omdat de aankoop van het vistuig nog niet is ingediend. Het vistuig is dus nog altijd eigendom van het ILVO en nog niet met het project betrokken.

Guy Van Hecke vermeldt dat de minister zijn toestemming moet geven bij budgetverschuivingen hoger dan € 10.000.

Hans Polet deelt mee hoewel het budget voor lonen van het ILVO op is, er wel nog medewerkers worden meegezonden op zee omdat de opvolging voor het ILVO zeer belangrijk is. Er wordt vanuit verschillende partijen gepolst naar de 'kloof' waarmee het ILVO nu te maken heeft. Volgens Hans Polet zo de 'kloof' zo'n € 43.000 bedragen, dit is de jaarwedde van een technicus.

Emiel Brouckaert polst bij Guy Van Hecke naar de regelgeving omtrent het indienen van het eindrapport. De regel is dat het eindrapport moet ingediend worden vóór de uitbetaling van

het EVF. Er wordt dus afgesproken dat op het einde van het project (april 2012) een eerste versie van het eindrapport ingediend zal worden door het ILVO en eventueel later nog wordt aangevuld met resultaten van testen die plaatsvinden na april 2012.

Benoit Beernaert vraagt waarom VESPAS II eigenlijk is geweigerd en wat we daaruit kunnen leren. Guy Van Hecke legt uit dat initieel het project gunstig geadviseerd werd voor drie jaar, maar het managementcomité besliste toen om het project op te splitsen. Helaas komt er nu geen vervolgproject. De aanwezige partijen zijn het eens dat VESPAS geen succesproject is, maar dat het nu tot een goed einde moet gebracht worden. Emiel Brouckaert vraagt zich af of de weigering is gebeurd op basis van de beschikbaarheid van fondsen. Guy Van Hecke meldt dat de EVF-middelen reeds zijn overschreven en dat er al heel wat projecten op de wachtlijst staan. Benoit Beernaert bevestigt deze lange wachttijden. Hans Polet meldt dat de les is om te wachten op zekerheid. Hij bevestigt wel dat er voldoende studies beschikbaar zullen zijn voor het eindrapport.

Benoit Beernaert vindt dat het opleiden van nieuwkomers bij bestaande vistechnieken individueel is en geen project zou mogen zijn. Hans Polet antwoordt dat de contacten en de opleidingen niet enkel voor de nieuwkomers zijn. Dirk Verhaeghe voegt toe dat het opstarten van een werkgroep en het opvolgen van de ergonomische verbeteringen op de N.95 ook belangrijke onderdelen zijn. Benoit Beernaert gaat volledig akkoord met dit inzicht. Luk Louwagie deelt mee dat hij een project vooral nuttig vindt om iets bij te leren. Hij is van mening dat een project je niet gaat redden als het slecht gaat. Benoit Beernaert laat blijken dat de (financiële) steun meer algemeen moet zijn, de individuele steun aan de N.22 was volgens hem niet correct. Hij vindt dat dit geld beter werd geïnvesteerd in mogelijkheden voor iedereen. Hans Polet bevestigt dat de moeilijkheden zijn begonnen wanneer de in de stuurgroep overeengekomen herverdeling van de specifieke steun voor de N.22 werd afgewezen. Emiel Brouckaert wijst op de reden van die vraag: enkel de N.22 was in het project vermeld en niet de andere vaartuigen. De les voor de toekomst is dus dergelijke situaties te vermijden door geen specifieke vaartuigen te vernoemen.

Benoit Beernaert vermeldt dat de overheid het bedrag wel kan terugvorderen van N.22, maar dat dit bedrag niet meer ter beschikking kan komen van het project. Guy Van Hecke bevestigt deze interpretatie

5.1.3.3 Administratieve afhandeling

Facturen en betaalbewijzen kunnen gedateerd zijn tot 30 april 2012. Hans Polet meldt de intentie om aankoopfacturen en betaalbewijzen voor de aankoop van vistuig tot € 110.000 in te dienen. Het vistuig dat niet in het project wordt ingebracht zal het ILVO proberen te verkopen. Benoit Beernaert merkt op dat deze verkoop zeer moeilijk zal zijn.

Emiel Brouckaert bemerkt wanneer er een controle of audit volgt dat er verantwoordingsstukken aanwezig zullen moeten zijn met het bewijs waar het gesubsidieerde vistuig zich op dat ogenblik bevindt. Hans Polet vertelt dat het ILVO werkt

met een soort contract, een overeenkomst met de reder. Verder vermeldt Hans Polet nog dat alle ideeën of contacten waar netten verkocht kunnen worden welkom zijn.

Emiel Brouckaert wil graag consensus bereiken over het afronden van het project en polst naar het moment wanneer de facturen en betaalbewijzen zullen ingediend worden. Hans Polet bevestigt dat dit eind februari 2012 zal gebeuren.

Guy Vanhecke verwijst nog de post 'Promotie'. Emiel Brouckaert meldt dat er enkel promotie is gevoerd in het informatieblad van de Rederscentrale en stelt voor om meer promotie te voeren bij publicatie van het eindrapport.

5.1.3.4 Rondvraag en varia.

- Jean-Pierre Damman vraagt duidelijkheid over het antwoord van de Dienst omtrent het gebruik van warrel- en kieuwnetten binnen dezelfde zeereis. Emiel Brouckaert zegt dat het mogelijk is om beide netten te gebruiken maar dat de zeedagen in dit geval wel dubbel worden geteld.
- Dirk Verhaeghe nodigt de leden van de stuurgroep uit om op 13 december 2011 de demonstratiedag 'Vissen met Viskooien' in Scheveningen bij te wonen.
- Luk Louwagie stelt voor dat het ILVO eens contact opneemt met de Nederlandse eurokotters om door te geven waar en wanneer er precies gevist wordt met het uit te testen vistuig, om zo te vermijden dat deze eurokotters het vistuig beschadigen.
- Guy Van Hecke besluit dat er geen budgetverschuivingen zullen gebeuren. Hans Polet wenst deze optie toch nog open te houden. Emiel Brouckaert merkt op dat, moest er nog iets veranderen, een schriftelijke procedure moet gevolgd worden waarbij goedkeuring tot verschuiving schriftelijk aangevraagd wordt bij de leden van de stuurgroep.
- Jean-Pierre Damman kaart nog de mogelijke opvolging van Marc Dezutter in quotacommissie aan. Emiel Brouckaert vermeldt dat er binnen de quotacommissie wordt gestreefd naar een vertegenwoordiging van alle types visserij. Indien er dus een plaats zou vrijkomen, kunnen personen uit de passieve visserij hun kandidatuur indienen bij het secretariaat van de Rederscentrale.

De vergadering wordt gesloten.

(CV-12/12/2011)

5.1.4 Verslag van de 4de stuurgroepvergadering 16 maart 2012

Verslag van de stuurgroepvergadering van het VESPAS-project gehouden op vrijdag 16 maart 2012 om 11h00 in de Rederscentrale.

Aanwezig: Emiel Brouckaert, Hans Polet, Céline Van den bosch, Gery Vanderbeken, Guy Van Hecke, Dirk Verhaeghe en Marc Welvaert

Verontschuldigd: Benoit Beernaert, Jean–Pierre Damman en Véronique Moerman

Emiel Brouckaert verwelkomt de aanwezigen en opent de vergadering.

5.1.4.1 Goedkeuring agenda en verslag vorige vergadering.

De agenda van de vergadering wordt goedgekeurd. Guy Van Hecke maakt twee opmerkingen omtrent het verslag van de vorige vergadering (24 november 2011). Er zal een gecorrigeerde versie van het verslag worden opgemaakt en rondgestuurd.

5.1.4.2 Stand van zaken uitvoering project.

Emiel Brouckaert vraagt aan het ILVO wat er nog is gebeurd sinds de vorige vergadering van 24 november 2011. Hans Polet deelt mee dat het ILVO sinds eind november vooral op zoek is gegaan naar mogelijkheden om de visnetten te verkopen. Er zijn er al verkocht ter waarde van € 8.000. Daarnaast werden op de N.95 Le Drézen netten getest met geen al te best resultaat door het opdraaien in de stroming.

Het ILVO wil nog verdere testen uitvoeren ter vergelijking maar dan met het gebruik van Friedendahl netten. Hans Polet benadrukt hierbij dat het ILVO zich wil blijven engageren om testen met passief vistuig op te volgen, ook als het project is afgelopen.

Emiel Brouckaert polst naar de stand van zaken omtrent het eindrapport. Hans Polet vermeldt dat hij al bezig is met het opstellen van het eindrapport en hiervoor het document 'VESPAS-project: Opleidingen/Realisaties/Problematiek vistuig' (zie bijlage) als basis wil gebruiken. Aansluitend worden de belangrijkste items uit dit document kort besproken door Hans Polet en Dirk Verhaeghe.

Hans Polet zal proberen om dit rapport klaar te hebben tegen eind april. Emiel Brouckaert polst bij Guy Van Hecke naar de gevolgen van een laattijdige indiening. Hij antwoordt dat de uitbetaling dan ook later zal gebeuren en merkt op dat het eindrapport wetenschappelijk onderbouwd moet zijn. Tevens vermeldt hij dat de laatste betalingsaanvraag eventueel wel vroeger kan worden ingediend, zo kan Véronique Moerman reeds starten met de verwerking hiervan.

Emiel Brouckaert merkt op dat er nog amper iets is gebeurd met de budgetterings-post 'Promotie' en stelt hierbij voor om een openbare rapportering/presentatie te organiseren eind april. Hans Polet vindt dit een goed idee, maar is van oordeel dat deze timing niet haalbaar is. Guy Van Hecke vraagt wat een mogelijke timing kan zijn, want er moet sowieso een presentatie over dit project plaatsvinden. Hans Polet stelt de 2de helft van mei voor. Emiel Brouckaert kaart aan dat de kosten van deze presentatie, indien ze pas in mei doorgaat, niet

meer kunnen worden ingebracht binnen het project. Hans Polet stelt voor om de presentatie te organiseren in het ILVO en daarvoor geen kosten aan te rekenen. Emiel Brouckaert vraagt zich af of de presentatie twee à drie weken na het einde van het project mag plaatsvinden. Volgens Guy Van Hecke is dit geen probleem, hij vermeldt wel dat de resultaten openbaar moeten worden gemaakt en er dus een versie voor het breed publiek beschikbaar zal moeten zijn. Emiel Brouckaert stelt voor om de kosten van het drukwerk (folder) wel nog in te brengen binnen het project, maar benadrukt dat dit wel moet gebeuren vóór eind april. Er wordt afgesproken dat het ILVO tegen het einde van de eerste week van april, de nodige bestanden aanlevert voor het drukwerk. De Rederscentrale neemt dan de verdere afhandeling van de folders op zich. Er zullen een honderdtal exemplaren worden gedrukt tegen eind april.

5.1.4.3 Administratieve afhandeling.

De afgesproken timing (eind februari 2012) voor de indiening van de facturen en betaalbewijzen van het ILVO werd op vraag van Hans Polet, en met goedkeuring van de Rederscentrale, uitgesteld tot na deze vergadering.

Zoals aangegeven op de vorige vergadering zijn de personeelskosten van het ILVO, door verschillende oorzaken, hoger opgelopen dan oorspronkelijk werd geraamd. Ook werd er voor ongeveer 162.000 euro visnetten aangekocht, terwijl de budgettering van de post ‘Werkingskosten’ 128.957 euro was. Er werden al een aantal visnetten verkocht, zodat deze kloof ondertussen al werd verkleind. Om een financiële kater voor het ILVO te vermijden, stelt Hans Polet voor om 19.000 euro te verplaatsen van de post ‘Werking’ naar de post ‘Wedden en lonen’ zodat de volgende budgetverschuiving wordt bekomen:

Oorspronkelijke aanvraag			
ILVO	Personeel	€ 99.500,00	€ 228.457,00
	Werkingskosten	€ 128.957,00	
Budgetverschuiving			
ILVO	Personeel	€ 118.500,00	€ 228.457,00
	Werkingskosten	€ 109 957,00	

Guy Van Hecke benadrukt dat de minister zijn toestemming moet geven bij budgetverschuivingen hoger dan 10.000 euro. Omdat het einde van het project stilleggen aan in zicht komt, vraagt Emiel Brouckaert met welke timing er moet rekening worden gehouden bij zo’n aanvraag. Guy Van Hecke zegt dat men, na ontvangst van de brief, dit zo snel mogelijk zal voorleggen aan de minister. Hans polst naar de kans dat deze budgetverschuiving zal worden goedgekeurd. Indien dit moeilijk of niet haalbaar is, zou hij de budgetverschuiving beperken tot € 10.000 en een grotere hoeveelheid netten inbrengen binnen het project. Marc Welvaert en Guy Van Hecke zijn van oordeel dat dit geen eenvoudige zaak is en willen voor dat ze een uitspraak hieromtrent formuleren eerst intern overleg plegen.

Emiel Brouckaert vermeldt dat de facturen en betalingsbewijzen waarover er geen twijfel bestaat wel al kunnen worden ingediend zodat Céline Van den Bosch reeds kan starten met de administratieve afhandeling hiervan.

(Marc Welvaert en Guy Van Hecke verlaten de vergadering om overleg te plegen omtrent het al dan niet aanschrijven van de minister.)

Marc Welvaert deelt mee dat de beste oplossing, vooral om een financiële kater voor het ILVO te vermijden, het aanvragen van een budgetverschuiving is. Hij raadt aan om zo snel mogelijk een brief te schrijven, deze brief moet vooral bevatten waarom er meer personeelskosten zijn gemaakt dan voorzien.

Er wordt afgesproken dat Hans Polet een insteek voor zo'n brief opmaakt en doorstuurt naar de Rederscentrale, die op haar beurt de brief zal finaliseren (zie bijlage) en versturen.

Verder wordt er vanuit verschillende partijen gepolst naar de reden waarom het budgettering van de post 'Werkingskosten' werd overschreden. Hans Polet vertelt dat het ILVO het initiatief heeft gelaten bij de vissers, zij mochten een verlanglijst opstellen. Gery Vanderbeken maakt de opmerking dat een verlanglijst niet noodzakelijk de bestellijst moet zijn. Emiel vindt het jammer dat de verlang- en bestellijst niet werden besproken in de stuurgroep. Dirk Verhaeghe antwoordt dat deze lijst ter bespreking is geweest in de werkgroep.

Tot slot worden volgende actiepunten afgesproken:

Actiepunt	Timing
1. Brief budgetverschuiving	Verzonden 23 maart 2012
2. Indiening facturen zonder twijfel	1ste week april 2012
3. Bestanden aanleveren voor drukwerk	1ste week april 2012
4. Stand van zaken eindrapport	eind april 2012
5. Presentatie in het ILVO	2de helft mei 2012

5.1.4.4 Rondvraag en varia.

Emiel Brouckaert vermeldt dat er een nog afrondende stuurgroepvergadering zal worden georganiseerd, de datum van deze vergadering wordt later vastgelegd.

De vergadering wordt gesloten.

(CV-02/04/2012)

5.2 Bijlage 2 - Verslagen van de vergaderingen van de werkgroep "Passieve Visserij"

5.2.1 Verslag vergadering werkgroep “Passieve Visserij”

13 MAART 2010 - ILVO

Aanwezig :

Tom Craeynest	Rederscentrale
Emiel Brouckaert	Rederscentrale
Bart Schiltz	Reder (ex-Z.69)
Bruno Decordier	Schipper/Reder
Luk Louwagie	Reder/schipper N.95
Gery Vanderbeken	Reder N.95
Willy Versluys	Reder 0.32 (partieel aanwezig)
Philippe Godfroid	Schipper/reder N.32
Andy Dewulf	Schipper O.32
Marc Dezutter	Reder N.22
Peter Dezutter	Schipper/Reder N.22
Verhaeghe Dirk	ILVO (afdeling techniek)
Hans Polet	ILVO (afdeling techniek, diensthoofd)

Verontschuldigd :

Marnix Verleene	Schipper/reder 0.369
-----------------	----------------------

Afwezig :

Jean-Pierre Damman	Schipper/reder 0.554
--------------------	----------------------

5.2.1.1 Agenda

1. Toelichting project “Vespas” (kopij projectvoorstel) alsook financiële luik en gebruik van het vistuig (HP)
2. Werkgroep “Vlaamse passieve visserij”
 - Verslag/verslaggever/soort verslag
 - Vastleggen van de taken
 - Doel van de werkgroep (voorstel Bart Schiltz)
 - Leden
 - Rapportering, frekwentie vergaderen
 - Consensus inzake stemmen van voorstellen, hoe worden beslissingen en acties officieel vastgelegd
 - Officiële sectorgroep op lange termijn binnen de Rederscentrale (dus lidmaatschap vereist)
 - Structuur, centraal aanspreekpunt
 - Taak van het ILVO in deze werkgroep
3. Opmerkingen/vragen van de reders/schippers
 - Problematiek rond minimum loon (Bart Schiltz, cfr voorbeeld)
 - Opmerkingen rond minimum loon, quota, steunaanvraag, Vespas-project, planning (Marc Dezutter, cfr voorbeeld)
 - Opmerkingen rond quota, minimum loon, keuring, duurzame vis als erkend streekproduct met label, gemeenschappelijk verkooppunt in de vismijn, ligplaats in Oostende (Marnix Verleene, cfr voorbeeld)
4. Aanvullende opmerkingen, suggesties, voorstellen
5. Diverse :

- Managementplan staand want visserij Nederland
- Analoge testen staand want NL (vb jigging op makreel)
- Project “Windmolens” : toelichting plus infofiche
- Subsidiemogelijkheid via de provincie West-Vlaanderen (cfr kopij)
- Subsidiemogelijkheden via “Flanders Marine” (projectvoorstellen welkom !)
- Verslag studiereis Normandië (februari 2010)
- CIVIS-project : wie heeft interesse voor investeringsprojecten (met 35 à 45 % subsidie) ?
- Afgebakende gebieden voor visserij (meeting Kpt R. Gyssens 25.03)
- Natura 2000-gebieden, korte toelichting
- Expo Nieuwpoort “Duurzame visserij” (19-23 mei 2010) : vraag om gebruik te maken van passief vistuig of modelnetten
- DVD's Seafish (fish traps, zeekat, staand want, vissen met potten op krab en kreeft), interesse om een kopij te bekomen

5.2.1.2 Toelichting “VESPAS”-project

Er werd een kopij overhandigd aan de aanwezigen van dit EVF-voorstel met een omschrijving van het project. Dit project loopt in een eerste fase van 1 januari 2010 tot en met 31 december 2010 en kan met twee jaar verlengd na indienen van het nieuwe voorstel. Gezien het eerste voorschot pas in juni kan bekomen worden, is het nog niet mogelijk om nu reeds gebruik te maken van de mogelijkheid om vistuig aan te kopen.

Het vistuig zou aangekocht en beheerd worden door het ILVO. Enkel de reders die effectief ernstig zullen meewerken aan dit project kunnen een beroep doen op dit vistuig (dus niet “sporadisch”, doch mits goede afspraken op voorhand). Het is ook de bedoeling dat iedereen de kans krijgt om een bepaald type vistuig te testen waar en wanneer het nodig zou blijken. Na de testen kan het vistuig door de reders in onderling overleg met het ILVO aangekocht worden. We houden alle betrokkenen op de hoogte van zodra meer nieuws van de dienst “Zeevisserij” beschikbaar is.

5.2.1.3 Criterium om in de werkgroep te zetelen

De vergaderingen van de werkgroep zijn te beschouwen als een soort opleiding en zijn ook onrechtstreeks gekoppeld aan deelname aan het VESPAS-project. In principe is iedereen welkom, doch we rekenen op een minimum aanwezigheid van 50 % om als actief lid van de werkgroep beschouwd te worden. Er dient vermeden te worden dat mensen die zelden of nooit aanwezig zijn tijdens de vergaderingen op dezelfde wijze zouden kunnen genieten van de projectvoordelen.

Er dient uiteraard wel een mogelijkheid te zijn om nieuwe starters te laten instappen in de werkgroep in de loop van de werking.

5.2.1.4 Werkgroep “passieve visserij” (praktische afspraken)

Verslaggever/secretariaat : ILVO (voor de periode van één jaar)

Het ILVO opereert als organisatorisch steunpunt en bundelt de diverse vragen of voorstellen van de leden in functie van vergaderingen van de werkgroep (die ook op bijzondere vraag kan bijeen geroepen worden)

Het verslag wordt per mail of brief verstuurd

Voorzitterschap : te verkiezen tijdens de volgende vergadering (16 april)

Doel van de werkgroep : er werd gevraagd aan de aanwezigen om het doel van de werkgroep aan de hand van een e-mail of brief zo uitvoerig mogelijk toe te lichten (feed-back naar Dirk Verhaeghe voor de volgende vergadering)

Leden : iedereen die de passieve visserij beoefent

Frekwentie van het vergaderen : bin het begin bij voorkeur maandelijks

Stempatroon : er wordt “bij meerderheid” gestemd wanneer beslissingen dienen te worden genomen

Lidmaatschap Rederscentrale als voorwaarde : bij voorkeur gewenst (voorbehoud Philippe Godfroid). Bart Schilz haalde verder aan dat deze werkgroep werd opgericht op “lange termijn” binnen de schoot van de Rederscentrale (dus niet enkel te beperken tot de looptijd van het ILVO-project VESPAS). Iedereen is het er mee eens dat het onbegonnen werk is om een werkgroep op te richten buiten de Rederscentrale om.

Opm.

Het ILVO kan niemand uitsluiten voor het VESPAS-project, dus de aanwezigheid binnen de werkgroep evalueren na een korte periode zodat iedereen toch gemotiveerd wordt inzake lidmaatschap van de Rederscentrale (hoe mee leden, hoe groter de slagkracht van deze werkgroep wat beleid en ondersteuning betreft)

Verdere actiepunten voor de Rederscentrale :

Kort artikel over de eerste vergadering van deze werkgroep : “Werkgroep passieve visserij positief onthaald” (duidelijk een signaal geven dat deze werkgroep géén bedreiging vormt)

Consensus boomkor/passieve visserij : te bespreken tijdens de volgende raad van bestuur

Opm.

Emiel Brouckaert drukt op een consensus zodat boomkor/staand want naast elkaar kunnen actief zijn met wederzijds respect en goede concrete onderlinge afspraken. Men dient positief te blijven, dus geen anti-boomkor lobby doch ruimte laten via deze werkgroep voor overleg en een open dialoog

Ook inzake een kwaliteitslabel dient verder de nodige aandacht te worden besteed aan de boomkor, zodat een kwaliteitsinspanning gekoppeld wordt aan de volledige visserij

In het algemeen is de Rederscentrale vrij positief over het genomen initiatief betreft de oprichting van deze werkgroep “passieve visserij”

5.2.1.5 Opmerkingen/vragen van de reders/schippers

- Minimum gewaarborgd loon

Door het grote motorvermogen van de staand want vaartuig worden zij getaxeerd aan het barema van grote boomkorvaartuigen (167,5 euro per man), ondanks de kleinschaligheid van deze visserij. Als de vergelijking wordt gemaakt met eurokotters wordt het contrast nog groter. Door hun (op papier) lage motorvermogen komt dit segment in aanmerking voor het lagere tarief. Het motorvermogen van een passief vaartuig heeft niets te maken met de vangstcapaciteit doch wordt bepaald door de hoeveelheid netten of lijnen.

De werkgroep is van mening dat volgende oplossingen mogelijk zijn :

Berekenen van het minimum gewaarborgde dagloon aan het laagste tarief

Omschakelen naar een gemiddeld minimum dagloon waarbij de berekening maandelijks wordt toegepast (vb. bij 10 vaartdagen moet er een bruto loon van 1675 euro zijn)

Opm.

Beide oplossingen kunnen aanvaard worden, doch het eerste is het meest aantrekkelijke

Indien men niet komt aan het gewaarborgd loon, dan houdt dit kwaliteit en innovaties (proeven) tegen

Actiepunt voor de Rederscentrale

Deze problematiek en het voorstel van Bart Schilz dat door iedereen gedeeld wordt, zal besproken worden door Emiel Brouckaert, Tom Craeynest in overleg met het Zeevisserijfonds (graag feed-back tegen de volgende vergadering van 16 april)

- Quota

Opmerking Marc Dezutter : “Wanneer er een herverdeling komt voor 31 oktober 2010 van tong en kabeljauw in de Noordzee en oostelijk deel van Knaal VII d moet er ook rekening worden gehouden met de staand want visserij. Uiteindelijk geeft de Z.69 en 0.124 hun volledige quotum van de VIIFG en VIIA tong en schol terug aan de resterende vloot door over te schakelen naar passieve visserij

Actiepunt voor de Rederscentrale

Het quotum verhogen is bespreekbaar en wordt door de Rederscentrale in de quota-commissie gevraagd

-
- Andere steunmogelijkheden (nieuwe toestellen om de netten te manipuleren, navigatietoestellen en toestellen voor veiligheid)

Zie hieronder items over “Flanders Marine” en “Provinciale visserijcommissie”

- Makreelquotum (500 kg per dag in 2010)

Marc Dezutter meldt dat de stand want visserij in 2010 500 kg makreel per dag mag vangen. Indien dit kwotum niet zou benut worden deze zomer, bestaat er een mogelijkheid dat we volgend jaar geen makreel zouden krijgen. Dit makreelkwotum is een sterk ruilmiddel voor tong in de Golf en andere soorten voor de Noordzee die geruild wordt met de kottervloot van Nederland en Duitsland.

De werkgroep vindt het dan ook opportuun om deze zomer met jiggers op makreel te vissen (Bart Schilz en Marc Dezutter). Ook in Nederland wordt in het kader van een VIP-project (Visserij Innovatie Platform) met jiggers op makreel gevestigd (uitwisseling van info en ervaringen kan zeker nuttig blijken). Het ILVO heeft de nodige info opgevraagd bij een Ierse leverancier (www.dngireland.com).

Actiepunt voor het ILVO

Opvragen en verdelen relevante info inzake jigging toestellen (tegen volgende vergadering)

- Duurzaam gevangen vis als erkend streekproduct met een eigen label
Iedereen is het er mee eens om op nationaal niveau te streven naar een erkenning voor duurzaam gevangen vis met passieve visserij. De modaliteiten dienen in samenspraak met de Rederscentrale te worden uitgewerkt en niet beperkt te worden tot een bepaalde organisatie of stad met een eigen label.

5.2.1.6 Diverse

Managementplan stand want visserij (Nederland) :

Een kopij werd aan de leden van de werkgroep overhandigd gezien dit plan een zéér goede basis is om op termijn een analoog beleidsplan op te maken voor België

Actiepunt voor de leden

Er werd gevraagd aan de leden om hun opmerkingen hierop over te maken tijdens de volgende vergadering

Project “Windmolens” :

Het project werd aan de hand van een kopij van het EVF-projectvoorstel en de officiële infofiche kort toegelicht

Subsidiemogelijkheid via de provincie West-Vlaanderen :

Voor investeringen aan vaartuigen heeft de provincie West-Vlaanderen een budget van 40.000 euro dit jaar. Een kopij met de reglementering, samenvatting van de diverse voorwaarden alsook contactgegevens van de dienst waar de aanvraag moet

komen werd aan de leden bezorgd. Nuttig om tijdens de volgende vergadering van de werkgroep opnieuw te behandelen.

Subsidiemogelijkheden via “Flanders Marine” :

Een korte uitleg werd gegeven over de werking en opzet van “Flanders Marine”, opgericht in de schoot van RESOC (Regionaal Economische en Sociaal Overlegcomitee). Een verklarend artikel werd aan de leden overhandigd en de ledenlijst voor eventuele partners/samenwerking werd per mail verstuurd. Nuttig om tijdens de volgende vergadering van de werkgroep opnieuw te behandelen.

Verslag studiereis Normandië :

In februari werd een interessante studiereis gemaakt naar Normandië in het kader van passieve visserij. Een kopij van dit verslag werd aan de leden overhandigd.

Afgebakende gebieden voor visserij (meeting Kpt R. Gyssens 25 maart aanstaande, MRCC-centrum Oostende) :

Recent werden opnieuw inbreuken vastgesteld inzake het vissen in de afgebakende zone voor passieve visserij ter hoogte van de Buitenratel (vaartuigen ARM 25 en ARM 46). Eerdere inbreuken werden overgemaakt aan de zeevaartpolitie (proces-verbaal), doch zonder gevolg.

Op 25 maart om 09.30 h is er hieromtrent een meeting met Kpt.R Gyssens van het MRCC in Oostende betreft de toekomstige afspraken die dienen gemaakt te worden inzake afgebakende zones.

Actiepunt voor de leden

Schippers/reders die zouden geïnteresseerd zijn om mee te gaan, gelieve Dirk Verhaeghe te contacteren

Wegens tijdsgebrek worden volgende agendapunten behandeld tijdens de volgende vergadering van de werkgroep :

- CIVIS-project : wie heeft interesse voor investeringsprojecten (met 35 à 45 % subsidie) ?
- Natura 2000-gebieden, korte toelichting
- Expo Nieuwpoort “Duurzame visserij” (19-23 mei 2010) : vraag om gebruik te maken van passief vistuig of modelnetten
- DVD's Seafish (fish traps, zeekat, staand want, vissen met potten op krab en kreeft), interesse om een kopij te bekomen

5.2.1.7 Datum van de volgende vergadering van de werkgroep “Passieve visserij”

Vrijdag 16 april om 09.30 h in de burelen van het ILVO (broodjes worden voorzien, einde verwacht rond 11.30 h)

Aanvullende suggesties, voorstellen voor de volgende agenda, vragen of opmerkingen
Gelieve deze tijdig over te maken aan Dirk Verhaeghe voor de volgende vergadering

5.2.2 Verslag 2de vergadering werkgroep “Passieve Visserij”

16 APRIL 2010 - ILVO

Aanwezig :

Verhaeghe Dirk	ILVO (afdeling techniek)
Hans Polet	ILVO (afdeling techniek, diensthoofd)
Van Craeynest Norbert	ILVO (afdeling techniek)
Depestele Jochen	ILVO (afdeling techniek) - tijdelijk
Tom Craeynest	Rederscentrale (stafmedewerker)
Karel Ackx	Rederscentrale (bestuurder)
Bart Schiltz	Reder (ex-Z.69)
Luk Louwagie	Reder/schipper N.95
Gery Vanderbeken	Reder N.95
Philippe Godfroid	Schipper/reder N.32
Marc Dezutter	Reder N.22
Peter Dezutter	Schipper/Reder N.22
Jan De Boer	Schipper/Reder 0.156
Jean-Pierre Damman	Schipper/Reder 0.554

Afwezig :

Marnix Verleene	Schipper/reder 0.369
-----------------	----------------------

Agenda

1. Goedkeuren verslag van de vorige vergadering van 13 maart laatstleden : eventuele opmerkingen, vragen of voorstellen
2. Officieel doel van de werkgroep, toelichting : reactie van alle leden
3. Verkiezing van de voorzitter van deze werkgroep
4. Lidmaatschap van de Rederscentrale : iedereen akkoord hier omtrent inzake nut, noodzaak en voordelen ?
5. Actiepunten Rederscentrale van vorige vergadering :
 - Kort artikel over de eerste vergadering van deze werkgroep : “Werkgroep passieve visserij positief onthaald”
 - Consensus boomkor/passieve visserij : reeds besproken in de Raad van Bestuur ?
 - Formeel standpunt van de Rederscentrale in overleg met het Zeevissersfonds inzake het minimum gewaarborgd loon en de opmerkingen hieromtrent
 - Verhogen van de quota voor de staand want vissers die hun boomkorvaartuig partieel laten slopen (Z.69 en 0.124) : feed-back vanuit de quota-commissie
6. Ondersteuning Philippe Godfroid (N.32) inzake tarbot- en griet netten
7. Jigging-toestellen : aanvullende informatie (Zweeds type, dat gebruikt zal worden door de Nederlandse staand want vissers tijdens verdere experimenten)
8. Opmerkingen inzake het “Managementplan staand want visserij” in Nederland als vertrekpunt voor een analoog beleidsplan in België

9. Afgebakende gebieden voor passieve visserij (meeting Réjan Ghyssens MRCC van 14 april jongstleden, problematiek inzake het beschadigen van staande netten en potten (voorbeeld recent proces-verbaal N.95) :

10. Diverse :

- CIVIS-project : wie heeft interesse voor investeringsprojecten (tot 60 % subsidie) ?
- Natura 2000-gebieden, korte toelichting
- Expo Nieuwpoort “Duurzame visserij” (19-23 mei 2010) : vraag om gebruik te maken van passief vistuig of modelnetten
- DVD's Seafish (fish traps, zeekat, staand want, vissen met potten op krab en kreeft) : interesse voor een kopij
- Testen van “fishtraps” voor zeebaars en kabeljauw (i.s.m. Ifremer en Le Drezen) : verdere planning

5.2.2.1 *Goedkeuren verslag van de vorige vergadering van 13 maart laatstleden : eventuele opmerkingen, vragen of voorstellen*

Het verslag van de eerste vergadering van de werkgroep van 13 maart jongstleden werd zonder opmerkingen goedgekeurd

5.2.2.2 *Uitnodiging begeleidingcomité project WAKO II*

Jochen Depestele geeft een korte toelichting over het WAKO II-project (geïntegreerde evaluatie van de impact van warrelnet- en boomkorvisserij) en nodigt iedereen uit voor de tweede gebruikersvergadering op 27 april 2010 om 10.00 uur in het ILVO. De klemtoon van het project ligt op het kwantificeren van de effecten van boomkor- en warrelnetvisserij in het Belgisch Deel van de Noordzee. De focus gaat van benthische invertebraten en vis tot zeevogels en zeezoogdieren.

In bijlage vinden jullie een kopij van de uitnodiging, gelieve jullie deelname te bevestigen via mail aan Dirk Verhaeghe

5.2.2.3 *CIVIS/IWT/Natura 2000*

Hans Polet licht kort de mogelijkheden toe inzake het CIVIS-project en IWT-projecten. Bij het CIVIS-project wordt administratieve ondersteuning verleend voor investeringsdossiers (Kris Van Craeynest). Inzake IWT-projecten wordt tot 60 % subsidie verleend (binnenkort verschijnt een ILVO-brochure betreft investerings- en subsidiemogelijkheden (EVF/IWT/Andere).

Er is nog niets formeel beslist inzake Natura 2000-gebieden waarbij een verbod van sleepnetvisserij wel eens van toepassing zou kunnen zijn. Tom Craeynest vraagt het standpunt van deze werkgroep inzake Natura 2000 (er zijn blijkbaar ook reeds kaarten beschikbaar hieromtrent). Het is nodig deze ontwikkelingen ook binnen de werkgroep op te volgen.

Actie : standpunt Natura 2000 (werkgroep, allen)

5.2.2.4 Lidmaatschap van de Rederscentrale

Deze werkgroep dient de belangen te verdedigen van “alle passieve vissers”, dus ook de vissers die niet 100 % de passieve visserij beoefenen (vb N32 en 0.156). Lidmaatschap is een belangrijk voordeel wat tijdens vorige vergadering reeds in detail werd toegelicht.

In principe dient men voor een periode van 3 jaar lidmaatschap bij de Rederscentrale te betalen. Leden van deze werkgroep die geen lid zijn, hebben zich akkoord verklaard om een bijdrage te betalen voor één jaar. Na één jaar wordt de contributie van en samenwerking met de Rederscentrale door iedereen geëvalueerd zodat verder kan aangestuurd worden voor een gemotiveerde lidmaatschap van drie jaar. Deze overeenkomst dient nog worden voorgelegd aan de Raad van Bestuur.

Actie : Marc Dezutter/Tom Craeynest

Alle problemen en vragen inzake passieve visserij zullen geïnventariseerd worden. Gemotiveerde voorstellen tot verbetering (vb.quotaregeling, vlootbeleid, scheepsbouw, bemanning, promotie, ...) zullen aan de Rederscentrale worden overgemaakt. Alle leden van deze werkgroep hebben in feite gelijklopende belangen, van de Rederscentrale wordt verwacht om deze belangen perfect te verdedigen. Deze werkgroep is een officieel onderdeel van het beleidsorgaan Rederscentrale en dient zich dus ook als dusdanig te profileren naar de buitenwereld toe. Ook voor het schrijven van toekomstige projectvoorstellen inzake subsidies kan deze werkgroep beter als officieel orgaan naar voor treden, vertegenwoordigd door alle passief vissers (wat de kansen voor het bekomen van projecten uiteraard ook verhoogd).

5.2.2.5 Verkiezing van de voorzitter van deze werkgroep

Bart Schiltz werd verkozen tot voorzitter van deze werkgroep voor de periode van één jaar. Marc Dezutter wordt ondervoorzitter en vervangt de voorzitter bij afwezigheid.

Het secretariaat wordt verder verzorgd door het ILVO, doch de agenda wordt opgemaakt door de voorzitter. De raad van bestuur van de Rederscentrale moet dit voorzitterschap formeel positief goedkeuren, een expliciete vraag van Bart Schiltz zelf

Actie : Marc Dezutter/Tom Craeynest

5.2.2.6 Actiepunten Rederscentrale van vorige vergadering :

- Kort artikel over de eerste vergadering van deze werkgroep : “Werkgroep passieve visserij positief onthaald”
- Consensus boomkor/passieve visserij : reeds besproken in de Raad van Bestuur ?

-
- Formeel standpunt van de Rederscentrale in overleg met het Zeevissersfonds inzake het minimum gewaarborgd loon en de opmerkingen hieromtrent
 - Verhogen van de quota voor de staand want vissers die hun boomkorvaartuig partieel laten slopen (Z.69 en 0.124) : feed-back vanuit de quota-commissie

Het artikel over de eerste vergadering van de werkgroep moet nog verschijnen

Actie : Tom Craeynest

In de raad van Bestuur werd reeds de consensus besproken. Op termijn dienen afgebakende zones worden afgesproken met AIS-controle (zie verder in dit verslag). De zwarte markt van de sportvisserij alsook het doorkorren zijn zware problemen die spoedig dienen opgelost te worden.

Gezien de inbreuken inzake het doorkorren van passief vistuig voornamelijk door Nederlandse schepen gebeurt (Arnhemvlieden vooral), dient dringend overleg te gebeuren met de Nederlandse PO's (vb. Zevibel – Zeeuwse Visserijbelangen). Recent werden opnieuw ernstige inbreuken vastgesteld door de N.95 waarbij een PV werd opgemaakt.

Het is onaanvaardbaar dat het vistuig van startende staand want vissers al vanaf de eerste dag zouden worden doorgekord met ernstige financiële schade tot gevolg

Actie : Bart Schiltz in samenspraak met de Rederscentrale

Marc Dezutter haalde de mogelijkheid aan om te informeren naar een verzekering betreft weggekorte staande netten

Actie : Marc Dezutter (gezamenlijke verzekering mogelijk voor de staand want vissers bij verzekeraar Dhondt)

Inzake het formeel standpunt van de Rederscentrale betreft het minimum gewaarborgd loon, geven de vakbonden hun visie ten laatste op 23 april. We hopen op een positief en formeel antwoord, dit onderwerp werd reeds met het Zeevissersfonds en Urbain Wintein (Rederscentrale) besproken.

Actie : Tom Craeynest (opvolgen en melden aan de voorzitter nog voor de volgende vergadering)

In de quotacommissie zal bij de herverdeling voor de tong-quota Noordzee (groot vlootsegment) de vraag om ook wat quota bij te geven aan de passieve visserij, worden behandeld en verdedigd. In een eerste reactie was er, gezien de overschotten en verminderde visserij inspanning begrip voor deze vraag. De kans op een positief resultaat is dan ook reëel.

Er dient vermeden te worden dat men een paar maanden stil ligt omdat men niet mag vissen op de beoogde doelsoort die op dat moment in overvloed aanwezig is (vb.kabeljauw in de winterperiode)

Actie : : Bart Schiltz in samenspraak met de Rederscentrale

5.2.2.7 Ondersteuning Philippe Godfroid (N.32) inzake tarbot- en griet netten

Philippe kan hiervoor verder contact opnemen met Luk Louwagie of Jean-Pierre Damman inzake een mogelijk gebruik van een deel van hun netten. Op termijn (na juli 2010) kunnen via het VESPAS-project eventueel dergelijke tarbot- en grietnetten tevens aangekocht worden.

5.2.2.8 Jigging-toestellen : aanvullende informatie (Zweeds type, dat gebruikt zal worden door de Nederlandse staand want vissers tijdens verdere experimenten)

Een kopij met informatie inzake een Zweeds(Belitronic) en Iers (DNG) type werd aan de leden overhandigd. Bart Schiltz bevestigde nogmaals de interesse om op termijn een jigging toestel te gaan uittesten op makreel, doch wel degelijk onder projectvorm

In Nederland loopt momenteel een VIP-project waar het Belitronic-type zal getest worden. Het ILVO kan al deze testen opvolgen en rapporteren aan de werkgroep gezien er uiteraard eerst op tong zal gevist worden

Actie : Dirk Verhaeghe informeert of er mogelijkheden zijn via een IWT-project om een dergelijke toestel te testen

5.2.2.9 Opmerkingen inzake het “Managementplan staand want visserij” in Nederland als vertrekpunt voor een analoog beleidsplan in België

Er werd afgesproken om deze opmerkingen verder op termijn te behandelen wanneer er een Vlaams beleidsplan wordt opgemaakt

5.2.2.10 Afgebakende gebieden voor passieve visserij (meeting Réjane Ghyssens MRCC van 14 april jongstleden,problematiek inzake het beschadigen van staande netten en potten (voorbeeld recent proces-verbaal N.95) :

Een zéér belangrijk en hekel onderwerp gezien we absoluut moeten vermijden dat er verder nog staande netten en potten schamteloos en ongestraft worden doorgekord

In principe mogen er afgebakende zones voor passieve visserij worden aangevraagd in overleg met Réjan Ghyssens van het MRCC zodat deze op de zeekaart komen en officieel via een Bericht aan Zeevarenden worden kenbaar gemaakt. Er wordt dan nadien formeel afgesproken via het MIK, zeevaartpolitie en bevoegde instanties om een perfecte monitoring van een dergelijke afgebakende zone te garanderen. Op deze wijze kan er bij een inbreuk onmiddellijk door een politioneel orgaan worden ingegrepen en gesanctioneerd. Het is belangrijk bij een volgende aanvraag voor een afgebakende zone en het beheer ervan nauwgezet te overleggen met de bevoegde diensten alsook een protocol overeen te komen betreft de sanctionering van mogelijke inbreuken en het controleren van deze gebieden.

Een obstructie is momenteel wel dat DAB vloot blijkbaar niet gratis kardinaalsboeien ter beschikking mag/kan stellen voor het afbakenen van dergelijke zones (bron Kpt

Jean-Pierre Vandermeersch). Een ander punt is de verantwoordelijkheid voor het beheer en onderhoud van dergelijke boeien (vb. in geval verplaatsing, beschadiging, aanvaring, reiniging, uit het water halen, verplaatsen...). De zeevaartpolitie zelf raadt ons aan om dit te melden aan de bevoegde minister en/of kabinet, zodat toch boeien kunnen worden bekomen.

Actie : ILVO om contact op te nemen met het bevoegde Ministerie

Recent werd een proces verbaal opgemaakt door de zeevaartpolitie ten behoeve van N.95 en het ILVO waarbij de schade van vistuig oploopt tot 20.000 euro.

5.2.2.11 Expo Nieuwpoort “Duurzame visserij” (19-23 mei 2010) : vraag om gebruik te maken van passief vistuig of modelnetten

Er komt een ILVO-stand in de zaal boven de Nieuwpoortse visveiling inzake duurzame visserij en we zoeken nog modelnetjes of voorbeelden van passief vistuig. Geïnteresseerden om zaterdag 22 mei ook deze stand te bemannen, graag een seintje geven aan Dirk

5.2.2.12 Datum en locatie volgende vergadering

Bart stelt nog een geschikte datum voor

Voor eventuele opmerkingen of suggesties aangaande dit verslag of vragen voor een volgende vergadering van deze werkgroep, kunnen jullie zich richten tot de voorzitter van deze werkgroep, Bart Schiltz

5.2.3 Verslag 3de vergadering werkgroep “Passieve Visserij”

25 AUGUSTUS 2010 - ILVO

Aanwezig :

Verhaeghe Dirk	ILVO (afdeling techniek)
Hans Polet	ILVO (afdeling techniek, diensthoofd)
Bart Schiltz	Reder Z.69
Luk Louwagie	Reder/schipper N.95
Gery Vanderbeken	Reder N.95
Marc Dezutter	Reder N.22
Peter Dezutter	Schipper/Reder N.22
Jean-Pierre Damman	Schipper/Reder 0.554
Marnix Verleene	Schipper/Reder 0.369

Afwezig :

Philippe Godfroid	Schipper/reder N.32	verontschuldigd
Tom Craeynest	Rederscentrale (stafmedewerker)	verontschuldigd
Emiel Brouckaert	Rederscentrale (directeur)	verontschuldigd
Jan Deboer	Schipper/Reder 0.156	

Agenda

1. Doop, eerste zeereis N.22, korte nabeschouwing : verdere plannen en gewenste ondersteuning
2. Evaluatie eerste zeereizen Z.69 uitwisseling ervaringen, verdere ondersteuning
3. Opmaak VISPLAN passieve visserij (voorleggen Marc Welvaert)
4. Mogelijke ondersteuning opleiding kieuwnetten voor tong (via Deense contacten N22)-alle reders
5. Natura 2000 gebieden : standpunt werkgroep
6. VESPAS-project : stand van zaken, verdere planning, nieuw tweejarig VESPAS-voorstel
7. VALORISATIE VAN DUURZAAM GEVANGEN VIS : project visveilingen – toelichting stand van zaken
8. Presentatie Electrawinds inzake vissen tussen de windmolens : feed-back ILVO
9. Aanpassing vistuig voor visserij binnen windmolens : meeting Le Drezen op 14.9, interesse ?
10. Lidmaatschap RC, formeel finaal standpunt RC
11. Inbreuken doorkorren vistuig : overleg Bart Schiltz en RC
12. Gezamenlijke verzekering bij Dhondt voor de passief vissers
13. Formeel standpunt min.gewaarborgd loon
14. Extra quota passieve visserij (quotacommissie – akkoord)
15. Ondersteuning P. Godfroid, opmerking inzake minimum loon
16. Evaluatie samenwerking RC, voldoende ondersteuning passieve visserij ?
17. Kort verslag tweede stuurgroepvergadering project “Windmolens”
18. Diverse vragen,opmerkingen/suggesties

Overhandigde documenten :

- Kopij van de agenda
- Verslag van de tweede stuurgroepvergadering van het project “Windmolens”

5.2.3.1 Lidmaatschap van de Rederscentrale

Deze werkgroep dient de belangen te verdedigen van “alle passieve vissers”, dus ook de vissers van de Rederscentrale die niet 100 % de passieve visserij beoefenen (vb N32 en 0.156). Lidmaatschap is een belangrijk voordeel wat tijdens vorige vergadering reeds in detail werd toegelicht.

In principe dient men voor een periode van 3 jaar lidmaatschap bij de Rederscentrale te betalen. Men dient het aandelenregister te ondertekenen en men kan geen proeflid zijn voor één jaar.

ALLE leden van de werkgroep hebben bevestigd dat ze in functie van een verdere ondersteuning via het VESPAS-project, het algemeen belang van de passieve visserij alsook de belangen van deze werkgroep volwaardig lid moeten zijn van de Rederscentrale. Dit was nog niet het geval voor Marnix Verleene, Jean-Pierre Damman, en Philippe Godfroid. De voordelen en het belang hiervan werden uitvoerig tijdens de vergadering besproken

Marc Dezutter zal verder in de quota-commissie de belangen van de leden van deze werkgroep behartigen

In naam van het ILVO, dank aan de leden van de werkgroep om iedere passief visser over de brug te trekken inzake dit lidmaatschap !

5.2.3.2 Sociale aspecten/minimum gewaarborgd loon

Er werd nog geen formele consensus bereikt inzake het minimum gewaarborgd loon alsook diverse andere sociale aspecten van het statuut van passief visser. Het minimum loon is vrij duur en er wordt gedacht om dit eventueel per maand of per kwartaal uit te keren. Uiteindelijk moet er een vergadering belegd worden met het paritair comité inzake het nemen van beslissingen met betrekking tot het sociaal statuut. Doch vooraleer dit te doen zullen Marc Dezutter en Bart Schiltz Emiel Brouckaert en Urbain Wintein (beide Rederscentrale) uitnodigen voor een eerste overleg.

Actie : Marc Dezutter/Bart Schiltz

5.2.3.3 Mogelijke ondersteuning opleiding kieuwnetten voor tong (via Deense contacten N22)-alle reders

Tijdens de eerste zeereis van de N.22 waren twee Deense ex-schippers mee om de knepen van het vissen met kieuwnetten op tong aan te leren (Jorgen Iversen en Thomas). Dit werd geregeld dankzij de tussenkomst van Rems Cramer, een staand want visser uit Katwijk die we allen goed kennen. Deze opleiding werd een voltreffer en is voor herhaling vatbaar, dus ook voor de andere leden van deze werkgroep in het kader van het VESPAS-project.

Kortom, een toonvoorbeeld van internationale samenwerking (andere Deense vissers bevestigden de Westhinderbank tijdens deze eerste zeereis zodat waardevolle kennis werd opgedaan).

De kosten van deze opleiding werden door Marc Dezutter al voorgeschieden waarbij het ILVO bevestigt dat de gemaakte kosten zo snel mogelijk zullen vergoed worden van zodra het VESPAS-voorschot op de rekening zal staan. Er werd overeengekomen met de werkgroep dat deze opgedane kennis pas bekend wordt gemaakt aan de leden van de werkgroep nadat de betaling wordt ontvangen.

Actie : Rederscentrale om het VESPAS-voorschot als promotor zo snel mogelijk aan te vragen

5.2.3.4 Bemanningsprobleem

Nu reeds is er een bemanningsprobleem op de N.22 en Z.69. Er moet dringend overleg gepleegd worden met Jan Denys van het Maritiem Instituut. De kennis en knepen van de passieve visserij dienen absoluut in het lessenpakket te worden opgenomen. Tevens zou een verplichte opleiding moeten ingelast worden aan boord van de staand want vaartuigen. Dit is de enigste manier om het chronische bemanningsprobleem aan te pakken. Hoe dit wordt aangepakt dient nog verder uitgewerkt te worden.

Actie : overleg ILVO/Rederscentrale/Marc Dezutter en het Maritiem Instituut wat aanpak betreft

5.2.3.5 Bewust doorkorren van de staande netten

Naar verluid worden de netten systematisch met opzet doorgekord door Vlaamse kustvissers en Nederlandse bokkers (vaak dezelfde uit Arnemuiden en Yerseke). Een aantal PV's werden reeds zonder gevolg opgemaakt. In principe heeft de werkgroep als officieel overlegorgaan de Rederscentrale nodig om dergelijke inbreuken aan te vechten en op te lossen. In de vorige vergadering van de werkgroep werd het volgende afgesproken hieromtrent :

“Gezien de inbreuken inzake het doorkorren van passief vistuig voornamelijk door Nederlandse schepen gebeurt (Arnemuiden vooral), dient dringend overleg te gebeuren met de Nederlandse PO's (vb. Zevibel – Zeeuwse Visserijbelangen). Recent werden opnieuw ernstige inbreuken vastgesteld door de N.95 waarbij een PV werd opgemaakt.

Het is onaanvaardbaar dat het vistuig van startende staand want vissers al vanaf de eerste dag zouden worden doorgekord met ernstige financiële schade tot gevolg

Actie : Bart Schiltz in samenspraak met de Rederscentrale

Marc Dezutter haalde de mogelijkheid aan om te informeren naar een verzekering betreft weggekord staande netten”

Tijdens deze vergadering werd aansluitend hierop het volgende afgesproken om verder doorkorren te vermijden :

-
- Overleg met de Vlaamse kustvisser, de werkgroep en de Rederscentrale
 - Overleg Nederlandse kustvisser eind dit jaar (werkgroep, Rederscentrale en Rems Cramer (NL) als bemiddelaar)
 - Repressief optreden van de Rederscentrale (opmaak van een degelijk en correct rapporteringssysteem bij dergelijke inbreuken)

Actie : Rederscentrale en Bart Schiltz

5.2.3.6 Opmaak van een “visplan”

In het kader van ruimtelijke planning (overleg met de sleepnetvisser) en de handel (beschikbaarheid soort per seizoen) dient een algemeen visplan te worden opgemaakt voor de passieve visserij. Bij benadering dient men rekening te houden met :

- De gebieden waar men wenst te vissen
- De doelsoorten
- Het type net dat men wenst te gebruiken
- De te verwachten quota

Dit visplan wordt eerst verder besproken binnen de werkgroep en nadien overlegd aan Marc Welvaert (Dienst Zeevisserij). Het is belangrijk dat iedere reder goed analyseert wat hij volgend jaar wil gaan aanvoeren en tijdens welke periode

Luk Louwagie haalt ook aan om met dit visplan ook een dialoog op te starten met de boomkorvisser en de Rederscentrale

Actie : alle leden van de werkgroep maken een visplan op en bezorgen dit aan het ILVO

5.2.3.7 Quota

Marc Dezutter is centraal aanspreekpunt binnen de werkgroep binnen de quotacommissie van de Rederscentrale. Alle quotagebonden vragen of opmerkingen dienen via hem en de werkgroep te gebeuren gezien het algemeen belang van de passieve visserij behartigd wordt

Luk Louwagie stelt voor om een kwotum per soort per jaar te bekomen. Er dient voor de passief vissers rekening gehouden te worden met het kwotum dat door de sloop extra ter beschikking komt. Marc Dezutter is voorstander van een verhoging eerder dan een herverdeling.

In de quotacommissie zal bij de herverdeling voor de tong-quota Noordzee (groot vlootsegment) de vraag om ook wat quota bij te geven aan de passieve visserij, worden behandeld en verdedigd. In een eerste reactie was er, gezien de overschotten en verminderde visserij inspanning begrip voor deze vraag. De kans op een positief resultaat is dan ook reëel.

Er dient vermeden te worden dat men een paar maanden stil ligt omdat men niet mag vissen op de beoogde doelsoort die op dat moment in overvloed aanwezig is (vb.kabeljauw in de winterperiode)

Actie : Marc Dezutter zal zelf een voorstel doen, eerst voorleggen aan Marc Welvaert en pas nadien de quotacommissie

5.2.3.8 VESPAS-project

Het éénjarig VESPAS-project is gestart op één januari en loopt af eind december 2010. Ondertussen moet het voorschot nog aangevraagd worden door de Rederscentrale (als promotor) zodat eindelijk het vistuig kan aangekocht worden. Het voorschot komt pas binnen 6 weken op de rekening, de leveringstijden van het vistuig lopen op tot een paar maanden

Tijdens de eerste informele vergadering van de stuurgroep rond het VESPAS-project op 29 juni jongstleden werd ondervermelde voorlopige aankoopplanning opgemaakt.

VESPAS : planning inzake aankoop en gebruik van het vistuig	N.95	N.22	N.32	0.369	0.554	Z.69
<u>Jiggers voor makreel</u>		4 st.				2 st.
<u>Tong : kieuwnetten</u>	ja			ja	ja	ja
<u>Hengels voor lijnvisserij op zeebaars</u>		ja		ja		
<u>Drijfnetten voor zeebaars</u>				ja	ja	
<u>Tarbotnetten</u>						ja
<u>Schakels voor kabeljauw</u>		ja		ja		ja
<u>Vallen voor zeekat</u>	ja					
<u>Schakels voor tong betreft vergelijkende testen met kieuwnetten (mono-multi-mono/multi filament)</u>	ja	ja		ja		ja

De wensen en prioriteiten zijn ondertussen verschoven zodat aan ieder lid van de werkgroep werd gevraagd om het volgende over te maken aan het ILVO :

- Gewenst vistuig per doelsoort
- Specificaties van het vistuig (enkelwandig, meerwandig, maaswijdte, mono, multi-, mono/Multi filament, kwaliteit, soort garen ...), zo gedetailleerd mogelijk !
- Aantal kilometers die jullie per type net nodig hebben
- Gewenste leverancier (bij voorkeur of uit persoonlijke ervaring)
- Vermoedelijke periode per net dat jullie dit specifieke vistuig willen uittesten

-
- "Toebehoren" (ankers, boeien, touwwerk, reflectoren,), opgave van de gewenste hoeveelheden (indicatief)
 - Persoonlijke opmerkingen of wensen bij het voorgestelde vistuig

Actie : alle leden van de werkgroep om zo snel mogelijk feed-back te geven

Uiteraard is het van belang en logisch voor de continuïteit van de ondersteuning van de passieve visserij dat het VESPAS-project met twee jaar kan verlengd worden. Hans Polet zal binnenkort het aangepast projectvoorstel indienen bij het bevoegde kabinet.

5.2.3.9 Bezoek leverancier Ironstrand-Frydendahl (DK)

Op 13 september aanstaande krijgen we het bezoek van de leverancier Ironstrand-Frydendahl waar de meeste van de leden hun netten kopen. Voor specifieke vragen of info kan een persoonlijk onderhoud geregeld worden

Actie : alle leden van de werkgroep

5.2.3.10 Passief vissers betrokken bij de logistieke activiteiten van de concessiehouders van de windmolenparken

De vaartuigen van de passief vissers zouden kunnen ingezet worden bij logistieke activiteiten voor de concessiehouders van de windmolenparken (bevestigd na een onderhoud met Electrawinds). De huidige supply-en survey vaartuigen zijn vaak buitenlanders (NL/UK) en kunnen niet steeds supersnelle opdrachten uitvoeren. Er kan een soort permanentie/wachtdienst opgezet worden met onze eigen passief vissers.

Alle leden van de werkgroep zijn geïnteresseerd in deze opportuniteit. Bart Schiltz haalt aan dat er andere technische eisen van kracht worden bij dergelijke operaties (vb. uitwateringsmerk, stootkussens, ...). Er werd gevraagd om eerst te informeren bij de zeevaartinspectie welke aanpassingen er zouden moeten gebeuren om eventueel nadien met hen rond de tafel te zitten

Actie : ILVO neemt contact op met Bart Heylbroeck van de Zeevaartinspectie

5.2.3.11 Natura 2000 gebieden

Tot op heden werd geen nieuws weer gehoord hieromtrent, de problematiek wordt verder opgevolgd binnen de werkgroep

5.2.3.12 Project "Valorisatie van duurzaam gevangen vis"

Hans Polet licht kort de inhoud en opzet van dit projectvoorstel toe. Er dient verder nog overleg te gebeuren met de betrokken veilingen inzake een concreet voorstel. De passieve vissers zouden uiteraard heel nauw betrokken worden in dit project.

5.2.3.13 Presentatie Electrawinds (passieve visserij in de omgeving van windmolenparken) : korte samenvatting (cfr. overhandigde verslag tweede stuurgroepvergadering)

“Een mogelijk vervolg op dit project kan bekomen worden via de overheid (EVF, IWT, Flanders Marine,...),...en in overleg met privé-partners. Er is reeds duidelijke interesse van Colruyt en Electrawinds voor een mogelijke participatie en/of verdere samenwerking.

Midden september is een vergadering gepland met Le Drezen (Franse producent van vistuig) inzake het aanpassen van “windmill friendly fishing gear”. Hiervoor zou in principe ook een projectaanvraag kunnen ingediend worden, specifiek gericht op het ontwikkelen van aangepast vistuig (waaronder de “fishtraps”)

Het is belangrijk dat ondervermelde aandeelhouders van de diverse concessiehouders op de hoogte gehouden worden inzake de verdere resultaten van ons onderzoek

NORTHER : eigendom R-energy (ENECO),

SEASTAR : samenwerking tussen Electrawinds en Power@sea (holding boven C-Power van DEME, Ecotech en Socofe

RENTEL : Electrawinds en Rent-A-Port (CFE en Ackermans en van Haaren)

EL DEPASCO : Electrawinds en Colruyt

BELWIND : Colruyt (30 % aandelen), Electrawinds, Depret, Aspiravi,

C-POWER : DEME, SOCOFE, NUHMA, SIW

Sedert de aanvang van dit project werden ondertussen twee nieuwe concessies verleend, namelijk aan de firma's Norther en Seastar.

De 6 concessiehouders zijn verenigd in een eigen werkgroep via het ODE (Organisatie Duurzame Energie, www.ode.be – contact : Bart Bode). Het ILVO zal ook hier een presentatie geven inzake de verdere aanpak van de mogelijkheden voor passieve visserij en aquacultuur in de omgeving van windmolenparken”

5.2.3.14 Gezamenlijke verzekering voor het vistuig

Marc Dezutter vraagt dit verder aan verzekeraar Callant

5.2.3.15 Meeting Le Drezen op 14 september : aangepast vistuig om te vissen binnen de windmolenparken

In het kader van het project “Windmolens” wordt overleg gepleegd met deze leverancier in functie van de ontwikkeling van “Windmill friendly fishing gear”. Geïnteresseerde reders kunnen aanwezig zijn (graag op voorhand bevestiging doorgeven)

5.2.3.16 Toekomst ?

De werkgroep “Passieve visserij” dat een officieel orgaan is binnen de Rederscentrale, alle passief vissers die aan hetzelfde touw trekken en lid worden van de Rederscentrale, de introductie van twee nieuwe vaartuigen N.22 en Z.69, de wil tot onderlinge samenwerking en overleg met andere visserijbelangen, de internationale samenwerking, positieve reacties vanwege de Minister-President en het kabinet, de schippers die elkaar onderling spontaan helpen, adviseren, steunen, het lange termijn engagement van deze werkgroep, de nood aan een beleidsplan inzake passieve visserij in onderling overleg,.....we zitten op het juiste spoor me dunkt !

5.2.3.17 Volgende vergadering van de werkgroep

Nog te bepalen

5.2.3.18 Opmerkingen/suggesties inzake dit verslag

Graag overmaken aan het ILVO (Dirk Verhaeghe/Hans Polet)

5.2.4 Verslag 4de vergadering werkgroep “Passieve Visserij”

13 SEPTEMBER 2010- ILVO

Aanwezig :

Verhaeghe Dirk	ILVO (afdeling techniek)
Hans Polet	ILVO (afdeling techniek, diensthoofd)
Tom Craeynest	Rederscentrale (stafmedewerker)
Benoit Beernaert	Redercentrale (reder)
Bart Schiltz	Reder Z.69
Luk Louwagie	Reder/schipper N.95
Marc Dezutter	Reder N.22
Peter Dezutter	Schipper/Reder N.22
Marnix Verleene	Schipper/Reder 0.369
Philippe Godfroid	Schipper/reder N.32

Afwezig :

Emiel Brouckaert	Rederscentrale (directeur)	verontschuldigd
Jan Deboer	Schipper/Reder 0.156	
Jean-Pierre Damman	Schipper/Reder 0.554	aanwezig

Agenda

Er werd geen specifieke agenda op voorhand opgemaakt. De belangrijkste nog uit te voeren actiepunten van de vorige vergadering werden kort overlopen.

Het hoofddoel van deze vergadering was het bespreken van de behoeftes en modaliteiten inzake de aankoop van divers vistuig voor het project “Vespas” (dit aansluitend op de eerste stuurgroepvergadering van vrijdag 10 september jongstleden)

Overhandigde documenten

Voorbeeld van een “visplan”, opgemaakt door Bart Schiltz

5.2.4.1 *Lidmaatschap van de Rederscentrale*

ALLE leden van de werkgroep hebben bevestigd dat ze in functie van een verdere ondersteuning via het VESPAS-project, het algemeen belang van de passieve visserij alsook de belangen van deze werkgroep volwaardig lid moeten zijn van de Rederscentrale.

5.2.4.2 *Sociale aspecten/minimum gewaarborgd loon*

Er werd nog geen formele consensus bereikt inzake het minimum gewaarborgd loon alsook diverse andere sociale aspecten van het statuut van passief visser. Het minimum loon is vrij duur en er wordt gedacht om dit eventueel per maand of per kwartaal uit te keren. Uiteindelijk moet er een vergadering belegd worden met het paritair comité inzake het nemen van beslissingen met betrekking tot het sociaal statuut.

Actie : Rederscentrale komt hier later op terug met conclusies (dringend)

5.2.4.3 Opleiding

Nu reeds is er een bemanningsprobleem op de N.22 en Z.69. Er moet dringend overleg gepleegd worden met Jan Denys van het Maritiem Instituut. De kennis en knepen van de passieve visserij dienen absoluut in het lessenpakket te worden opgenomen. Tevens zou een verplichte opleiding moeten ingelast worden aan boord van de staand want vaartuigen. Dit is de enige manier om het chronische bemanningsprobleem aan te pakken. Hoe dit wordt aangepakt dient nog verder uitgewerkt te worden.

Actie : Rederscentrale, dringend overleg met Jan Denys van het Mercatorinstituut om de kennis inzake passieve visserij in het lessenpakket op te nemen alsook om de leerlingen in het kader van hun praktische opleiding de kans te geven om mee te varen met een vaartuig die de passieve visserij beoefent

Opmerking : het ILVO is uiteraard bereid om deze opleiding mee te ondersteunen (eventueel het VLIZ bij betrekken indien nodig)

5.2.4.4 Opmaak en bespreking van een “visplan” voor de passieve visserij

Een kopij van het ondervermelde voorstel tot visplan, opgemaakt door Bart Schiltz, werd aan de leden als voorbeeld overhandigd.

Actie : elk lid van de werkgroep maakt een “visplan” tegen volgende vergadering (11 oktober 2010)

In overleg met Benoit Beernaert en de leden van de werkgroep is het duidelijk dat er met deze werkgroep een strategie moet uitgewerkt worden inzake het gericht vissen op kabeljauw, dit wegens het delicate karakter. Benoit Beernaert vindt dat een algemeen visplan dient te worden overhandigd aan Marc Welvaert, de Rederscentrale alsook de quotacommissie zal de werkgroep hierbij verder steunen, wat broodnodig is.

Er kan bijvoorbeeld meer pladijs gevangen worden ipv kabeljauw, passieve visserij kan eventueel als apart segment in de quotacommissie, minder zeedagen indien het quotum overschreden wordt,...

Het is tevens zeer belangrijk dat de inspanningen van deze werkgroep inzake selectief vissen en het bewust sparen van het kabeljauwbestand ook gemeld worden aan de dienst Zeevisserij (geldt ook voor andere doelgroepen gezien het bewust groot houden van de diverse maaswijdtes bij de aankoopplanning van divers vistuig)

Actie : Bart Schiltz als voorzitter, strategie rond de kabeljauwvisserij door de passief vissers tegen volgende vergadering (11 oktober) op papier zetten

Bart Schiltz vroeg om duidelijkheid inzake de reglementering voor de visserij met de hengel en met “fish traps” op kabeljauw (ook relevant op termijn als mogelijke visserij binnen de windmolenparken)

Actie : Dirk Verhaeghe, navraag bij Marc Welvaert (Dienst Zeevisserij)

Het probleem van de illegale sportvisserij wordt opnieuw door Luk Louwagie en Bart Schiltz naar voor gebracht, het “zwarte” circuit (zeebaars, kabeljauw,..) neemt grotere proporties aan. Dit dient beperkt en gecontroleerd te worden

Het komt vaak voor dat er geen commerciële vraag/behoefte meer is naar zeebaars/kabeljauw wegens de illegale verkoop van de als “sportvisserij” gevangen vis

Actie : overleg Rederscentrale/lobby sportvisserij

5.2.4.5 Z.69 Atlantis : voorbeeld “visplan”

Planning 2011

“Inleiding: Het is niet vanzelfsprekend om een planning te maken voor een heel jaar. Zeker niet als het om een vaartuig gaat zoals de Z.69 Atlantis, pas drie maanden in de vaart, volledig ingericht voor enkel passieve visserij. Het probleem kan kort worden samengevat: Te weinig ervaring.

Toch een poging/ Vanaf januari zal er in hoofdzaak op tong worden gevist tot en met september. Tijdens de eerste maanden, januari en februari zal er gecombineerd worden met visserij op kabeljauw. Vanaf maart wordt er dan bijna uitsluitend op tong gejaagd. Gezien er (buiten testen in het kader van Vespas) met drie- wandige netten wordt gewerkt zijn bijvangsten zoals zeebaars, harder, bot enz.. vrij normaal.

De netten waarmee op tong wordt gevist zijn 100 mm ‘trammelnetten’, met buitenmazen van 600 mm.

De kabeljauwnetten zijn 140 mm drie- wandige grondnetten. Er zal ook af en toe gewerkt worden met 130 mm enkelwandig zeebaars- bodemnet, dit enkel echter op een paar specifieke plaatsen en in de omgeving van wrakken.

In een tabelletje waarin een poging wordt ondernomen om de visgronden te vermelden moet dat er ongeveer zo uitzien:

Maand	visgrond	met netten	met lijnen	met lijnen
Januari	IV C en VII D	Tong, kabeljauw		Zeebaars, kabeljauw
Februari	IV C en VII D	Tong, kabeljauw		
Maart	IV C	Tong		
April	IV C	Tong		
Mei	IV C	Tong		
Juni	IV C	Tong	Makreel	
Juli	IV C	Tong	Makreel	

Augustus	IV C	Tong		
September	IV C	Tong		
Oktober	IV C	Tong, kabeljauw		Zeebaars, kabeljauw
November	IV C	Tong, kabeljauw		Zeebaars, kabeljauw
december	IV C, VII D	Tong, kabeljauw		Zeebaars, kabeljauw

Waar de vangsten werden toegekend op het motorvermogen wordt getracht om te spreiden. Voor tong, gezien er meestal vangstpieken optreden in het voorjaar, mag een opname van 50 % verwacht worden tegen eind april. Gezien de soms grote concentraties en de afhankelijkheid van het weer kan het kabeljauw vangstrecht opgevist worden in een relatief korte periode”.

5.2.4.6 Bewust doorkorren van de bestaande netten

Naar verluid worden de netten systematisch met opzet doorgekord door Vlaamse kustvissers en Nederlandse bokkers (vaak dezelfde uit Arnemuiden en Yerseke). Een aantal PV's werden reeds zonder gevolg opgemaakt. In principe heeft de werkgroep als officieel overlegorgaan de Rederscentrale nodig om dergelijke inbreuken aan te vechten en op te lossen. In de vorige vergadering van de werkgroep werd het volgende afgesproken hieromtrent :

“Gezien de inbreuken inzake het doorkorren van passief vistuig voornamelijk door Nederlandse schepen gebeurt (Arnemuiden vooral), dient dringend overleg te gebeuren met de Nederlandse PO's (vb. Zevibel – Zeeuwse Visserijbelangen). Recent werden opnieuw ernstige inbreuken vastgesteld door de N.95 waarbij een PV werd opgemaakt.”

Het is onaanvaardbaar dat het vistuig van startende staand want vissers al vanaf de eerste dag zouden worden doorgekord met ernstige financiële schade tot gevolg

Actie : Bart Schiltz in samenspraak met de Rederscentrale

Marc Dezutter haalde de mogelijkheid aan om te informeren naar een verzekering betreft weggekorde staande netten”

Tijdens deze vergadering werd aansluitend hierop het volgende afgesproken om verder doorkorren te vermijden :

- Overleg met de Vlaamse kustvissers, de werkgroep en de Rederscentrale
- Overleg Nederlandse kustvissers eind dit jaar (werkgroep, Rederscentrale en Rems Cramer (NL) als bemiddelaar)
- Repressief optreden van de Rederscentrale (opmaak van een degelijk en correct rapporteringssysteem bij dergelijke inbreuken)

Actie : Rederscentrale en Bart Schiltz**5.2.4.7 VESPAS-project**

Om in aanmerking te komen voor VESPAS-ondersteuning dient men effectief quasi volledig de passieve visserij met staande netten te beoefenen. Ondanks vele pogingen van het ILVO werd geen feed-back bekomen van de 0.156 inzake zijn plannen inzake passieve visserij zodat de werkgroep beslist om deze reder momenteel tot nader order niet verder bij het VESPAS-project te betrekken

De N.32 zit nog in een opstartfase wat passieve visserij betreft en beoefent momenteel de twinrig-visserij (de leden erkennen de problemen bij deze opstart). Nochtans blijft het effectief beoefenen van de passieve visserij een absolute voorwaarde om via het VESPAS-project financieel op langere termijn te worden ondersteund

Actie : Philippe Godfroid, feed-back planning/timing effectieve voltijdse passieve visserij, dit naar de werkgroep toe

Het éénjarig VESPAS-project is gestart op één januari en loopt af eind december 2010. Ondertussen moet het voorschot nog aangevraagd worden door de Rederscentrale (als promotor) zodat eindelijk het vistuig kan aangekocht worden. Het voorschot komt pas binnen 6 weken op de rekening, de leveringstijden van het vistuig lopen op tot een paar maanden

Er kan nu reeds voor 138.000 euro (119.000 euro EVF en 28.000 FIVA) aan vistuig worden aangekocht (eerste voorschot). Er werd tevens beslist dat de reeds gemaakte "opleidingskosten" (waaronder de opleidingscontributie van Rederij Dezutter) via dit voorschot zullen vergoed worden. Elke betrokken reder heeft ondertussen zijn wensen/specificaties overgemaakt aan het ILVO. De modaliteiten voor een aankoop en keuze van de leverancier worden tijdens de volgende werkgroepvergadering besproken

Op termijn dient een beleidsplan worden opgemaakt voor de passieve visserij in samenwerking met de Rederscentrale. Dirk Verhaeghe haalde aan dat een dergelijk plan reeds bestaat in Nederland, Benoit Beernaert vroeg een kopij hiervan

Actie : Dirk Verhaeghe, kopij beleidsplan staand want visserij NL bezorgen aan Benoit Beernaert

Luk Louwagie wenst een netclearer alsook inox-verwerkingstafel aan te kopen gezien het anders ergonomisch niet verantwoord is om 30 km kieuwnetten te verwerken binnen het project. Een belangrijke troef voor alle starters is het aanwezig zijn van een dergelijke netclearer/verwerkingstafel om te beletten dat de nieuwe bemanning wegens niet-ergonomisch werken aan boord, hun werk aan boord van een staand want vaartuig zouden stoppen

Alle leden zijn akkoord inzake het nut van deze aankoop. Er wordt een offerte gevraagd aan de Deense leverancier AS-SCAN waarbij de installatie begin 2011 in Denemarken zou uitgevoerd worden (eveneens aanpassing hydrauliek).

Een dergelijke aankoop blijft in principe eigendom van de promotor, doch kan na de “testperiode” aangekocht worden in onderling overleg (deze modaliteiten moeten nog verder uitgewerkt worden).

Actie : Dirk Verhaeghe neemt contact op met AS SCAN voor een offerte aan boord de N.95

Luk Louwagie vindt het geschikt om de bemanning tijdens het uitvoeren van de diverse proeven ipv een gewaarborgde besomming een “vergoeding” te geven (“opleiding, overdracht van kennis”) gezien de risico’s die ook verbonden zijn aan deze testen. Tevens zou een opleiding tijdens het springtij om te vissen met drijfnetten moeten mogelijk zijn.

Actie : Dirk Verhaeghe neemt verder contact op met Peter Caunter (een schipper uit Harwich-UK) voor een dergelijke opleiding voor alle geïnteresseerden

De minimum maaswijdte voor drijfnetten op zeebaars blijkt 9 cm te zijn doch de werkgroep beslist unaniem om de maaswijdte op te trekken naar 11 cm

Er is tevens vraag naar aankoop van hengels voor zeebaarsvisserij alsook boeien, ankers, touwwerk, schakels,...Er wordt beslist om eens de feitelijke aankoop van vistuig gekend is, de exacte hoeveelheid van dit bijkomend vistuig te bepalen

Rems Cramer informeerde Luk Louwagie dat er verschuifbare bakken voor de netten zouden geïnstalleerd worden ergens aan boord (periode november/oktober), wat ook voor de werkgroep een interessant systeem zou kunne zijn

Actie : Dirk Verhaeghe vraagt dit na via Rems Cramer

5.2.4.8 Uiteenzetting Frydendahl – aankoop vistuig

Een gedetailleerde productcatalogus werd aan alle leden overhandigd (voor aanvullende informatie kan rechtstreeks contact opgenomen met Mögens Frydendahl of Mikael Justesen)

De Multi/mono warrelnetten (14 cm maaswijdte) voor kabeljauw blijkt perfect te vissen op griet, ideaal gezien de leden niet doelgericht op kabeljauw wensen te vissen.

Er werd uitleg gegeven over de drijfnetten voor zeebaars (“drifting bottom nets” die over de bodem schuren), 65 meter hauling no4,5 (rigged top) – 72 meter braided leadline no 2,5 (rigged foot) zowel Multi als Multi/mono

Wat kwaliteit betreft, zullen de type netten van het Fitex – Blue Star type zijn, hoogstaand materiaal (niet vergelijkbaar met goedkoper Chinese netten zoals “Pingshu” of “King net”)

Wat leveringstijden betreft, kunnen de VESPAS-behoefes pas rond februari 2011 geleverd worden

Er werd tevens voorgesteld om tijdens het springtij “cross tide” drijfnetten voor tong (5 kilometer) te proberen, drifting bottom nets zonder anker

5.2.4.9 Passief vissers betrokken bij de logistieke activiteiten van de concessiehouders van de windmolenparken

De vaartuigen van de passief vissers zouden kunnen ingezet worden bij logistieke activiteiten voor de concessiehouders van de windmolenparken (bevestigd na een onderhoud met Electrawinds). De huidige supply-en survey vaartuigen zijn vaak buitenlanders (NL/UK) en kunnen niet steeds supersnelle opdrachten uitvoeren. Er kan een soort permanentie/wachtdienst opgezet worden met onze eigen passief vissers.

Alle leden van de werkgroep zijn geïnteresseerd in deze opportuniteit. Bart Schiltz haalt aan dat er andere technische eisen van kracht worden bij dergelijke operaties (vb. uitwateringsmerk, stootkussens, ...). Er werd gevraagd om eerst te informeren bij de zeevaartinspectie welke aanpassingen er zouden moeten gebeuren om eventueel nadien met hen rond de tafel te zitten

Actie : ILVO neemt terug opnieuw contact op met Bart Heylbroeck van de Zeevaartinspectie

5.2.4.10 Meeting vistuigproducent Le Drezen/ILVO van 14 september

Het ILVO had op 14 september een onderhoud met Le Drezen in Boulogne. Er is interesse van deze firma om aanwezig te zijn na de volgende vergadering van deze werkgroep op 11 oktober (presentatie, specificaties, aanvullende vragen, praktische uitleg,...)

5.2.4.11 Aanwezigheid leverancier "Hvalpsund" (DK) tijdens de volgende vergadering van de werkgroep (11 oktober)

Aan deze Deense leverancier werd tevens prijs gevraagd voor het aankopen vistuig waarbij een interesse werd getoond om ook aanwezig te zijn tijdens de volgende vergadering om hun assortiment/offerte/kwaliteit toe te lichten

5.2.4.12 Volgende vergadering van de werkgroep "Passieve visserij"

Maandag 11 oktober van 09.30 tot 12.30 op het ILVO

Indien er verdere suggesties, vragen of opmerkingen zouden zijn, gelieve deze over te maken aan Dirk Verhaeghe

5.2.5 Verslag vergadering werkgroep “Passieve Visserij”

11 OKTOBER 2010- ILVO

Aanwezig :

Verhaeghe Dirk	ILVO (afdeling techniek)
Bart Schiltz	Reder Z.69
Luk Louwagie	Reder/schipper N.95
Gery Vanderbeken	Reder N.95
Marc Dezutter	Reder N.22
Peter Dezutter	Schipper/Reder N.22
Jean-Pierre Damman	Schipper/Reder 0.554
Marnix Verleene	Schipper/Reder 0.369
Philippe Godefroid	Schipper/reder N.32
Tom Craeynest	Rederscentrale (stafmedewerker)

Afwezig :

Hans Polet	Verontschuldigd
------------	-----------------

Agenda :

09.30 h

1. Kort overlopen N.22/N.32/Z.69 – zeereizen/vragen/problemen/steun
2. Vergoeding opleidingskosten Marc Dezutter
3. Visplan : overlopen van alle voorstellen
4. Strategie rond kabeljauwvisserij : feed-back Bart Schiltz
5. Aankoop vistuig in het kader van “VESPAS” : stand van zaken (offertes/overlappingsen van individuele keuzes)
6. Sociale aspecten : minimum gewaarborgd loon
7. Opleiding maritiem instituut : stand van zaken
8. Bewust doorkorren van de staande netten
9. Geen feed-back bart Heylbroeck (ZVI – aanpassingen vaartuigen ifv logistieke opdrachten windmolenparken)
10. Sportvisserij en het “zwarte circuit”
11. Project “Windmolens” : presentatie Colruyt – feedback en stand van zaken
12. Andere specifieke vragen, suggesties of opmerkingen.....

11.00/11.30 h: Leveranciersbezoeken

Uiteenzetting leverancier “Le Drezen” (i.s.m.Visserijcoöperatie) :

Specificaties warrel-en kieuwnetten, algemene presentatie, mogelijkheid tot vraagstelling, ervaringen van Franse vissers, onderscheid met Deense netten, nieuwe productontwikkelingen, voordelen van Frans vistuig,...

12.30 h : broodjes voorzien voor tijdens het verdere verloop van de uiteenzetting/vergadering
13.00/13.30 h

Uiteenzetting leverancier “Hvalpsund” (DK)

Specificaties warrel- en kieuwnetten, onderscheid met andere Deense leveranciers, nieuw vistuig, referenties, ervaringen, export,....

Overhandigde documenten :

- Offertes vistuig/overzicht
- Overzicht “dubbel” gekozen vistuig

Verslag :

- Kort overlopen N.22/N.32/Z.69 – zeereizen/vragen/problemen/steun

Bart Schiltz diende zelf de GMDSS-opleiding te volgen om als vervangende schipper te kunnen meevaren op zijn eigen boot. De N.22 had problemen inzake hydrauliek (gedepaneerd door de N.95) en de massale aanwezigheid van zeesterren.

De Z.69 zal kabeljauwnetten inzetten, de N.22 vist verder met kieuwnetten op tong.

Voor iedereen is het probleem dat de tong bijna weg is en er nog te weinig grote kabeljauw wordt gevangen (alhoewel 680 kg/dag kabeljauw mag worden gevangen) voor een bepaalde periode. Zo wordt iedereen “gedwongen” om te blijven bij de monotone tongvisserij (geen andere doelsoorten mogelijk momenteel). De tongvisserij van de N.22 en N.95 is momenteel zeer pover. Een alternatief voor de N.95 bleek het vissen met de hengel op zeebaars. De laatste maanden werden wel mooie prijzen bekomen voor tong.

Inzake specifieke plannen voor de staand want visserij, werd nog niets concreet vermeld door de N.32, nog even afwachten dus

- Vergoeding opleidingskosten Marc Dezutter (Jorgen Ivesen/P.Thomassen)

De fatuur werd op 11 oktober ontvangen en overhandigd aan de ILVO-boekhouding voor een spoedige betaling

- Visplan : overlopen van alle voorstellen

Tot op heden werd enkel een visplan bekomen van 0.369, Z.69 en N.32. Dit visplan is nochtans zeker niet bindend, doch dient als belangrijk instrument om de dienst Zeevisserij (Marc Welvaert) te overtuigen eind dit jaar in functie van een hopelijk betere kwotumregeling voor de passief vissers.

Actie : Dirk Verhaeghe om dit informeel op te vragen bij de ontbrekende reders (O.554-N.95-N.22)

- Strategie rond kabeljauwvisserij : feed-back Bart Schiltz

Bart vraagt of het aanvoeren van bot (of meer schol in een bepaalde periode) een impact van 5 of 10 % kan hebben op het kabeljauwkwotum. Het niet meer weg gooien van deze soort “zou” een mogelijke impact kunnen hebben

Actie :Tom Craeynest om dit na te vragen en te bevestigen

Tevens wordt meer wetenschappelijke- en beleidsinformatie gevraagd inzake de huidige en toekomstige reglementering rond het kabeljauwkwotum voor de passieve visserij

Actie : Dirk Verhaeghe om Kelle Moreau (ILVO – bestandsopnames) en J.F Verhegghen (dienst Zeevisserij) bij de volgende vergadering uit te nodigen voor een uiteenzetting hieromtrent (op voorhand specifieke vragen doorsturen)

Actie : de leden van de werkgroep geven hun specifieke vragen inzake de kabeljauwvangst en quotabeheer door aan Dirk

- Aankoop vistuig in het kader van “VESPAS” : stand van zaken (offertes/overlappingsen van individuele keuzes)

Het meest recente overzicht van het gepland aan te kopen vistuig werd aan de leden van de werkgroep overhandigd. Volgende definitieve wijzigingen werden aangebracht na de vergadering van de werkgroep (nieuw overzicht in bijlage) :

- N.32 : halvering van de hoeveelheid vistuig
- N.22 : toevoeging drijfnetten zeebaars (2.6km), schrapping kieuwnetten 10,4 cm en toevoeging tweedehands netten voor griet (overeenkomst Frydendahl 11.10.)
- Z.69 : schrapping behoefte warrelnetten voor tong (10 cm), toevoeging drijfnetten zeebaars van 10 cm (4 km)

Opm. Jean-Pierre Damman wenst drijfnetten voor zeebaars te testen met 10 en 11 cm maaswijdte. Door bovenvermelde verschuiving wordt dit mogelijk.

Tom Craeynest maakt de opmerking dat de kieuwnetten voor tong (N.32/Z.69,0.369 en N.22) dezelfde specificaties hebben. Dit klopt, doch ze worden toegepast op volledig verschillende visgronden en wellicht periodes. Eén van de doelen van deze proeven was het vergelijkend testen van netten op verschillende plaatsen, wat hier duidelijk het geval is.

Dit argument zou voldoende moeten zijn om de overheid te overtuigen van deze overlappende aankoop (er worden sowieso ILVO-waarnemers meegestuurd om het testen van deze netten op diverse locaties waar te nemen en te evalueren)

Teneinde misverstanden inzake de gevraagde specificaties te vermijden, wordt aan alle leden gevraagd om deze overzicht nog eens te verifiëren. De leveringstijd van het vistuig bedraagt drie tot vier maanden, dus een snelle beslissing hieromtrent is gewenst.

Verdere planning inzake de aankoop van het vistuig :

- Bespreking specificaties, volumes en type netten per reder/visser in de loop van week 42 (meeting met de Rederscentrale op 19 oktober)
- Definitieve vraag naar een finale offerte aan drie leveranciers (Le Drezen/Frydendahl/Hvalpsund) na beslissing aan te kopen volumes/type netten

Actie : Rederscentrale/ILVO (19.10 – vergadering)

- Sociale aspecten : minimum gewaarborgd loon

Op de Rederscentrale werd verder nog niets meer beslist hieromtrent

Actie : Tom Craeynest, follow-up volgende vergadering

- Opleiding maritiem instituut : stand van zaken

Tot op heden werd geen verder contact opgenomen met Jan Denys van het Maritiem Instituut inzake de integratie van een theoretische en praktische opleiding wat passieve visserij betreft in het lessenpakket.

Actie : Rederscentrale voor follow-up

Opmerking :

Dirk Verhaeghe laat een Deense tekst vertalen inzake de opleiding over passieve visserij aan een Deense visserijschool om dit te bezorgen aan het Maritiem Instituut als mogelijke leerstof (wordt ook overhandigd aan de leden van de werkgroep)

Luk Louwagie (N.95) haalt ook aan dat er geen vergoeding wordt betaald voor het meenemen/opleiden van studenten tijdens de zomer gezien “dit buiten de schoolperiode” valt”. Hij vraagt aan de Rederscentrale om dit tevens aan te kaarten

Verder haalt Bart Schiltz ook de problemen rond vaartbevoegdheidsbewijzen aan, wat de moeilijkheden om mensen naar de passieve visserij te lokken nog moeilijker maakt

Actie : Rederscentrale voor follow-up

- Bewust doorkorren van de staande netten

Er dient nog overleg te worden gepleegd met “Zevibel” (“Zeeuwse visserijbelangen”) zoals aangekaart in vorige vergaderingen.

Actie : Bart Schiltz/Rederscentrale

Opmerking :

Dirk Verhaeghe woonde vrijdag 8 oktober een vergadering bij van de kenniskring “Staand want visserij” in Scheveningen, waarbij bevestigd werd door de plaatselijke staand want vissers dat diverse gekende schepen uit Arnemuiden doelbewust de staande netten ter hoogte van Nieuwpoort doorkorren. Ik kreeg tevens het telefoonnummer van een Deense schipper die dit tevens kan bevestigen in onderling overleg (Paul Hoy – tel 004520893042). Indien gewenst kunnen de contactgegevens van deze vissers uit Arnemuiden bekomen worden

Luk Louwagie (N.95) stelt voor om een artikel te laten publiceren in “Visserijnieuws” omtrent deze problematiek en aanslepende inbreuken door dezelfde vaartuigen (vooral uit Arnemuiden). Marc Dezutter heeft goede contacten met de redactie van “Visserijnieuws” in verband met de mogelijkheid om een artikel te publiceren.

Actie : Rederscentrale voor de opmaak van een dergelijke artikel i.s.m.Luk Louwagie

- Geen feed-back Bart Heylbroeck (ZVI – aanpassingen vaartuigen ifv logistieke opdrachten windmolenparken)

Per mail werd diverse keer de vraag gericht aan Bart Heylbroeck van de ZVI, zonder verder gevolg. Nu werd de vraag gericht aan zijn collega, de Heer Wackenier van de ZVI

Actie : Dirk Verhaeghe (ILVO)

- Sportvisserij en het “zwarte circuit”

Diverse Nederlandse beroepsvissers hebben een vergunning gekocht en zetten hun gevangen zeebaars/kabeljauw af op de veiling in Zeebrugge. De leden van de werkgroep vragen opheldering hoe dit reglementair praktisch mogelijk is en hoe zij deze vergunning kunnen kopen onder welke voorwaarden en modaliteiten.

Enige informele informatie werd bekomen inzake deze reglementering, doch enkel op aanvraag te bekomen via het ILVO

Actie : Dirk Verhaeghe (ILVO)

- Project “Windmolens” : presentatie Colruyt – feedback en stand van zaken

Recent werden een aantal presentaties gegeven inzake het project “Windmolens”, waaronder aan de Colruyt-groep die aandeelhouder is van de Belwind- en El Depasco concessie. Ook aanvragers van nieuwe concessies kwamen langs bij het ILVO (vb.Electrabel inzake hun nieuwe aanvraag)en we horen positieve signalen van de concessiehouders zelf inzake samenwerking.

Een toegevoegde waarde voor de staand want vissers zou ook betrokkenheid bij logistieke opdrachten (supply, survey, wachtschip, vervoer personeel,...) kunnen zijn. Binnenkort wordt definitief een KB vastgelegd waarin een veiligheidszone van 500 meter voor commerciële scheepvaart wordt vastgelegd. Het wordt niet makkelijk om de beleidslui te overtuigen om visserij op termijn toe te laten binnen windmolenparen, zodat het ILVO verdere stappen met de nodige voorzichtigheid dient te nemen (contacten met de overheid worden beperkt). De leden van de werkgroep worden stelselmatig op de hoogte gehouden inzake verdere ontwikkelingen of relevante informatie hieromtrent.

11.00/11.30 h

Uiteenzetting leverancier “Le Drezen” (i.s.m. Visserijcoöperatie) :

Specificaties warrel-en kieuwnetten, algemene presentatie, mogelijkheid tot vraagstelling, ervaringen van Franse vissers, onderscheid met Deense netten, nieuwe productontwikkelingen, voordelen van Frans vistuig,...

Aanwezig : Joseph Boissonnot (specialist staand want), Aline Brunet (verkoop) en Jean Roullot (verkoop-technische ondersteuning)

Bij deze firma is een praktische opleiding aan boord na aankoop van de netten perfect mogelijk (netwerk van bestaande contacten hieromtrent), wat uiteraard een toegevoegde waarde is. Er kunnen ook vlot ervaringen/referenties worden uitgewisseld met vissers uit Duinkerken of Boulogne

Le Drezen blijkt het best geplaatst wat prijs/kwaliteit/efficiëntie van de drijfnetten voor zeebaars betreft. Er is geen noemenswaardige expertise bij onze vissers inzake het gebruik van deze netten zodat opleiding wenselijk is. De leden van de werkgroep opteren dan ook om deze netten bij Le Drezen aan te kopen en zich te richten op hun aanbevolen specificaties

Uit de vergadering bleek ook om donkerblauwe netten (“bleu foncé”) aan te kopen in functie van de visnamigheid. Qua bodem, locatie en omstandigheden leunt het gebruik van Franse netten nauw aan bij de behoeften van onze eigen vissers.

Op woensdag 13 oktober vond in de burelen van het ILVO een follow-up vergadering plaats om de uiteenzetting volledig duidelijk te maken in functie van de gewenste specificaties.

Er zijn ook mogelijkheden om op termijn met Le Drezen samen te werken inzake het testen van diverse “fish traps” en vallen voor krab/kreeft. Het werd duidelijk dat Le Drezen een waardevolle partner kan zijn voor de werkgroep en de betrokken vissers, zeker op langere termijn.

Uiteenzetting leverancier “Hvalpsund” (DK)

Specificaties warrel- en kieuwnetten, onderscheid met andere Deense leveranciers, nieuw vistuig, referenties, ervaringen, export

De firma Hvalpsund is goedkoper dan Frydendahl, doch heeft geen referenties bij onze eigen vissers. Wel werd een referentielijst van Deense vaartuigen bezorgd en kan Jorgen Ivesen worden gecontacteerd voor verdere informatie inzake hun vistuig (de Deense visser die meevoer met de N.22 als opleiding). Er wordt ook geleverd aan staand want vissers uit Urk (o.a. Jan Deboer)

Volgens hen blijkt de basis PE van hun netten sterker te zijn dan deze van Frydendahl. De leden van de werkgroep wensen ook vistuig van deze leverancier uit te testen doch in eerder beperkte mate in vergelijking met Le Drezen en Frydendahl. Er dienen transportkosten te worden bijgerekend bij hun offerte alsook wordt een 50 % voorafbetaling van het order gevraagd.

Eindevaluatie na de diverse uiteenzettingen :

Door alle leden van de werkgroep werd beslist om het vistuig bij de drie leveranciers aan te kopen, dit om een perfecte vergelijking qua duurzaamheid en visnamigheid te leren kennen.

Er dient rekening gehouden te worden met een offerte van de firma AS Scan (Hvide Sande) voor ergonomische aanpassingen (net hauler/sorteertafel) aan boord van de N.95, wat eerder werd goedgekeurd tijdens voorgaande vergaderingen. Luk Louwagie dient voor deze aanpassingen naar Hvide Sande te varen en vroeg tevens om een contributie inzake deze extra kosten die nog niet gekend zijn. Een net clearer alsook sorteertafel kosten indicatief 5.000 euro excl.plaatsings- en aanpassingskosten

Actie : Luk Louwagie voor feed-back kosten

Zonder deze aanpassingen heeft het voor de N.95 immers geen zin om uitvoerige testen op een ergonomische wijze te gaan uitvoeren en een verbetering te realiseren voor de bemanning zelf (ergonomische aanpassingen in functie van het behoud/aantrekken van bemanning is tevens een belangrijk onderdeel van dit project)

Het vistuig dient gezien de lange leveringstijden (3 à 4 maanden) dringend besteld te worden. De Rederscentrale dient asap in overleg met het ILVO en het advies van de leden van deze werkgroep een beslissing te nemen inzake het aan te kopen vistuig.

Het budget voor de aankoop van vistuig/aanpassingen aan boord bedraagt 175.000 euro waarbij de behoeftes voor vistuig nu schommelen tussen 201.00 en 212.558 euro). Er zal sowieso moeten bespaard worden op de aan te kopen volumes die tot op heden werden overgemaakt aan het ILVO

Bijkomende opmerking :

Het VESPAS-project werd recent door de overheid verlengd tot 31.04.2010 (zonder bijkomende toelagen)

Volgende vergadering : maandag 8 november om 09.30 h (burelen van het ILVO)

5.2.6 Verslag 6de vergadering werkgroep “Passieve Visserij”

8 NOVEMBER 2010- ILVO

Aanwezig :

Verhaeghe Dirk	ILVO (afdeling techniek)
Hans Polet	ILVO (afdeling techniek) - tijdelijk
Bart Schiltz	Reder Z.69
Luk Louwagie	Reder/schipper N.95
Gery Vanderbeken	Reder N.95
Jean-Pierre Damman	Schipper/Reder 0.554
Philippe Godefroid	Schipper/reder N.32

Afwezig :

Tom Craeynest	Rederscentrale (stafmedewerker)
Benoit Beernaert	Rederscentrale
Marc Dezutter	Reder N.22
Peter Dezutter	Schipper/Reder N.22
Marnix Verleene	Schipper/Reder 0.369

Overhandigde documenten :

- Overzicht met de aan te kopen netten (specs/hoeveelheden) in het kader van het VESPAS-project

Agenda :

09.30 h

1. Beslissing aankoop netten ifv het VESPAS-project
2. Bijkomende vraag leverancier “Le Drezen” voor een mogelijke verdeling van het gedeelte “kieuwnetten” (samen met de andere leverancier Frydendahl)
3. Bespreking bezoek AS Scan/Rems Cramer van 2 november jongstleden (N.95-N.22)
4. Inzetbaarheid van passief vissersvaartuigen als supply- en survey vaartuig voor logistieke opdrachten binnen de windmolenparken
5. Camerawerk aan boord, praktisch, verdere interesse, vergoeding
6. Samenwerking VCC inzake vistuig en netten
7. Visplan : verdere aanpak
8. Strategie inzake aangepaste quota 2011 (algemeen visplan + onderhoud Welvaert-ILVO)
9. Aanvullende uitleg inzake kabeljauwquotum en - beheer
10. Standpunt leden van de werkgroep inzake de mogelijke passieve visserij binnen windmolenparken – ondersteuning RC
11. Opleiding N.22 (eventueel via Rems Cramer ?)
12. Aanvullende vragen/opmerkingen..

Verslag :

- Beslissing aankoop netten ifv het VESPAS-project

Alles gevraagde specs werden overlopen en het overhandigde overzicht werd goedgekeurd. Enkel de specificaties van de drijfnetten voor zeebaars die bij Le Drezen gekocht worden werden aangepast in overleg met en op advies van Jean-Pierre Damman ("0.37 silver grey 50 mmsq x 100.5 md x 1400 ml.").

- Bijkomende vraag leverancier "Le Drezen" voor een mogelijke verdeling van het gedeelte "kieuwnetten" (samen met Frydendahl).

Er werd beslist door de leden om enkel warrelnetten aan te kopen bij Le Drezen en te blijven bij uitsluitend kieuwnetten bij Frydendahl (kwaliteit en eigen ervaringen van de vissers).

- Bespreking bezoek AS Scan/Rems Cramer van 2 november jongstleden (N.95-N.22)

De zaakvoerder van de Deense firma AS Scan bezocht de N.95 in functie van een offerte voor ergonomische aanpassingen aan boord (netclearer, extra tafel, net transporter, aanpassingswerken,...). Het bedrag van deze werken werd partieel ingediend als investeringsdossier (15.275 euro) en partieel als onderdeel van het VESPAS-project (10.000 euro). De overheidsbijdrage bedraagt 60 % inzake dit investeringsdossier, zo wordt een deel uit het budget bespaard.

De beslissing inzake de goedkeuring van het investeringsdossier wordt nog voor midden december genomen. De N.95 is van plan om deze werken in Hvide Sande te laten uitvoeren (3 weken), er wordt ter plaatse gevist en de aanpassingen gebeuren "on the spot" in functie van de beste ergonomie. Volgens AS Scan kan met deze installatie en aanpassingen een rendementsverhoging van 30 % worden bekomen (dus ook naar opbrengst toe). De beoogde doelstellingen inzake deze aanpassingswerken werden reeds unaniem door de werkgroep goedgekeurd.

Rems Cramer bezocht de N.22 en N.95 samen met een collega visser André en Arjan Korving (geïnteresseerd in de pottenvisserij op inktvis en drielingnetten). De nodige info werd hen overhandigd, er zal in de toekomst verder worden samengewerkt (alook met de kenniskring van de staand want visserij). Ook het ILVO (Christian Vandenberghe) heeft een waarnemerstaak in een lopend Nederlands staand want project zodat alle relevante info en resultaten ook aan de werkgroep kunnen worden overgemaakt.

- Inzetbaarheid van passief vissersvaartuigen als supply- en survey vaartuig voor logistieke opdrachten binnen de windmolenparken.

Terwijl vissersvaartuigen in het VK probleemloos worden ingezet als logistieke ondersteuning binnen de windmolenparken was dit het antwoord van onze eigen instantie (via Ir Wackenier):

In overleg met dhr Heylbroeck wil ik u als volgt informeren.

Een "vissersvaartuig" kan niet zomaar voor andere werkzaamheden worden ingezet. Als een vaartuig voor andere werkzaamheden zoals supply vessel wordt ingezet, dan wordt het namelijk aanzien als "vrachtschip". Dit heeft gevolgen inzake schouwing, certificatie, classificatie, vrijboordcertificaat, bemanning enz.

Actie : Dirk Verhaeghe om informatie te vragen aan Rederscentrale

Opmerking :

Er werd tevens gevraagd of de Belgische vissers mogen vissen binnen windmolenparken in de UK.

Actie : navraag Dirk Verhaeghe

- Camerawerk aan boord, praktisch, verdere interesse, vergoeding

Volgens alle leden is het nuttig om onderwaterbeelden te maken van het gedrag van de diverse aangekochte staande netten tijdens de visserij en bij diverse weers-, visserij- en getijomstandigheden. Dergelijke opnames zouden ons veel kunnen leren inzake de werking en gedrag van deze staande netten. Een vergoeding is uiteraard bespreekbaar binnen de grenzen van het VESPAS-project. Het ILVO heeft de nodige apparatuur en beschikt over relevante ervaring hieromtrent.

Actie : aan alle geïnteresseerde reders om dergelijke opnames met het ILVO te bespreken en in te plannen.

- Samenwerking VCC inzake vistuig en netten

Het geselecteerde vistuig wordt aangekocht via de VCC doch zowel de N.95 als 0.554 (als grote gebruikers van staand vistuig en toebehoren) hebben voldoende stock om geen extra netten of vistuig in stock te laten houden bij VVC. Danny Hendriks van de VVC informeerde ons wel dat er goedkopere ankers en viskoorden beschikbaar zijn.

- Visplan : verdere aanpak

Alle visplannen werden goed ontvangen. Het algemeen visplan 2011 wordt op 18 november in de quotacommissie besproken (tè laat voor een concrete input vanwege deze werkgroep).

Bart Schiltz geeft aan om tijdens de volgende vergadering van 23 november aanstaande van de werkgroep een gezamenlijk visplan op te maken dat eerst wordt besproken met Marc Welvaert (dienst Zeevisserij) om nadien besproken te worden in de quotacommissie. De vraag rijst of er voor de passief vissers geen apart vlootsegment dient te worden gecreëerd

Er dient nog overlegd te worden hoe het visplan van de passief vissers "a posteriori" kan ingelast worden in het voorgestelde algemeen visplan. Het is van belang dat ook de overheid

duidelijk weet welke duurzaamheidsinspanningen worden geleverd door de passief vissers en in welke mate.

Actie : Bart Schiltz en Marc Dezutter in overleg met de Rederscentrale

- Aanvullende uitleg inzake kabeljauwquotum en - beheer

De leden vragen om meer uitleg inzake het kabeljauwquotum en - beheer via Marc Welvaert en een ILVO-bioloog

Actie : uitnodiging door Dirk Verhaeghe voor volgende vergadering dinsdag 23.11

- Standpunt leden van de werkgroep inzake de mogelijke passieve visserij binnen windmolenparken – ondersteuning RC

De leden werden aan de hand van foto- en beeldmateriaal op de hoogte gebracht van de visserij binnen de windmolenparken in het VK. Alle leden wensen de passieve visserij te beoefenen binnen de bestaande en nieuwe concessiegebieden, ondanks de instelling via KB van een veiligheidszone van 500 meter.

Dirk Verhaeghe vermeldt dat er tussen Electrabel en het ILVO een intentieverklaring werd opgesteld inzake samenwerking wat visserij en maricultuur betreft, eens de concessie zou bekomen worden.

De leden vragen de Rederscentrale om toch de nodige stappen te ondernemen om passieve visserij toch toe te laten binnen de windmolenparken adhv verder overleg of toch minstens de wens van de passief vissers formeel over te maken aan de bevoegde overheden

Actie : Rederscentrale in overleg met de bevoegde overheid

Opleiding N.22 (eventueel via Rems Cramer?)

Rems Cramer uit Katwijk stelde voor om zijn collega-schipper André, die wegens een tekort aan kabeljauwquotum niet meer kan vissen tot januari, Peter te helpen bij het vissen op kabeljauw en zeebaars (zie voorstel hieronder).

Uiteraard een prima voorstel doch de leden van de werkgroep vinden dat er intern voldoende praktische kennis aanwezig is (N.95 – 0.554) om dit zelf te doen zonder dat er voor externe steun fondsen van het Vespas-project zouden moeten worden vrijgemaakt. Bovendien bestaat er binnen de werkgroep een consensus om zo weinig mogelijk doelgericht op kabeljauw te vissen. De N.95 zal de N.22 steunen aan de hand van een opleiding, er worden ook zeebaarsnetten aangekocht om deze te testen binnen de periode waar momenteel geen tong wordt gevangen (bij Alprech filets in Boulogne)

- Andre kan vanaf donderdag as. mee voor een eerste proeftrip. Voorstel is afhankelijk van weer en beschikbaarheid van netten een trip van 3/ 4 dagen te maken op kabeljauw en zeebaars bij de West Hinder of Noordelijker en afhankelijk van visgebied en prijzen eventueel te verkopen in Scheveningen
- Advies is ongeveer 24 zeebaarsnetten van 100 meter voor jullie te laten maken bij Alprech volgens hun standaard opzet. Als je ze snel bestelt zijn ze ook snel gereed.

Ik wil er zelf 10 bestellen volgens de opzet zoals Andre die vorige week heeft laten maken. Alprech had aangegeven een aantrekkelijke prijs te maken bij een redelijke bestelling. Laat mij telefonisch even weten wat de prijs wordt voor ze definitief te bestellen.

- De zeebaarsnetten zijn wel weer een investering voor jullie, maar wij denken dat ze snel terugverdiend zijn. Ook als er nog geen grotere kabeljauw is, zijn de prijzen voor de kleine sorteringen kabeljauw goed en je kan er goed kleine kabeljauw mee vangen. Probeer de netten zsm te bestellen en met de auto op te halen, dan kan er direct mee worden gevist.
- Voorlopers tussen anker en net het liefst 10 vaam. Als ze korter zijn is dit geen groot probleem.
- Ik begreep van Dirk Verhaeghe dat er vanuit het subsidie project wat geld is om Andre te betalen. Ik zou willen voorstellen een garantieloon per zeedag en een deel in redelijkheid, overeen te komen na de reis, ook afhankelijk van de besomming. Andre zou mijn inziens als adviseur van het Ilvo mee kunnen, waardoor hij niet hoeft te monstere
- Wij hebben bij Frank al aangegeven wat er aan ankers, boeien en lijnen nodig is
- Afhankelijk van succes en ervaring kunnen er vervolgspraken worden gemaakt

Openstaande nog niet behandelde topics van vorige vergadering van de werkgroep (11 oktober 2010)

- Sociale aspecten : minimum gewaarborgd loon

Dit ligt op tafel bij het Zeevissersfonds.

- Strategie rond kabeljauwvisserij (impact van het aanvoeren van bot of meer schol in een bepaalde periode)

Actie : Tom Craeynest om dit na te vragen en te bevestigen

- Opleiding maritiem instituut : stand van zaken

Tot op heden werd geen verder contact opgenomen met Jan Denys van het Maritiem Instituut inzake de integratie van een theoretische en praktische opleiding wat passieve visserij betreft in het lessenpakket.

Actie : Rederscentrale voor follow-up

Opmerking :

Dirk Verhaeghe laat een Deense tekst vertalen inzake de opleiding over passieve visserij aan een Deense visserijschool om dit te bezorgen aan het Maritiem Instituut als mogelijke leerstof (wordt ook overhandigd aan de leden van de werkgroep)

Luk Louwagie (N.95) haalt ook aan dat er geen vergoeding wordt betaald voor het meenemen/opleiden van studenten tijdens de zomer gezien "dit buiten de schoolperiode" valt". Hij vraagt aan de Rederscentrale om dit tevens aan te kaarten

Verder haalt Bart Schiltz ook de problemen rond vaartbevoegdheidsbewijzen aan, wat de moeilijkheden om mensen naar de passieve visserij te lokken nog moeilijker maakt

Actie : Rederscentrale voor follow-up

- Bewust doorkorren van de staande netten (overleg met Zevibel/RC)

Actie : Bart Schiltz/Rederscentrale

- Artikel “Visserijnieuws” inzake de preventie van het “doorkorren”

Actie : Marc Dezutter maakt artikel op in overleg met de Rederscentrale

Volgende vergadering : dinsdag 23 november om 09.30 h op het ILVO

5.2.7 Verslag 7de vergadering werkgroep “Passieve Visserij”

23 NOVEMBER 2010- ILVO

Aanwezig :

Verhaeghe Dirk	ILVO (afdeling techniek)
Hans Polet	ILVO (afdeling techniek) - tijdelijk
Bart Schiltz	Reder Z.69
Luk Louwagie	Reder/schipper N.95
Tom Craeynest	Rederscentrale (stafmedewerker)
Jean-Pierre Damman	Schipper/Reder 0.554
Marc Dezutter	Reder N.22
Peter Dezutter	Schipper/Reder N.22
Marnix Verleene	Schipper/Reder 0.369
Marc Welvaert	Dienst Zeevisserij
Els Torreele	ILVO (sectiehoofd afdeling Biologie) - tijdelijk
Willy Vanhee	ILVO (quotaspecialist afdeling Biologie) – tijdelijk

Afwezig :

Benoit Beernaert	Rederscentrale
Gery Vanderbeken	Reder N.95
Philippe Godefroid	Schipper/reder N.32

Overhandigde documenten :

- Persbericht Rederscentrale “Oproep aan de Nederlandse kottervloot” (passieve visserij voor de Belgische kust)

Met dank aan :

De ILVO-collega's Els Torreele en Willy Vanhee (beide sectie Biologie) alsook Marc Welvaert (DienstZeevisserij) voor hun aanwezigheid in functie van een toelichting aangaande de quota's voor 2011, het quotabeheer in se en het kabeljauwherstelplan met de mogelijke impact op de passieve visserij

Agenda :

09.30 h

1. Goedkeuring verslag zesde vergadering “Passieve visserij” van 8 november jongstleden
2. Quota voor de passieve visserij in 2011 : voorzieningen en verwachtingen (Marc Welvaert)
3. Kabeljauwbeheerplan : impact voor de passieve visserij in 2011 (Marc Welvaert)
4. Informatie inzake stock assesment, voorzieningen 2011, impact voor de passieve visserij in 2011 (ILVO-afdeling Biologie)
5. Vragen/opmerkingen inzake de quota voor 2011

-
6. Algemeen visplan (Bart Schiltz) : presentatie en verdere strategie, voorstel quotacommissie
 7. Opleiding/ondersteuning N.22 en Z.69 (via Luk Louwagie en Jean-Pierre Damman en/of andere bronnen)
 8. Ergonomische aanpassingen aan boord van de N.95 : stand van zaken en verdere aanpak
 9. Recentelijk doorgekorte netten 0.369 en Z.69 : rapportering, steun Rederscentrale
 10. Openstaande actiepunten van vorige vergaderingen
 11. Aanvullende vragen, suggesties en opmerkingen...

Verslag :

5.2.7.1 Goedkeuring verslag zesde vergadering “Passieve visserij” van 8 november jongstleden

Tom Craeynest maakt in naam van de Rederscentrale nog enkele opmerkingen aangaande het vorige verslag :

“Inzake de mogelijkheid om als supply-en surveyvaartuig te kunnen opereren dient Dirk Verhaeghe informatie op te vragen aan de Rederscentrale (via de ZVI)”

“Inzake de problematiek rond het gewaarborgd loon, dit ligt op tafel bij het Zeevissersfonds, niet bij de Rederscentrale”

Behalve deze opmerkingen wordt het verslag door iedereen goedgekeurd

5.2.7.2 Informatie inzake stock assesment, voorzieningen 2011, impact voor de passieve visserij in 2011 (ILVO-afdeling Biologie)

Het algemeen visplan 2011 werd ter gelegenheid van de vergadering van de Quotacommissie van 18 november besproken. De ILVO-collega's Willy Vanhee en Els Torreele werden voor deze vergadering speciaal uitgenodigd om deskundige uitleg te geven inzake de quota voor 2011 alsook de mogelijke impact op de stand want visserij. Ook werd Marc Welvaert van de dienst Zeevisserij uitgenodigd om de passief vissers te woord te staan en aanvullende uitleg te verstrekken inzake de quota voor 2011.

Een kopij van het voorstel “Visplan 2011” kan op aanvraag bekomen worden, aanvullende informatie kan via de vermelde ILVO-collega's of Marc Welvaert bekomen worden indien gewenst

Het quotum Noordzee tong zal voor België hetzelfde zijn als in 2010. Volgens Willy Vanhee stelde ICES eerst minus 3,5 % voor, doch dit werd “overruled” door STCF (EU). En..met de nodige push van Willy waarvoor dank ! In de VIID (Oostelijk Engels Kanaal) gaat het tongquotum met 1 % achteruit, het quotum voor rog blijft er ongewijzigd.

Het kabeljauwquotum in de Noordzee en VIID gaat met 20 % achteruit volgens het managementplan (kabeljauwherstelplan). Dit is nog niet expliciet beslist doch alles wijst sterk in deze richting

Men kan blijkbaar nog niet zeggen met hoeveel de effort moet dalen. In Schotland werd blijkbaar een plan opgemaakt om kabeljauw te ontwijken (daar hadden ze ook “real time closures”). In de Ierse Zee en West-Schotland werden de tongquota's zelfs gehalveerd (adviezen van de RAC's).

Betreft het kabeljauwkwotum zitten de staand want vissers wel met een serieus probleem. De passief vissers mogen 280 kg/dag maximaal vangen (de kabeljauw is kuitziek tussen januari en half april zodat de vangstniveaus niet te hoog worden gesteld)

Januari blijkt de beste vismaand te zijn voor de passief vissers, waarbij in één dag makkelijk 1000 kg en meer kan gevangen met de nodige dramatische teruggooi als gevolg.

Momenteel zit er geen tong, met moeite kabeljauw doch er mag niet gericht op kabeljauw worden gevist. Kiezen voor de KW-regeling blijkt geen oplossing. Luk Louwagie stelt voor om de passieve visserij op kabeljauw te beperken in zeedagen. Bart Schiltz stelt voor om in onderling overleg met de Dienst Zeevisserij, de ILVO-biologen en de Rederscentrale volgend jaar te gaan brainstormen inzake de wijze waarop kabeljauw door de passief vissers op een redelijke rendabele en duurzame wijze kan gevangen worden.

Uiteraard is gericht vissen op kabeljauw moeilijk tot niet te verdedigen. De passief vissers worden in Europa als een aparte vloot bekeken en zitten in de 20 %-regel wat kabeljauwvangst betreft. Marc Welvaert vreest dat indien de passief vissers gedurende korte tijd op kabeljauw zouden gaan vissen, deze in de 80 % regel zouden kunnen geraken.

Actie : werkgroep passieve visserij (voorjaar 2011) om een gerichte strategie inzake kabeljauwvangst uit te werken in onderling overleg met de Dienst Zeevisserij, Rederscentrale en de ILVO-biologen

5.2.7.3 Algemeen visplan (Bart Schiltz) : presentatie en verdere strategie, voorstel quotacommissie

Elk lid van deze werkgroep heeft ondertussen zijn eigen visplan overgemaakt, waarvoor dank. Gezien het voorstel algemeen visplan 2011 reeds werd besproken ter gelegenheid van de Quotacommissie van 18 november jongstleden, wordt besloten om de opmaak van het visplan voor de passieve visserij uit te stellen tot 2011

Actie : Bart Schiltz zorgt voor timing opmaak visplan 2011 “passieve visserij” in overleg met de betrokken instanties

5.2.7.4 Opleiding/ondersteuning N.22 en Z.69 (via Luk Louwagie en Jean-Pierre Damman en/of andere bronnen)

Er werd besloten dat een vergoeding van 125 euro per dag per man kan worden verhaald op het Vespas-project, wat opleiding aan boord van de schepen van collega's betreft. Hiervoor maakt elk bemanningslid die mede de opleiding geeft, een schuldvordering is particulier voor de onkosten.

Zowel Luk Louwagie als Jean-Pierre Damman zullen de N.22 helpen met een verdere opleiding. Er wordt afgestapt van een mogelijke aankoop op korte termijn van zeebaarsnetten via Alprech filets, gezien het nu te laat wordt voor dit type visserij. Andere gelijkaardige initiatieven qua onderlinge opleiding zijn mogelijk na onderling overleg binnen de werkgroep of via een seintje aan het ILVO en kunnen allen maar verder aangemoedigd worden

5.2.7.5 Ergonomische aanpassingen aan boord van de N.95 : stand van zaken en verdere aanpak

Er werd een investeringsaanvraag ingediend bij de Dienst Zeevisserij voor het grootste gedeelte van deze ergonomische aanpassingswerken (uit te voeren door AS SCAN uit Hvide Sande). Het bedrag is anders te hoog om door het Vespas-project te worden gedragen.

In de loop van december 2010 wordt een beslissing genomen hieromtrent. De leden van de werkgroep worden op de hoogte gehouden inzake de verdere aanpak van deze ergonomische aanpassingen aan boord van de N.95, gedragen door het Vespas-project

Actie : opvolging en feed-back door Dirk Verhaeghe

5.2.7.6 Recentelijk doorgekorde netten 0.369 en Z.69 : rapportering, steun Rederscentrale

Tijdens voorgaande vergadering werd reeds diverse malen aangestuurd op een overleg tussen Nederlandse PO's en de Rederscentrale inzake het doelbust doorkorren van staande netten ondanks voorafgaande waarschuwingen

Er werd op 8 november tevens door de Rederscentrale een persbericht opgemaakt en verstuurd inzake het vermijden van doorkorren van de netten van onze passief vissers, waarvoor dank (een kopij van dit persbericht werd aan de leden van de werkgroep overhandigd).

Tevens werd dit persbericht aan de collega's van "Visserijnieuws" overhandigd. Gedurende het "Schakels en Potten" project werd diverse aangiftes gedaan bij de zeevaartpolitie alsook werd "Visserijnieuws" en de Rederscentrale via een bericht op de hoogte gebracht van de experimenten, doch zonder veel gevolg.

Het is nodig dat de aanpak van deze problematiek op een waterdichte beleidsmatige wijze gebeurt

Recent werden de netten van Bart Schiltz (Z.69) en Marnix Verleene (0.369) ter hoogte van de Wenduinebank “bewust” doorgekord, dit te herkennen aan het heen en weer vissen van een ander vaartuig door hun netten. Van beide overtredingen werd een PV opgemaakt en werden de leden van de werkgroep op de hoogte gebracht. De Z.69 was 1200 meter netten kwijt, de 0.369 3000 meter.

Initieel voor de vissers zelf, alsook voor de verdere experimenten binnen het Vespas-project is het systematisch doorkorren van de staande netten onaanvaardbaar en dient dringend ingegrepen te worden.

Vandaar dat de Rederscentrale heeft beloofd om een vergadering te beleggen met de Belgische kustvissers, Deltawind, Zevibel, andere Nederlandse PO's, de sportvissers om finaal paal en perk te stellen aan het verder doorkorren van de staande netten. Ook dient een methodiek te worden ontwikkeld inzake het melden van dergelijke inbreuken alsook het opvragen van VMS-data

Actie : Rederscentrale om een vergadering te beleggen met de betrokken instanties en verenigingen

5.2.7.7 Aanvullende vragen, suggesties en opmerkingen... Inzetten van passief vissende vaartuigen binnen de windmolenparken

Terwijl vissersvaartuigen in het VK probleemloos worden ingezet als logistieke ondersteuning binnen de windmolenparken was dit het antwoord van onze eigen instantie (via Ir Wackenier):

In overleg met dhr Heylbroeck wil ik u als volgt informeren.

Een "vissersvaartuig" kan niet zomaar voor andere werkzaamheden worden ingezet. Als een vaartuig voor andere werkzaamheden zoals supply vessel wordt ingezet, dan wordt het namelijk aanzien als "vrachtschip". Dit heeft gevolgen inzake schouwing, certificatie, classificatie, vrijboordcertificaat, bemanning enz.

Nochtans is het economisch broodnodig dat onze passief vissende vaartuigen tijdens de periodes waarbij niet kan of mag gevist worden, ingeschakeld worden als supply-of survey vaartuig voor logistieke opdrachten binnen de windmolenparken. Ook de concessiehouders zelf zijn hier voorstander van (ref.initiële gesprekken ILVO met Belwind, C-Power, Electrawinds,...)

Marc Welvaert haalt tijdens de vergadering aan dat dit eventueel wel mogelijk zou zijn en dat hij dit verder ging onderzoeken

Actie : Marc Welvaert (dienst Zeevisserij) om na te gaan aan welke voorwaarden moet voldaan worden om in aanmerking te komen voor supply- en survey opdrachten binnen windmolenparken (vb tijdelijke afgifte licentie, vistuig afhalen van boord,...), ook in overleg met de Zeevaartinspectie

Standpunt leden van de werkgroep inzake de mogelijke passieve visserij binnen windmolenparken – ondersteuning RC

De leden werden aan de hand van foto- en beeldmateriaal op de hoogte gebracht van de visserij binnen de windmolenparken in het VK. Alle leden wensen de passieve visserij te beoefenen binnen de bestaande en nieuwe concessiegebieden, ondanks de instelling via KB van een veiligheidszone van 500 meter.

Dirk Verhaeghe vermeldt dat er tussen Electrabel en het ILVO een intentieverklaring werd opgesteld inzake samenwerking wat visserij en maricultuur betreft, eens de concessie zou bekomen worden.

De leden vragen de Rederscentrale om toch de nodige stappen te ondernemen om passieve visserij toch toe te laten binnen de windmolenparken adhv verder overleg of toch minstens de wens van de passief vissers formeel over te maken aan de bevoegde overheden

Er wordt immers de opmerking gemaakt dat “de vissers zelf nooit bezwaren hebben ingediend tegen het verbod om te vissen binnen de windmolenparken”...

Actie : Rederscentrale in overleg met de bevoegde overheid

Sportvisserij en het “zwarte circuit”

Diverse Nederlandse beroepsvissers hebben een vergunning gekocht en zetten hun gevangen zeebaars/kabeljauw af op de veiling in Zeebrugge. De leden van de werkgroep vragen opheldering hoe dit reglementair praktisch mogelijk is en hoe zij deze vergunning kunnen kopen onder welke voorwaarden en modaliteiten.

Tijdens de vergadering haalt Bart Schiltz aan dat er opnieuw kleine vaartuigen met een dergelijke licentie officieel veilen in Zeebrugge. De wrakken worden als dusdanig nog meer afgezet zodat het voor de staand want visserij zeer moeilijk wordt om rustig hun eigen visserij rond deze wrakken te gaan beoefenen

Enige informele informatie werd bekomen inzake deze reglementering, doch enkel op aanvraag te bekomen via het ILVO

Een kopij van deze reglementering werd bezorgd aan Bart Schiltz, Luk Louwagie en Marc Dezutter

Datum volgende vergadering : nog te bevestigen (voorstellen qua tijdstip zijn welkom)

5.2.8 Verslag 8ste vergadering werkgroep “Passieve Visserij”

4 MAART 2011- ILVO

Aanwezig :

Verhaeghe Dirk	ILVO (afdeling techniek)
Bart Schiltz	Reder Z.69
Luk Louwagie	Reder/schipper N.95
Tom Craeynest	Rederscentrale (stafmedewerker)
Jean-Pierre Damman	Schipper/Reder 0.554
Marc Dezutter	Reder N.22
Peter Dezutter	Schipper/Reder N.22
Marnix Verleene	Schipper/Reder 0.369
Gery Vanderbeken	Reder N.95
Philippe Godefroid	Schipper/reder N.32
Els Torreele	ILVO (sectiehoofd afdeling Biologie) - tijdelijk
Nick Eloot	U-Gent (thesis-student “Quotabeheer passieve visserij”)

Afwezig :

Benoit Beernaert	Rederscentrale (verontschuldigd)
Hans Polet	ILVO (verontschuldigd)

Overhandigde documenten :

- Voorstel gedragscode afhaling/beheer/gebruik aangekocht vistuig
- Artikel inzake Europees verbod op bijvangst

Agenda :

09.30 h

1. Goedkeuring verslag zevende vergadering “Passieve visserij” van 23 november jongstleden
2. Studie UGent inzake quota voor passieve visserij : korte toelichting betreffende de inhoud van dit project
3. Evaluatie/verdere stappen inzake onderhoud met de zeevaartinspectie (Ir.Wackenier) betreft de inzetbaarheid van vissersvaartuigen als supply-en surveyvaartuig voor logistieke taken binnen de windmolenparken
4. Overlopen nog niet uitgevoerde actiepunten van vorige vergaderingen
5. Opmaak van het visplan 2011 voor de passieve visserij : opbouw/aanpak/presentatie/....
6. Aankoop/levering vistuig : stand van zaken/planning gebruik
7. Verdere ondersteuning start-up Z.69 en N.22
8. Projectvoorstel Marnix Verleene : “Vissersbent” (petitie totaal nieuwe visserij)
9. Korte evaluatie resultaten werkgroep tot op heden

10. Participatie seminarie “duurzame visserij” : Maritiem Instituut van 8 april aanstaande

11. Aanvullende vragen/opmerkingen/suggesties

12. Andere...

Verslag

5.2.8.1 Goedkeuring verslag zesde vergadering “Passieve visserij” van 23 november jongstleden

Het vorige verslag wordt door iedereen zonder opmerkingen door iedereen goedgekeurd

5.2.8.2 Studie UGent inzake quota voor passieve visserij : korte toelichting betreffende de inhoud van dit project

Nick Eloit (UGent) heeft de opdracht om een studiewerk te maken inzake het quotabeheer en – problematiek bij de passieve visserij (samen met de ILVO-sectie “Biologie”). Nick licht kort de inhoud en doel van dit werk toe aan de aanwezigen. Het is ook de bedoeling dat er diverse gesprekken/interviews komen met de passief vissers inzake deze problematiek, dus heel wat interactie inzake aanpak en vooral luisteren naar wat onze passief vissers denken hieromtrent.

Hoe kan een degelijk quotabeleid gekoppeld worden aan een “all year round” visserij om te vermijden dat er te veel “dode” visperiodes zijn is een belangrijke thema. Tevens rijst de vraag of de passief vissers niet moeten behandeld worden als een apart vlootsegment ?

De inhoud en resultaten van dit werk zullen dan ook bijzonder nuttig zijn om te bespreken met de Dienst Visserij in overleg met het ILVO en de betrokken reders/schippers. Ook het algemene visplan voor de passieve visserij kan hieraan gekoppeld worden (tevens verder de nadruk leggen op het feit dat de passief vissers zelf heel wat inspanningen doen om niet gericht op kabeljauw te vissen en alternatieven zoeken).

Timing hiervoor : september/oktober (wanneer de adviezen aan Marc Welvaert en Frans Coussement – kabinetschef - worden voorgelegd). Dus concreet als werkgroep kort op de bal spelen inzake de impact van mogelijke quotawijzigingen voor de passieve visserij en tijdig overleg met de bevoegde beleids mensen.

Philippe Godefroid haalt na deze toelichting ook aan om het dagplafond voor rog te herbekijken. Het Belgisch reglement bepaalt 100 kg/24 h, doch houdt geen rekening met twinriggers < 15 meter. Er dient verder ook geïnformeerd worden hoe het verder zit met de rogvisserij met staand want.

Actie : Marc Dezutter verder verifiëren via de quotacommissie

5.2.8.3 Evaluatie/verdere stappen inzake onderhoud met de zeevaartinspectie (Ir.Wackenier) betreft de inzetbaarheid van vissersvaartuigen als supply-en surveyvaartuig voor logistieke taken binnen de windmolenparken

Refererend naar het overleg met de Zeevaartinspectie van 8 februari jongstleden en het aanvullende verslag, dient de drempel inzake mogelijkheden voor de passief vissers verlaagd te worden wat haalbaarheid betreft.

Ideaal zou zijn om als wachtschip te fungeren waarbij het vistuig zou mogen aan boord worden gehouden. Bevoorrading van personeel en goederen lijkt zeer moeilijk haalbaar, vandaar deze afzwakking. Er dient opnieuw overlegd te worden met Ir. Bart Wackenier van de Zeevaartinspectie

Actie : Dirk Verhaeghe om hierover feed-back te geven en om een nieuwe afspraak te maken

5.2.8.4 Overlopen nog niet uitgevoerde actiepunten van vorige vergaderingen

Problematiek rond het minimumloon : nog geen feed-back vanwege het Zeevissersfonds

De leden van de werkgroep vinden het meer opportuun om de minimum lonen per maand per bemanningslid te verdelen (hierover wel problemen te verwachten met de vakbond)

Deze problematiek zal verder worden opgevolgd binnen de werkgroep. Er was tevens een vraag van Jean-Pierre om het minimum loon ook binnen proefprojecten te laten toepassen

5.2.8.5 Algemeen visplan (Bart Schiltz) : presentatie en verdere strategie, voorstel quotacommissie

Een algemeen visplan dient tijdens een aparte vergadering verder worden afgerond. De leden van deze werkgroep hebben reeds hun voorstel eind 2010 ingediend bij het ILVO voor verdere verwerking

Luk Louwagie vindt het delicaat om een apart visplan op papier te zetten, doch hier gaat het over een algemeen visplan in ieders belang waar met iedereen zijn desiderata kan rekening worden gehouden. We dienen inderdaad met de nodige omzichtigheid te werk te gaan

Actie : Dirk Verhaeghe voor opmaak van een voorlopig nog goed te keuren algemeen visplan

5.2.8.6 Aankoop/levering vistuig : stand van zaken/planning gebruik

Tegen week 15 worden alle netten van leverancier "Frydendahl" geleverd, waarbij een kwaliteits- en ingangscontrole dient te gebeuren waar het vistuig wordt opgeslaan (VVC Zeebrugge)

Eens de goederen vrijgegeven worden, zullen de betrokken reders via het ILVO op de hoogte gebracht worden inzake de verdere planning wat het gebruik van deze netten betreft

Actie : Dirk Verhaeghe

5.2.8.7 Verdere ondersteuning start-up Z.69 en N.22

Jean-Pierre Damman en Bart Schiltz zullen Peter/Marc Dezutter verder helpen inzake respectievelijk het werken met kieuw- en warrelnetten

Er werd eerder reeds besloten dat een vergoeding van 125 euro per dag per man kan worden verhaald op het Vespas-project, wat opleiding aan boord van de schepen van collega's betreft. Hiervoor maakt elk bemanningslid die mede de opleiding geeft, een schuldvordering ls particulier voor de onkosten.

5.2.8.8 Projectvoorstel Marnix Verleene : “Visserbent” (petitie totaal nieuwe visserij)

Marnix licht zijn voorstel en achterliggende gedachte toe betreft “Visserbent”. Een petitieblad kon door de aanwezige leden van de werkgroep vrijblijvend worden ondertekend. De Rederscentrale haalt aan dat zij geen formeel standpunt kan innemen hieromtrent. Er wordt ook gedacht om de verkoop “aan de trap” in Oostende op termijn te koppelen aan de nieuwe visveiling in Oostende.

Er is ook een mooie opportuniteit om duurzaam gevangen vis te verkopen via het bestaande netwerk van Veeakker (www.veeakker.be). Dit omvat zowel verse als vers ingevroren duurzaam gevangen vis. Er is wel geen mogelijkheid om deze vis te fileren/verpakken, dus dient dit reeds voor de eigenlijke verkoop gebeurd te zijn

Actie : Dirk Verhaeghe maakt een eerste afspraak met Veeakker inzake de haalbaarheid van dergelijke verkoop

5.2.8.9 Korte evaluatie resultaten werkgroep tot op heden

De leden zijn tot op heden tevreden van de resultaten van de werkgroep tot op heden. Er werden geen aanvullende opmerkingen of corrigerende suggesties gemaakt

5.2.8.10 Participatie seminarie “duurzame visserij” : Maritiem Instituut van 8 april aanstaande

Het Mercator-Instituut vroeg recent aan het ILVO om deel te nemen aan hun seminarie “duurzame visserij”, dat georganiseerd wordt op 8 april aanstaande (vrijdag van 13 tot 16.30 h). Er werd gepolst naar de interesse van de werkgroep om eventueel hier aan deel te nemen (adhv lezing/presentatie). Marnix en Philippe zijn bereid hier aan deel te nemen, doch alle andere leden zijn uiteraard ook welkom.

Actie : ILVO om dit verder op de volgen en te organiseren

5.2.8.11 Inlassing van alle beschikbare informatie inzake “duurzame alternatieve en passieve visserij” in het lessenpakket van het maritiem instituut “Mercator”

Er zal binnenkort overleg gebeuren met het ILVO inzake de overdracht van alle relevante informatie/documentatie/beeldmateriaal betreft duurzame alternatieve en passieve visserij in het lessenpakket van het maritiem instituut “Mercator”

Actie : Dirk Verhaeghe (ILVO) ism Jan Denys (directeur, Mercator-instituut)

5.2.8.12 Mechanisch systeem om oude netten af te slaan (Nederland)

Jean-Pierre Damman vroeg of er interesse was om een Nederlands systeem te gaan bekijken die het mogelijk maakt om oude netten op een rendabele afdoende wijze af te slaan. Dit werd positief onthaald

Actie : Jean-Pierre om een mogelijk bezoek te organiseren van zodra tijd, dit ism het ILVO

5.2.8.13 Natura-2000 gebieden : stand van zaken

Jochen Depestele (ILVO-visserij) gaf kort een nuttige uiteenzetting inzake de verdere ontwikkelingen betreft Natura 2000 en de mogelijke impact voor de passief vissers.

Hun belangen worden uiteraard verdedigd door de Rederscentrale, doch is het wenselijk dat deze werkgroep kort op de bal kan spelen wanneer input of standpunten/meningen van de werkgroep “passieve visserij” nodig zou blijken. Marc Dezutter kan dit als lid van de Raad van bestuur van de Rederscentrale tevens opvolgen

FOD Leefmilieu is tevens verplicht om een studie te maken inzake de socio-economische gevolgen van Natura 2000 voor de visserij. Op termijn zou het inderdaad handig zijn indien Natura 2000-gebieden zouden kunnen benut worden door de passief vissers. De werkgroep wenst dan ook proactief betrokken te worden bij alle relevante adviezen die hen aanbelangen.

De betrokken verantwoordelijke Geert Raeymaekers werd op de hoogte gebracht van het bestaan van deze werkgroep alsook de vraag om via de Rederscentrale en ILVO op de hoogte te worden gehouden van alle relevante wijzigingen/aanpassingen in het belang van de passief vissers wat Natura 2000 betreft. Zo kan beleidsmatig zéér kort op de bal worden gespeeld (hieronder alvast een eerste feed-back, na actie van het ILVO) :

“Bedankt voor je mail met informatie over de werkgroep passieve visserij. Ik coördineer inderdaad binnen de dienst MM de voorbereiding van de visserijmaatregelen het Belgische deel van de Noordzee en in Natura 2000 gebieden in het bijzonder.

De dienst MM heeft vorig jaar met het Departement Landbouw en Visserij afgesproken om elkaar wederzijds te informeren en te betrekken bij het uitvoeren van het beleid waar de beide instanties een “overlap hebben”, in case visserijmaatregelen in Natura 2000 gebieden en de hervorming van het GVB.

Wat de visserijmaatregelen in Natura 2000 betreft, bereid ik een plan van aanpak voor wat ik in de eerste plaats zal bespreken met Dept. Landbouw en Visserij (de dienst van Johan Heyman) – maar het staat voor mij reeds vast dat de key-players (zoals Rederscentrale en ILVO) nauw bij dit overleg betrokken zullen worden.

Tot binnenkort voor meer nieuws hierover”

Geert

Raeymaekers

Marine expert

DG Leefmilieu | DG Environnement

5.2.8.14 Man-over-boord systeem

Tom Craeynest meldde verder ook nog dat de subsidies voor het MOB-systeem vervallen op 30 juni 2011, dus verdere aanvragen dienen zeker tijdig te gebeuren

5.2.8.15 Volgende vergadering van de werkgroep

Nog geen datum vooropgesteld, wel opportuun om een aparte vergadering in te lassen inzake opmaak van een algemeen visplan

5.2.9 Verslag 9de vergadering werkgroep “Passieve Visserij”

5 APRIL 2011 - ILVO

Aanwezig :

Verhaeghe Dirk	ILVO (afdeling techniek)
Hans Polet	ILVO (afdeling techniek)
Bart Schiltz	Reder Z.69 - tijdelijk
Jean-Pierre Damman	Schipper/Reder 0.554
Marc Dezutter	Reder N.22
Peter Dezutter	Schipper/Reder N.22
Marnix Verleene	Schipper/Reder 0.369
Nick Eloot	U-Gent (thesis-student “Quotabeheer passieve visserij”)
Eddy Landuyt	Vlaamse visveiling
Wim Versteden	Veeakker
De Heer Versteden	Veeakker
Bart Van Molle	Zaakvoerder, vishandel Neptunus

Afwezig :

Benoit Beernaert	Rederscentrale
Tom Craeynest	Rederscentrale
Luk Louwagie	Reder/schipper N.95
Gery Vanderbeken	Reder N.95
Philippe Godefroid	Schipper/reder N.32

Overhandigde documenten :

- Agenda
- Vragenlijst Quotabeheer en –beleid (Nick Eloot – Ugent)

Agenda :

09.30 h

1. Presentatie VEEAKKER VZW inzake de interesse/huidige verkoopstructuur van “duurzaam gevangen vis”
2. Bespreking haalbaarheid distributie/verkoop “duurzaam gevangen vis” via VEEAKKER VZW – groepsdiscussie
 - a. (einde discussie voorzien rond 11.00 h) ism Vlaamse Visveiling/Reders
3. Dan specifiek voor de leden van de werkgroep :
4. Opvolging Bart Schiltz als voorzitter van de werkgroep “Passieve Visserij”
5. Visplan 2011
6. VESPAS-project : stand van zaken
7. N.22 – N.32 : verdere opleiding/evaluatie
8. Aanvullende opmerkingen/suggesties/vragen...

Verslag

5.2.9.1 Goedkeuring verslag achtste vergadering van de werkgroep “Passieve visserij” van 4 maart jongstleden

Het vorige verslag wordt door iedereen zonder opmerkingen door iedereen goedgekeurd

5.2.9.2 Afscheid Bart Schiltz als voorzitter – keuze van een nieuwe voorzitter

“Bedankt Bart voor je inzet en creatieve ideeën als voorzitter van deze werkgroep. We begrijpen uw beslissing en wensen je verder het beste toe, we blijven contact houden”

Alle leden betreuren het vertrek van Bart Schiltz en hopen dat het wegvallen van de Z.69 als passief vissersvaartuig geen averechts effect zal hebben op de verdere ondersteuning van onze passief vissers vanwege het beleid

Het voortbestaan van deze werkgroep is beleidsmatig zeer belangrijk. Voor een vlugge continuïteit werd Jean-Pierre Damman verkozen tot voorzitter van onze werkgroep, het ILVO blijft verder het secretariaat verzorgen

5.2.9.3 Mogelijkheden verkoop “duurzaam gevangen vis” via Veeakker (www.veeakker.be)

De Heer Wim Versteden van Veeakker geeft een zeer interessante uiteenzetting over de werking van Veeakker alsook de mogelijkheden voor de “duurzaam gevangen” vissoorten inzake aankoop en distributie naar een bestaand klantennetwerk (in bijlage vinden jullie een kopij met de kernideeën van deze presentatie)

Men kan dus instappen in een bestaand distributienetwerk met een zestigtal verkooppunten. Natuurpunt (6000 gezinnen die lid zijn) is een interessante partner van Veeakker en zullen beslist geïnteresseerd zijn inzake het “verhaal”, “vismethodiek” en “retraceerbaarheid” van deze passieve visserij. Ook stichting “De Noordzee” uit Nederland erkent ook de inspanningen van Veeakker volop

Iedereen beseft dat een dergelijke visverkoop een trage intensieve groei zal kennen, doch op termijn een vast en trouw cliënteel kan opleveren. Opendeurdagen aan boord, deze visserij koppelen aan het toerisme (zoals “Vrijdag-visdag” in Nieuwpoort), meegaan op zee met de visser zelf,...ideeën genoeg !

De vis van Veeakker wordt momenteel enkel diepgevroren verkocht, doch we dienen ook de verse vis via dit circuit te verkopen. Volgens Eddy Landuyt moet de Vlaamse Visveiling daar serieus op werken.

Ronny Beschuyt (veiling Nieuwpoort) haalt het probleem aan van het “bewust vermengen” van duurzaam gevangen vis met andere minder duurzame partijen. Hier gaat het om een kwestie van vertrouwen alsook een rechtstreeks contact met de eindklant

Marc Dezutter haalt aan dat het plaatsen in de veiling van briefjes met een foto van het schip de N.22 op de duurzame vangst momenteel nog geen impact heeft op een meerwaarde

Nick Eloit maakte de opmerking dat men zich ook moet focussen op seizoensgebondenheid alsook het beschermen van paaizieke vis.

Eddy Landuyt (Vlaamse Visveiling) vermeldde dat er in Wieringen op vrijdag een rechtstreekse visverkoop bestaat aan particulieren en vroeg om hieromtrent meer inlichtingen in te winnen

Actie : Dirk Verhaeghe (via Ab Post van de producentenorganisatie Wieringen)

Ook dient via de vishandel geïnformeerd worden wat de werkelijke meerwaarde is van de “duurzaam gevangen vis”, hoe verloopt dit momenteel ?

Bart Van Molle (Neptunus) stelde voor om een “toeristenveiling” mogelijk te maken en eventueel reclame te maken op de kusttram of via brochures. Praktisch kan de vis gekuist worden door een geïnteresseerde vishandel of de VDAB (fileeropleiding – vismijn Oostende)

Bart gaf ook aan dat bijvoorbeeld “Bar de ligne” (nog) géén echte meerwaarde biedt in de handel. Eddy Landuyt haalt een voorbeeld aan van een Zwitserse klant waar een “verhaal” gekoppeld aan het vaartuig en unieke verpakking wel een meerwaarde oplevert. Ideaal ware om de gevangen vis te linken aan een visgrond, duurzame visserijmethode, extra kwaliteitsinspanning,...eventueel retraceerbaar via een website (wat in Nederland nu reeds het geval is)

MSC-vis kan ook een negatieve invloed hebben op de verdere verkoop (vb.Thyboron, eerst verkoop MSC-schol, nadien ging de rest in opvang)

Dirk Verhaeghe gaf aan dat een (dure) investering in een MSC-certificaat geen garantie is voor succes. De Nederlandse staat wil vissers bijvoorbeeld (vooral in Scheveningen, Katwijk, IJmuiden, Urk) krijgen géén stuiver meer voor hun “duurzaam gevangen vis” ! De meerwaarde zal écht moeten komen van het verhaal rond de eigenlijke visserijmethode, kwaliteit en retraceerbaarheid.

Afgesproken acties :

Beslist opnieuw samenkomen, de bestaande kopers eens op voorhand polsen inzake een aparte veiling op voorhand

Deze verkoopsoortuunititeit via Veeakker integreren binnen een projectvoorstel inzake de valorisatie van duurzaam gevangen vis (“Valduvis”)

De sterk geïnteresseerde Vlaamse Visveiling wat tijd geven inzake de verdere praktische uitwerking van dit idee

Zeker deze verkoopsoortuunititeit via Veeakker benutten ! Iedereen was unaniem inzake de haalbaarheid mits een goede doordachte voorbereiding en samenwerking

5.2.9.4 Studie UGent inzake quota voor passieve visserij : korte toelichting betreffende de inhoud van dit project : aanvullende vragenlijst

Nick Eloot (UGent) heeft de opdracht om een studiewerk te maken inzake het quotabeheer en – problematiek bij de passieve visserij (samen met de ILVO-sectie “Biologie”). Nick lichtte reeds kort de inhoud en doel van dit werk toe aan de aanwezigen. Het is ook de bedoeling dat er diverse gesprekken/interviews komen met de passief vissers inzake deze problematiek, dus heel wat interactie inzake aanpak en vooral luisteren naar wat onze passief vissers denken hieromtrent.

Hoe kan een degelijk quotabeleid gekoppeld worden aan een “all year round” visserij om te vermijden dat er te veel “dode” visperiodes zijn is een belangrijke thema. Tevens rijst de vraag of de passief vissers niet moeten behandeld worden als een apart vlootsegment ?

De inhoud en resultaten van dit werk zullen dan ook bijzonder nuttig zijn om te bespreken met de Dienst Visserij in overleg met het ILVO en de betrokken reders/schippers. Ook het algemene visplan voor de passieve visserij kan hieraan gekoppeld worden (tevens verder de nadruk leggen op het feit dat de passief vissers zelf heel wat inspanningen doen om niet gericht op kabeljauw te vissen en alternatieven zoeken).

Timing hiervoor : september/oktober (wanneer de adviezen aan Marc Welvaert en Frans Coussement – kabinetschef - worden voorgelegd). Dus concreet als werkgroep kort op de bal spelen inzake de impact van mogelijke quotawijzigingen voor de passieve visserij en tijdig overleg met de bevoegde beleids mensen.

Nick Eloot overhandigde aan de aanwezige reders een nuttige vragenlijst die dient om een degelijk overzicht te krijgen van de passieve visserij in België en lichtte verder de in te vullen vragenlijst toe waar nodig.

5.2.9.5 Algemeen visplan : presentatie en verdere strategie, voorstel quotacommissie

Een algemeen visplan dient tijdens een aparte vergadering verder worden afgerond. De leden van deze werkgroep hebben reeds hun voorstel eind 2010 ingediend bij het ILVO voor verdere verwerking

Dirk Verhaeghe bezorgde reeds aan alle leden een kopij van het voorstel tot visplan, gebaseerd op de input van alle reders. Deze dient nog verder besproken en goedgekeurd te worden tijdens een verder te bepalen vergadering

5.2.9.6 Aankoop/levering vistuig : stand van zaken/planning gebruik

De Deense netten (behalve de Osada-kwaliteit ex-Japan) werden vorige week reeds geleverd

Eens de goederen vrijgegeven worden, zullen de betrokken reders via het ILVO op de hoogte gebracht worden inzake de verdere planning wat het gebruik van deze netten betreft. Er wordt verder nog gewacht op het broodnodige nieuws van de overheid inzake de verdere verlenging van het VESPAS-project alsook de subsidiesteun.

Door het wegvallen van de Z.69 en het niet onmiddellijke gebruik van staande netten door de N.32, dient bij de volgende vergadering na het vrijgeven van de netten een nieuwe gebruiksplanning te worden opgemaakt

Actie : Dirk Verhaeghe/Hans Polet

5.2.9.7 Verdere ondersteuning N.22

Jean-Pierre Damman en Luk Louwagie zullen Peter/Marc Dezutter verder helpen inzake het werken met kieuwnetten. Er zit nu bloei in het water, het gebruik van nylon netten dringt zich op (deze zijn er niet), het gebruik van de Deense netten wordt aanbevolen na de bloei. Er wordt informatie ingewonnen via de Deense vissers die ook op de Oosthinderbank of in de buurt vissen. Marc haalt aan om de bakken op dek voor de netten anders op te stellen zodat de netten beter geschoten kunnen worden.

Peter en Marc vragen dan ook een verdere ondersteuning van het beleid, ILVO en de leden van de werkgroep. Verder praktisch advies dringt zich op, dus absoluut iedereen helpen waar dit kan ! Ook werd gevraagd om de aangekochte netten zo snel mogelijk te kunnen benutten

Actie : alle leden van de werkgroep, ILVO, Rederscentrale en dienst Zeevisserij

Volgende vergadering : nog een datum af te spreken

5.2.10 Verslag 10de vergadering werkgroep “Passieve Visserij”

25 OKTOBER 2011- ILVO

Aanwezig :

Van Craeynest Kris	ILVO (afdeling Visserij techniek)
Verhaeghe Dirk	ILVO (afdeling Visserijtechniek)
Emiel Broeckaert	Rederscentrale
Danny Huyghebaert	VSVC
Jean-Pierre Damman	Schipper/Reder 0.554
Wim Verstedden	Veeakker
Benoit Beernaert	Rederscentrale
Luk Louwagie	Reder/schipper N.95
Gery Vanderbeken	Reder N.95
Marc Welvaert	Dienst Zeevisserij

Afwezig en verontschuldigd :

Hans Polet	ILVO (afdeling techniek)
Marnix Verleene	Schipper/Reder 0.369
Philippe Godfroid	Schipper/reder N.32

Overhandigde documenten :

- Visplan passieve visserij
- Antwoord Dienst Zeevisserij inzake gecombineerd gebruik kieuw-/warrelnet
- Reactie N.32
- Overzicht VESPAS-netten en desiderata schippers/reders voor onmiddellijk gebruik

Agenda :

1. Presentatie VEEAKKER inzake de oprichting van PINTAFISH, het AS4-projectvoorstel en de plannen om duurzaam gevangen vis in hun bestaand verkoopsnetwerk op te nemen, mogelijkheden voor de passief vissers
2. VESPAS-project : verlenging, vistuig (overzicht, zie bijlage)
3. Simultaan gebruik kieuw- en warrelnetten (vraag 0.554), antwoord Dienst Zeevisserij
4. Visplan 2011 voor de passieve visserij , hoe moet het nu verder ? (zie kopij in bijlage)
5. Imagooverlies passieve visserij, hoe kan de Rederscentrale als PO helpen, welke steun is verder nodig ?
6. Waarom lukte het niet met de Z.69 en N.22 en welke lessen kunnen wij hieruit leren ?
7. Bemanningsprobleem/gebrek aan degelijke opleiding passieve visserij ?
8. Natura 2000 : kansen voor de passieve visserij ? Hoe en in welke mate kan de Rederscentrale de belangen van de passief vissers verdedigen ?

-
9. Nood om ter vervanging van Marc Dezutter, iemand van de passief vissers in de quotacommissie van de Rederscentrale te plaatsen
 10. Opmerkingen N.22 (Philippe Godfroid), kopij in bijlage
 11. Bijkomende vragen of opmerkingen, suggesties,...

Verslag

5.2.10.1 Mogelijkheden verkoop “duurzaam gevangen vis” via Veeakker (www.veeakker.be) – project “PINTAFISH”

De Heer Wim Versteden van Veeakker geeft een zeer interessante uiteenzetting over de werking en het doel van Pintafish alsook de mogelijkheden voor de “duurzaam gevangen” vissoorten inzake aankoop en distributie naar een bestaand klantennetwerk binnen VEEAKKER

Men kan dus instappen in een bestaand distributienetwerk met een zestigtal verkooppunten. Natuurpunt (6000 gezinnen die lid zijn) is een interessante partner van Veeakker. Ook stichting “De Noordzee” uit Nederland erkent de inspanningen van Veeakker volop

Iedereen beseft dat een dergelijke visverkoop een trage initiële groei zal kennen, doch op termijn een vast en trouw cliënteel kan opleveren. Opendeurdagen aan boord, deze visserij koppelen aan het toerisme (zoals “Vrijdag-visdag” in Nieuwpoort), meegaan op zee met de visser zelf,...ideeën genoeg !

Er werden reeds goede contacten gelegd met de VSVC (Vlaamse Schelpdieren-en Viscoöperatie) via Danny Huyghebaert, een samenwerking lijkt haalbaar (initieel vooral aankoop en verwerking). Tevens werd een eerste proefzending via de VSVC gerealiseerd

Benoit Beernaert haalt aan om VSVC de aankoop van de vis te laten uitvoeren, ook de vis gevangen tijdens de laatste 24 uur moet aan bod komen. De VSVC kan gerust een groothandel opstarten hiervoor, dit in samenspraak met Veeakker

Emiel Brouckaert haalt aan dat Pintafish eerder het “korte-keten” verhaal omvat en weinig met duurzaamheid te maken heeft (volgens hem drie pijlers : economisch/sociaal/ecologisch).

We vernamen verder dat het onder EVF-AS4 zwaartepunt ingediende projectvoorstel Pintafish niet werd weerhouden om betoelaagd te worden. Wim Versteden liet wel duidelijk weten om toch op een kleinschaliger wijze verder te doen met dit Pintafish-project en hoopt op een blijvende ondersteuning van alle betrokken partijen.

Luk Louwagie haalt aan om zo snel mogelijk met dit initiatief te starten

Door het ILVO werd reeds een milieuladder opgemaakt waarbij ook andere visserijmethoden gescreend werden, dit initiatief is niet limitatief voor de passieve visserij alleen

Conclusie : Pintafish is voor alle aanwezigen een zéér lovenswaardig initiatief, er kan gestart worden en gerekend worden op steun van de sector. Het ILVO en het VLIZ volgen de verdere uitwerking van Pintafish dan ook van dichtbij op

5.2.10.2 Nood om ter vervanging van Marc Dezutter, iemand van de werkgroep “passieve visserij” in de quotacommissie van de Rederscentrale te laten zetelen

Er dient informeel gepolst te worden of Marc Dezutter in de quotacommissie wenst te blijven en of hij kan vervangen worden door een passief visser. De Rederscentrale lijkt immers vragende partij om iemand van het klein vlootsegment in de quotacommissie op te nemen

Actie : Jean-Pierre Damman

5.2.10.3 Algemeen visplan/quotagebonden vragen : presentatie en verdere strategie, voorstel quotacommissie

Het algemeen visplan voor alle passief vissers werd een jaar terug opgemaakt, doch is niet meer representatief. Deze problematiek dient verder besproken te worden eens een passief visser kan zetelen in de quotacommissie

Actie : de nieuwe vertegenwoordiger van de passief vissers in de quotacommissie

Jean-Pierre Damman haalt aan dat de passief vissers op het eind van het jaar oiv het weer en quota quasi niks verdienen. Dan is er tijdens deze periode nochtans behoorlijk wat kabeljauw te vangen. Jean-Pierre stelt voor om 2 à 3 dagen per maand tijdens deze moeilijke periode toch afwijkend op kabeljauw te mogen vissen om toch ergens iets te kunnen verdienen. Dit kan bijvoorbeeld ook het geval worden voor de visserij op rog, een tijdelijke afwijkende regel in onderling overleg met de quotacommissie en de dienst Zeevisserij

Actie : Emiel Brouckaert, voorleggen aan de quotacommissie en de Dienst Zeevisserij

5.2.10.4 VESPAS-project : verlening tot april 2012

De verlenging van het project tot april 2012 werd mondeling door de Dienst Zeevisserij medegedeeld op 12 oktober jongstleden. Nochtans dient formeel een geschreven bevestiging te worden verstuurd naar de Rederscentrale wat tot op heden niet gebeurde

Actie : MARC Welvaert (Dienst Zeevisserij) voor duidelijkheid en definitieve bevestiging

5.2.10.5 Simultaan gebruik kieuw-en warrelnetten (vraag 0.554, antwoord Dienst Zeevisserij

In het kader van verdere mogelijke vergelijkende testen werd deze vraag aan de Dienst Zeevisserij gesteld met als antwoord “Kieuw-en warrelnetvisserij in de

kabeljauwherstelgebieden zijn onderworpen aan afzonderlijke KW-zeedagen plafonds. De EU-regel stelt dat indien er tijdens dezelfde zeereis met tuig uit twee verschillende categorieën wordt gevestigd, de inspanning wordt afgetrokken uit de twee categorieën. Hierop kunnen geen afwijkingen worden verleend

5.2.10.6 VESPAS-project : vistuig (overzicht zie bijlage)

Tijdens de voorbereidende vergadering van de werkgroep (25 oktober jongstleden) vroegen de reders van de N.95/0.554/0.369 na een selectie om netten voor zeebaars en tong snel aan te wenden nog in oktober als proef gezien de geschikte visperiode. Zo kunnen toch enkele praktische proeven worden uitgevoerd in functie van het VESPAS-project.

De selectie werd besproken met het ILVO en positief onthaald. Verder werd deze vraag voorgelegd aan de Rederscentrale gezien er niet direct ILVO-waarnemers konden meegaan op zee en dit in principe tegen de afgesproken projectvoorwaarden inging.

Tot op heden werd geen formeel akkoord bekomen gezien de verlenging van het VESPAS-voorstel sedert de bekendmaking op 12 oktober tot op heden niet schriftelijk door de Dienst Zeevisserij werd bevestigd aan de Rederscentrale (in de hoedanigheid van promotor)

Actie :

Rederscentrale voor formeel akkoord, verdere afspraken en overleg Hans Polet (ILVO-visserij)

De vraag werd ook gesteld om het niet testbare deel van het aangekocht vistuig toch proberen te verkopen. Het advies van de Rederscentrale is inderdaad de verkoop van zo veel mogelijk netten (het aangekochte vistuig is principieel volledig eigendom van het ILVO).

Actie :

ILVO informeert verder of de leveranciers niet kunnen geïnteresseerd zijn om de netten terug te kopen en overlegt verder met de Rederscentrale hieromtrent

5.2.10.7 Opmerkingen N.22 (Philippe Godfroid)

Een kopij van de opmerkingen werd aan iedereen voor en tijdens de vergadering overhandigd voor eventueel commentaar. Wegens tijdsgebrek werd hier tijdens de vergadering niet verder op ingegaan

5.2.10.8 Imagooverlies passieve visserij, hoe kan de Rederscentrale als PO helpen, welke steun is verder nodig ?

Bij diverse instanties, beleid en overheid heeft het imago van de passieve visserij een enorme deuk gekregen. De bedoeling om nieuwe investeerders aan te trekken voor dit type visserij lijkt eerder een negatief effect te hebben. Nochtans is het de wens van de overblijvende reders om de werkgroep toch verder te laten actief zijn, verder als officieel

werkorgaan van de Rederscentrale. Er wordt advies en ondersteuning gevraagd aan de Rederscentrale

Tijdens een discussie verlieten de reders van de N.95 misnoegd de vergadering

Actie : Formeel standpunt Rederscentrale inzake de verdere activiteiten en ondersteuning van de werkgroep "Passieve visserij"

5.2.10.9 Andere agendapunten

De resterende agendapunten werden wegens tijdsgebrek niet meer behandeld

Volgende vergadering : nog een datum af te spreken

5.3 Bijlage 3 - Verslagen van de informele vergaderingen

5.3.1 Verslag van de vergadering op 29 juni 2010

Aanwezig: Marc en Peter Dezutter (N.22), Luk Louwagie (N.95), Gery Vanderbeken (N.95), Veronique Moerman (Dienst Zeevisserij), Jean-Pierre Damman (0.554), Luc Mellaerts (SDVO), Hans Polet (ILVO), Dirk Verhaeghe (ILVO), Tom Craeynest (Rederscentrale)

Verontschuldigd : Philippe Godfroid (N.32), wegens eigen visserij, Marnix Verleene (0.369), wegens eigen visserij en noodassistentie Z.69, Bart Schiltz (Z.69), schipbreuk

Agenda

09.30 uur : inleiding, korte voorstelling van het project VESPAS

(Dirk Verhaeghe/Hans Polet)

09.45 uur :

- Bepalen welk aan te kopen vistuig , prioriteiten, bedrag
- Wanneer kan dit vistuig uitgetest worden ?
- Wie engageert zich om de testen uit te voeren ?
- Ondersteuning van de startende reders
- Uitleg/afspraken inzake de gemeenschappelijke aankoop/bewaring van het aangekochte vistuig
- Andere voorstellen/suggesties of opmerkingen
- Toelichting projectidee "Vermarkting duurzaam gevangen vis" i.s.m. de drie veilingen

11.45 uur : einde

Inleiding

Er wordt aangestipt dat deze vergadering op informele basis gebeurt en nog géén stuurgroepvergadering is gezien de notificatie van het project nog moet volgen en de Rederscentrale de officiële promotor is. Eens de notificatie bekomen is, kan een voorschot tot betaling door de Rederscentrale aangevraagd worden en de eerste officiële stuurgroepvergadering worden belegd.

Het VESPAS-project loopt reeds sedert 1 januari en eindigt op 31 december 2010. De levertijd van het vistuig bedraagt minimum drie maanden zodat het praktische gebruik/timing voor 2011 zal zijn. Vandaar dat de verlenging van VESPAS met de nodige twee jaar broodnodig is om relevante commerciële beroepservaring mee op te doen.

Er dient continuïteit en opvolging te zijn inzake de proeven aangaande passieve visserij. Het is van belang dat de activiteiten en begeleiding van de nieuwe starters N.22, N.32 en Z.69 voldoende in de verf worden gezet teneinde nieuwe kandidaat-investeerders aan te trekken (schoolvoorbeeld reconversie boomkor naar duurzame/alternatieve visserij). Het bemanningsprobleem is chronisch zodat alle nodige inspanningen moeten worden gemaakt zodat dit beroep aantrekkelijker wordt.

Mogelijk verlies van vistuig/verzekering

Regelmatig wordt passief vistuig doorgekord (vaker bewust dan onbewust) of raakt verloren. Gezien de netten vrij duur zijn en de lengtes aanzienlijk wordt gevraagd of een verzekering mogelijk is. Luc Mellaerts (SDVO) haalt aan dat er in het verleden met succes met verzekeraar Callant (contact : Sandra Isselée) werd samengewerkt

Valt een bijkomende verzekering onder “werkingskosten” ? Dit is onduidelijk, daarom dient verdere info inzake een mogelijke verzekering te worden ingewonnen.

Actie : Dienst Zeevisserij (Veronique) en Dirk (ILVO) - tegen volgende stuurgroepvergadering

Aan te kopen vistuig/planning/interesse

Per reder wordt overlopen wat de specifieke interesse is wat het aan te kopen vistuig betreft :

Vaartuig N.22

Jiggingtoestellen voor makreel : gebruik = 2011

Er is aan boord plaats voor 4 jiggers en Marc Dezutter heeft reeds gezorgd voor het nodige quotum makreel binnen de quotacommissie van de Rederscentrale. De opmerking werd gemaakt dat de firma DNG Ireland zelf geen jiggers maakt doch verdeler is voor een IJslandse firma gekend door Peter Dezutter (contactgegevens worden overgemaakt)

Hengels voor de lijnvisserij op zeebaars : gebruik = 2011

De N.95 heeft hier ruime ervaring en succes mee, het ILVO begeleidde destijds het specifieke project “Passieve visserij met de hengel”. Deze hengels kunnen uiteraard ook door andere geïnteresseerde reders worden gebruikt.

Schakels voor kabeljauw

Actie : Peter/Marc Dezutter – opgave hoeveelheid netten die nodig zijn

Vaartuig N.95

Tong : kieuwnetten (mono-multi-mono/multifilament)

Nuttig om de drie verschillende types naast elkaar te kunnen testen

Zeekat : met potten

Indien het risico op verlies van het vistuig beperkt wordt en mits het voorzien van gewaarborgde besomming en de nodige commercialisatie van het product loont het beslist de moeite om verdere testen uit te voeren . Er werd reeds afdoende kennis opgebouwd met dit type visserij en het voordeel is dat elke andere deelnemende reder tevens vrij makkelijk dit type visserij kan overnemen (deze visserijtechniek is enorm beperkt in de tijd en locatie)

Vaartuig 0.554

Tong : Deense kieuwnetten

Zeebaars : driftnetten (opleiding nodig !)

Jean-Pierre zou op termijn volledig willen overschakelen naar kieuwnetten (ook minder belastend en tijdrovend voor de bemanning)

Gewaarborgde besomming

Er wordt overeengekomen om de gewaarborgde besomming niet als regel te nemen doch wel bij de “risicogebonden” proeven. Er dient per kandidaat een budget te worden voorzien, dit met een rem.

Actie : Veronique informeert naar de modaliteiten en voorwaarden voor het aanwenden van een gewaarborgde besomming bij de Dienst “Zeevisserij

Inbreuken door andere vaartuigen (dookkorren van vistuig)

Dit moet vermeden worden door onderling overleg met de Rederscentrale als officieel orgaan en in samenspraak met de producentenorganisaties in vooral Nederland. Er dienen concrete afspraken te worden gemaakt gekoppeld aan sancties en AIS-tracking. Iedereen vindt dit een zéér belangrijk probleem dat dringend voor het uitvoeren van de beoogde proeven moet opgelost worden.

Actie : de werkgroep “passief vissen” in onderling overleg met de Rederscentrale

Simultaan vergelijkende testen van warrel- en kieuwnetten

Hans Polet vindt het simultaan vergelijkend testen van kieuw- en warrelnetten zeer relevant. Hiervoor is wel een gewaarborgde besomming noodzakelijk.

Lidmaatschap van de Rederscentrale gekoppeld aan het VESPAS-project

Dit blijkt een hekel punt te zijn gezien in principe iedereen vrij is van mening of lidmaatschap om in aanmerking te kunnen komen voor een EVF-project

Actie : Tom Craeynest informeert hier verder bij de Rederscentrale voor een formeel vrijblijvend standpunt

Jiggers op overschot

Luc Mellaerts haalt aan dat er voor zo’n 20.000 euro aan jiggers bij de firma DNG Ireland nog moeten geleverd worden. Blijkbaar een opportuniteit voor onze passief vissers ? Een kopij van de factuur werd alvast aan het ILVO bezorgd

Actie : ILVO om dit verder na te gaan wat nog mogelijk is qua gebruik

Jiggers voor makreel : testen in Nederland

Momenteel worden in Nederland via een project op het vaartuig van Rems Cramer testen gedaan met Zweedse jiggers voor makreel. Een personeelslid van de sectie “Techniek” gaat mee als waarnemer

Actie : ILVO voor het doorgeven van de resultaten aan de geïnteresseerde reders

Proefproject passieve visserij in Nederland

In Nederland verloopt via het VIP (Visserij Informatie Platform) en de Vissersbond een ruim project inzake passieve visserij geïnspireerd op het ILVO-project “Schakels en Potten”. Na het beëindigen van deze testen zullen de resultaten worden overgemaakt aan de geïnteresseerde reders

Actie : ILVO voor overdracht kennis en gegevens

Verlengstuk VESPAS II

Iedereen gaat akkoord om VESPAS met twee jaar te verlengen met tevens bijzondere aandacht voor :

- Ruim bedrag “gewaarborgde besomming”
- Vergelijkende testen met kieuw-en warrelnetten met diverse vaartuigen gebaseerd op externe factoren (weer, tij, locatie, seizoen, ..) – concreet zijn quasi alle schippers/reders bereid om deze testen te gaan uitvoeren in functie van wetenschappelijk onderzoek inzake selectiviteit, doeltreffendheid en omgevingsgerelateerde factoren. Zo kan een groot deel van de kust in kaart worden en kan deze belangrijke informatie onderling uitgewisseld worden (ook voor nieuwe starters zeer waardevol)
- Aanpassen installaties aan boord in functie van de ergonomie en efficiëntie van het werken (vb tafel, nethauler, netclearer, net-transporter, koelinstallatie, opslagbakken voor de netten,...) – belangrijk inzake het behouden van de bemanning door op een zo ergonomisch mogelijke wijze te gaan vissen
- Kwaliteit, promotie, marketing, kwaliteitslabel, valorisatie van de duurzaam gevangen vis,....
- Opleiding via buitenlandse contacten van bepaalde vistechnieken, zelf meegaan met andere vissers of een beroep doen op buitenlandse contacten om mee aan boord te gaan met de betrokken Vlaamse vissers
- Innovatief vistuig (“Jiggers”) dat uitvoerig zal getest worden door de N.22 en Z.69

Actie : in onderling overleg met de betrokken vissers/reders en de Rederscentrale zal het ILVO een projectvoorstel opmaken

Planning/overzicht gemaakte afspraken/gebruik vistuig

Een overzichtelijk actieplan gekoppeld aan het verlanglijstje wordt aan het begin van het project formeel goedgekeurd. Het principe is dat wie zicht vooraf engageert prioriteit heeft. Een voorafgaand engagement is noodzakelijk gezien het best mogelijk is dat twee verschillende reders op hetzelfde moment vistuig willen testen in een zeer beperkte periode. Goede afspraken = even goede vrienden

Actie : ILVO tegen de volgende stuurgroepvergadering

Afspraken met de afwezige schippers/reders

De afwezige reders werden persoonlijk op de hoogte gebracht van de gemaakte afspraken en planning gemaakt tijdens deze vergadering, hieronder alvast hun commentaar en wensen :

Z.69 (Bart Schiltz – 30 juni 2010)

- jiggers (2 langscheepse met onthakers, speciale aandacht voor de setjes haken)
- tong : kieuwnetten (en vergelijkende testen met warrelnetten)
- warrelnetten voor kabeljauw (voor gebruik in het najaar)
- tarbotnetten onder voorbehoud

0.369 (Marnix Verleene- 30 juni 2010)

- tong : vergelijkende testen kieuw- en warrelnetten (eventueel met kortere setje vb 90 m)
- drijfnetten voor zeebaars
- zeebaars : gebruik van hengels
- schakels voor kabeljauw

N.32 (Philippe Godefroid – 1 juli 2010)

Philippe is momenteel nog bezig met de twinrigvisserij en kan momenteel geen planning doorgeven inzake het gebruik van vistuig voor de staand want visserij. Het is de bedoeling om eerst te leren van de collega's en hen te volgen wat feitelijke planning betreft. We zorgen ervoor dat Philippe uiteraard kan gebruik maken van het aangekochte vistuig voor gemeenschappelijk gebruik.

Algemeen overzicht van het aan te kopen vistuig in functie van de interesse van de betrokken reders

VESPAS : planning inzake aankoop en gebruik van het vistuig	N.95	N.22	N.32	0.369	0.554	Z.69
<u>Jiggers voor makreel</u>		4 st.				2 st.
<u>Tong : kieuwnetten</u>	ja			ja	ja	ja
<u>Hengels voor lijnvisserij op zeebaars</u>		ja		ja		
<u>Drijfnetten voor zeebaars</u>				ja	ja	
<u>Tarbotnetten</u>						ja
<u>Schakels voor kabeljauw</u>		ja		ja		ja
<u>Vallen voor zeekat</u>	ja					
<u>Schakels voor tong betreft vergelijkende testen met kieuwnetten (mono-multi-mono/multi filament)</u>	ja	ja		ja		ja

Eerste officiële vergadering van de stuurgroep

Van zodra de notificatie wordt ontvangen, zal de Rederscentrale als promotor van het VESPAS-project een eerste officiële vergadering van de stuurgroep beleggen.

Aanvullende opmerkingen, suggesties of vragen met betrekking tot dit verslag

Hiervoor kan telefonisch (059.569881) of per mail contact worden opgenomen met Dirk Verhaeghe of Hans Polet

5.3.2 Verslag vergadering met ILVO op dinsdag 19 oktober

Aanwezig: Benoit Beernaert (Rederscentrale), Emiel Brouckaert (Rederscentrale)

Hans Polet (ILVO), Lut Vande Velde (Rederscentrale) en Dirk Verhaeghe (ILVO)

De Rederscentrale heeft het voorschot van 119.280 € ontvangen en wenst voor de verdeling van de voorschotten afspraken te maken.

Volgens de projectaanvraag behelst het procentuele aandeel van de drie partijen:

ILVO: 76 %

N. 22: 15 %

RC: 9 %

en Emiel Brouckaert stelt voor om de gelden dan ook op deze basis te verdelen.

In de stuurgroepvergadering van 10 september werd er overeengekomen om het bedrag toegewezen aan N.22 te verminderen tot de reeds gemaakte werkingskosten en het saldo te verschuiven naar de post van ILVO. Ondertussen heeft het ILVO de gemaakte werkingskosten van N.22 (Denemarken) terugbetaald aan N. 22. zodat het aandeel van N.22 volledig naar het ILVO kan gaan. Vermits dit een aanpassing van meer dan 10 % bedraagt dient hiervoor een schrijven naar het managementcomité gebeuren. De Rederscentrale zal hiervoor instaan. ¹ Er moet niet gewacht worden op de officiële regularisatie voor de storting van het voorschot.

Emiel Brouckaert stelt voor om de afspraken tussen beide partijen in een overeenkomst vast te leggen².

Het ILVO zal facturen en betalingsbewijzen indienen ter verantwoording van de gedane kosten. Voor de lonen, sociale zekerheid en bedrijfsvoorheffing zullen betaalbewijzen en verantwoordingsstukken worden ingediend (contactpersoon Sakia Deprez – ILVO).³ Deze worden dan gebruikt om een tweede schijf te kunnen aanvragen (zie verslag stuurgroep punt 2, alinea 3)

Hans Polet stelt een verlanglijst m.b.t. de aankoop van vistuig voor die de deelnemende rederijen hebben opgesteld voor een bedrag van ongeveer 226.000 € waar er slechts 165.000 € wordt voorzien.

¹ TO DO: Rederscentrale

² TO DO: Rederscentrale

³ TO DO: ILVO

Het ILVO beslist zelf op basis van hun expertise wie wat, hoe en wanneer van het vistuig wordt gebruikt en het moet de bedoeling zijn dat al het vistuig kan worden doorgegeven aan de andere deelnemende rederijen (geen exclusief gebruik). Voor de goede verantwoording qua gebruik van het vistuig zou het ILVO een soort gedragscode opstellen.⁴ In elk geval moet er binnen het budget worden gebleven. Indien een of andere partij vistuig van het project tweedehands zou willen overkopen moet dit gebeuren met goedkeuring van de Dienst Zeevisserij maar het vistuig moet in de eerste plaats dienen voor het project zelf.

Tenslotte is er een budget voorzien voor promotie. Het eindrapport kan gepubliceerd worden en de Rederscentrale maakt publiciteit via het Informatieblad maar er is nog budget over om via andere kanalen bijkomende promotie te maken voor het project.

Lvv

5.Vorbereidende vergadering inzake ILVO-ondersteuning van starters (12 november 2010)

Aanwezig :

Verhaeghe Dirk	ILVO (afdeling techniek)
Hans Polet	ILVO (afdeling techniek)
Bart Schiltz	reder (ex Z 69), reconversie staandwantvisserij
Luk Louwagie	reder/schipper (N 95), staandwantvisser
Marc Dezutter	reder (ex O 124), reconversie staandwantvisserij
Peter Dezutter	schipper (ex O 124), reconversie staandwantvisserij

Verontschuldigd : Kris en Norbert Van Craeynest

Agenda :

- Korte toelichting EVF-projectvoorstel "VESPAS" (passieve visserij)
- Aanvullende suggesties voor verder onderzoek passieve visserij
- Verdere opmerkingen en/of vragen n.a.v. recente studiereis Aalborg/Hvide Sande

⁴ TO DO: ILVO

-
- Nood aan een sectiegroep/beleidsplan inzake passieve visserij
 - Verdere samenwerking/opleiding/ondersteuning van de starters inzake passieve visserij
 - Rol en verdere taken/verwachtingen van het ILVO (afdeling techniek) inzake de verdere uitbouw van de passieve visserij
 - Voorstel studiereis Normandië tijdens de winter (ism Jan Ackx)
 - Overlopen uitgevoerde proeven N.95 (april – juli 2009)
 - Bijkomende suggesties/vragen/opmerkingen

In bijlage overhandigd :

- Overzicht uitgevoerde testen N.95 (april – juli 2009)
- Beknopt overzicht voorgestelde proeven projectvoorstel “Vespas”
- Brochure “fish traps” (Le Drezen)
- Informatie plus Dvd inzake Franse leverancier longlines “Able”
- Overzicht specifieke interesse proeven (alle staand want vaartuigen)
- Suggesties verder onderzoek passieve visserij (Bart Schiltz)
- Kopij van de videobeelden “Fish traps” : testbassin (Boulogne)

- **Korte toelichting EVF-projectvoorstel “VESPAS” (passieve visserij)**

Hans Polet licht kort nogmaals het “VESPAS”-projectvoorstel toe. Het overzicht van de geplande testen proeven wordt kort doorgenomen (dit is niet limitatief gezien het project open staat voor bijkomende andere relevante voorstellen). Verschillen met het “Schakels en Potten”-project zijn vooral de gewaarborgde besomming en het centrale beheer van de aankoop/opslag van netten door het ILVO. Een kopij van het gedetailleerde voorstel kan via het ILVO bekomen worden. Tot op heden werd dit projectvoorstel voor de duur van drie jaar nog steeds niet bevestigd.

- **Aanvullende suggesties voor verder onderzoek passieve visserij**

Het overzicht met de suggesties van de diverse reders werd overlopen (cfr. de bijlagen), doch hier waren geen verdere opmerkingen. Er diende gepolst te worden naar de recente wetgeving inzake drijfnetten (hier interesse voor haring). Wij bekwamen de volgende info via de Dienst Zeevisserij :

“Drijfnetten met een maximale (totale) lengte van 2,5 km zijn toegelaten (CR nr809/2007). Wat de maaswijdte betref dient gekeken te worden naar de doelsoorten (vb haring, makreel en geep : 50-70 mm – zeebaars : 90-99 mm

De technische maatregelen worden momenteel herzien en andere maaswijdtes kunnen van toepassing zijn. Er zijn geen nationale bepalingen met betrekking tot drijfnetten behalve dat het recreatieve gebruik ervan verboden is (K.B 21.12.2001). Voor haring wordt de vangst beperkt tot 500 kg per dag”.

Gezien er interesse is voor de passieve visserij op haring en makreel, dient er ook extra quotum te worden “gereserveerd” voor volgend jaar (aanvraag Marc Dezutter via de quotacommissie).

- **Verdere opmerkingen en/of vragen n.a.v. recente studiereis Aalborg/Hvide Sande**

Promotie, een eigen kwaliteitslabel en het vinden van relevante afzetmarkten voor “duurzaam” gevangen vis zijn uiterst belangrijk. Bij voorkeur dient dit te gebeuren in samenwerking met een instantie die deze activiteiten in hun basis takenpakket heeft zitten (vb.SDVO). De vissers die passieve visserij beoefenen dienen manifest als één groep naar voor te treden, kortom een duurzaam streekproduct aanbieden gekoppeld aan de nodige marketing en publiciteit. Het komt er ook op neer dat een palet van seizoenale vissoorten kan aangeboden worden zodat geïnteresseerde afnemers op voorhand hier zouden kunnen op inspelen. Het ILVO vraagt tevens verdere info op bij de vismijn Oostende inzake de gemeentelijke veilplicht in functie van een eventuele aparte verkoop van duurzaam gevangen vis.

Bart Schiltz had verder ook een offerte opgevraagd voor warrelnetten bij leverancier Ironstrand, doch via de Visserijcoöperatie werd een betere prijs werd bekomen. Er werd afgesproken om in de toekomst beslist rekening te houden met gegroepeerde aankopen van vistuig en toebehoren.

- **Nood aan een sectiegroep/beleidsplan inzake passieve visserij**

Er is absoluut een noodzaak aan een eigen werkgroep/overlegorgaan “passieve visserij” zodat men bij voorkeur ook stemrecht bekomt in de quotacommissie. Marc Dezutter vraagt formeel aan Emiel Brouckaert, voorzitter van de Rederscentrale, of een dergelijke werkgroep kan opgericht worden.

Gezien de Rederscentrale promotor zal zijn van het project “VESPAS”werd, is dit dan ook een weldoordachte aanvraag. Ook het ILVO zou graag in een werkgroep of overlegorgaan vertegenwoordigd worden.

Analoog aan het Nederlandse beleidsplan, is het ook opportuun om een dergelijk plan in België op te maken, gekoppeld aan eventuele afgebakende zones voor passieve visserij (tevens te bespreken met de Rederscentrale).

-
- **Verdere samenwerking/opleiding/ondersteuning van de starters inzake passieve visserij**
 - **Rol en verdere taken/verwachtingen van het ILVO (afdeling techniek) inzake de verdere uitbouw van de passieve visserij**

Tijdens de winter zijn buitenlandse studiereizen ideaal om te organiseren en er is ook sterke interesse voor vanwege de reders. Deze winter zou een studiereis naar Normandië (in samenwerking met Jan Ackx) en Engeland (via Peter Caunter, een visser uit Harwich kunnen georganiseerd worden). Een ILVO-voorstel volgt verder. Trouwens, Jan Ackx zou volgend jaar in mei op commerciële basis willen gaan vissen met potten op zeevat (mits ILVO-en financiële steun).

Er is tevens interesse voor de mogelijkheden inzake passieve visserij rond windmolenparken. Dirk V. is reeds bezig met een analyse van de mogelijkheden in binnen- en buitenland. Aan de Rederscentrale wordt het dossier met initiële besprekingen gevraagd met de exploitanten van de windmolenparken inzake de mogelijkheden voor visserijactiviteiten. (Dirk V.)

Wat de opleiding aan boord van de staand want vaartuigen betreft, is er buiten enige projectsteun ook nood aan een opleidingsvergoeding (van belang ook voor het eigen volk aan boord). Dit wordt aan de Rederscentrale voorgelegd (actie Marc Dezutter)

Inzake de keuring van de nieuwe vaartuigen blijkt ook heel wat onduidelijkheid te bestaan. Hierbij werd aan het ILVO gevraagd om de bestaande en toekomstige problemen te inventariseren en deze nadien voor te leggen aan de Zeevaartinspectie (Heybroeck-Wackenier-Verleene).

Er wordt gevraagd aan de betrokken reders om een compleet dossier met allerhande vragen/problemen/opmerkingen voor te bereiden en door te geven aan het ILVO (Dirk V.) zodat deze problematiek gezamenlijk kan besproken worden. De hoofdverantwoordelijke van de Zeevaartinspectie zou dan worden uitgenodigd om alle vragen van de betrokken reders gezamenlijk te behandelen.

- **Overlopen uitgevoerde proeven N.95 (april – juli 2009)**

Deze proeven werden uitgevoerd door Luk Louwagie in samenwerking met het ILVO, doch buiten enig project om. Voor aanvullende informatie en/of inlichtingen kan Luk Louwagie gecontacteerd worden.

5.4 Bijlage 4 - Beleidsplan van de Nederlandse staand want vissers

Hieronder vindt men een kopij van het beleidsplan van de Nederlandse staand want visserij, wel verschillend in schaalgrootte gezien zo'n 80 staand want vissers deel uitmaken van deze vloot. In Nederland zijn de staand want vissers tevens verenigd in een "kenniskring" waarbij de activiteiten en realisaties door het ILVO rechtstreeks worden opgevolgd. Dit beleidsplan zou op termijn als voorbeeld kunnen dienen voor de verdere uitwerking van een Vlaamse beleidsplan voor de passieve visserij

1 AMBITIE

1 De Nederlandse staandwantvisserij op tong zal:

1. een productieve en duurzame populatie van tong bevorderen en in stand houden;
2. de invloed van de staandwantvisserij op het ecosysteem van de tong en de daarin natuurlijke soorten zoveel mogelijk beperken;
3.
 - a. goede verhoudingen tussen belangenhouders in de staandwantvisserij op tong bewerkstelligen en in stand houden;
 - b. een goede samenwerking met de beheerder onderhouden.

2 DOELEN

1. Een ecologisch verantwoorde en duurzame visserij, met erkend beperkte effecten op
 - a. de doelsoort, de tong (*Solea solea*);
 - b. het mariene ecosysteem van de doelsoort;
2. Een economisch verantwoorde en duurzame visserij, die
 - a. economisch levensvatbaar is;
 - b. de economische positie van de vissers in stand houdt en verbetert door gecoördineerde zelfregulering van de visserij;
 - c. de effectiviteit van de visserij verhoogt;
3. Een sociaal verantwoorde en duurzame visserij, die
 - a. een behoorlijke levensstandaard in stand houdt voor de vissers en voor hen die afhankelijk zijn van de visserij;
 - b. de effectiviteit van zelfregulering vergroot.

3 DEFINITIES

In dit managementplan wordt begrepen onder:

AID	Algemene Inspectie Dienst, die werkt voor de beheerder
PO	Producentenorganisatie, erkend door de Europese Commissie.
Deelnemer	Een lid van een door de Europese Commissie erkende PO die dit management plan heeft ondertekend.
SNV	Stichting van de Nederlandse Visserij is certificaathouder van MSC. SNV delegeert uitvoering managementplan aan de PO's

	(GPO) die dit managementplan hebben ondertekend. PO's (GPO) doen jaarlijks verslag aan SNV over de uitvoering van het managementplan.
GPO	Beheerscommissie van de SNV, gevormd door vertegenwoordigers van de gezamenlijke producentenorganisaties (PO's) die dit managementplan hebben ondertekend.
Beheerder	Dit is de wettelijk beheerder en handhaver van de beroepsvisserij in Nederland. Het Nederlandse departement met eindverantwoordelijkheid voor visserijbeheer, te weten LNV Directie Vis;
Wetenschappelijke autoriteit	International Council for Exploration of the Seas (ICES), IMARES of
	gelijkwaardig instituut.
Belangenhouders	Belangenhouders die erkend zijn door GPO: LNV, PVis, AID, Stichting De Noordzee, WNF, Zeehondenchreche Pieterburen, Sportvisserij Nederland.
PO	Door de Europese Commissie erkende producentorganisatie van staandwantvissers op tong die dit managementplan heeft ondertekend;
Auditor	Instantie die audits verricht, geaccrediteerd door de SNV.
Staandwantfonds	Fonds opgericht voor de lopende financiering van het beheer van dit managementplan en van door het bestuur besloten activiteiten ter ondersteuning van de uitvoering van dit managementplan. Fonds wordt beheerd door SNV.
Logboek	Europees Logboek.

4 REGELGEVING

Deelnemers voldoen aan alle relevante nationale and internationale regelgeving. Iedere deelnemer is lid van een Producentenorganisatie die dit managementplan heeft ondertekend. De betreffende PO waarvan een deelnemer lid is, is verantwoordelijk voor de handhaving van de relevante bovenwettelijke regels zoals in dit managementplan vastgesteld.

5 VISSERIJDRUK

5.1 Maximum aantal deelnemers

Het maximumaantal vaartuigen met vergunningen in de staandwantvisserij op tong die in dit plan wordt gereguleerd is: 60. Licentie voor MSC wordt verleend aan een deelnemende onderneming en voor het vaartuig waarmee wordt deelgenomen. Neemt een ondernemer met meerdere vaartuigen deel aan het managementplan dan is er sprake van meerdere deelnemers. Ieder vaartuig is in dat geval deelnemer.

Er worden na toekenning van MSC aan Nederlandse staandwantvisserij op tong (datum medio 2009) geen nieuwe deelnemers toegelaten in dit managementplan tenzij wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- deelnemer is aangesloten bij een PO die dit managementplan heeft ondertekend; en
- deelnemer zich houdt aan eventueel extra beperkende maatregelen opgelegd door GPO ter voorkoming van toename visserijdruk. Uitgangspunt is dat in de 12-mijlszone van Nederland het collectief van aantal netten en netlengte respectievelijk maximaal 18.000 (60 x 300 netten) en 900 km (18.000 x 50 m) kan bedragen. Vanaf de 61^e deelnemer moet worden vastgesteld met hoeveel netten en netlengte maximaal kan worden gevist ervan uitgaande dat het maximum van het collectief wordt gerespecteerd; en
- deelnemer heeft het vaartuig, waarmee hij wenst deel te nemen, na peildatum 1 oktober 2008 in het Visserijregister van het ministerie van LNV ingeschreven. Deelnemer had op peildatum geen vaartuig geregistreerd in het Visserijregister waarmee in 2008 met staandwant op tong is gevist. Deelnemer voldoet een eenmalig bedrag voor toelating van € 500 exclusief BTW ten behoeve van het Staandwantfonds. Dit bedrag komt boven op de door GPO vastgestelde jaarlijkse bijdrage die deelnemers aan het fonds moeten betalen; of
- deelnemer heeft het vaartuig, waarmee hij wenst deel te nemen, op peildatum 1 oktober 2008 in het Visserijregister van het ministerie van LNV geregistreerd en met het vaartuig is in 2008 met staandwant op tong gevist. Deelnemer voldoet een bedrag van € 2.000 exclusief BTW ten behoeve van het Staandwantfonds. Dit bedrag komt boven op de door GPO vastgestelde jaarlijkse bijdrage die deelnemers aan het fonds moeten betalen.

Wanneer een deelnemer gedurende twee achtereenvolgende jaren niet actief is als staandwantvisser, verliest hij/zij het recht om deel te nemen aan dit managementplan.

Deze maatregelen zijn bedoeld om de visserijdruk door de deelnemers beperkt te houden.

GPO zal de beheerder verzoeken om te onderzoeken of er een ring kan worden gelegd om het aantal staandwantvaartuigen onder de 10 meter om te voorkomen dat de visserijdruk verder toeneemt. Tevens zal GPO de beheerder verzoeken om een vergunning voor Nederlandse staandwantvissers in te voeren zodat de visserijdruk beheerd kan worden.

5.2 Maximum aantal netten en lengte

Deelnemers aan dit managementplan verplichten zich maximaal 300 netten per vaartuig buitengaats te vissen binnen de 12-mijlszone van Nederland. Bovendien mag de totale lengte van het uitgezette vistuig per vaartuig maximaal 15 kilometer bedragen. Deelnemers zijn verplicht in hun logboek de gebruikte totale netlengte te vermelden.

Deelnemers die met meer dan 300 netten willen vissen of meer dan 15 kilometer netwerk willen gebruiken zijn verplicht dat buiten de Nederlandse 12-mijlszone te doen. Dus wil deelnemer met meer dan 300 netten of meer dan 15 km gebruiken dan moet hij met alle netten buiten de 12-mijlszone vissen. De PO moet hiervan voorafgaand aan iedere visreis melding maken aan GPO. Op de website www.xxx.nl kan dit worden vermeld.

Deze maatregel is bedoeld om de visserijdruk in de kwetsbare kustgebieden niet verder te laten toenemen. Bovendien is het in combinatie met andere maatregelen een instrument om ruimteconflicten met andere gebruikers te beperken. GPO zal in

samenwerking met wetenschappers een monitoringprogramma waarbij het aantal netten en de netlengte wordt onderzocht.

5.3 Minimummaaswijdte

Deelnemers vissen met een minimummaaswijdte van 92 mm op tong. De wettelijk voorgeschreven minimummaaswijdte is 90 mm.

Deze maatregel is bedoeld om ongewenste bijvangst (discards) te verminderen en daarmee de selectiviteit van de tongvisserij te verhogen.

5.4 Vangstregistratie

Deelnemers zijn verplicht om de vangsthoeveelheid en ongewenste bijvangst (discards) per vangstlocatie bij te houden in het logboek.

Deze maatregel is bedoeld om informatie te verkrijgen over de vangstsamenstelling. Op basis daarvan kunnen aanvullende maatregelen worden genomen om ongewenste bijvangsten te verminderen.

5.5 Handhaving

5.5.1 Naleving van alle bovenwettelijke afspraken over visserijdruk in artikel 5 wordt geïnspecteerd door een auditor. Hiertoe ontvangt de auditor van de betreffende PO alle relevante informatie. Rapporten van de auditor over deze handhaving worden op de website geplaatst.

5.5.2 Overtredingen van genoemde afspraken onder 5.5.1 door deelnemers worden bestraft door de PO. De eerste overtreding in een bepaald jaar wordt bestraft met een geldboete. GPO stelt de hoogte van de boete vast.

5.5.3 De tweede overtreding in een enkel jaar wordt bestraft met het uitsluiting van de overtreder van deelname aan dit managementplan voor een periode van twee weken.

5.5.4 Bij meer dan twee door de auditor vastgestelde en geregistreerde overtredingen door een vergunninghouder in een enkel jaar wordt de overtreder voor de rest van dat jaar uitgesloten van deelname aan dit managementplan. Tevens verliest men dan voor de rest van dat jaar het recht om MSC op aangevoerde visserijproducten te gebruiken.

6 BIJVANGSTEN

6.1 Vissoorten

Onder punt 5.4 staat dat deelnemers in het logboek hun vangsten en ongewenste bijvangsten bijhouden. Doelsoort is tong. Gewenste bijvangsten zijn marktwaardige vis die men mag aanvoeren (quotum en boven minimale lengtemaat). Ongewenste bijvangsten van ondermaatse kabeljauw, bedreigde vissoorten (zalm, forel, steur) en zeezoogdieren worden in logboek bijgehouden.

6.2 Zeezoogdieren

Vangsten van zeezoogdieren in de staandwant op tong komen in Nederlandse wateren eigenlijk niet voor. In het incidentele geval toch sprake is van bijvangst dient een deelnemer dit direct te melden aan zijn PO. Datum, tijdstip, aantal en locatie dienen te worden vermeld. De PO stelt GPO en belanghoudende direct in kennis. In geval van bijvangst van levende en/of dode zeehonden wordt contact opgenomen met Zeehondenchreche 't Hart in Pieterburen, telefoon 0595-526526. In geval van levende en/of dode bruinvissen of andere dolfijnachtigen wordt contact opgenomen met S.O.S. Dolfijn, telefoon 06-65098576 of via www.walvisstrandingen.nl.

7 MARKERING

Deelnemers dienen een lijn met netten aan de uiteinden minimaal te voorzien van een joon. Aan de noordzijde dient men een joon met een vlag te gebruiken, aan de zuidzijde twee vlaggen. Licht en radarreflectoren kunnen worden toegevoegd. Coördinaten van de uiteinden moeten bij het zetten van de netten aan de vloot in de nabijheid op gebruikelijke wijze (VHF, sms) bekend te worden gemaakt. Na halen bericht men wederom de vloot dat de coördinaten zijn vervallen.

GPO zal onderzoeken welke aanvullende afspraken gemaakt kunnen worden met betrekking tot markering en communicatie.

8 AANLANDING

GPO stelt de geautoriseerde aanlandingsplaatsen vast. Aanlanding van de vangst gebeurt op geautoriseerde aanlandingsplaatsen. Aanlandingen zijn onderhevig aan regelmatige verifiëring door een auditor.

Een complete lijst van aanlandingsplaatsen wordt opgesteld door GPO en bijgehouden op de website. Aanlandingen op niet-geautoriseerde aanlandingsplaatsen mogen niet het MSC-label voeren.

9 EMISSIES

Deelnemer kan aantonen aan een auditor dat de emissies in overeenstemming zijn met de nationale en internationale emissiestandaarden voor stikstofoxiden (NO_x), zwaveldioxide (SO₂) and kooldioxide (CO₂). [Optie: GPO brengt jaarlijks het gemiddeld brandstofverbruik per visserijeenheid in kaart op basis van gegevens die door de deelnemers via hun PO worden aangeleverd].

10 AFVAL EN VERVUILING

10.1 Deelnemer draagt er zorg voor dat zijn afvalstoffen door een erkende verwerker – gemeente, SFAV of soortgelijk – wordt verwerkt. Het betreft de inzameling van afval in de vorm bilgewater, afgewerkte olie en andere mengsels van boord. Daarvoor dienen de deelnemers zorgvuldig een bilgeboekje en hun oliejournaal in te vullen. Het Klein Gevaarlijk Afval (KGA) wordt ook opgehaald en verzameld in de daarvoor bestemde gele zakken met opschrift KGA. Deelnemer brengt al zijn afvalstoffen aan de wal. Op zee wordt geen afval gedumpt.

-
- 10.2 Deelnemer gebruikt geen *CFKs*. Freon is een verzamelnaam voor een groep chloorfluorkoolstofverbindingen (CFK's) die vooral in koelsystemen en spuitbussen gebruikt werden. Freon was een van de gasen die mede het gat in de ozonlaag deed ontstaan. Het woord *freon* is een merknaam die toebehoort aan de firma DuPont. Het gebruik van CFKs op schepen dient wettelijk te voldoen aan de milieuwetgeving "Regeling lekdichtheidsvoorschriften koelinstallaties 1997" (Rlk, 1997).
- 10.3 Deelnemer kan aantonen aan een auditor dat van zijn vaartuig de oude verflagen met organische tinverbindingen zijn verwijderd of afgedekt en zijn voorzien van toegestane anti-fouling systeem.
- 10.4 Deelnemer die verlies van netwerk constateert meldt dit binnen 12 uur aan zijn PO. Hij vermeldt daarbij de lengte, materiaal en positie van het verloren netwerk. PO meldt dit in haar jaarrapportage aan GPO.

11 INNOVATIE EN ONDERZOEK

Deelnemers werken mee aan onderzoek ten behoeve van wetenschappelijke kennis over de staandwantvisserij op tong. Hieraan kan als voorwaarde worden gesteld dat GPO instemming heeft gegeven voor een dergelijk onderzoek.

GPO is voornemens om de volgende onderzoeken te laten uitvoeren:

- ontwikkelen van een monitoring systeem voor gebruik van aantal netten en netlengte;
- onderzoeken of er een ring kan worden gelegd om het aantal staandwantvaartuigen onder de 10 meter om te voorkomen dat de visserijdruk verder toeneemt;
- onderzoeken of er een vergunning voor Nederlandse staandwantvissers ingevoerd kan zodat de visserijdruk beheerd kan worden;
- jaarlijks in kaart brengen van het gemiddeld brandstofverbruik per visserijeenheid op basis van gegevens die door de deelnemers via hun PO worden aangeleverd;
- onderzoeken welke aanvullende afspraken gemaakt kunnen worden met betrekking tot markering van netten en communicatie met andere gebruikers.

12 AUDITS

GPO (SNV) zal auditors accrediteren voor de noodzakelijke controle en inspectie voor een afdoende uitvoering van dit managementplan. De contactgegevens van de auditoren zijn beschikbaar op de website.

Auditrapporten worden binnen twee weken na ontvangst door de GPO volledig gepubliceerd op de website.

13 NALEVING

Deelnemers zullen allen toezien op naleving van de afspraken. Er geldt een meldingsplicht van overtredingen van dit managementplan voor alle deelnemers, die onverwijld dienen te worden vermeld aan de PO.

Naleving door deelnemers van alle afspraken in dit managementplan wordt bevestigd door tenminste regelmatige rapportage van auditors. Deelnemers en PO's aanvaarden tevens onregelmatige en onaangekondigde inspecties van naleving door de auditors.

14 SANCTIES

- 14.1 Wanneer een deelnemer zich niet aan dit managementplan houdt, geeft de PO hem zes weken de tijd om alsnog aan de regelgeving te voldoen. Daarna verliest de deelnemer zijn MSC certificaat.
- 14.2 Wanneer op een bepaald moment 10% of meer deelnemers in een PO niet aan dit managementplan voldoen, dan verliest de PO het recht om namens hun leden MSC-tong van staandwant aan te leveren.
- 14.3 PO kan boetes aan de deelnemers opleggen bij overtreding van dit managementplan. Boetes kunnen niet eerder worden opgelegd dan nadat de vergunninghouder in kennis is gesteld van de overtreding door middel van een aangetekende brief met bericht van ontvangst, die door de voorzitter of twee andere bestuursleden, en door de secretaris van de PO is ondertekend.
- 14.4 Deelnemers kunnen binnen tien dagen bezwaar indienen tegen boetes volgens artikel 15 van dit managementplan.
- 14.5 Boetes worden binnen 15 dagen na oplegging voldaan in het Staandwantfonds, op bankrekeningnummer 66.96.07.975 tnv Stichting van de Nederlandse Visserij.

15 BEZWAARPROCEDURES

Deelnemers kunnen binnen tien dagen een bezwaar indienen tegen besluiten door toedoen van dit managementplan.

Bezwaren zullen worden behandeld door de Stichting Arbitrage Visserij. Een bezwaar zal binnen twee weken worden behandeld, waarna een schriftelijke uitspraak over ontvankelijkheid en/of erkenning van het bezwaar binnen vier weken na ontvangstdatum van het bezwaar.

Het adres en contactgegevens van Stichting Arbitrage Visserij zijn:

Stichting Arbitrage Visserij

t.n.v de heer mr. T. Roos

Schiedamsdijk 77

3011 EM ROTTERDAM

Tel. +31 10 413 24 35

16 BESTUUR

Dit managementplan wordt bestuurd door de gezamenlijk producentenorganisaties (GPO). Voor een behoorlijke toepassing en uitvoering van het managementplan worden tenminste een gezamenlijk bestuur en secretariaat ingesteld. Het bestuur bestaat uit vertegenwoordigers van de PO's die dit managementplan hebben ondertekend. Het adres en de contactgegevens van de CPO zijn:

Stichting van de Nederlandse Visserij
Treubstraat 17
2280 AB RIJSWIJK
NEDERLAND
Tel. +31 70 336 9600

Met de ondertekening van dit managementplan machtigt de deelnemer zijn/haar PO en de GPO om dit managementplan namens haar/hem uit te voeren.

17 COMMUNICATIE

Met dit managementplan wordt de website www.xxx ingesteld. Het secretariaat is verantwoordelijk voor het behoorlijk functioneren van de website. De website vormt de informatiebron van alle gegevens die met dit managementplan beschikbaar komen. Alle deelnemers, alsmede POs, toezichthouders, beheerders en wetenschappelijke autoriteiten, en overige geautoriseerde instellingen krijgen met een toegangscode toegang tot de website.

Dit managementplan wordt op de website geplaatst. Een papieren exemplaar wordt jaarlijks aan alle deelnemers toegezonden. Een elektronisch exemplaar wordt jaarlijks aan alle deelnemers en alle andere belangenhouders toegestuurd.

18 EVALUATIE

Dit managementplan wordt jaarlijks geëvalueerd door GPO, in consultatie met andere belangenhouders. GPO kan vervolgens aanbevelingen ter wijziging van dit managementplan aanvaarden naar aanleiding van de evaluatie.

Indien daar voldoende aanleiding toe bestaat, ter beoordeling van de GPO, kan tot een tussentijdse evaluatie van dit managementplan worden besloten.

Voor akkoord,

Rijswijk, 1.1.2010

CPO WIERINGEN U.A.	CPO NEDERLANDSE VISSERSBOND U.A.
(handtekening tekenbevoegde)	(handtekening tekenbevoegde)
CPO DELTA ZUID U.A.	

(handtekening tekenbevoegde)	
CPO URK U.A.	
(handtekening tekenbevoegde)	

